

**Agencia Națională de Asigurare a Calității
în Educație și Cercetare**

Raport de activitate

pentru anul 2023

Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare este membru al următoarelor structuri internaționale:

**AFFILIATE OF
ENQA**

ENQA, Asociația Europeană a Agențiilor pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior – www.enqa.eu

CEENQA, Rețeaua Central-Est Europeană a Agențiilor de Asigurare a Calității în Învățământul Superior - www.ceenqa.org

Agenția Națională de Asigurare a Calității în
Educație și Cercetare

Cod fiscal: 1015601000134

MD-2028, mun. Chișinău, șos. Hîncești 38A

Tel. 022-545411

e-mail: contact@anacec.md

www.anacec.md

Prezentul Raport de activitate vizează realizarea activităților planificate de către Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare pentru perioada 01 ianuarie – 31 decembrie 2023.

Coordonatori:	Andrei CHICIUC, președinte; Elena PETROV, vicepreședinte
Autori principali:	Andrei CHICIUC, președinte; Elena PETROV, vicepreședinte; Sergiu BACIU, secretar general al Consiliului de conducere; Gheorghe CUCIUREANU, șef Direcția evaluare în cercetare și inovare; Valeria VRABIE, șef Secția atestare personal științific, științifico-didactic și abilitare conducători de doctorat; Ivan VOLENTIRI, șef Direcția evaluare în învățământul profesional tehnic și de formare continuă; Felicia BANU, șef Direcția evaluare în învățământul superior; Lucia ARGINT-CĂLDARE, șef Direcția evaluare în învățământul general; Parascovia RUDEI, șef Secția management instituțional; Stela GUVIR, șef Serviciul relații cu publicul și cooperare internațională, Liudmila ARHILIUC, șef interimar Secția evaluare în învățământul de formare continuă; Viorica GHERȚA, șef interimar, Secția evaluare în învățământul profesional tehnic, Marina PISCENCO, specialist principal, Secția evaluare organizații de cercetare și inovare.

Aducem mulțumiri tuturor angajaților Agenției, precum și membrilor Consiliului de conducere al ANACEC, care au contribuit la elaborarea și/sau definitivarea prezentului raport.

Raportul a fost examinat și aprobat de către Consiliul de conducere al ANACEC (decizia nr. 43 din 23 februarie 2024).

Raportul constituie informație publică și este disponibil pe pagina web a agenției www.anacec.md

Mesajul Președintelui

Stimați colegi și parteneri,

În 2023, Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare (ANACEC) a marcat 5 ani de activitate, un parcurs ce, împreună cu cei 3 ani de funcționare ai Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Învățământul Profesional (ANACIP), subliniază o perioadă de 8 ani în care Republica Moldova beneficiază de un pilon dedicat promovării și susținerii calității în educație și cercetare. Acest demers, promovat de echipa Agenției, cuprinde evaluarea obiectivă și profesională a programelor de studii și a instituțiilor prestatoare de servicii educaționale, conform standardelor europene, organizarea și realizarea evaluărilor în domeniul cercetare și inovare după cele mai bune practici internaționale, și efortul continuu pentru transparența, și internaționalizarea activităților ANACEC.

Analizând și contabilizând activitățile realizate în anul 2023, prezentate succint în acest raport, constat cu satisfacție că implicarea angajaților Agenției, a membrilor Comisiilor de evaluare externă, a Comisiilor de experți și a celor de profil, susținută de membrii Consiliului de conducere, a fost remarcabilă. Aceasta a contribuit semnificativ la alinierea standardelor serviciilor noastre la cele solicitate la nivel european.

Un moment de referință în 2023 a fost evaluarea externă a ANACEC în domeniul învățământului superior de către ENQA. Implicarea totală a echipei ANACEC, a evaluatorilor săi și a reprezentanților universităților în procesul de pregătire spre evaluare, cât și în timpul vizitei de evaluare externă realizată de Comisia ENQA a reconfirmat dorința noastră comună și fermă într-un viitor european al învățământului superior din Republica Moldova. Deși decizia finală ENQA este încă în așteptare, feedback-ul primit ne oferă o perspectivă realistă și, pe alocuri, critică, asupra sistemului național de asigurare și evaluare a calității, confirmând necesitatea unor eforturi comune pentru îmbunătățirea cadrului legislativ, dar nu numai.

În același timp, 2023 a adus o consolidare a activităților și colaborărilor ANACEC, atât la nivel național, cât și internațional. Proiectele comune, schimbul de evaluatori, colaborările cu Agențiile partenere, activitățile comune sunt într-o continuă creștere. Suntem convinși că mulți din cei care vor citi acest mesaj cunosc faptul că doar susținerea partenerilor externi și a reprezentanților instituțiilor evaluate au permis și au însoțit angajații să-și continue activitatea în condiții uneori vitrege, în același timp fără a se abate de la principiile stabilite în momentul creării Agenției.

În încheiere, aș dori să exprim profunda mea recunoștință față de întreaga comunitate educațională și de cercetare: elevi, studenți, profesori, cercetători, experți, membri ai comisiilor agenției, instituțiile evaluate și numeroșii noștri parteneri. Succesele ANACEC sunt, în esență, succesele voastre. Împreună, vom continua să avansăm în domeniul educației și cercetării, construind un viitor mai luminos pentru generațiile următoare.

Cu considerațiune,

Andrei CHICIUC,
Președinte al ANACEC

Abrevieri

AMAI – Academia „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne
AMFA – Academia Militară a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun”
AMTAP – Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice
ANACEC – Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare
ANACIP – Agenția Națională de Asigurare a Calității în Învățământul Profesional
AQAS – Agency for Quality Assurance through Accreditation of Study Programmes
ARACIP – Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar
ARACIS – Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior
ASEM – Academia de Studii Economice din Moldova
AȘM – Academia de Științe a Moldovei
AUF – Agenția Universitară a Francofoniei
AUP – Asociația “Universul Prieteniei”, Iași, România
AGIRoMd – Asociația Obștească “Asociația Generală a Învățătorilor din România, filiala din Republica Moldova
CC – Consiliul de conducere al ANACEC
CCF Moldova – Asociația Obștească în domeniul protecției copilului și familiei „Copil, Comunitate, Familie”
CCI – Camera de Comerț și Industrie
CCM – Colegiul Cooperatist din Moldova
CEENQA – Central and Eastern European Network of Quality Assurance Agencies in Higher Education / Rețeaua Central-Est Europeană a Agențiilor de Asigurare a Calității în Învățământul Superior
CEIAC – Comisia de evaluare internă și asigurare a calității
CEITI – Centrul de Excelență în Informatică și Tehnologii Informaționale
CNAA - Consiliul Național pentru Acreditare și Atestare
CNATDCU – Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare
CNTM – Consiliul Național al Tineretului din Moldova
CRAP – Centrul Republican de Asistență Psihopedagogică
CȘS – Consiliile științifice specializate pentru susținerea tezelor
DEIG – Direcția Evaluare în Învățământul General
DEIPTFC – Direcția Evaluare în Învățământul Profesional Tehnic și Formarea Continuă
DEIS – Direcția Evaluare în Învățământul Superior
EKKA – Estonian Quality Agency for Higher and Vocational Education
ENQA – European Association for Quality Assurance in Higher Education/ Asociația Europeană a Agențiilor pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior
EQAR – European Quality Assurance Register for Higher Education
EQET SEE – Proiectul Enhancements in the Quality of Education and Training in SEE
ERI SEE – Education Reform Initiative of South Eastern Europe
ESG 2015 – Standardele și Liniile directoare pentru asigurarea calității în Spațiul European al Învățământului Superior, ediția 2015
ETF – The European Training Foundation
ETF QA Forum in VET – Forumul pentru Asigurarea Calității în Învățământul Profesional Tehnic al European Training Foundation

FC – Formare continuă
 FINEEC – Finish Education Evaluation Centre/ Centrul Finlandez de Evaluare în Educație
 GIZ Moldova – Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit
 HG – Hotărâre de Guvern
 IAAR – Independent Agency for Accreditation and Rating
 IGP – Inspectoratul General al Poliției
 IMI-NOVA – Institutul Internațional de Management IMI-NOVA
 INP – Inspectoratul Național de Patrulare
 IPCEC – Instituția Publică Centrul de Excelență în Construcții
 IPCEMF „Raisa Pacalo” – Instituția Publică Centrul de Excelență în Medicină și Farmacie „Raisa Pacalo”
 IRIM – Institutul de Relații Internaționale din Moldova
 ISM – Institutul de Standardizare din Moldova
 ISPCA – Institutul de Științe Penale și Criminologie Aplicată
 IȘE – Institutul de Științe ale Educației
 ÎG – Învățământ general
 ÎPT – Învățământ profesional tehnic
 ÎS – Învățământ superior
 MADRM – Ministerul Agriculturii Dezvoltării Regionale și Mediului
 MAI – Ministerul Afacerilor Interne
 MECC/MEC – Ministerul Educației, Culturii și Cercetării/ Ministerul Educației și Cercetării
 MEI – Ministerul Economiei și Infrastructurii
 OLSDÎ – Organ local de specialitate în domeniul învățământului
 PCF Moldova – The Pestalozzi Children's Foundation/Fundația pentru copii „Pestalozzi”
 ProDidactica – Centrul Educațional PRO DIDACTICA
 SICI – The Standing International Conference of Inspectorates
 ȘP – Școală profesională
 UAM – Universitatea Americană din Moldova
 UASM – Universitatea Agrară de Stat din Moldova
 UCCM – Universitatea Cooperatist-Comercială din Moldova
 UE – Uniunea Europeană
 ULIM – Universitatea Liberă Internațională din Moldova
 UPSC – Universitatea Pedagogică de Stat “Ion Creangă” din Chișinău
 US – Universitatea Slavonă
 US Cahul – Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu Hasdeu” din Cahul
 US Comrat – Universitatea de Stat din Comrat
 US Taraclia – Universitatea de Stat „Grigore Țamblac” din Taraclia
 USARB – Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți
 USDC – Universitatea de Stat “Dimitrie Cantemir
 USEFS – Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport
 USM – Universitatea de Stat din Moldova
 USMF – Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova
 USPEE – Universitatea de Studii Politice și Economice Europene „Constantin Stere”
 UST – Universitatea de Stat din Tiraspol
 UTM – Universitatea Tehnică a Moldovei

Activitatea ANACEC în cifre

Indicator	Valoare (număr)
Instituții de învățământ/ entități prestatoare de servicii educaționale implicate în procesul de evaluare externă, din ele:	197
▪ la nivel de învățământ general	84
▪ la nivel de învățământ profesional tehnic	27
▪ la nivel de învățământ superior	12
▪ la nivel de formare continuă	74
Programe de studii din învățământul profesional tehnic evaluate, din ele:	49
▪ în vederea autorizării de funcționare provizorie	10
▪ în vederea acreditării	39
Programe de studii superioare evaluate, din ele:	91
▪ în vederea autorizării de funcționare provizorie	7
▪ în vederea acreditării	84
Programe de formare continuă evaluate, din ele:	188
▪ în vederea autorizării de funcționare provizorie	53
▪ în vederea acreditării	135
Instituții de învățământ general evaluate, din ele:	84
▪ în vederea acreditării	38
▪ în vederea autorizării de funcționare provizorie	2
▪ evaluare externă periodică	44
Comisii de evaluare externă implicate în procesul de evaluare a programelor de studii și instituțiilor prestatoare de servicii educaționale, din ele:	158
▪ la nivel de învățământ general	84
▪ la nivel de învățământ profesional tehnic	13
▪ la nivel de învățământ superior	21
▪ la nivel de formare continuă	40
Comisii de experți implicate în activitatea de evaluare în cercetare și inovare	10
Experți evaluatori implicați în procesul de evaluare externă a programelor de studii/ a instituțiilor prestatoare de servicii educaționale, din ei:	411
▪ în învățământul general	81*
▪ în învățământul profesional tehnic	66
▪ în învățământul superior	100
▪ în învățământul de formare continuă	164
Experți implicați în procesul de evaluare a cercetării și inovării	174

Dosare examinate privind atestarea personalului științific și științifico-didactic, din ele:	
▪ formarea CȘS de susținere a tezelor de doctor habilitat și doctor	176
▪ confirmarea titlurilor științifico-didactice de profesor universitar	21
▪ confirmarea titlurilor științifico-didactice de conferențiar universitar	78
▪ conferirea titlurilor științifice de doctor habilitat	17
▪ confirmarea titlurilor științifice de doctor	194
▪ echivalarea și recunoașterea actelor de înaltă calificare obținute în străinătate	18
▪ aprobarea dreptului de a conduce doctorate	183
▪ aprobarea seminarelor științifice de profil	41
Dosare examinate privind evaluarea și clasificarea revistelor	8
Decizii ale CC privind evaluările externe în învățământul general, superior, profesional tehnic și de formare continuă, din ele:	372
▪ în învățământul general	35
▪ în învățământul superior	84
▪ în învățământul profesional tehnic	57
▪ în formarea continuă	196
Decizii ale CC privind evaluarea în cercetare și inovare	144
Acte normative și metodologice elaborate/ perfectate	12
Angajați ANACEC (la 31.12.2023)	34
*Evaluatori externi	

Cuprins

Mesajul Președintelui	3
Abrevieri	4
Activitatea ANACEC în cifre	6
Cuprins	8
1. Context general	10
2. Elaborarea suportului normativ și metodologic.....	21
2.1. Învățământul general	21
2.2. Învățământul profesional tehnic	21
2.3. Învățământul de formare continuă	21
2.4. Învățământul superior	22
2.5. Cercetare și inovare	22
2.6. Caracter general.....	23
2.7. Proiecte avizate la solicitare	24
3. Rezultate ale evaluării externe	25
3.1. Învățământul general	25
3.2. Învățământul profesional tehnic	48
3.3. Învățământul superior	56
3.4. Învățământul de formare continuă	66
3.5. Monitorizarea post-evaluare a programelor de studii/ instituțiilor evaluate extern.....	82
4. Rezultate ale activității de evaluare în cercetare și inovare	84
4.1. Atestarea personalului științific	84
4.2. Atestarea personalului științifico-didactic	92
4.3. Aprobarea calității de conducător de doctorat.....	95
4.4. Recunoașterea și echivalarea actelor de înaltă calificare obținute în străinătate.....	99
4.5. Evaluarea revistelor și manifestărilor științifice.....	100
4.6. Evaluarea cercetării și inovării: realizări și probleme.....	107
5. Profilul Comisiilor de evaluare externă, Comisiilor de experți și a Comisiilor de profil..	109
5.1. Învățământul general	109
5.2. Învățământul profesional tehnic	110
5.3. Învățământul superior	112
5.4. Formarea continuă	115
5.5. Atestarea personalului științific și științifico-didactic	117
6. Activități de comunicare și promovare a Agenției	121

7. Activitatea Consiliului de conducere	128
7.1. Inițierea activităților de evaluare externă a calității	128
7.2. Constituirea comisiilor de evaluare externă	129
7.3. Examinarea Rapoartelor de evaluare externă a Comisiilor de evaluare externă și aprobarea propunerilor de decizii	130
7.4. Examinarea Contestațiilor instituțiilor și luarea de decizii pe marginea acestora	132
7.5. Examinarea și aprobarea actelor normative.....	133
7.6. Examinarea subiectelor ce țin de atestarea personalului științific și științifico-didactic.....	134
7.7. Examinarea subiectelor ce țin de activitatea curentă a Agenției.....	135
8. Activități de cooperare	136
8.1. Parteneriate în derulare	136
8.2. Activități desfășurate în cadrul ENQA	139
8.3. Activități desfășurate în contextul colaborărilor pe plan internațional	141
8.4. Activități întreprinse pentru extinderea domeniului de internaționalizare	142
8.5. Rezultate ale participării în proiecte	147
8.6. Participări în grupuri de lucru, comisii etc.	154
8.7. Participări la conferințe, seminare, simpozioane	155
8.8. Internaționalizarea expertizei	158
8.9. Mobilități	158
8.10. Publicații	159
9. Resurse umane.....	160
9.1. Recrutarea și selecția personalului	160
9.2. Menținerea personalului integrat.....	161
9.3. Dezvoltarea și progresul în carieră	162
9.4. Asigurarea procesului de evaluare externă.....	162
Anexa 1.....	163
Componența Consiliului de conducere al ANACEC	163
Anexa 2.....	164
Componența Comisiilor de profil ale ANACEC	164
Anexa 3.....	166
Organigrama ANACEC.....	166
Anexa 4.....	167
Publicații, în domeniul de activitate, realizate cu participarea angajaților și membrilor Consiliului de conducere al ANACEC pe parcursul anului 2023	167

1. Context general

Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare (ANACEC), autoritate administrativă în subordinea Ministerului Educației și Cercetării¹, este persoană juridică de drept public, cu sediul în municipiul Chișinău, care acționează în limita competențelor stabilite de actele normative speciale prin care este investită cu misiune, funcții și atribuții și prin care îi sunt acordate drepturile necesare pentru realizarea activității în calitate de autoritate publică.

ANACEC este succesorul de drepturi și obligații al persoanelor juridice absorbite în 2018²: Agenția Națională de Asigurare a Calității în Învățământul Profesional (ANACIP), Consiliul Național pentru Acreditare și Atestare (CNAA) și Inspectoratul Școlar Național (IȘN). Finanțarea Agenției se efectuează din mijloacele bugetului de stat, din venituri colectate și resursele aferente proiectelor finanțate din surse externe.

Agenția funcționează în baza prevederilor Codului educației al Republicii Moldova, Codului cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova, altor acte legislative și normative, precum și ale [Regulamentului de organizare și funcționare a Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare \(HG nr.201/2018\)](#), care stabilește statutul juridic, misiunea, funcțiile, atribuțiile și drepturile ANACEC, precum și modul de organizare a activității acesteia.

Politicile, procesele și activitățile, implementate de către ANACEC în scopul evaluării și asigurării calității corespund standardelor descrise în Standarde și Liniile Directoare pentru Asigurarea Calității în Spațiul European al Învățământului Superior (ESG)³, dar și cu scopul, obiectivele, funcțiile, atribuțiile și responsabilitățile Agenției, stabilite prin Codul educației și HG nr. 201/2018. Acestea se fundamentează prin [Strategia ANACEC \(2018-2023\)](#) care definește clar misiunea, viziunea și valorile Agenției, iar pe dimensiunea învățământului superior și prin [Planul național de acțiuni 2021-2023](#). Pentru a asigura transparența propriei activități, dar și vizibilitatea ANACEC atât pe plan intern, cât și extern, acestea sunt publice pe site-ul Agenției (www.anacec.md).

Întreaga activitate a Agenției rezultă din **Misiunea ANACEC** și, anume, de a implementa politicile statului și a contribui la dezvoltarea sistemului de învățământ, orientată spre cele mai bune standarde internaționale, și ținând cont de contextul național, prin dezvoltarea calității în domeniul învățământului general, profesional tehnic, superior, de formare continuă și în organizațiile din domeniul cercetării și inovării.

În contextul misiunii asumate, ANACEC urmărește să asigure:

- compatibilizarea structurală și calitativă a sistemului național de evaluare externă a calității învățământului și cercetării cu standardele și liniile directoare acceptate în spațiul european pe aceste dimensiuni;

¹ Schimbarea statutului Agenției din structură autonomă față de Guvern în autoritate administrativă în subordinea Ministerului Educației, Culturii și Cercetării s-a realizat în 2018 prin [Hotărârea de Guvern nr.201 cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare din 28.02.2018](#).

² Ibidem.

³ Standarde și Liniile Directoare pentru Asigurarea Calității în Spațiul European al Învățământului Superior. ENQA, 2015.

- promovarea unor principii, reglementări și norme pentru asigurarea calității unitare și comparabile pentru fiecare nivel de învățământ din Republica Moldova;
- stimularea creșterii nivelului de responsabilitate a instituțiilor din domeniile educației și cercetării față de calitatea serviciilor prestate;
- dezvoltarea și promovarea culturii calității în instituțiile educaționale și de cercetare;
- promovarea competitivității învățământului general, profesional tehnic, superior și de formare continuă din Republica Moldova.

În activitatea sa ANACEC se ghidează de un șir de **principii și valori**, printre care responsabilitatea publică, independența, profesionalismul, transparența, respectul pentru autonomia universitară și specificul instituțiilor de oricare nivel, adaptarea și compatibilitatea la nivel european, evaluarea externă bazată pe încredere și orientată spre dezvoltare, cooperarea cu toți actorii interesați, eficiență și eficacitate instituțională prin management inovativ și consolidarea resurselor disponibile

Strategia ANACEC stabilește **patru obiective strategice**, care derivă din misiune, cu o listă de activități pentru implementarea acestora, indicatori de rezultat și interval temporal. **Obiectivele strategice** sunt: (1) promovarea și asigurarea calității în educație și cercetare; (2) asigurarea dezvoltării durabile a sistemului de evaluare externă a calității în educație și cercetare; (3) consolidarea capacităților ANACEC în calitate de structură națională responsabilă de asigurarea calității în educație și cercetare, (4) obținerea recunoașterii Agenției pe plan național și internațional.

Pentru a-și îndeplini misiunea și a-și atinge obiectivele, ANACEC implementează o politică de calitate, care oferă direcția generală pentru toate activitățile și prezintă un cadru general pentru dezvoltarea Agenției și a sistemului său intern de asigurare a calității. Elementele fundamentale ale politicii de calitate a ANACEC sunt:

- Planificarea strategică a activităților proprii, materializată într-un proiect strategic și în planurile anuale de activitate.
- Dezvoltarea unui sistem intern de asigurare a calității (Figura 1.1.), parte componentă a managementului instituțional, în conformitate cu ESG în domeniul asigurării calității și legislația națională relevantă.
- Proiectarea, organizarea, implementarea, monitorizarea și îmbunătățirea standardelor, proceselor, criteriilor și indicatorilor adecvați pentru a evalua calitatea instituțiilor de învățământ și a programelor de studii.
- Asigurarea unui proces de evaluare externă obiectiv, transparent, eficient și eficace, adaptat cerințelor unei societăți bazate pe cunoaștere, în acord cu prevederile Standardelor și liniilor directoare din Spațiul European al Învățământului Superior, din Aria Europeană a Cercetării, din Spațiul European al Educației.
- Încurajarea participării tuturor angajaților și experților ANACEC la dezvoltarea și implementarea bunelor practici de asigurare a calității în domeniul educației, cercetării științifice și managementului instituțional.
- Organizarea sistematică a consultărilor cu instituțiile de învățământ și alte părți interesate pentru a stabili prioritățile în domeniul asigurării calității.
- Respectarea normelor de etică și deontologie profesională de către toți experții și colaboratorii ANACEC.
- Cooperarea la nivel național și internațional cu diverse structuri de asigurare a calității în educație.

- Dezvoltarea la nivel instituțional a unui mediu tehnologic informațional care să permită o colectare, analiză și utilizare mai eficientă a informațiilor relevante pentru un management mai eficient al activităților ANACEC.
- Evaluarea internațională externă a ANACEC, la fiecare cinci ani, în conformitate cu ESG, 2015, integrarea în ENQA și înregistrarea în EQAR.

Responsabilitatea pentru calitate în realizarea atribuțiilor de serviciu este partajată de către toți angajații ANACEC. Monitorizarea proceselor este realizată de către CC, conducerea executivă, șefii de direcții/ secții/ servicii.

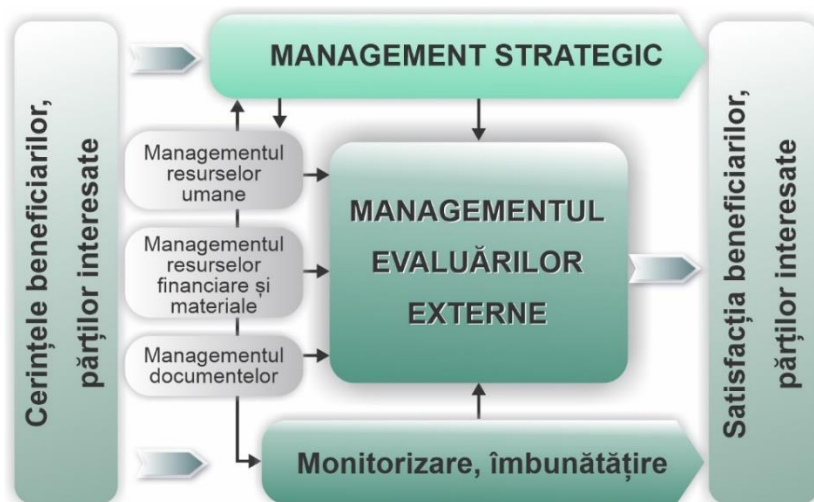

Figura 1.1. **Sistemul de asigurare a calității al ANACEC**

În acest context, managementul calității este o parte integrantă atât în managementul activităților ANACEC, ca și entitate națională, cât și în managementul activităților zilnice ale angajaților și personalului cooptat de către Agenție, iar sistemul de asigurare internă a calității (Figura 1.1.), axat pe satisfacerea cerințelor clienților, beneficiarilor și părților interesate, este o parte integrantă a managementului general al ANACEC. Asigurarea internă a calității se realizează în toate domeniile de activitate și se bazează pe cadrul normativ elaborat și implementat, care asigură funcționalitatea entității și realizarea eficientă și eficace a funcțiilor, atribuțiilor și responsabilităților delegate.

Managementul strategic este descris, dezvoltat, menținut și îmbunătățit continuu în corespundere cu [Strategia ANACEC](#), [Declarația Președintelui privind politica ANACEC în domeniul calității](#) și [Planul național de acțiuni, 2021-2023](#). Prevederile stipulate în documentele menționate sunt operaționalizate în planurile anuale de activitate ale ANACEC și a subdiviziunilor sale, inclusiv Planul pentru anul 2023. Deciziile strategice sunt aprobate de către CC în cadrul ședințelor, care se desfășoară în conformitate cu [Regulamentul privind organizarea și desfășurarea ședințelor Consiliului de conducere al ANACEC](#). Ședințele CC sunt publice, iar deciziile luate și cadrul normativ aprobat pentru reglementarea activității Agenției, se publică pe pagina web oficială a ANACEC. Deciziile pot fi contestate de instituțiile de învățământ evaluate, iar părțile interesate sunt implicate la elaborarea și îmbunătățirea documentelor aprobate de ANACEC.

Managementul evaluărilor externe este orientat spre beneficiul instituțiilor de învățământ, studenților, cadrelor științifico-didactice, părților interesate și se desfășoară în strictă conformitate cu cadrul normativ în vigoare, în realizarea următoarelor procese:

- evaluarea calității în învățământul general,
- evaluarea calității în învățământul profesional tehnic;
- evaluarea calității în învățământul superior;

- evaluarea externă a programelor de formare profesională continuă;
- evaluarea externă a organizațiilor din domeniile cercetării și inovării;
- evaluarea personalului științific și științifico-didactic.

Managementul resurselor umane este axat pe identificarea, menținerea și dezvoltarea continuă a capitalului uman. Confidențialitatea, comportamentul etic și profesionalismul angajaților sunt asigurate prin aplicarea [Legii nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public](#) și [Codului de etică profesională a ANACEC](#), precum și fișele postului și regulamentele subdiviziunilor ANACEC.

Managementul resurselor financiare și materiale se realizează în conformitate cu prevederile cadrului normativ în vigoare și este focusat pe identificarea, punerea la dispoziție și menținerea infrastructurii și crearea unui mediu de lucru necesar pentru realizarea activităților Agenției în condiții adecvate.

Președintele CC este responsabil de organizarea sistemului de management financiar și control, precum și funcția de audit intern în Agenție. Rapoartele de audit intern se elaborează anual, se remit MEC și sunt publice pe [pagina web a ANACEC](#). Totodată, conform cadrului normativ în vigoare, anual Curtea de Conturi, verifică rapoartele financiare ale ANACEC, în calitatea acestora de structură subordonată MEC.

Managementul documentelor este axat pe standardizarea, reglementarea modului de gestionare a informațiilor documentate și este realizat în conformitate cu următoarele proceduri:

- PS.01 Elaborarea procedurilor documentate - stabilește modul de inițiere, elaborare, avizare, aprobare, precum și conținutul, formatul, modul de revizie și arhivare al oricărei proceduri documentate pe activități, utilizate în cadrul ANACEC;
- PS.02 Elaborarea și controlul documentelor - stabilește modul de inițiere, elaborare, verificare, avizare, aprobare, modificare, difuzare, retragere și arhivare a regulamentelor, metodologiilor, ghidurilor, precum și a altor acte normative departamentale aprobate de ANACEC ([Diagrama de proces pentru realizarea documentelor](#));
- PO.01 Gestionarea sistemului informațional automatizat e-Management - care asigură un cadru unic, reglementat intern, privind utilizarea Sistemului Informațional Automatizat e-Management.

Monitorizarea și îmbunătățirea sunt componentele definitorii ale Sistemului de asigurare a calității, care asigură dezvoltarea continuă a Agenției și contribuie la satisfacerea cerințelor și așteptărilor tuturor beneficiarilor/ părților interesate. În anul 2023, în scopul îmbunătățirii activităților realizate de ANACEC, a fost aprobată procedura de sistem [PS-06 Acțiuni corective/ preventive](#), care stabilește modul de realizare a procesului de identificare și eliminare a cauzelor care au determinat sau pot produce servicii/ produse neconforme.

ANACEC dispune de un sistem de control/ audit intern managerial al cărui organizare și funcționare permite integral furnizarea unei asigurări rezonabile, precum că fondurile publice alocate în scopul atingerii obiectivelor strategice și operaționale au fost utilizate în condiții de transparență, economicitate, eficiență, eficacitate, legalitate, etică și integritate. Controlul/ auditul intern se realizează anual, în baza Standardelor naționale de control intern în sectorul public. Concomitent se adoptă [Declarația de răspundere managerială](#).

Potrivit reglementărilor în vigoare, în aspect **organizatoric**, structural ANACEC este constituită din Consiliul de conducere, comisiile de profil și aparatul administrativ (Figura 1.2.).

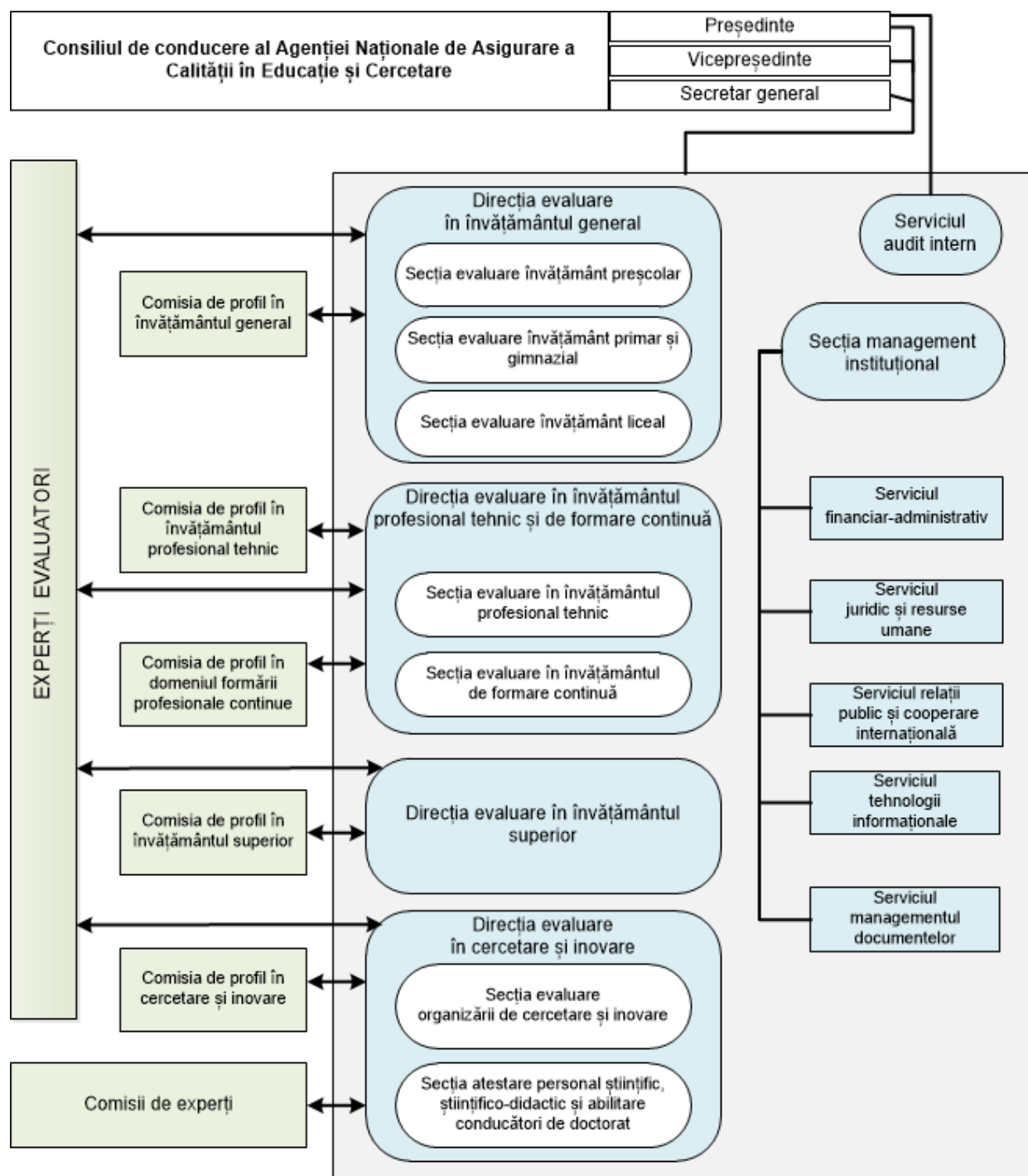

Figura 1.2. **Structura organizatorică a ANACEC**

Consiliul de conducere al ANACEC este organul colectiv de conducere care asigură elaborarea și implementarea strategiei instituției. Consiliul de conducere este constituit din 15 membri: 13 cadre cu titluri științifico-didactice și științifice, cu grade didactice și manageriale relevante pentru învățământul general, profesional tehnic, superior și cercetare, un reprezentant al studenților și un reprezentant al mediului de afaceri. Modalitatea de lucru a Consiliului de conducere, în particular, modul de convocare, organizare și desfășurare a ședințelor, inclusiv în format on-line, prin intermediul platformelor electronice de comunicare, de elaborare și realizare a ordinii de zi, de prezentare a materialelor, adoptare a deciziilor și perfectare a proceselor-verbale se stabilește prin [Regulamentul privind organizarea și desfășurarea ședințelor Consiliului de conducere al ANACEC](#).

Conducerea executivă a ANACEC este asigurată de către Președintele CC, care este asistat de Vicepreședinte și Secretarul general, aceștia fiind selectați din rândul membrilor CC în bază de concurs public suplimentar (HG nr. 248/2019, pct.20), organizat în baza prevederilor *Legii nr. 158/2008 Cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public..*

Pe lângă subdiviziunile ANACEC (Anexa 2), în calitate de structuri organizatorice permanente, funcționează comisiile de profil constituite pentru fiecare domeniu de activitate (învățământ general, profesional tehnic, superior, de formare profesională continuă, cercetare și inovare). Misiunea, structura, mecanismul de constituire și funcționare, precum și atribuțiile acestora sunt stabilite prin [Regulamentul comisiilor de profil ale ANACEC.](#)

În virtutea atribuțiilor legale, în anul 2023, Agenția și-a concentrat activitatea nemijlocit pe realizarea următoarelor obiective:

- de a contribui la dezvoltarea și promovarea culturii calității în învățământul general, profesional tehnic, superior și de formare continuă, în instituțiile din domeniul cercetării și inovării;
- de a evalua programele de studii și capacitatea organizațiilor furnizoare de învățământ general, profesional tehnic, superior și de formare continuă de a realiza standardele de calitate;
- de a asigura aplicarea în învățământul general a standardelor naționale de calitate;
- de a asigura aplicarea în învățământul superior din Republica Moldova a Standardelor și Liniilor Directoare pentru Asigurarea Calității în Spațiul European al Învățământului Superior;
- de a asigura aplicarea în învățământul profesional tehnic și de formare continuă a standardelor promovate la nivel european/internațional;
- de a asigura accesul la informațiile de interes public despre calitatea învățământului general, profesional tehnic, superior și de formare continuă, precum și calitatea în organizațiile din domeniile cercetării și inovării din Republica Moldova;
- de a propune partenerilor strategii și politici în scopul asigurării și dezvoltării calității în învățământul general, profesional tehnic, superior și de formare continuă, în procesele de cercetare și inovare;
- de a promova competitivitatea învățământului general, profesional tehnic, superior și de formare continuă din Republica Moldova;
- de a obține recunoașterea ANACEC pe plan internațional.

Pe dimensiunea învățământului general, procesul de evaluare externă a instituțiilor de învățământ general și a cadrelor de conducere a fost realizat în conformitate cu prevederile [Metodologiei de evaluare a instituțiilor de învățământ general](#), [Metodologiei de evaluare a cadrelor de conducere din învățământul general](#) și [Standardelor de evaluare minim obligatorii pentru procesul de evaluare externă a instituțiilor de învățământ general și de evaluare a cadrelor de conducere din învățământul general](#) și a fost organizat în conformitate cu Programul de evaluare externă a instituțiilor de învățământ general în semestrul II al anului de studii 2022-2023 și cu Programul de evaluare externă a instituțiilor de învățământ general în semestrul I al anului de studii 2023-2024, elaborat în baza propunerilor OLSDÎ.

Activitățile de evaluare externă a instituțiilor/ programelor de studii la nivel de învățământul profesional tehnic, învățământ superior și formare continuă s-au bazat pe prevederile [Metodologiei de evaluare externă a calității în vederea autorizării de funcționare provizorie și acreditării programelor de studii și a instituțiilor de învățământ profesional tehnic, superior și de formare continuă](#), cu modificările și completările ulterioare (HG nr. 616/2016), a [Regulamentului cu privire la formarea continuă a adulților](#) (HG nr.193/2017), a Ghidurilor și standardelor de evaluare externă

elaborate pe niveluri de învățământ (învățământ superior, învățământ profesional tehnic și de formare continuă), aprobate de către Consiliul de conducere al ANACEC.

În realizarea activităților de evaluare externă, ANACEC a implicat experți evaluatori care au fost selectați din propriul Registru al experților evaluatori ai ANACEC (completat sistematic la propunerea direcțiilor de specialitate și comisiilor de profil), ținând cont de domeniile generale de studii solicitate. Pentru a asigura un nivel de expertiză în creștere, ANACEC a cooptat, cu suportul ARACIS, experți internaționali în calitate de membri ai comisiilor de evaluare externă. Totodată, implicarea studenților în activitățile de evaluare externă ale ANACEC are un potențial de creștere deosebit, activitatea studenților evaluatori demonstrând faptul că aceștia pot fi implicați în promovarea calității în educație.

Procesul de evaluare externă a calității în vederea autorizării de funcționare provizorie sau acreditării programelor de studii, prezentat în Figura 1.3., s-a realizat în strictă conformitate cu reglementările stabilite de cadrul normativ.

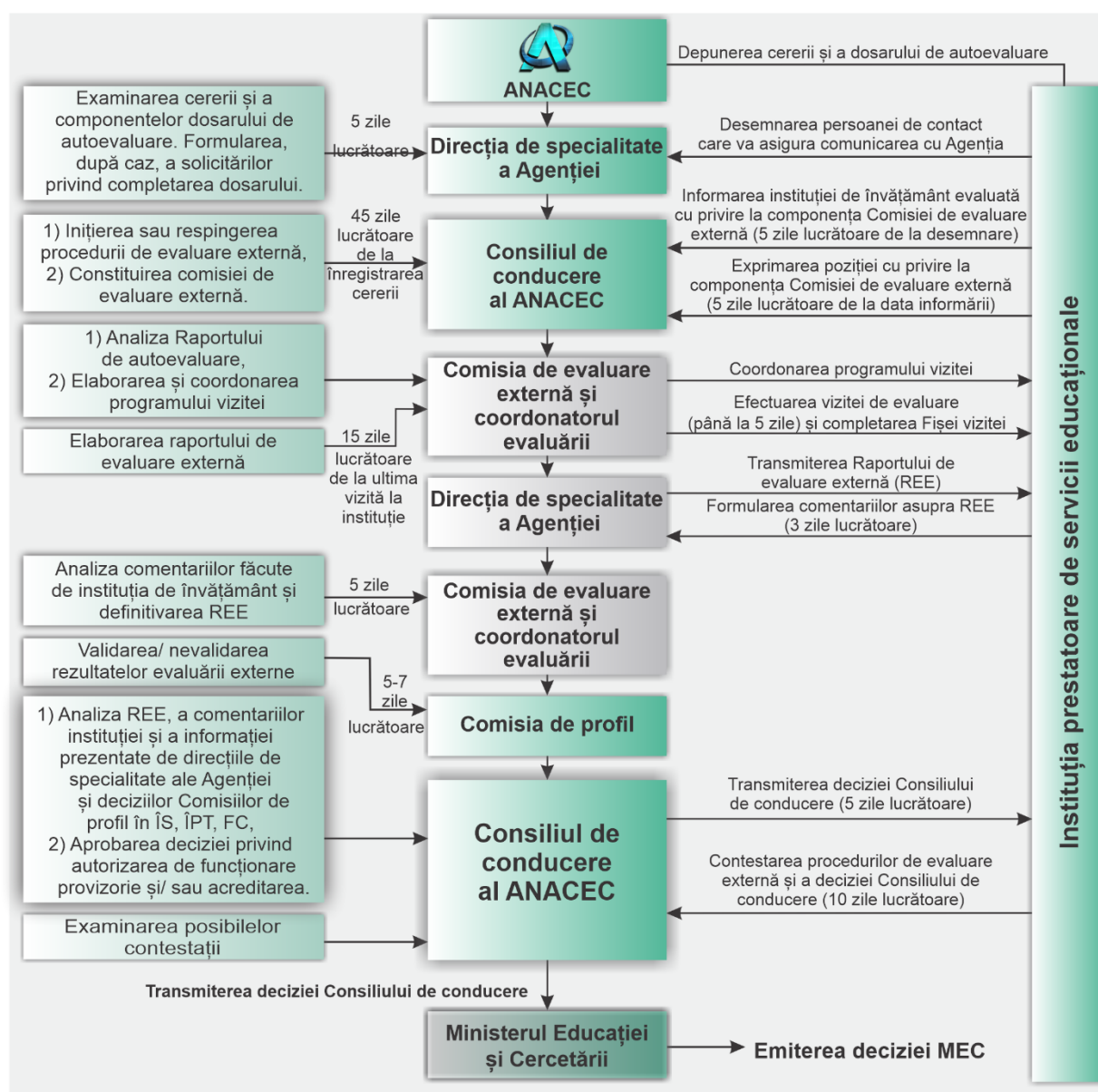

Figura 1.3. Diagrama de proces pentru evaluare externă a calității

Menționăm că noile tendințe și modificări în sistemul educațional au influențat și continuă să influențeze procedura de evaluare externă:

- Prezentarea rapoartelor de autoevaluare și a materialelor doveditoare în format electronic rămâne a fi o condiție obligatorie pentru toți solicitanții de evaluări externe.
- Este în continuă creștere rolul paginilor web instituționale ca sursă de informare pentru membrii comisiilor de evaluare externă în identificarea dovezilor.
- A devenit o realitate realizarea vizitei de evaluare în instituții în format mixt, cu organizarea activităților atât off-line, cât și on-line.
- Ședințele de lucru ale comisiilor de evaluare externă, interviurile cu diverse grupuri-țintă din instituțiile prestatoare de servicii educaționale s-au organizat cu utilizarea instrumentelor TIC pe diverse platforme on-line.
- Tradițional s-au planificat și realizat sesiuni de instruire/ formare/ lucru în format on-line cu toate categoriile vizate în procesul de evaluare externă.

În conformitate cu prevederile [Procedurii de monitorizare post-evaluare a programelor de studii și a instituțiilor de învățământ](#), în contextul realizării întregului ciclu al calității, asigurării consistenței și a unui grad mai înalt de acoperire, monitorizarea post-evaluare (follow-up) se aplică tuturor programelor de studii/ instituțiilor evaluate în perioada până la următoarea acreditare, asigurând astfel obligativitatea feedback-ului intermediar al Agenției pentru toate programele de studii și instituțiile evaluate extern. Elaborarea planurilor de măsuri corective și a rapoartelor intermediare privind progresele atestate în implementarea planurilor respective vor constitui elemente obligatorii în acest proces. Totodată, monitorizarea post-evaluare se aplică obligatoriu programelor de studii la care cel puțin pentru un standard de acreditare ponderea nivelului de realizare este de 60-90%. Astfel, instituțiile vizate sunt obligate să elaboreze Planuri de acțiuni corective, în baza recomandărilor și ariilor de îmbunătățire obligatorii formulate de Comisia de evaluare externă în Rapoartele de evaluare externă, iar ulterior și rapoarte privind realizarea acestor planuri, care se prezintă la ANACEC pentru aprobarea deciziei finale de către Consiliul de conducere.

Pe parcursul anului s-au realizat sondaje cu reprezentanții instituțiilor și experții evaluatori, pentru a vedea modul în care percep valoarea adăugată a evaluării și pentru a ameliora unele procese. Astfel, procedurile, instrumentele de evaluare externă sunt îmbunătățite și ajustate, pe baza a ceea ce s-a învățat din experiența inițială, dar, de asemenea, ținând cont de faptul că etapa următoare este procesul de reacreditare și luând în considerație îmbunătățirile realizate de instituții pe baza recomandărilor și ariilor de îmbunătățire obligatorii formulate în prima rundă a procesului de evaluare externă, urmând ciclul calității Plan-Do-Act-Check/Adjust.

În domeniul evaluării cercetării și inovării a continuat procesul de atestare a personalului, conform procedurilor anterioare - valabile până la mijlocul anului 2024. În același timp, la evaluarea personalului științific și științifico-didactic au fost aplicate prevederile noilor acte normative, aprobate în anul 2019 de către Guvern. În acest domeniu principala provocare a constat în efectele provocate de fuziunea (absorbția) instituțiilor de cercetare realizată în conformitate cu [HG nr.485/2022](#) și, respectiv, în asigurarea respectării unor standarde de calitate în acest proces în condițiile unui cadru național reglator contradictoriu/ incoerent, a unui nivel redus de cultură a evaluării în Republica Moldova și a desconsiderării importanței cercetării în societate.

ANACEC promovează principiile transparenței și responsabilității publice, care presupun existența procedurilor clare de implicare a beneficiarilor și părților interesate în activitatea Agenției. Astfel, în conformitate cu [Regulamentul privind implicarea părților interesate în activitățile de asigurare externă a calității](#) și a reglementărilor/ recomandărilor europene și a bunelor practici în domeniu, ANACEC a implicat părțile interesate în realizarea activităților de evaluare externă a calității și activităților colaterale în domeniul de competență a Agenției. Astfel, pe parcursul anului au fost organizate consultări și implicarea reprezentanților părților interesate pe diverse subiecte/ activități,

inclusiv în procesul de: (1) evaluare externă a ANACEC de către Comisia de experți constituită de Asociația Europeană pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior (ENQA); (2) modificarea proiectelor actelor normative și metodologice elaborate de ANACEC; (3) prezentarea rezultatelor evaluărilor externe și a evaluării personalului științific și științifico-didactic; (4) colectarea feedback-ului privind activitățile realizate; (5) discutarea rezultatelor sondajelor organizate de către ANACEC etc.

ANACEC și-a fortificat și și-a extins activitățile de internaționalizare și promovare a imaginii proprii, atât pe plan național, cât și internațional, prin acțiuni de sporire a vizibilității pe diverse medii de comunicare (pagina web a Agenției – www.anacec.md, rețelele de socializare – [Facebook](#); [Twitter](#); [LinkedIn](#) și pe portalurile partenerilor europeni, cum ar fi www.eupartnersearch.com și www.up2europe.eu).

Un alt aspect important îl constituie afilierea Agenției la organizațiile internaționale preocupate de asigurarea calității în educație și cercetare. Astfel, ANACEC a depus eforturile necesare și actualmente este:

- membru cu drepturi depline în Rețeaua Agențiilor de Asigurare a Calității în Învățământul Superior din Europa Centrală și de Est (CEENQA);
- membru al Forumului pentru asigurarea calității în învățământul profesional tehnic și de formare continuă (ETF);
- membru al Rețelei ERI SEE și Parteneriatul Estic.

De asemenea, au fost inițiate relații de colaborare prin semnarea Acordurilor de cooperare cu entități naționale și internaționale, precum și agenții străine de asigurare a calității, care au dus la un șir de activități, precum:

- asigurarea accesului la informațiile de interes public despre calitatea educației și cercetării la nivel interstatal și internațional;
- diseminarea experiențelor și a bunelor practici de evaluare externă a calității programelor de studii și a instituțiilor de învățământ;
- desemnarea experților evaluatori cu scopul implicării acestora în activități de evaluare externă a programelor de studii și a instituțiilor de învățământ din alte state;
- participarea, în comun, la proiecte interne sau internaționale în domeniul asigurării calității educației și cercetării, finanțate la nivel național sau de către alte instituții/organizații europene sau internaționale;
- organizarea, în parteneriat, a activităților în domeniul asigurării calității, precum conferințe, forumuri, ateliere de lucru, dezbateri, întâlniri informale etc.;
- acordarea sprijinului reciproc în aderarea la organizații sau rețele internaționale ale agențiilor de asigurare a calității;
- realizarea de proiecte comune în domeniul asigurării calității educației.

În scopul realizării prevederilor Codului educației (art. 115, alin. 2, lit. n), Agenția a solicitat și, respectiv, a fost evaluată extern de Comisia de experți constituită de Asociația Europeană pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior (ENQA), care în baza informațiilor prezentate de ANACEC în [Raportul de autoevaluare](#) și a constatărilor făcute în timpul vizitei de evaluare externă efectuate în luna iunie 2023, a elaborat [Raportul de evaluare externă a ANACEC](#). În Raport se analizează măsura în care ANACEC îndeplinește cerințele Părților 2 și 3 din ESG și sunt formulate anumite constatări, puncte tari și recomandări. În scopul realizării recomandărilor formulate în Raport, Agenția a elaborat un Plan de acțiuni corective.

În anul 2023 a fost aprobat [Regulamentul privind conferirea Medaliei „Promotor al culturii calității în educație și cercetare”](#). În conformitate cu prevederile Regulamentului Medalia a fost conferită în semn de înaltă recunoștință persoanelor care s-au remarcat printr-o activitate prodigioasă în

domeniul educației și cercetării în Republica Moldova și care au contribuit la asigurarea și promovarea culturii calității în învățământ și cercetare.

Conducerea ANACEC a acordat audiențe persoanelor fizice sau reprezentanților instituțiilor interesate, cum sunt: rectori/ directori ai instituțiilor de învățământ/ cercetare, cadre științifico-didactice/ didactice, cercetători, ziariști, studenți, reprezentanți ai ONG-urilor etc. și a răspuns în scris solicitărilor parvenite de la instituții/ persoane fizice.

O atenție sporită se acordă soluționării petițiilor (orice reclamație, contestație, sesizare adresată ANACEC de către o persoană fizică sau juridică). În acest sens se aplică [Regulamentul privind soluționarea petițiilor depuse la Agenția Națională de Asigurarea a Calității în Educație și Cercetare](#), care stabilește modul de inițiere, desfășurare și finalizare a procedurii administrative inițiate de ANACEC pentru a soluționa petițiile parvenite.

De menționat, că angajații Agenției, de asemenea, s-au implicat în diverse activități internaționale (conferințe, seminare, webinare, training-uri etc.), inclusiv prin prezentarea diferitor rapoarte și publicarea articolelor în reviste specializate. Aceste informații sunt mediatizate pe rețelele de socializare, pe pagina web ([compartimentul Publicații](#)), cât și în rapoartele anuale de activitate.

Se poate afirma că în ultimii ani a crescut calitatea și intensitatea activității ANACEC, grație luării în considerare a recomandărilor parvenite de la beneficiari/ parteneri și menținerea acestei tendințe constituie o prioritate pentru angajații entității. Totodată, procesul de elaborare și implementare a procedurilor interne de sistem și operaționale va rămâne o preocupare permanentă, fiind o componentă importantă a sistemului de asigurare internă a calității.

Pe parcursul anului 2023, Agenția a continuat să se confrunte cu unele dificultăți și provocări, după cum urmează:

- Număr insuficient de angajați ai aparatului administrativ (din cauza salariilor neatractive);
- Identificarea dificilă a potențialilor experți evaluatori, în special a reprezentanților studenților și ai mediului de afaceri, pentru domenii de studiu specifice sau monopoliste care sunt asigurate de o singură instituție de învățământ, având în vedere numărul limitat de persoane care activează în domeniile respective la nivel național;
- Existența limitărilor financiare și a barierei lingvistice pentru implicarea în procesul de evaluare a experților evaluatori internaționali (excepție, evaluatorii ARACIS);
- Dificultăți în gestionarea bugetului și în asigurarea sustenabilității financiare a Agenției , având în vedere că sunt necesare aprobări din partea MEC;
- Asigurarea respectării unor standarde de calitate în procesul atestării personalului științific și științifico-didactic în condițiile unui cadru național reglator contradictoriu/ incoerent, a unui nivel redus de cultură a evaluării și a abordării permissive a fenomenului de plagiat;
- Imposibilitatea de a asigura o expertiză juridică calificată a actelor normative, deciziilor, notelor informative emise, din cauza necompletării statelor de personal cu un jurist;
- Luarea parțială în considerare de către factorii de decizie a propunerilor Agenției în vederea îmbunătățirii cadrului legal;
- Digitalizarea insuficientă a serviciilor oferite de Agenție.

Rămâne a fi o provocare pentru Agenție și gradul de independență asigurat prin cadrul normativ care reglementează activitatea ANACEC. Subordonarea Agenției Ministerului Educației și Cercetării creează, pe de o parte, dificultăți în activitatea Agenției, iar pe de altă parte, subminează autoritatea entității din perspectiva cerințelor europene privind independența organizațională și operațională pentru o Agenție responsabilă de asigurarea calității în educație⁴.

⁴ ESG, 2015. Partea 3: Standarde și linii directoare pentru asigurarea calității agențiilor, punctul 3.3 Independență, stipulează: „Standard: Agențiile trebuie să fie independente și să funcționeze autonom.

Este un lucru cert că și în anul 2023 activitatea Agenției a fost axată pe satisfacerea cerințelor clienților, beneficiarilor și părților interesate, pe garantarea calității serviciilor prestate de către instituțiile din domeniul educației și cercetării, și s-a bazat pe cadrul normativ elaborat și implementat, care a asigurat funcționalitatea entității și realizarea eficientă și eficace a funcțiilor, atribuțiilor și responsabilităților delegate.

2. Elaborarea suportului normativ și metodologic

Un aspect semnificativ al anului 2023 în activitatea ANACEC a vizat alinierea cu prevederile [Strategiei de Dezvoltare „Educația 2030”](#), adoptată prin Hotărârea de Guvern nr. 114 din 7 martie 2023, document orientat spre realizarea unei transformări calitative și durabile a sistemului educațional. Per total, misiunea și atribuțiile ANACEC, așa cum sunt definite în [Regulamentul de organizare și funcționare a Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare](#), aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 201 din 28 februarie 2018, precum și prevederile Strategiei ANACEC, sunt în consens cu obiectivele Strategiei naționale sectoriale. Elaborările și actualizările operate în cadrul normativ și metodologic aplicat de către ANACEC vin să fundamenteze și să consolideze acțiunile în vederea asigurării calității în educație și cercetare pe plan național.

2.1. Învățământul general

În prima parte a anului de referință, urmare a discuțiilor publice și a propunerilor examinate pe parcursul anului 2022, Direcția evaluare în învățământul general (DEÎG) a efectuat modificări de îmbunătățire la conținutul *Metodologiei de evaluare a cadrelor de conducere din învățământul general*, care a fost completată cu indicatori noi, cu accent pe atribuțiile directorilor adjuncți. Proiectul, în forma sa completă, a fost remis Ministerului Educației și Cercetării în luna iunie 2023, documentul fiind aprobat prin [Ordinul MEC nr. 1099 din 30.08.2023](#)

De asemenea, reprezentanții DEÎG au participat activ la mai multe ședințe consultative organizate de către Ministerul Educației și Cercetării și au fost incluși în grupurile de lucru constituite prin ordinele MEC nr. 1282 din 16.10.2023 și nr. 1322 din 24.10.2023. Aceste întruniri au avut ca scop elaborarea de propuneri menite să îmbunătățească cadrul reglator referitor la procesele de raportare și completare a documentației școlare în învățământul general.

2.2. Învățământul profesional tehnic

În anul 2023 Direcția Evaluare în Învățământul Profesional Tehnic și de Formare Continuă (DEÎPTFC), în baza ord. ANACEC nr.62-A din 13.09.2023 pentru formularea propunerilor de modificare a Metodologiei de evaluare externă a calității în vederea autorizării de funcționare provizorie și acreditării programelor de studii și a instituțiilor de învățământ profesional tehnic (Metodologie) și a Ghidurilor de evaluare externă, a înaintat propuneri de modificare la Metodologie, precum și propuneri de modificare a Codului educației, care rezultă din modificările Metodologiei.

2.3. Învățământul de formare continuă

Pe parcursul anului 2023, de rând cu activitățile cu privire la formularea propunerilor de modificare a Metodologiei, la solicitarea MEC nr. 04/3-09/2833 din 26.06.2023, reprezentanții DEÎPTFC au participat în Grupul de lucru cu privire la inițierea procedurii de modificare a HG nr.193/2017 (Ordinul MEC nr. 853 din 11.07.2023 cu privire la constituirea Grupului de lucru).

2.4. Învățământul superior

Demersul de perfectare și îmbunătățire continuă a cadrului normativ și metodologic privind reglementarea asigurării calității în procesul de evaluare externă la nivel de învățământ superior a continuat să fie o preocupare majoră a Direcției evaluare în învățământul superior. Astfel, în conformitate cu Planul de acțiuni pentru anul 2023, Direcția a definitivat proiectul *Procedurii privind înregistrarea planurilor de învățământ a programelor de studii superioare de licență, studii superioare integrate și master*. Procedura descrie activitățile, etapele și responsabilitățile pe care instituțiile de învățământ superior le vor parcurge pentru înregistrarea planurilor de învățământ. După consultarea părților interesate, procedura a fost examinată în cadrul ședinței Comisiei de profil în învățământul superior și aprobată de Consiliul de conducere al ANACEC (Decizia nr. 68 din 19.12.2023).

În luna septembrie 2023, urmare a emiterii Ordinului ANACEC nr. 62-A *Cu privire la formarea grupurilor de lucru pentru modificarea Metodologiei de evaluare externă (HG 616/2016)*, Direcția a formulat propuneri de modificare a Metodologiei de evaluare externă și a Ghidurilor de evaluare externă pentru programele de studii superioare de licență, master, doctorat și pentru instituțiile de învățământ superior. La formularea propunerilor de îmbunătățire a cadrului normativ menționat, Direcția a ținut cont în mod prioritar de recomandările formulate de experții Comisiei de evaluare ENQA drept urmare a evaluării externe a ANACEC, de legislația europeană și cea națională, precum și experiența acumulată în procesele de evaluare externă și în cadrul proiectelor realizate în Republica Moldova (Erasmus+ “Enhancement Of Quality Assurance In Higher Education System In Moldova” (QFORTE), Proiectul “Învățământul superior din Moldova” etc.).

Pe parcursul anului 2023, Direcția a actualizat conținuturile curriculum-ului și suportul curricular pentru cursul *Evaluarea externă a calității programelor de studii superioare de licență, studii integrate și master*. Documentele actualizate au fost utilizate în cadrul sesiunilor de formare ale comisiilor de evaluare externă.

2.5. Cercetare și inovare

În vederea perfecționării cadrului normativ și ajustării acestuia la bunele practici internaționale, Direcția evaluare în cercetare și inovare a elaborat în anul de referință acte normative noi și a promovat modificări a actelor normative în vigoare, după cum urmează:

1) Metodologia de examinare a sesizărilor privind nerespectarea standardelor de calitate, a conduitei în cercetarea științifică sau a eticii profesionale în cadrul tezelor de doctor, tezelor de doctor habilitat / lucrărilor de sinteză (aprobată prin [decizia CC al ANACEC nr. 22 din 19.12.2023](#)), care stabilește cerințele pentru depunerea sesizărilor privind nerespectarea standardelor de calitate, a conduitei în cercetarea științifică sau a eticii profesionale în cadrul tezelor de doctorat / lucrărilor de sinteză, etapele, procedurile și actorii implicați în examinare, modul de luare a deciziilor pe marginea sesizărilor și de analiză a acestora. Actul a fost aprobat în urma consultărilor publice cu organizațiile din domeniile cercetării și inovării și vine să implementeze prevederile pct. 75 al Metodologiei de conferire și confirmare a titlurilor științifice (HG 497/2019).

2) Regulamentul cu privire la evaluarea, clasificarea și monitorizarea revistelor științifice, ediția a II-a (aprobat prin [decizia CC al ANACEC nr. 23 din 19.12.2023](#)) vine să îmbunătățească procedura de recunoaștere a revistelor în calitate de publicații științifice de profil. În acest scop, a fost aprobată o nouă Listă a bazelor de date internaționale cu reviste, luate în considerare la stabilirea categoriei revistei; s-a stabilit cadrul necesar pentru evaluarea online a revistelor și au fost revăzute criteriile de clasificare a publicațiilor cu deplasarea accentelor pe aspectele calitative ale activității editoriale.

3) Modele de acte pentru aprobarea dreptului de a conduce doctorate, elaborate și actualizate ca urmare a aprobării Metodologiei aprobării conducătorilor de doctorat (HG 23/2023):

- [Model al demersului organizației din domeniile cercetării și inovării pentru acordarea dreptului de a conduce doctorate;](#)
- [Model al Listei publicațiilor științifice, științifico-metodice și didactice prezentate pentru acordarea dreptului de a conduce doctorate;](#)
- [Model de cerere pentru acordarea dreptului de a conduce doctorate în urma confirmării titlului științific de doctor habilitat;](#)
- [Model de recunoaștere a dreptului de a conduce doctorate dobândit peste hotare.](#)

4) Proiectul Regulamentului de recunoaștere și echivalare a titlurilor științifice și științifico-didactice obținute în străinătate, elaborat și transmis Ministerului Educației și Cercetării și care a fost definitivat în cadrul unui grup de lucru. Regulamentul vine să actualizeze și să perfecționeze procedura de recunoaștere și echivalare a actelor obținute peste hotare, ținând seama de acordurile internaționale și procesul de integrare europeană a Republicii Moldova, printre noutățile acestuia numărându-se diferite modalități ale recunoașterii și echivalării în funcție de locul emiterii diplomei, inclusiv fără examinarea tezei de doctorat în cazul absolvenților instituțiilor de învățământ superior sau de cercetare-dezvoltare dintr-un stat membru al Uniunii Europene, al Spațiului Economic European și din Confederația Elvețiană și a celor din Lista universităților de prestigiu din alte state, aprobată de către ANACEC, precum și expunerea mai clară a întregii proceduri de recunoaștere și echivalare în Republica Moldova.

5) Proiectul de modificare a Hotărârii Guvernului nr. 222 din 28 aprilie 1993 cu privire la retribuirea muncii specialiștilor încadrați în procesul de atestare a cadrelor științifice, didactice, membrilor Comisiei Medicamentului, Comitetului Național de Expertiză Etică a Studiului Clinic și altor comisii de experți, transmis Ministerului Educației și Cercetării (scr. nr. 532-05 din 11.05.2023). Proiectul, însoțit de o Notă de argumentare, prevede creșterea remunerării experților ANACEC care evaluează tezele de doctor și de doctor habilitat, dosarele de confirmare a titlurilor științifico-didactice de conferențiar și profesor universitar, de acordare a dreptului de a conduce doctorate și alte dosare ce presupun evaluarea activității științifice, întrucât în prezent remunerarea este neproportională efortului experților.

6) Proiectul de modificare a Ordinului Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 119 din 10.02.2020 cu privire la aprobarea componenței nominale a Comisiilor de profil a ANACEC (scr. adresată MEC nr. 190-01 din 28.02.2023), prin care s-a solicitat înlocuirea în cadrul Comisiei de profil în cercetare și inovare a unui membru care a depus cerere de eliberare din funcție cu următorul membru supleant.

7) Propuneri formulate pentru modificarea Metodologiei de evaluare externă (HG 616/2016) și a Ghidului de evaluare externă a programelor de studii de Doctorat, învățământul superior. Propunerile au vizat o utilizare mai largă a indicatorilor cantitativi, cu trecerea de la evaluarea existenței mecanismelor și cadrului necesar la evaluarea calității acestora și a rezultatelor obținute, precum și necesitatea existenței unor școli doctorale mari capabile să asigure masa critică necesară.

2.6. Caracter general

În anul de referință a fost suplimentat/ perfectat cadrul normativ care vine să reglementeze diverse aspecte în activitatea Agenției. În particular, au fost elaborate 3 proiecte de acte normative și metodologice noi și modificate 7 acte normative. Condițiile ce au impus elaborarea/ modificarea actelor interne au urmărit ajustarea și conformarea acestora cu reglementările cadrului normativ în vigoare și tendințele la nivel european. În particular:

- a fost elaborat *Regulamentul cu privire la modul de stabilire a sporului pentru performanță funcționarilor publici;*
- a fost modificat [Regulamentul cu privire la modul de stabilire a sporului pentru performanță personalului angajat în post de deservire tehnică.](#)

Regulamentele respective stabilesc cadrul general de organizare și acordare a sporului pentru performanță în raport cu cerințele posturilor și a criteriilor de evaluare, în scopul stimulării individuale a personalului de a obține rezultate optime în activitate.

- A fost elaborată și aprobată procedura de sistem *PS-06 Acțiuni corective/ preventive*.

Procedura stabilește, în scopul îmbunătățirii activităților realizate de ANACEC, modul de realizare a procesului de identificare și eliminare a cauzelor care au determinat sau pot produce servicii/produse neconforme.

- A fost elaborat [Regulamentul privind conferirea medaliei „Promotor al culturii calității în educație și cercetare”](#)

Regulamentul prevede modalitatea, cerințele și scopul conferirii distincției. Scopul conferirii este de a exprima înalta recunoștință față de persoanele fizice și juridice care s-au remarcat printr-o activitate prodigioasă în domeniul educației și cercetării în Republica Moldova și care au contribuit la asigurarea și promovarea culturii calității în învățământ și cercetare.

Următoarele acte interne au fost modificate pentru îmbunătățirea clauzelor care vizează personalul angajat:

- *Programul de motivare nonfinanciară* (Ordinul nr. 16/1-c din 30.01.2023);
- *Ghidul noului angajat* (Ordinul nr. 18-p din 02.02.2023);
- [Regulamentul intern](#).

Aceste acte definesc directive de atragere, motivare și menținere a personalului angajat.

Totodată, au fost actualizate următoarele documente:

- *Metodologia de selectare a experților evaluatori*

Metodologia reglementează modul de selectare a experților evaluatori ai ANACEC și de gestionare a *Registrului experților evaluatori al Agenției*, precum și stabilește normele de conduită a experților evaluatori în activitățile de evaluare.

- *Regulamentul privind organizarea și desfășurarea ședințelor Consiliului de conducere al Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare*

Regulamentul stabilește modalitatea de organizare și desfășurare a ședințelor CC.

- *Regulamentul privind soluționarea petițiilor depuse la Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare*

Regulamentul stabilește modul de inițiere, desfășurare și finalizare a procedurii administrative inițiate de ANACEC pentru a soluționa petițiile depuse la Agenție.

2.7. Proiecte avizate la solicitare

Pe parcursul anului angajații Agenției au contribuit la îmbunătățirea cadrului normativ din domeniile de competență atribuite, prin avizarea, la solicitare, a unor proiecte de acte normative și metodologice elaborate de către alte entități, inclusiv:

- 1) Proiectul Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Programului național în domeniile cercetării și inovării pentru anii 2024-2027 (scr. nr. 1295-05 din 16.11.2023 și nr. 1399-05 din 11.12.2023), transmise Ministerului Educației și Cercetării și Cancelariei de Stat a Republicii Moldova.
- 2) Proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a Unităților de formare profesională a conducătorilor de vehicule și a Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a unităților de formare profesională a transportatorilor rutieri, spre aviare repetată (scr. nr. 206-04 din 01.03.2023).
- 3) Proiectul de modificare a Hotărârii Guvernului nr.193/2017 cu privire la aprobarea Regulamentului privind educația adulților (scr. nr. 1254-04 din 06.11.2023).

3. Rezultate ale evaluării externe

3.1. Învățământul general

În cursul anului 2023, Direcția Evaluare în Învățământul General (DEÎG) și-a menținut angajamentul față de procesul de evaluare externă a instituțiilor de învățământ general și a cadrelor de conducere din acest domeniu, aceste activități fiind prioritare în agenda sa. Evaluarea s-a desfășurat în conformitate cu prevederile *Metodologiei de evaluare a instituțiilor de învățământ general* și *Metodologiei de evaluare externă a cadrelor de conducere*, aprobate prin Ordinul MECC nr. 581 din 23.06.2020.

La începutul anului 2023, în perioada ianuarie-februarie, a fost finalizat procesul de evaluare pentru 15 instituții de învățământ general (8 instituții preșcolare, 1 gimnaziu-grădiniță, 3 gimnazii și 3 licee), ale căror performanțe au fost examinate și analizate, inclusiv în timpul vizitelor de evaluare din luna decembrie 2022. Concomitent cu instituțiile de învățământ general în procesul de evaluare au fost implicate și 29 cadre de conducere.

Rezultatele evaluărilor menționate au fost validate de către Comisia de profil în învățământul general în cadrul ședințelor din lunile ianuarie și februarie 2023 și, ulterior, fie au fost aprobate prin Deciziile Consiliului de Conducere (din 27.01.2023 și 24.02.2023), fie au primit aprobarea oficială prin Ordinele Președintelui ANACEC (nr. 07-A din 06.02.2023, nr. 22-A din 23.03.2023 și nr. 25-A din 29.03.2023), în funcție de forma de evaluare externă solicitată, conform tabelelor de mai jos.

Tabelul 3.1.1

Rezultatele evaluării externe a instituțiilor de învățământ general evaluate în perioada noiembrie-decembrie 2022, validate și aprobate în perioada ianuarie-februarie 2023

Nr. crt.	Raionul	Instituția evaluată	Rezultatele evaluării	Calificativul obținut
1.	Basarabeasca	Grădinița Carabetovca, s. Carabetovca	Evaluată extern periodic	Bine
2.	Călărași	Instituția Publică Gimnaziul „Ștefan cel Mare”, s. Bravicea	Evaluată extern periodic	Bine
3.		Grădinița de copii Bravicea, s. Bravicea	Evaluată extern periodic	Bine
4.		Instituția Publică Gimnaziul Sadova, s. Sadova	Evaluată extern periodic	Bine
5.	Chișinău	Instituția de Educație Timpurie Grădinița-creșă nr. 128, mun. Chișinău	Evaluată extern periodic	Bine
6.		Instituția de Educație Timpurie Grădinița-creșă nr. 133, mun. Chișinău	Evaluată extern periodic	Foarte bine
7.		Instituția Publică Liceul Teoretic cu Profil de Arte „Ion și Doina Aldea-Teodorovici”, mun. Chișinău	Acreditată (decizia CC nr. 2 din 27.01.2023)	Bine
8.	Criuleni	Instituția Publică Liceul Teoretic Liceul Cruglic, s. Cruglic	Acreditată (decizia CC nr. 03 din 27.01.2023)	Bine
9.		Instituția Publică Liceul Teoretic „Boris Dînga”, or. Criuleni	Acreditată (decizia CC nr. 18 din 24.02.2023)	Foarte bine

10.	Dondușeni	Instituția Publică Gimnaziul-Grădiniță „Constantin Negruzzi”, s. Tîrnova	Evaluată extern periodic	Bine
11.	Glodeni	Grădinița nr. 1 Ciuciulea, s. Ciuciulea	Evaluată extern periodic	Bine
12.	Rîșcani	Grădinița de copii Răcăria, s. Răcăria	Evaluată extern periodic	Bine
13.	Ștefan Vodă	Instituția Publică Gimnaziul Popeasca, s. Popeasca	Evaluată extern periodic	Foarte bine
14.		Grădinița-creșă Popeasca, s. Popeasca	Evaluată extern periodic	Bine
15.		Grădinița de copii nr. 3, or. Ștefan Vodă	Evaluată extern periodic	Foarte bine
Total instituții evaluate:15 Evaluare în vederea acreditării - 3 Evaluare în vederea evaluării externe periodice - 12				

Tabelul 3.1.2

**Rezultatele evaluării cadrelor de conducere din învățământul general,
evaluate în perioada noiembrie-decembrie 2022, aprobate în ianuarie-februarie 2023**

Nr. crt.	Instituția, localitatea, raionul	Număr cadre de conducere evaluate	Funcția	Calificativ obținut	Ordinele cu privire la aprobarea rezultatelor evaluării cadrelor de conducere
1.	Grădinița Carabetovca, s. Carabetovca, r-nul Basarabeasca	1	director	<i>Bine</i>	Ordinul nr. 08-A din 06.02.2023 „Cu privire la rezultatele evaluării cadrelor de conducere din instituțiile de învățământ general”
2.	Grădinița de copii Bravicea, s. Bravicea, r-nul Călărași	1	director	<i>Bine</i>	
3.	Instituția de Educație Timpurie Grădinița-creșă nr. 128, mun. Chișinău	1	director	<i>Bine</i>	
4.	Instituția Publică Liceul Teoretic cu Profil de Arte „Ion și Doina Aldea-Teodorovici”, mun. Chișinău	1	director	<i>Foarte bine</i>	
5.		1	director adjunct	<i>Foarte bine</i>	
6.		1	director adjunct	<i>Bine</i>	
7.	Instituția Publică Liceul Teoretic Liceul Cruglic, s. Cruglic, r-nul Criuleni	1	director	<i>Bine</i>	
8.		1	director adjunct	<i>Bine</i>	
9.		1	director adjunct	<i>Bine</i>	
10.	Instituția Publică Gimnaziul-Grădiniță „Constantin Negruzzi”, s. Tîrnova, r-nul Dondușeni	1	director	<i>Bine</i>	
11.		1	director adjunct	<i>Bine</i>	
12.		1	director adjunct	<i>Bine</i>	
13.		1	director adjunct	<i>Bine</i>	
14.	Grădinița nr. 1 Ciuciulea, s. Ciuciulea, r-nul Glodeni	1	director	<i>Foarte bine</i>	
15.	Grădinița de copii Răcăria, s. Răcăria, r-nul Rîșcani	1	director	<i>Bine</i>	
16.	Instituția Publică Gimnaziul „Ștefan cel Mare”, s. Bravicea, r-nul Călărași	1	director	<i>Bine</i>	Ordinul nr. 20-A din 23.03.2023 „Cu privire la rezultatele evaluării cadrelor de conducere din
17.	Instituția de Educație Timpurie Grădinița-creșă nr. 133, mun.	1	director	<i>Foarte bine</i>	

	Chișinău				instituțiile de învățământ general”
18.	Instituția Publică Liceul Teoretic „Boris Dînga”, or. Criuleni	1	director	Bine	
19.		1	director adjunct	Bine	
20.		1	director adjunct	Bine	
21.		1	director adjunct	Bine	
22.	Grădinița-creșă Popeasca, s. Popeasca, r-bul Ștefan-Vodă	1	director	Bine	Ordinul nr. 26-A din 29.03.2023 „Cu privire la rezultatele evaluării cadrelor de conducere din instituțiile de învățământ general”
23.	Grădinița de copii nr. 3, or. Ștefan Vodă	1	director	Foarte bine	
24.	Instituția Publică Gimnaziul „Ștefan cel Mare”, s. Bravicea, r-nul Călărași	1	director adjunct	Bine	
25.		1	director adjunct	Bine	
26.	Instituția Publică Gimnaziul Sadova, s. Sadova, r-nul Călărași	1	director	Bine	
27.	Instituția Publică Gimnaziul Popeasca, s. Popeasca, r-nul Ștefan-Vodă	1	director	Bine	
28.		1	director adjunct	Bine	
29.		1	director adjunct	Bine	
Total: 29 cadre de conducere evaluate (15 directori și 14 directori adjuncți)					

Pe parcursul anului 2023, DEÎG și-a realizat activitatea în concordanță cu obiectivele stabilite și cu accent pe asigurarea continuității procesului de evaluare externă. Obiectivele principale au vizat examinarea capacității instituțiilor și a competenței cadrelor de conducere de a se autoevalua obiectiv; promovarea calității în învățământul general și verificarea conformității cu reglementările în vigoare prevăzute în *Standardele de calitate pentru instituțiile de învățământ primar și secundar general din perspectiva școlii prietenoase copilului* și *Standardele de competență profesională ale cadrelor de conducere din învățământul general*.

Pentru atingerea acestor obiective, au fost implementate proceduri specifice evaluării externe ce țin de:

✓ **Comunicare și conlucrare eficientă:**

La etapa pre evaluare, DEÎG a organizat ședințe online pentru comunicare și colaborare cu echipele manageriale ale instituțiilor evaluate și evaluatorii externi. Președinții Comisiilor de evaluare externă au gestionat distribuirea sarcinilor între membrii comisiilor, asigurând eficiență în desfășurarea activităților de evaluare.

✓ **Elaborarea Programului vizitelor de evaluare:**

DEÎG a colaborat strâns cu reprezentanții instituțiilor în elaborarea Programului vizitei de evaluare, asigurând astfel o planificare adecvată a activităților de evaluare externă.

✓ **Vizite externe desfășurate în teren:**

Echipele de evaluatori externi au efectuat vizite în toate instituțiile incluse în evaluare, examinând la fața locului diverse aspecte care vizează funcționarea instituțiilor și realizând interviuri cu diverse grupuri țintă, inclusiv elevi, cadre de conducere și cadre didactice.

✓ **Interacțiuni extensive:**

Conform prevederilor metodologice, în procesul evaluării au fost realizate întâlniri, interviuri și au fost aplicate chestionare pentru cadrele didactice, elevi și părinți, asigurând o perspectivă cuprinzătoare asupra experienței educaționale.

✓ **Asistențe online și feedback:**

Au fost organizate asistențe online la ore, iar cadrele de conducere evaluate au completat chestionare pentru asigurarea unui feedback constructiv.

✓ **Documentare și raportare:**

Comisiile de evaluare externă au elaborat Fișele vizitei și Rapoartele de evaluare externă, în baza rezultatelor identificate în timpul vizitelor și a analizei detaliate a Rapoartelor de activitate anuală a instituțiilor și a anexelor la rapoarte.

✓ **Participare activă în cadrul activităților consultative de analiză și reflecție:**

Reprezentanții DEÎG au participat în diverse grupuri de lucru și au implicat parte din cadrele de conducere evaluate în consultări publice pentru discuții și analize ce țin de revizuirea actelor normative în vigoare în baza rezultatelor evaluării externe. Prin aceste proceduri, DEÎG a urmărit să respecte etapele procesului de evaluare externă, promovând transparența, colaborarea și deschiderea pentru îmbunătățirea continuă în cadrul învățământului general.

Procesul de evaluare externă în învățământul general, în anul 2023, s-a derulat în două etape distincte.

La prima etapă (ianuarie-iulie), în conformitate cu *Programul de evaluare externă a instituțiilor de învățământ general pentru anul de studii 2022-2023*, în baza Ordinelor ANACEC nr. 66-A din 14.12.2022, nr. 03-A din 17.01.2023, nr. 10-A din 15.02.2023 și nr. 15-A din 15.03.2023, au fost evaluate extern 42 de instituții de învățământ general, inclusiv 6 instituții preșcolare, 1 școală primară, 9 gimnazii și 26 licee, diverse ca tip și mediu de proveniență (urban, rural etc.). Pentru a asigura procesul de evaluare externă pentru aceste instituții de învățământ, ANACEC a constituit și aprobat 42 de Comisii de evaluare externă (ordinele nr.67-A din 22.12.2022, nr.09-A din 13.02.2023 și nr.17-A din 16.03.2023).

La etapa a doua a procesului de evaluare externă (septembrie-decembrie), odată cu recepționarea informațiilor oferite de către OLSDÎ, în baza solicitării ANACEC (scrisoarea nr. 538-03 din 12.05.2023), DEÎG a elaborat și a pus în aplicare *Planul de evaluare externă a instituțiilor de învățământ general pentru anul de studii 2023-2024* (aprobat prin Ordinul nr. 49-A din 21.06.2023 și ulterior modificat prin Ordinul nr. 55-A din 12.07.2023). Potrivit Planului aprobat, urmau a fi incluse în procesul de evaluare externă 141 de instituții de învățământ general, dintre care 4 instituții private și 137 de instituții publice, acoperind diverse niveluri educaționale: 40 instituții preșcolare, 2 școli primare, 36 gimnazii și 59 licee.

Pentru asigurarea unui management eficient al procesului de evaluare externă, începând cu semestrul I al anului de studii 2023-2024, s-a implementat o nouă formulă de depunere a dosarelor de evaluare în etape distincte. Depunerea etapizată a contribuit la organizarea eficientă a activităților de evaluare, asigurând o gestionare corespunzătoare a dosarelor și o desfășurare fluentă a întregului proces de evaluare externă.

În intervalul 04.09-29.09.2023, din numărul total de 71 de instituții planificate pentru evaluare, ANACEC a înregistrat și examinat dosare (13 cu solicitare de evaluare în vederea acreditării, iar 31 - de evaluare externă periodică) de la 44 de instituții, inclusiv 18 instituții preșcolare, 1 școală primară, 12 gimnazii și 13 licee. În același timp, 27 de instituții nu au depus solicitări de inițiere a procesului de evaluare externă, invocând o varietate de motive sau solicitând transferarea evaluării pentru o altă perioadă.

În perioada 04.12-22.12.2023, din cele 70 de instituții de învățământ general planificate pentru evaluare, la ANACEC au depus dosare 34 de instituții, inclusiv 5 amânate la prima etapă (9 instituții preșcolare, 10 gimnazii și 15 licee); din ele 15 dosare în vederea acreditării și 19 dosare pentru evaluarea externă periodică). În același interval, 41 de instituții de învățământ general (11 instituții preșcolare, 12 gimnazii și 18 licee) nu au depus dosarele de evaluare în termenul stabilit. De menționat că, în conformitate cu Ordinul MEC nr. 1698 din 18.12.2023 privind suspendarea

proceselor de evaluare externă în învățământul general, procesul de depunere a dosarelor de evaluare la ANACEC de către instituțiile de învățământ general a fost sistat.

Astfel, în perioada septembrie-decembrie 2023 au fost evaluate 39 de instituții, dintre care pentru 21 de instituții deciziile privind rezultatele evaluărilor urmează a fi luate în perioada ianuarie-februarie 2024. Totodată, pe parcursul anului, două instituții private au fost evaluate în vederea obținerii autorizării de funcționare provizorie.

Tradițional, începerea efectivă a procesului de evaluare externă a fost precedată de o serie de activități menite să pregătească cadrele de conducere din instituțiile de învățământ general și potențialii evaluatori externi. DEÎG a organizat 21 webinare de informare și sesiuni de instruire online, la care au participat 739 de persoane, inclusiv cadre de conducere și specialiști ai OLSDÎ din 33 de raioane și 2 municipii.

Sesiunile informative au abordat teme legate de aplicarea cadrului normativ în procesul evaluării în învățământul general, implementarea *Metodologiei de evaluare a instituțiilor de învățământ general* și *Metodologiei de evaluare a cadrelor de conducere din învățământul general*, detaliile procedurii de evaluare internă, cerințele privind elaborarea Raportului anual de activitate a cadrelor de conducere și identificarea probelor pentru indicatorii *Standardelor de competență profesională a cadrelor de conducere din învățământul general*. Prin intermediul informațiilor furnizate în cadrul acestor sesiuni de informare și formare s-a urmărit facilitarea procesului de elaborare calitativă a Rapoartelor de activitate ale instituțiilor de învățământ general.

Suplimentar, reprezentanții DEÎG au consolidat colaborarea cu Centrul Educațional PRO DIDACTICA, organizând și desfășurând activități de formare continuă, inclusiv pentru cadrele de conducere vorbitoare de limba rusă. În cadrul celor 8 cursuri de formare continuă „Evaluarea calității în învățământul general”, desfășurate pentru 423 cadre de conducere din învățământul general, au fost implicați în calitate de formatori 8 angajați ai ANACEC. Cca. 400 de beneficiari au finalizat cu succes programele de formare continuă în format online, obținând certificate de absolvire pentru cursul „Evaluarea calității în învățământul general”.

Tabelul 3.1.3

Numărul instituțiilor de învățământ general participante în procesul de evaluare în 2023, după tip de proprietate și mediu de proveniență

Tipul instituției	Forma de evaluare solicitată	Tipul de proprietate		Mediul urban/ rural	
Licee	Acreditare	public - 35	privat - 3	urban - 26	rural - 12
Gimnazii	Evaluare externă periodică	public - 19	privat - 0	urban - 5	rural - 14
Școli primare	Evaluare externă periodică	public - 2	privat - 0	urban - 2	rural - 0
Școală primară-grădiniță	Autorizare de funcționare provizorie	public - 0	privat - 1	urban - 1	rural - 0
Instituție preșcolară	Evaluare externă periodică	public - 23	privat - 0	urban - 14	rural - 9
Instituție preșcolară	Autorizare de funcționare provizorie	public - 0	privat - 1	urban - 1	rural - 0

Rezumând activitatea desfășurată în anul 2023, constatăm că au fost evaluate extern 84 de instituții de învățământ general, inclusiv 38 de licee, 19 gimnazii, 2 școli primare, 1 școală primară-

grădiniță și 24 de instituții preșcolare. De remarcat că evaluarea externă desfășurată în anul 2023 a inclus, în mod tradițional, instituții de învățământ general din diverse raioane ale Republicii Moldova, provenind din medii cu caracteristici diferite, precum urban și rural, și având divers statut și tip de proprietate.

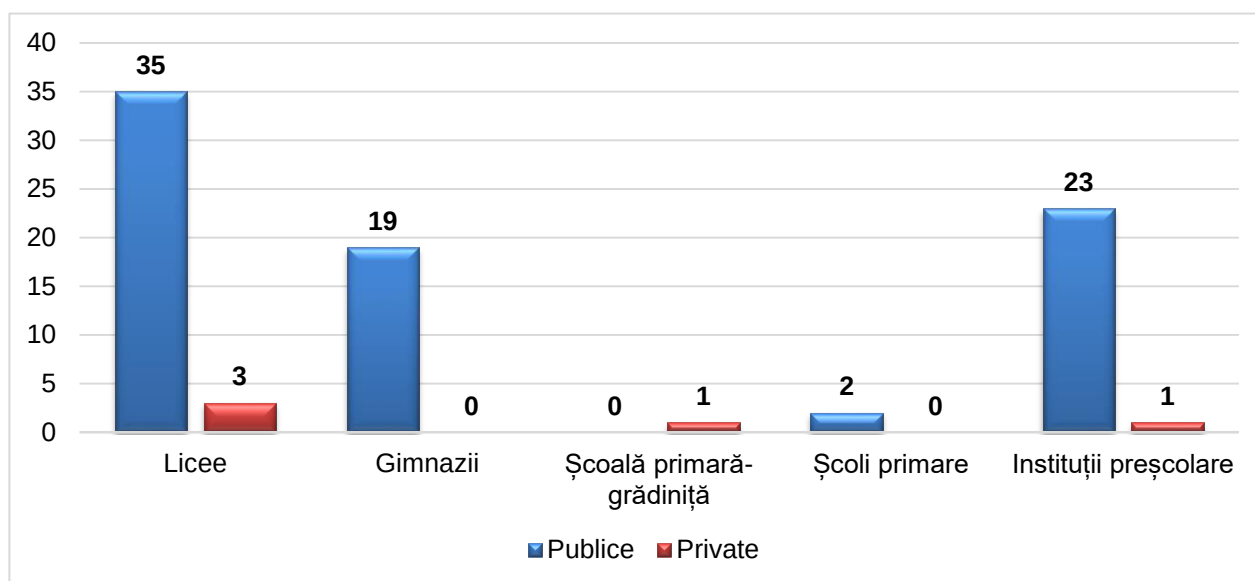

Figura 3.1. Numărul instituțiilor de învățământ general evaluate în anul 2023, conform nivelului de învățământ și tipului de proprietate

Cele 84 de instituții de învățământ general au fost evaluate din punct de vedere al îndeplinirii a 64 de indicatori ai *Standardelor de calitate privind școala prietenoasă copilului*. În același timp, evaluarea cadrelor de conducere s-a realizat în aspect de corespundere celor 17 indicatori ai *Standardelor de competență profesională ale cadrelor de conducere din învățământul general*. Evaluarea a inclus și respectarea cerințelor pentru atingerea *Standardului minim obligatoriu privind eficiența educațională*, exprimată în rezultatele examenelor naționale, precum și a *Standardului minim obligatoriu privind evaluarea cadrelor de conducere din învățământul general*. Toate vizitele de evaluare efectuate în instituțiile de învățământ general implicate în procesul de evaluare externă au fost desfășurate în colaborare strânsă cu OLSDÎ și cu cadrele de conducere din aceste instituții. Pe întreg parcursul procesului de evaluare, cadrele de conducere au beneficiat de suport informațional oferit de ANACEC.

Similar cu anii precedenți, rezultatele evaluării externe din 2023 au relevat că nivelul de îndeplinire a indicatorilor *Standardelor de calitate*, de regulă, depinde de mai mulți factori, inclusiv nivelul de dezvoltare a competențelor de autoevaluare obiectivă, pregătirea profesională a cadrelor de conducere și a personalului didactic, calitatea planificării și elaborării documentelor programatice, conștientizarea misiunii și viziunii instituției, colaborarea, comunicarea și implicarea eficientă a tuturor actorilor educaționali în procesul decizional, eficiența monitorizării proceselor interne, dezvoltarea colaborărilor și parteneriatelor autentice cu comunitatea, părinții, OLSDÎ, APL, partenerii externi etc., precum și adaptabilitatea la noile realități, tendințe în educație și inovațiile din domeniul managementului educațional. Diseminarea bunelor practici și respectarea transparenței decizionale, implicarea activă în proiecte educaționale cu impact și deschiderea către inovații completează lista de elemente esențiale care influențează direct sau indirect rezultatele activității instituției evaluate și calitatea educației oferite.

Rezultatele evaluării din anul 2023 nu pot reprezenta o situație comprehensivă la nivel național, deoarece instituțiile evaluate nu au fost selectate în baza unui eșantion reprezentativ, ci au fost incluse în proces în baza *Programelor de perspectivă*, propuse și transmise de către OLSDÎ. În același timp, procesul de evaluare externă denotă o anumită diferență în furnizarea serviciilor

educaționale și în calitatea educației între instituțiile evaluate din mediul rural și cele din centrele raionale sau mediul urban.

În anul 2023 au fost validate și aprobate rezultatele evaluării externe pentru 63 de instituții de învățământ general (32 licee, 12 gimnazii, 2 școli primare și 15 instituții preșcolare), inclusiv 2 instituții private au obținut certificat de autorizare de funcționare provizorie (Tabelele 3.1.4., 3.1.5., 3.1.6.)

Tabelul 3.1.4

Rezultatele evaluării externe în vederea acreditării instituțiilor de învățământ general, anul 2023

Nr. crt	Raionul	Instituția, localitatea	Rezultatele acreditării	Calificativ
1.	Anenii Noi	Instituția Publică Liceul Teoretic „Mihai Eminescu”, or. Anenii Noi	Acreditată (decizia CC nr.17 din 28.04.2023)	<i>Foarte bine</i>
2.	Basarabeasca	Instituția Publică Liceul Teoretic „Alexandr Pușkin”, or. Basarabeasca	Acreditată (decizia CC nr. 26 din 07.07.2023)	<i>Bine</i>
3.		Instituția Publică Liceul Teoretic „M. Basarab”, or. Basarabeasca	Acreditată (decizia CC nr. 29 din 07.07.2023)	<i>Bine</i>
4.	Călărași	Instituția Publică Liceul Teoretic „Vasile Alecsandri”, or. Călărași	Acreditată (decizia CC nr. 35 din 07.07.2023)	<i>Bine</i>
5.	Căușeni	Instituția Publică Instituția de Învățământ Liceul Teoretic „Mihai Eminescu”, or. Căușeni	Acreditată (decizia CC nr. 36 din 07.07.2023)	<i>Bine</i>
6.	Chișinău	Instituția Publică Liceul Teoretic „Minerva”, mun. Chișinău	Acreditată (decizia CC nr. 19 din 24.02.2023)	<i>Foarte bine</i>
7.		Instituția Privată de Învățământ Liceul de Creativitate și Inventică „PROMETEU-PROTALENT”, mun. Chișinău	Acreditată (decizia CC nr. 3 din 31.03.2023)	<i>Foarte bine</i>
8.		Instituția de Învățământ Liceul de Limbi Moderne și Tehnologii Informaționale „SOCRATE”, mun. Chișinău	Acreditată (decizia CC nr. 4 din 31.03.2023)	<i>Bine</i>
9.		Instituția Publică Liceul Teoretic „Academia Copiilor”, mun. Chișinău	Acreditată (decizia CC nr. 4 din 27.01.2023)	<i>Bine</i>
10.		Instituția Privată de Învățământ Liceul de Limbi Moderne și Management, or. Chișinău	Acreditată (decizia CC nr. 5 din 31.03.2023)	<i>Foarte bine</i>
11.		Instituția Publică Liceul Teoretic „Alexei Mateevici”, or. Cricova	Acreditată (decizia CC nr.19 din 28.04.2023)	<i>Bine</i>
12.		Instituția Publică Liceul Teoretic „Anton Cehov”, or. Chișinău	Acreditată (decizia CC nr.18 din 28.04.2023)	<i>Bine</i>
13.		Instituția Publică Liceul Teoretic cu Profil de Arte „Mihail Berezovschi”, mun. Chișinău	Acreditată (decizia CC nr. 24 din 07.07.2023)	<i>Foarte bine</i>
14.		Instituția Publică Liceul Teoretic „M. Koțiubinski”, mun. Chișinău	Acreditată (decizia CC nr. 20 din 26.05.2023)	<i>Bine</i>
15.		Liceul Teoretic „Dragoș Vodă”, or. Stăuceni	Acreditată (decizia CC nr. 32 din 07.07.2023)	<i>Foarte bine</i>
16.		Liceul Teoretic „Ion Creangă”, mun.	Acreditată	<i>Foarte bine</i>

		Chișinău	(decizia CC nr. 22 din 29.09.2023)	
17.	Criuleni	Instituția Publică Liceul Teoretic „Mihai Stratulat”, s. Boșcana	Acreditată (decizia CC nr. 6 din 24.11.2023)	Bine
18.		Instituția Publică Liceul Teoretic Măgdăcești, s. Măgdăcești	Acreditată (decizia CC nr. 21 din 26.05.2023)	Bine
19.		Instituția Publică Liceul Teoretic Mălăiești, s. Mălăiești	Acreditată (decizia CC nr. 22 din 26.05.2023)	Bine
20.	Drochia	Instituția Publică Liceul Teoretic „Ștefan cel Mare”, or. Drochia	Acreditată (decizia CC nr. 26 din 19.12.2023)	Bine
21.	Florești	Instituția Publică Liceul Teoretic „Alexei Mateevici”, s. Sănătăuca	Acreditată (decizia CC nr. 31 din 07.07.2023)	Bine
22.		Instituția Publică Liceul Teoretic Cuhureștii de Sus, s. Cuhureștii de Sus	Acreditată (decizia CC nr. 27 din 07.07.2023)	Bine
23.	Hîncești	Instituția Publică Liceul Teoretic Lăpușna, s. Lăpușna, r-nul Hîncești	Acreditată (decizia CC nr. 28 din 07.07.2023)	Bine
24.	Ialoveni	Instituția Publică Liceul Teoretic „Petre Ștefănuță”, or. Ialoveni	Acreditată (decizia CC nr.20 din 28.04.2023)	Foarte bine
25.	Ocnîța	Instituția Publică Liceul Teoretic „Mihail Sadoveanu”, or. Ocnîța	Acreditată (decizia CC nr. 19 din 26.05.2023)	Bine
26.	Orhei	Instituția Publică Liceul Teoretic „Alecu Russo”, or. Orhei	Acreditată (decizia CC nr. 27 din 19.12.2023)	Foarte bine
27.	Rîșcani	Instituția Publică Liceul Teoretic „Leonid Gherman”, s. Zăicani	Acreditată (decizia CC nr. 28 din 19.12.2023)	Bine
28.	Sîngerei	Instituția Publică Liceul Teoretic „Nicolae Casso”, s.Chișcăreni	Acreditată (decizia CC nr. 30 din 07.07.2023)	Bine
29.	Șoldănești	Instituția Publică Liceul Teoretic „Ștefan cel Mare”, or.Șoldănești	Acreditată (decizia CC nr. 33 din 07.07.2023)	Bine
30.		Instituția Publică Liceul Teoretic Râspopeni, s.Râspopeni	Acreditată (decizia CC nr. 25 din 07.07.2023)	Bine
31.	Ștefan Vodă	Instituția Publică Liceul Teoretic „Ștefan Vodă” or. Ștefan Vodă	Acreditată (decizia CC nr. 34 din 07.07.2023)	Foarte bine
32.	Taraclia	Instituția Publică Liceul Teoretic „Hristo Botev”, s. Valea Perjei	Acreditată (decizia CC nr. 7 din 24.11.2023)	Foarte bine
Total: 32 instituții de învățământ general acreditate				

Rezultatele evaluării externe periodice a instituțiilor de învățământ general, anul 2023

Nr. crt.	Raionul	Instituția, localitatea	Rezultatele evaluării externe periodice a instituției	Calificativ
1.	Cantemir	Grădinița de copii nr. 1 Cantemir, or. Cantemir	Evaluată extern periodic (Ordinul nr. 103-A din 22.12.2023)	<i>Bine</i>
2.	Călărași	Instituția Publică Școala Primară Călărași, or. Călărași	Evaluată extern periodic (Ordinul nr. 96-A din 01.12.2023)	<i>Foarte bine</i>
3.		Grădinița de copii Pîrjolteni, s. Pîrjolteni	Evaluată extern periodic (Ordinul nr. 96-A din 01.12.2023)	<i>Bine</i>
4.		Instituția de Educație Timpurie Creșa Grădinița „Do Re Micii”, or. Călărași	Evaluată extern periodic (Ordinul nr. 96-A din 01.12.2023)	<i>Foarte bine</i>
5.		Instituția Publică Gimnaziul „Ion Creangă”, or. Călărași	Evaluată extern periodic (Ordinul nr. 43-A din 06.06.2023)	<i>Bine</i>
6.	Căușeni	Instituția de Învățământ Gimnaziul „Dimitrie Cantemir”, or. Căușeni	Evaluată extern periodic (Ordinul nr. 35-A din 10.05.2023)	<i>Nesatisfăcător</i>
7.		Instituția Publică Instituția de Învățământ „Gimnaziul Tocuz”, s. Tocuz	Evaluată extern periodic (Ordinul nr. 103-A din 22.12.2023)	<i>Bine</i>
8.		Grădinița-creșă „Paradisul copiilor”, s. Tocuz	Evaluată extern periodic (Ordinul nr. 103-A din 22.12.2023)	<i>Bine</i>
9.	Chișinău	Creșa-Grădiniță nr. 150, mun. Chișinău	Evaluată extern periodic (Ordinul nr. 25-A din 29.03.2023)	<i>Bine</i>
10.		Școala primară „Spiridon Vangheli”, mun. Chișinău	Evaluată extern periodic (Ordinul nr. 35-A din 10.05.2023)	<i>Bine</i>
11.		Instituția de Educație Timpurie Creșa-Grădiniță nr.20, mun. Chișinău	Evaluată extern periodic (Ordinul nr. 56-A din 13.07.2023)	<i>Foarte bine</i>
12.	Cimișlia	Grădinița de copii „Luminița”, s. Selemet	Evaluată extern periodic (Ordinul nr. 103-A din 22.12.2023)	<i>Bine</i>
13.	Criuleni	Instituția Publică Gimnaziul Ratuș, s. Ratuș	Evaluată extern periodic (Ordinul nr. 43-A din 06.06.2023)	<i>Bine</i>
14.	Fălești	Instituția Publică Gimnaziul „Alexei Mateevici”, s. Răuțel	Evaluată extern periodic (Ordinul nr. 103-A din 22.12.2023)	<i>Foarte bine</i>
15.		Instituția de Educație Timpurie „Ghiocel”, s. Răuțel	Evaluată extern periodic (Ordinul nr. 103-A din 22.12.2023)	<i>Bine</i>
16.	Leova	Grădinița de Copii nr.1, or. Leova	Evaluată extern periodic (Ordinul nr. 43-A din 06.06.2023)	<i>Bine</i>
17.	Rîșcani	Instituția Publică Gimnaziul Răcăria, s. Răcăria	Evaluată extern periodic (Ordinul nr. 56-A din 13.07.2023)	<i>Bine</i>
18.		Grădinița-creșă nr. 10, or. Rîșcani	Evaluată extern periodic (Ordinul nr. 43-A din 06.06.2023)	<i>Foarte bine</i>
19.		Grădinița de copii Gălășeni, s. Gălășeni	Evaluată extern periodic (Ordinul nr. 43-A din 06.06.2023)	<i>Bine</i>

20.		Grădinița Nr. 1, s. Zăicani	Evaluată extern periodic (Ordinul nr. 103-A din 22.12.2023)	<i>Bine</i>
21.		Instituția Publică Gimnaziul „Gheorghe Rîșcanu”, or. Rîșcani	Evaluată extern periodic (Ordinul nr. 65-A din 02.10.2023)	<i>Bine</i>
22.		Instituția Publică Gimnaziul Gălășeni, s. Gălășeni	Evaluată extern periodic (Ordinul nr. 56-A din 13.07.2023)	<i>Bine</i>
23.	Sîngerei	Creșa-grădiniță de copii „Romanița”, s. Rădoaia	Evaluată extern periodic (Ordinul nr. 56-A din 13.07.2023)	<i>Foarte bine</i>
24.	Șoldănești	Instituția Publică Gimnaziul Cușmirca, s. Cușmirca	Evaluată extern periodic (Ordinul nr. 56-A din 13.07.2023)	<i>Foarte bine</i>
25.		Instituția Publică Gimnaziul Chipeșca, s. Chipeșca	Evaluată extern periodic (Ordinul nr. 56-A din 13.07.2023)	<i>Bine</i>
26.		Instituția Publică Gimnaziul Olișcani, s. Olișcani	Evaluată extern periodic (Ordinul nr. 103-A din 22.12.2023)	<i>Bine</i>
27.	Soroca	Instituția Publică Gimnaziul Rublenița, s. Rublenița	Evaluată extern periodic (Ordinul nr. 56-A din 13.07.2023)	<i>Foarte bine</i>
28.	Ungheni	Grădinița-creșă nr. 9 „Steluța”, or. Ungheni	Evaluată extern periodic (Ordinul nr. 103-A din 22.12.2023)	<i>Foarte bine</i>
29.	UTA Găgăuzia	Grădinița de copii nr. 2 „Сказка”, s. Cazaclia	Evaluată extern periodic (Ordinul nr. 96-A din 01.12.2023)	<i>Bine</i>
Total: 29 de instituții de învățământ general evaluate extern periodic (15 instituții preșcolare, 2 instituții primare și 12 gimnazii)				

Tabelul 3.1.6

Rezultatele autorizării de funcționare provizorie a instituțiilor de învățământ general, anul 2023

Nr. crt.	Raionul	Instituția, localitatea	Rezultatele evaluării externe
1.	Chișinău	SRL Instituția de Educația Timpurie „Art Opera Kids”, mun. Chișinău	Autorizare de funcționare provizorie (Ordinul nr. 25-A din 29.03.2023 „Cu privire la rezultatele evaluării externe periodice a instituțiilor de învățământ general”)
2.	Hîncești	Instituția Privată Instituția de Învățământ „EXCELSIS HÎNCEȘTI”	Autorizare de funcționare provizorie (Ordinul nr. 65-A din 02.10.2023 „Cu privire la rezultatele evaluării externe în vederea autorizării de funcționare provizorie și ale evaluării externe periodice a instituțiilor de învățământ general”)

Din totalul de instituții de învățământ general evaluate în anul 2023 și cărora li s-au acordat certificate cu calificative:

- 20% (11 licee, 3 gimnazii, 1 școală primară și 5 instituții preșcolare) au obținut calificativul „Foarte bine”, demonstrând îndeplinirea cu succes a indicatorilor *Standardelor de calitate pentru școala prietenoasă copilului* și respectarea cerințelor Standardului de evaluare minim obligatoriu privind eficiența educațională, exprimată în rezultatele examenelor naționale;

- 50% (21 licee, 8 gimnazii, 1 școală primară și 10 instituții preșcolare) au fost evaluate cu calificativul "Bine", reflectând un nivel bun de îndeplinire a indicatorilor menționați;
- 1 gimnaziu, reprezentând 1.6% din total, a primit calificativul „Nesatisfăcător” din cauza nerespectării cerințelor metodologice pentru fiecare *Standard de calitate*, acumulând sub minimul stabilit de 50%.

Rezultatele atestă diversitatea performanțelor instituțiilor de învățământ general evaluate, reflectând atât reușite, cât și aspecte care necesită îmbunătățiri semnificative pentru a asigura un nivel optim al calității educației oferite.

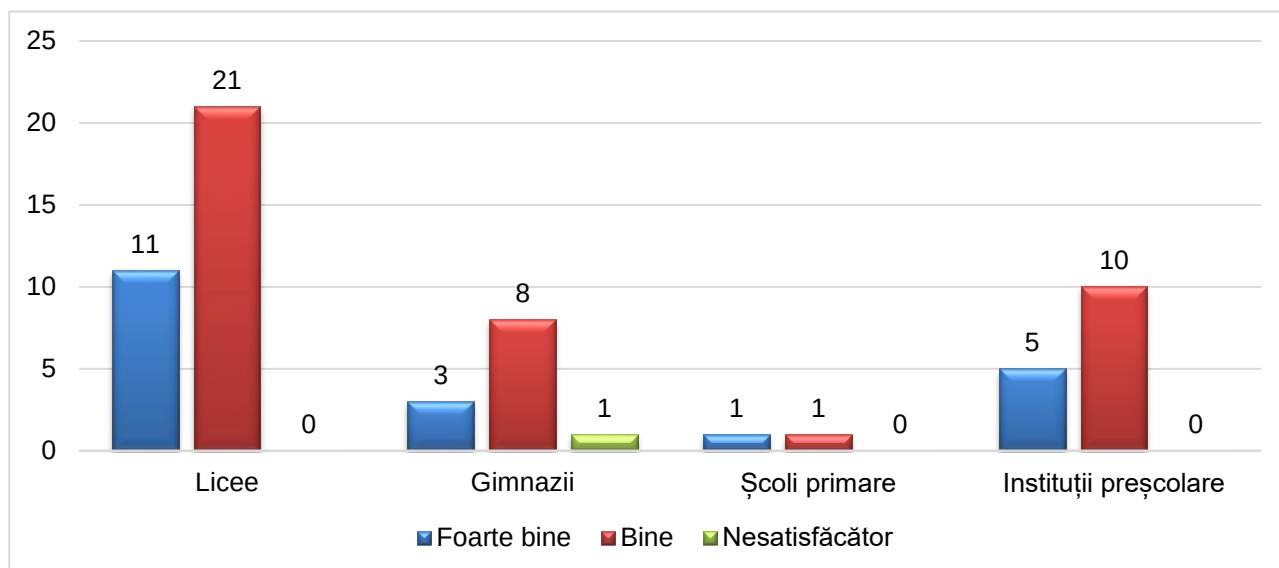

Figura 3.2. Numărul instituțiilor de învățământ general evaluate extern în anul 2023, după tip și calificativul obținut

De menționat că rezultatele pentru alte 21 de instituții de învățământ general, precum și pentru 34 cadre de conducere (20 directori și 14 directori adjuncți) urmează încă a fi examinate în vederea validării și ulterior aprobate la începutul anului 2024.

Tabelul 3.1.7

Lista instituțiilor de învățământ general evaluate în perioada noiembrie-decembrie 2023, a căror rezultate urmează a fi validate și aprobate în ianuarie-februarie 2024

Nr. crt	Raion	Instituția, localitatea	Forma de evaluare	Număr CC evaluate
1.	Anenii Noi	Instituția Publică Liceul Teoretic „Alexandr Pușkin”, or. Anenii Noi	Acreditare	3
2.	Bălți	Instituția de Educație Timpurie nr. 1 „Spiriduș”, mun. Bălți	Evaluare externă periodică	1
3.		Instituția de Educație Timpurie nr. 48 „Mărțișor”, mun. Bălți	Evaluare externă periodică	1
4.	Basarabeasca	Instituția Publică Gimnaziul „Marcu Tarlev”, s. Bașcalia	Evaluare externă periodică	1
5.	Cantemir	Instituția Publică Gimnaziul „Mihai Eminescu”, or. Cantemir	Evaluare externă periodică	2
6.	Chișinău	Instituția Publică Liceul Teoretic „WALDORF”, mun. Chișinău	Acreditare	2
7.	Cimișlia	Instituția Publică Gimnaziul „Sergiu Coipan”, s. Selemet	Evaluare externă periodică	2
8.	Criuleni	Grădinița-creșă „Alunelul”, s. Boșcana	Evaluare externă	-

			periodică	
9.	Drochia	Instituția Publică Gimnaziul Hăsnășenii Mari, s. Hăsnășenii Mari	Evaluare externă periodică	1
10.	Florești	Instituția Publică Gimnaziul Roșietici, s. Roșietici	Evaluare externă periodică	3
11.		Instituția Publică Liceul Teoretic „Anton Cehov”, or. Florești	Acreditare	1
12.	Ialoveni	Grădinița de copii Nr. 5 „Regina Maria”, or. Ialoveni	Evaluare externă periodică	1
13.	Nisporeni	Instituția Publică Gimnaziul „Mihai Eminescu”, or. Nisporeni	Evaluare externă periodică	2
14.		Grădinița-creșă Nr. 3 „Licurici”, or. Nisporeni	Evaluare externă periodică	1
15.		Grădinița-creșă Nr. 2 „Andrieș”, or. Nisporeni	Evaluare externă periodică	1
16.	Orhei	Instituția Publică de Educație Timpurie Grădinița de copii creșă „Steluța” Nr. 6, mun. Orhei	Evaluare externă periodică	1
17.		Instituția Publică de Educație Timpurie Grădinița de copii-creșă nr. 12 „Curcubeu”, mun. Orhei	Evaluare externă periodică	1
18.	Șoldănești	Instituția Publică Gimnaziul „Alexandru Grosu”, s. Dobrușa	Evaluare externă periodică	2
19.	Strășeni	Instituția Publică Liceul Teoretic „Ion Inculeț”, s. Vorniceni	Acreditare	2
20.	UTA Găgăuzia	Instituția Publică Liceul Teoretic „N. Tretiacov”, mun. Comrat	Acreditare	3
21.		Instituția Publică Liceul Teoretic „Dimitrie Celenghir”, s. Avdarma	Acreditare	3
Total: 15 instituții evaluate extern periodic (7 gimnazii și 8 instituții preșcolare) 6 instituții evaluate în vederea acreditării (6 licee) 34 cadre de conducere evaluate (20 directori și 14 directori adjuncți)				

Analiza datelor sintetizate privind evaluarea externă din anul 2023 denotă o problemă persistentă, și anume, realizarea deficitară a unor indicatori specifici din cadrul Dimensiunii II - *Participare democratică*. Spre exemplu, parte din instituțiile de învățământ evaluate au întâmpinat dificultăți în atingerea Standardului nr. 2.3. *Școala, familia și comunitatea îi pregătesc pe copii să conviețuiască într-o societate interculturală bazată pe democrație*. Un alt aspect critic, identificat în procesul de analiză a realizării Dimensiunii IV - *Eficiența educațională*, ține de ineficiența unor acțiuni prevăzute în indicatorul 4.3.4 al Standardului 4.3 *Toți copiii demonstrează angajament și implicare eficientă în procesul decizional*. De asemenea, se constată un nivel slab de informare a echipelor manageriale și a cadrelor didactice în legătură cu cerințele Dimensiunii III - *Incluziune educațională*, mai ales în ceea ce privește conștientizarea și respectarea indicatorului 3.1.5 al Standardului 3.11 *Instituția educațională cuprinde toți copiii indiferent de naționalitate, gen, origine și stare socială, apartenență religioasă starea sănătății și creează condiții optime pentru realizarea și dezvoltarea potențialului propriu în procesul educațional etc.*

Existența problemelor comune în acest sens la diverse instituții de învățământ general evaluate extern indică o lacună în înțelegerea necesităților de incluziune și diversitate în cadrul instituțiilor. Astfel, în ciuda eforturilor semnificative depuse pentru sporirea incluziunii copiilor cu CES în

educație, majoritatea instituțiilor nu au dezvoltat sau au dezvoltat parțial serviciile și structurile de educație incluzivă. În același timp, infrastructura școlară, la toate nivelurile, rămâne doar parțial pregătită să faciliteze accesul pentru o bună parte dintre astfel de copii. În consecință, idealul de a asigura accesul tuturor copiilor, inclusiv al celor cu cerințe educaționale speciale, în instituțiile de învățământ general, rămâne, în practică, un obiectiv dificil de atins încă în întreg sistemul de învățământ.

O problemă continuă a fi și competența scăzută a instituțiilor de învățământ general de a se autoevalua, procesul de evaluare externă demonstrând discrepanțe semnificative între rezultatele autoevaluării și evaluării externe, în particular:

- **Supraaprecierea instituțiilor în procesul de evaluare internă:**

Astfel, din cele 32 de licee acreditate, supraaprecierea rezultatelor proprii în procesul de evaluare internă se atestă la un număr de 24 de licee: 10 licee au prezentat o diferență de evaluare de mai puțin de 5 puncte, 12 licee au avut o diferență mai mare de 5 puncte, iar 8 licee au înregistrat o diferență de peste 10 puncte. Din cele 29 de instituții evaluate extern periodic, 19 instituții au prezentat o tendință de supraapreciere a rezultatelor în procesul de evaluare internă/autoevaluare: 12 instituții au avut o diferență de evaluare de mai puțin de 5 puncte, 7 instituții au înregistrat o diferență mai mare de 5 puncte, iar 3 instituții au prezentat o diferență de peste 10 puncte.

- **Subaprecierea rezultatelor în procesul de evaluare internă:**

8 licee au prezentat o subapreciere a rezultatelor în procesul de evaluare internă. Din acestea, 5 licee au avut o diferență de evaluare mai mică de 5 puncte, iar 3 licee au înregistrat o diferență mai mare de 5 puncte. De asemenea, 10 instituții evaluate extern periodic au demonstrat subaprecierea rezultatelor în procesul de evaluare internă/autoevaluare. Din acestea, 6 instituții au demonstrat o diferență de evaluare mai mică de 5 puncte, 4 instituții au înregistrat o diferență mai mare de 5 puncte, iar o instituție a prezentat o diferență de peste 10 puncte.

Datele denotă necesitatea consolidării capacităților instituțiilor de învățământ general de a se autoevalua critic și obiectiv, transformând rezultatele autoevaluării în oportunități de dezvoltare. Rezultatele evaluării externe per fiecare instituție de învățământ se regăsesc în Rapoartele de evaluare externă, care vor fi plasate pe [pagina web a ANACEC](#).

Analiza comparativă a numărului de instituții de învățământ general și cadre de conducere, supuse procesului de evaluare externă în perioada 2019-2023, relevă o dinamică pozitivă constantă.

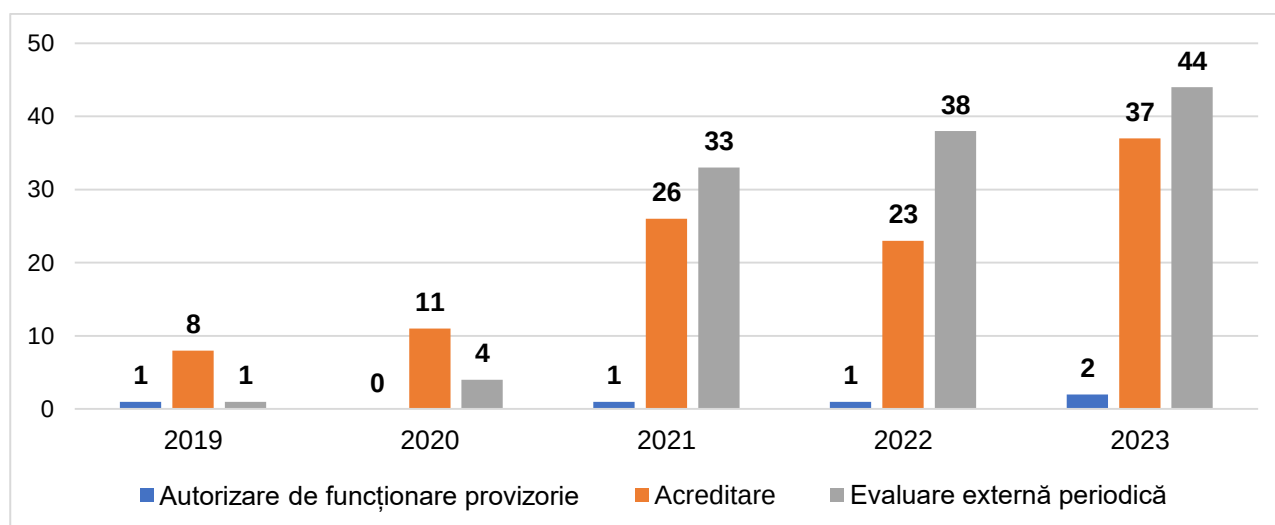

Figura 3.3. Număr instituții evaluate extern, perioada 2019-2023

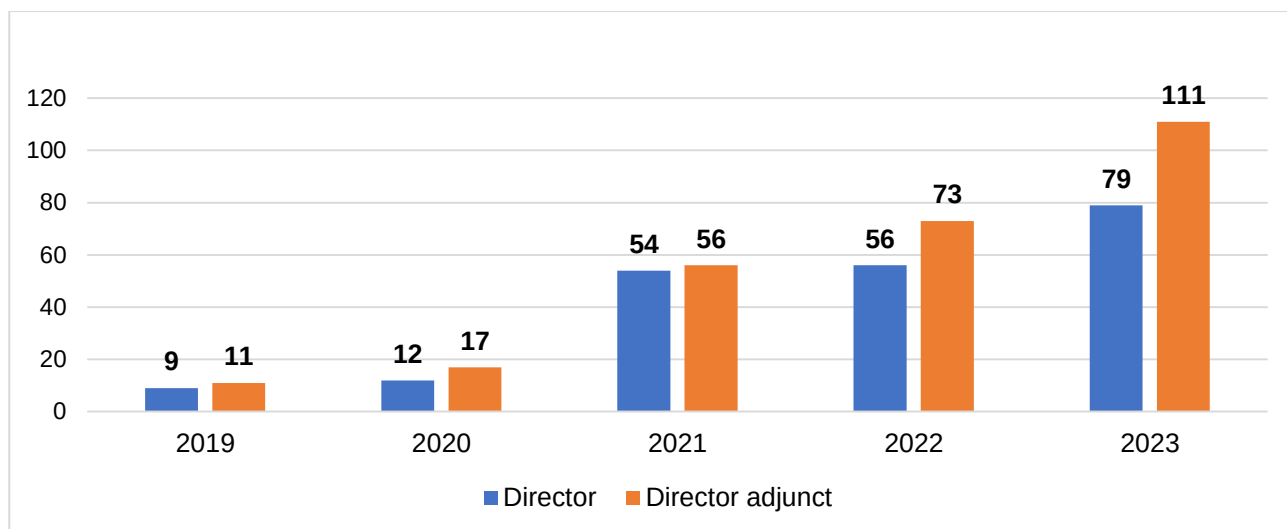

Figura 3.4. Număr cadre de conducere evaluate extern, perioada 2019-2023

Totodată, din numărul total de instituții evaluate în perioada respectivă, ponderea cea mai mare de. cca. 44,8% revine liceelor, după care vin instituțiile preșcolare cu .cca. 36,5%, gimnaziile cu cca. 15,2 %. La cealaltă extremă se situează școlile primare-grădinițe, școlile primare și gimnaziile-grădiniță care întrunesc cumulativ doar 2,6%.

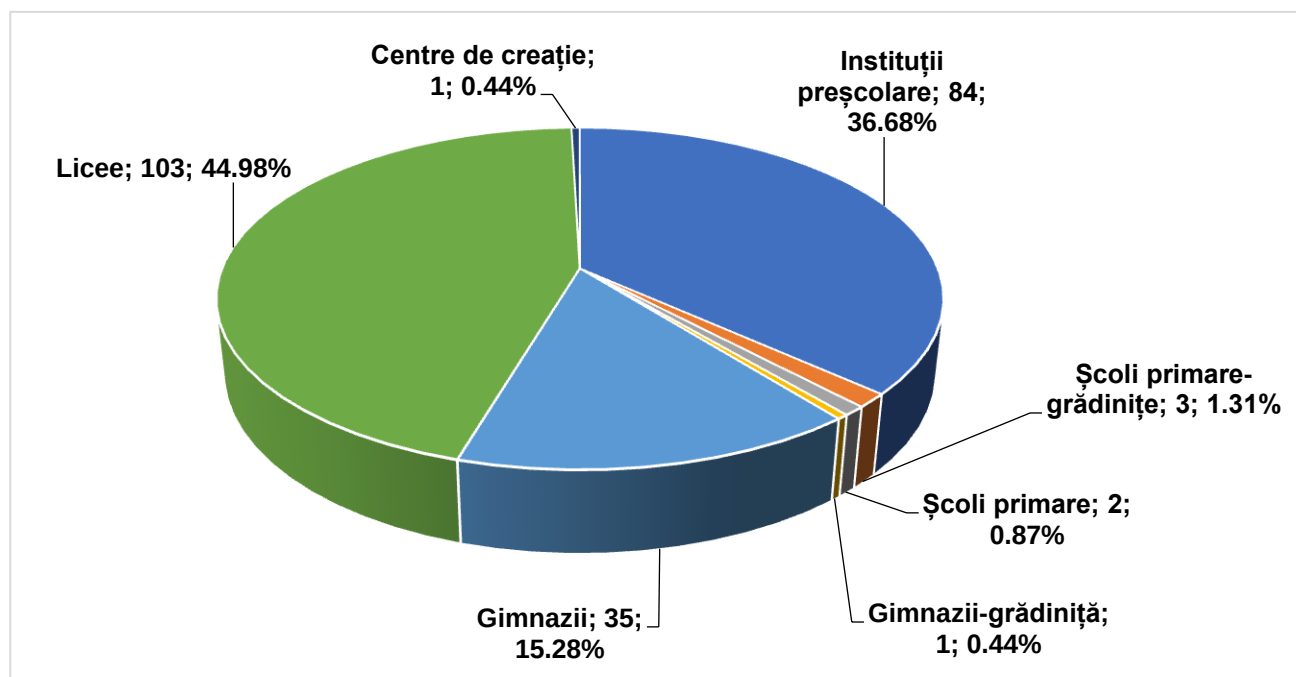

Figura 3.5. Numărul și ponderea instituțiilor evaluate în perioada 2019-2023, după tip

În vederea asigurării transparenței în domeniul evaluării în învățământul general, rapoartele de evaluare externă a instituțiilor de învățământ general, Ordinele ANACEC cu aprobarea rezultatelor evaluării și [deciziile aprobate de către Consiliul de conducere al ANACEC](#) au fost remise tuturor instituțiilor și OLSDÎ vizate. Totodată, ANACEC a transmis către MEC Nota informativă nr. 989-03 din 04.10.2023 Cu privire la rezultatele evaluării din anul 2022-2023.

Rezultatele evaluării cadrelor de conducere din învățământul general

Evaluarea managerilor școlari constituie un pilon esențial al procesului de evaluare externă, fiind integrată în mod obligatoriu, conform *Codului Educației* (o dată la 5 ani) și sincronizată cu evaluarea externă a instituției de învățământ. Această abordare nu doar asigură o mai mare

eficiență în gestionarea resurselor și a timpului, ci și facilitează interconectarea substanțială a contextului specific al instituției cu așteptările și nevoile părților interesate.

În anul de referință în procesul de evaluare au fost incluse 190 de cadre de conducere, dintre care 41,6% sunt directori și 58,4% sunt directori adjuncți.

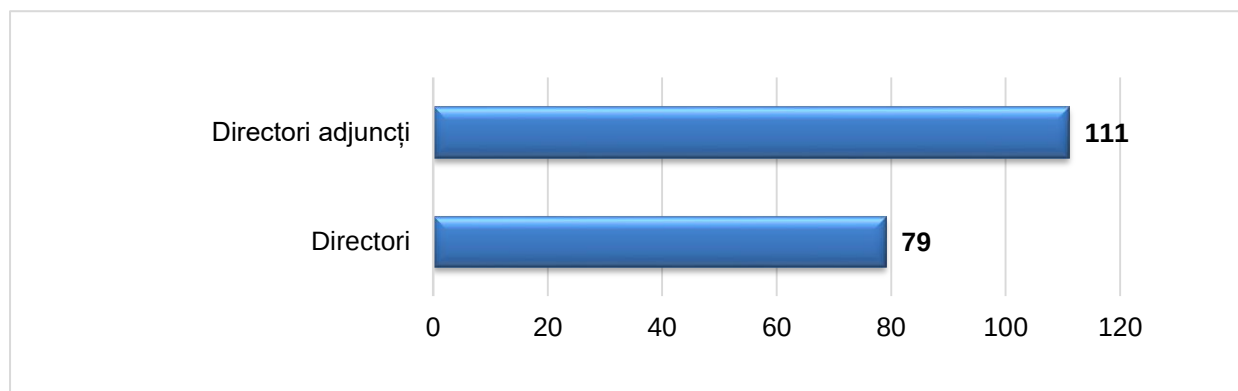

Figura 3.6. Distribuția cadrelor de conducere evaluate în anul 2023 după funcții

Este important de remarcat că, în cadrul procesului de evaluare directorii adjuncți au fost evaluați numai pe baza indicatorilor relevanți sarcinilor specificate în fișa de post.

Până la finele anului 2023 procesul de evaluare s-a finalizat pentru 156 de cadre de conducere (59 directori și 97 directori adjuncți), 55 de cadre de conducere (28 directori și 27 directori adjuncți) fiind apreciate cu calificativul "Foarte bine", 99 de cadre (30 directori și 69 directori adjuncți) cu calificativul "Bine" și 2 cadre de conducere (1 director și 1 director adjunct) cu calificativul "Satisfăcător".

Punctajul acordat cadrelor de conducere evaluate a variat între 16 puncte (cca.10,3%) și 36.75 puncte (cca 23,6%), reflectând o diversitate semnificativă a rezultatelor evaluării competențelor și performanțelor cadrelor de conducere evaluate în anul 2023.

Cca. 35,3% din numărul total de cadre de conducere apreciate cu calificativul „Foarte bine” au demonstrat responsabilitate pentru dezvoltarea personală și profesională, inclusiv prin participarea la cursuri de formare continuă, deținerea unui grad managerial și/ sau absolvirea unui program de masterat.

Tabelul 3.1.8

Rezultatele evaluării cadrelor de conducere din învățământul general, anul 2023

Nr. crt.	Instituția, localitatea, raionul	Număr cadre de conducere evaluate	Funcția	Calificativ obținut	Ordinele cu privire la aprobarea rezultatelor evaluării cadrelor de conducere
1.	Instituția Publică Liceul Teoretic „Minerva”, mun. Chișinău	1	director	<i>Foarte bine</i>	Ordinul nr. 20-A din 23.03.2023 „Cu privire la rezultatele evaluării cadrelor de conducere din instituțiile de învățământ general”
2.		1	director adjunct	<i>Foarte bine</i>	
3.		1	director adjunct	<i>Foarte bine</i>	
4.		1	director adjunct	<i>Foarte bine</i>	
5.	Creșa-Grădiniță nr. 150, mun. Chișinău	1	director	<i>Bine</i>	Ordinul nr. 26-A din 29.03.2023 „Cu privire la rezultatele evaluării cadrelor de conducere din
6.	Instituția Privată de Învățământ Liceul de Limbi Moderne și	1	director adjunct	<i>Foarte bine</i>	

7.	Management, or. Chișinău	1	director adjunct	<i>Foarte bine</i>	instituțiile de învățământ general"
8.	Instituția de Învățământ Liceul de Limbi Moderne și Tehnologii Informaționale „SOCRATE”, mun. Chișinău	1	director adjunct	<i>Bine</i>	
9.		1	director adjunct	<i>Bine</i>	
10.		1	director	<i>Foarte bine</i>	
11.		1	director adjunct	<i>Foarte bine</i>	
12.		1	director adjunct	<i>Foarte bine</i>	
13.		1	director adjunct	<i>Foarte bine</i>	Ordinul nr. 34-A din 10.05.2023 „Cu privire la rezultatele evaluării cadrelor de conducere din instituțiile de învățământ general"
14.	Instituția Publică Liceul Teoretic „Mihai Eminescu”, or. Anenii Noi	1	director	<i>Foarte bine</i>	
15.		1	director adjunct	<i>Bine</i>	
16.		1	director adjunct	<i>Bine</i>	
17.		1	director adjunct	<i>Bine</i>	
18.	Instituția Publică Liceul Teoretic „Anton Cehov”, or. Chișinău	1	director	<i>Foarte bine</i>	
19.		1	director adjunct	<i>Bine</i>	
20.		1	director adjunct	<i>Bine</i>	
21.		1	director adjunct	<i>Foarte bine</i>	
22.	Instituția Publică Liceul Teoretic „Alexei Mateevici”, or. Cricova, mun. Chișinău	1	director	<i>Bine</i>	
23.		1	director adjunct	<i>Bine</i>	
24.		1	director adjunct	<i>Bine</i>	
25.	Instituția Publică Liceul Teoretic „Petre Ștefănuță”, or. Ialoveni	1	director	<i>Foarte bine</i>	
26.		1	director adjunct	<i>Bine</i>	
27.		1	director adjunct	<i>Foarte bine</i>	
28.		1	director adjunct	<i>Bine</i>	
29.		1	director adjunct	<i>Foarte bine</i>	
30.		1	director adjunct	<i>Bine</i>	
31.	Instituția de Învățământ Gimnaziul „Dimitrie Cantemir”, or. Căușeni	1	director	<i>Satisfăcător</i>	Ordinul nr. 42-A din 06.06.2023 „Cu privire la rezultatele evaluării cadrelor de conducere din instituțiile de învățământ general"
32.		1	director adjunct	<i>Satisfăcător</i>	
33.	Grădinița de Copii nr.1, or. Leova	1	director	<i>Bine</i>	
34.	Grădinița de copii Gălășeni, s. Gălășeni	1	director	<i>Bine</i>	
35.	Instituția Publică Gimnaziul „Ion Creangă”, or. Călărași	1	director	<i>Foarte bine</i>	
36.		1	director adjunct	<i>Bine</i>	
37.		1	director adjunct	<i>Bine</i>	

38.	Instituția Publică Gimnaziul Ratuș, s. Ratuș	1	director	<i>Bine</i>	
39.		1	director adjunct	<i>Bine</i>	
40.		1	director adjunct	<i>Bine</i>	
41.	Instituția Publică Liceul Teoretic „M. Koțiubinski”, mun. Chișinău	1	director	<i>Bine</i>	
42.		1	director adjunct	<i>Bine</i>	
43.		1	director adjunct	<i>Bine</i>	
44.		1	director adjunct	<i>Bine</i>	
45.		1	director adjunct	<i>Bine</i>	
46.	Instituția Publică Liceul Teoretic Mălăiești, s. Mălăiești, r-nul Criuleni	1	director	<i>Bine</i>	
47.		1	director adjunct	<i>Bine</i>	
48.	Instituția Publică Liceul Teoretic Măgdăcești, s. Măgdăcești, r-nul Criuleni	1	director	<i>Bine</i>	
49.		1	director adjunct	<i>Bine</i>	
50.		1	director adjunct	<i>Bine</i>	
51.		1	director adjunct	<i>Foarte bine</i>	
52.		1	director adjunct	<i>Foarte bine</i>	
53.	Instituția Publică Liceul Teoretic „Mihail Sadoveanu”, or. Ocnița	1	director	<i>Foarte bine</i>	
54.		1	director adjunct	<i>Bine</i>	
55.		1	director adjunct	<i>Bine</i>	
56.	Grădinița-creșă nr. 10, or. Rîșcani	1	director	<i>Foarte bine</i>	
57.	Instituție de Educație Timpurie Creșa-grădiniță nr. 20, mun. Chișinău	1	director	<i>Foarte bine</i>	Ordinul nr. 57-A din 13.07.2023 „Cu privire la rezultatele evaluării cadrelor de conducere din instituțiile de învățământ general
58.	Creșa-grădiniță de copii „Romanița”, s. Rădoia, r-nul Sîngerei	1	director	<i>Foarte bine</i>	
59.	Instituția Publică Gimnaziul Răcăria, s. Răcăria, r-nul Rîșcani	1	director	<i>Bine</i>	
60.		1	director adjunct	<i>Bine</i>	
61.	Instituția Publică Gimnaziul Gălășeni, s. Gălășeni, r-nul Rîșcani	1	director	<i>Bine</i>	
62.		1	director adjunct	<i>Bine</i>	
63.	Instituția Publică Gimnaziul Rublenița, s. Rublenița, r-nul Soroca	1	director	<i>Foarte bine</i>	
64.		1	director adjunct	<i>Foarte bine</i>	
65.		1	director adjunct	<i>Foarte bine</i>	
66.	Instituția Publică Gimnaziul Chipeșca, s. Chipeșca, r-nul Șoldănești	1	director	<i>Foarte bine</i>	
67.	Instituția Publică Gimnaziul Cușmirca, s. Cușmirca, r-nul	1	director	<i>Foarte bine</i>	
68.		1	director	<i>Bine</i>	

	Șoldănești		adjunct	
69.		1	director adjunct	<i>Bine</i>
70.	Instituția Publică Liceul Teoretic „Alexandr Pușkin”, or. Basarabeasca	1	director	<i>Bine</i>
71.	Instituția Publică Liceul Teoretic	1	director	<i>Bine</i>
72.	„Matei Basarab”, or. Basarabeasca	1	director adjunct	<i>Bine</i>
73.	Instituția Publică Liceul Teoretic	1	director	<i>Foarte bine</i>
74.	„Vasile Alecsandri”, or. Călărași	1	director adjunct	<i>Bine</i>
75.		1	director adjunct	<i>Foarte bine</i>
76.		1	director adjunct	<i>Bine</i>
77.	Instituția Publică Instituția de	1	director	<i>Foarte bine</i>
78.	Învățământ Liceul Teoretic „Mihai Eminescu”, or. Căușeni	1	director adjunct	<i>Bine</i>
79.	Instituția Publică Liceul Teoretic	1	director	<i>Foarte bine</i>
80.	cu Profil de Arte „Mihail Berezovschi”, mun. Chișinău	1	director adjunct	<i>Bine</i>
81.		1	director adjunct	<i>Bine</i>
82.		1	director adjunct	<i>Bine</i>
83.		1	director adjunct	<i>Bine</i>
84.		1	director adjunct	<i>Bine</i>
85.		1	director adjunct	<i>Bine</i>
86.	Instituția Publică Liceul Teoretic	1	director	<i>Bine</i>
87.	„Dragoș Vodă”, com. Stăuceni, mun. Chișinău	1	director adjunct	<i>Bine</i>
88.		1	director adjunct	<i>Bine</i>
89.	Instituția Publică Liceul Teoretic	1	director	<i>Bine</i>
90.	Lăpușna, s. Lăpușna, r-nul Hîncești	1	director adjunct	<i>Bine</i>
91.		1	director adjunct	<i>Bine</i>
92.		1	director adjunct	<i>Bine</i>
93.	Instituția Publică Liceul Teoretic	1	director	<i>Bine</i>
94.	Cuhureștii de Sus, s. Cuhureștii de Sus, r-nul Florești	1	director adjunct	<i>Bine</i>
95.		1	director adjunct	<i>Bine</i>
96.	Instituția Publică Liceul Teoretic	1	director	<i>Bine</i>
97.	„Alexei Mateevici”, s. Sănătăuca, r-nul Florești	1	director adjunct	<i>Bine</i>
98.		1	director adjunct	<i>Bine</i>
99.	Instituția Publică Liceul Teoretic	1	director	<i>Foarte bine</i>

100.	„Nicolae Casso”, s. Chișcăreni, r-nul Sîngerei	1	director adjunct	<i>Foarte bine</i>	
101.		1	director adjunct	<i>Foarte bine</i>	
102.	Instituția Publică Liceul Teoretic „Ștefan cel Mare”, or. Șoldănești	1	director	<i>Bine</i>	
103.		1	director adjunct	<i>Bine</i>	
104.	Instituția Publică Liceul Teoretic Râspopeni, s. Râspopeni, r-nul Șoldănești	1	director	<i>Bine</i>	
105.	Instituția Publică Liceul Teoretic „Ștefan Vodă”, or. Ștefan Vodă	1	director	<i>Foarte bine</i>	
106.		1	director adjunct	<i>Foarte bine</i>	
107.		1	director adjunct	<i>Bine</i>	
108.		1	director adjunct	<i>Bine</i>	
109.	Instituția Publică Liceul Teoretic „Ion Creangă”, mun. Chișinău	1	director	<i>Foarte bine</i>	Ordinul nr. 66-A din 02.10.2023 „Cu privire la rezultatele evaluării cadrelor de conducere din instituțiile de învățământ general
110.		1	director adjunct	<i>Foarte bine</i>	
111.		1	director adjunct	<i>Bine</i>	
112.		1	director adjunct	<i>Foarte bine</i>	
113.		1	director adjunct	<i>Foarte bine</i>	
114.		1	director adjunct	<i>Bine</i>	
115.	Instituția Publică Gimnaziul „Gheorghe Rîșcanu”, or. Rîșcani	1	director	<i>Bine</i>	
116.		1	director adjunct	<i>Bine</i>	
117.		1	director adjunct	<i>Bine</i>	
118.	Instituția de Educație Timpurie Creșa Grădiniță Nr. 1 „Do Re Micii”, or. Călărași, r-nul Călărași	1	director	<i>Foarte bine</i>	Ordinul nr. 97-A din 01.12.2023 „Cu privire la rezultatele evaluării cadrelor de conducere din instituțiile de învățământ general
119.	Grădinița de copii Pîrjolteni, s. Pîrjolteni, r-nul Călărași	1	director	<i>Bine</i>	
120.	Grădinița-creșă „Alunelul”, s.Boșcana, r-nul Criuleni	1	director	<i>Bine</i>	
121.	Grădinița Nr. 1, s. Zăicani, r-nul Rîșcani	1	director	<i>Foarte bine</i>	
122.	Grădinița de copii nr. 2 „Сказка”, s. Cazaclia, UTA Găgăuzia	1	director	<i>Bine</i>	
123.	Instituția Publică Școala Primară Călărași, or. Călărași, r-nul Călărași	1	director	<i>Foarte bine</i>	
124.		1	director adjunct	<i>Foarte bine</i>	
125.		1	director adjunct	<i>Foarte bine</i>	
126.	Instituția Publică Liceul Teoretic „Mihai Stratulat”, s. Boșcana, r-nul Criuleni	1	director	<i>Bine</i>	
127.		1	director adjunct	<i>Bine</i>	
128.		1	director adjunct	<i>Bine</i>	
129.		1	director	<i>Bine</i>	

			adjunct		Ordinul nr. 102-A din 22.12.2023 „Cu privire la rezultatele evaluării cadrelor de conducere din instituțiile de învățământ general
130.	Instituția Publică Liceul Teoretic „Leonid Gherman”, s. Zăicani, r-nul Rîșcani	1	director	Bine	
131.		1	director adjunct	Bine	
132.		1	director	Foarte bine	
133.		1	director adjunct	Bine	
134.		1	director adjunct	Bine	
135.	Grădinița de copii nr. 1 Cantemir, or. Cantemir	1	director	Foarte bine	
136.	Grădinița-creșă „Paradisul copiilor”, s. Tocuz, r-nul Căușeni	1	director	Bine	
137.	Grădinița de copii „Luminița”, s. Selemet, r-nul Cimișlia	1	director	Bine	
138.	Instituției de Educație Timpurie „Ghiocel”, s. Răuțel, r-nul Fălești	1	director	Bine	
139.	Grădinița-creșă nr. 9 „Steluța”, or. Ungheni	1	director	Foarte bine	
140.	Instituția Publică Instituția de Învățământ „Gimnaziul Tocuz”, s. Tocuz, r-nul Căușeni	1	director	Bine	
141.		1	director adjunct	Bine	
142.		1	director adjunct	Bine	
143.		1	director adjunct	Bine	
144.	Instituția Publică Gimnaziul „Alexei Mateevici”, s. Răuțel, r-nul Fălești	1	director	Foarte bine	
145.		1	director adjunct	Bine	
146.		1	director adjunct	Bine	
147.	Instituția Publică Gimnaziul Olișcani, s. Olișcani, r-nul Șoldănești	1	director	Bine	
148.		1	director adjunct	Bine	
149.		1	director adjunct	Bine	
150.	Instituția Publică Liceul Teoretic „Alec Russo”, or. Orhei	1	director	Foarte bine	
151.		1	director adjunct	Foarte bine	
152.		1	director adjunct	Foarte bine	
153.		1	director adjunct	Bine	
154.	Instituția Publică Liceul Teoretic „Ștefan cel Mare”, or. Drochia	1	director	Foarte bine	
155.		1	director adjunct	Bine	
156.		1	director adjunct	Foarte bine	
Total: 156 cadre de conducere evaluate: 59 directori și 97 directori adjuncți					

Analiză profilului cadrelor de conducere evaluate atestă următoarele.

- 4 cadre de conducere (cca. 2,6%), la etapa evaluării, dețineau grad managerial superior;
- 22 cadre de conducere (cca. 14,0%) dețineau grad managerial unu;

- 65 cadre de conducere (cca. 41,7%) - grad managerial doi;
- 65 cadre de conducere (cca. 41,7%) nu dețineau grad managerial la etapa implicării în evaluare.

Un număr semnificativ de cadre de conducere din învățământul general pare să își concentreze eforturile exclusiv în domeniul de responsabilitate, conform atribuțiilor din fișa postului, fără a avea ca obiectiv obținerea unui grad managerial. Aceste cadre de conducere, cu excepția managerilor aflați la început de activitate în calitate de cadre de conducere, manifesta lipsă de motivație pentru dezvoltarea și aplicarea eficientă a competențelor profesionale necesare în toate aspectele activităților manageriale, așa cum sugerează indicatorii și criteriile de evaluare, conform *Standardelor de Competență Profesională a Cadrelor de Conducere*. Astfel, se constată că pe această dimensiune sunt încă posibilități de creștere și avansare nevalorificate.

Examinarea rezultatelor evaluării cadrelor de conducere demonstrează, ca și în cazul instituțiilor, o discrepanță semnificativă între rezultatele autoevaluării acestora și evaluarea externă. Astfel, 92 cadre de conducere evaluate și-au atribuit punctaje mult mai mari în autoevaluare, comparativ cu evaluarea externă, semnalând o tendință de supraapreciere a propriilor rezultate, iar 57 de cadre de conducere s-au autoevaluat sub nivelul evaluării externe. Acest fenomen subliniază nevoia imperativă de a dezvolta competența profesională a cadrelor de conducere în ceea ce privește autoaprecierea corectă a performanțelor proprii.

Rezultatele evaluării a 156 de cadre de conducere au fost validate în cadrul ședințelor Comisiei de profil în învățământul general și aprobate prin Ordinele Președintelui ANACEC (nr. 20-A din 23.03.2023, nr.26-A din 29.03.2023, nr. 34-A din 10.05.2023, nr.42-A din 10.05.2023, nr.42-A din 06.06.2023, nr. 57-A din 13.07.2023, nr. 66-A din 02.10.2023, nr.97-A din 01.12.2023, nr. 102-A din 22.12.2023), iar pentru alte 34 cadre de conducere evaluate (20 directori și 14 directori adjuncți), deciziile finale vor fi luate în perioada ianuarie-februarie 2024.

Pentru a asigura transparența, accesul la informație și colaborarea eficientă între entitățile implicate în procesul de evaluare externă, actele ce certifică rezultatele evaluării externe inclusiv Rapoartele de evaluare a cadrelor de conducere, au fost expediate la toate instituțiile de învățământ general și către OLSDÎ.

Constatări generale

Analiza procesului de evaluare externă și a rezultatelor obținute în anul 2023 demonstrează persistența pe parcursul a mai multor ani consecutivi a unor situații, care au avut impact direct sau indirect asupra organizării și desfășurării procesului de evaluare externă, printre care:

- perturbarea *Programului evaluărilor* din motivul nerespectării de către un număr de instituții de învățământ general a termenelor de depunere a dosarelor de evaluare din varii motive;
- perfectarea necorespunzătoare a dosarelor de evaluare și, în particular, rapoarte de activitate perfectate necalitativ.

Totodată, examinarea conținutului rapoartelor de activitate prezentate de către instituțiile evaluate, precum și vizitele de evaluare realizate de către comisiile de evaluare, au permis identificarea a mai multor neajunsuri pe domenii, după cum urmează:

Domeniul resurse umane:

- ✓ *Calitatea pregătirii profesionale*, în particular pregătirea insuficientă a cadrelor didactice și cadrelor de conducere privind utilizarea eficientă a echipamentelor de laborator, STEM și TIC în procesul educațional; insuficiența sau chiar lipsa formărilor cadrelor didactice la subiectul egalitatea de gen, precum și în domeniul educației incluzive;
- ✓ *Lipsa interesului pentru dezvoltare profesională continuă*, în particular pentru accederea la grade didactice și manageriale și dificultatea cadrelor de conducere angajate cu norma 0,25 de a obține grad managerial.

- ✓ *Deficit de cadre didactice* bine pregătite, în special în domeniul științelor exacte, și dificultăți în salarizarea angajaților din instituțiile de învățământ preșcolar care nu fac parte din statele titulare; lipsa specialiștilor (de ex.: psihologul școlar, asistentul medical, cadrul didactic de sprijin, logopedul etc.).

Domeniul management educațional:

- ✓ *Nerespectarea actelor normative*, în special a prevederilor normative ce țin de funcționarea Consiliului de Administrație și Consiliului Părinților; abateri de la prevederile *Planului-Cadru pentru învățământul primar, gimnazial și liceal*; nevalorificarea orelor de cerc și secții sportive, nerespectarea delegării democratice a elevilor și părinților în componența Consiliului de Administrație.
- ✓ *Calitatea documentației programatice școlare*, atestându-se confuzii și diferențe în formularea obiectivelor strategice, a misiunii și viziunii instituțiilor de învățământ; prevederi sumare în PDI privind mecanismele de participare democratică a elevilor și a părinților.
- ✓ *Colaborare insuficientă* cu serviciile publice de sănătate, APL și cu familia în realizarea activităților de promovare a modului sănătos de viață și stării de bine a copiilor, inclusiv a acțiunilor de informare în privința procedurii legale de intervenție în cazurile ANET.

Domeniul capacitate și dotare:

- ✓ *Dotarea insuficientă a bibliotecilor școlare* cu materiale curriculare și literatură de specialitate pentru valorificarea componentelor și specificului local pentru instituțiile cu predare într-o limbă a unei minorități naționale. Se evidențiază încă deficitul de manuale noi, actualizate, și lipsa promovării literaturii artistice noi și atractive pentru copii.
- ✓ *Infrastructura școlară securizată parțial*, dat fiind prezența unor edificii neutilizate și parțial deteriorate în imediata apropiere de instituțiile de învățământ general care prezintă pericol pentru viața și securitatea copiilor/elevilor și personalului didactic; lipsa totală sau parțială a porțiunilor de gard care delimitează proprietatea instituției de cea a spațiilor vecine; necorespunderea la standardele de securitate antiincendiară, conform actelor de inspecție emise de Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică.
- ✓ *Deficiențe în dotare* care se manifestă prin dotarea precară sau lipsa totală a laboratoarelor de fizică, biologie și chimie; calculatoare învechite în cabinetele de informatică și sălile de clasă, echipament învechit sau insuficient în sălile de sport; terenuri de sport care nu asigură condiții optime de desfășurare a activităților sportive; mobilier învechit în spațiile educaționale, care afectează confortul și mediul de învățare al elevilor etc.
- ✓ *Probleme legate de sanitație* și, în special, de lipsa bransamentului la canalizare, starea precară a blocurilor sanitare în instituțiile de învățământ.

Remediarea problemelor identificate prin intervenții planificate și ținute este absolut necesară pentru a asigura un mediu educațional sigur, sănătos și stimulat pentru toți cei implicați.

Domeniul structuri și proceduri:

Analiza rezultatelor evaluării funcționalității structurilor consultative subliniază anumite deficiențe semnificative în eficiența și angajamentul acestor structuri la nivel instituțional. Aspectele identificate includ:

- ✓ Activități formale ale Consiliul Reprezentativ al Părinților fără a asigura implicarea și aportul acestora în deciziile-cheie privind educația.
- ✓ Funcționalitatea formală a Consiliului Elevilor în parte din instituțiile de învățământ general evaluate, cu nerespectarea principiilor democratice în ceea ce privește alegerea membrilor în Consiliul Elevilor și implicarea lor în procesul decizional.
- ✓ Deficiențe (lipsa sau ineficiența) activităților de informare și consultare a părinților, privând astfel procesul educațional de resursele și contribuțiile valoroase ale acestora.

- ✓ Parteneriate educaționale formale, ce indică lipsa colaborării cu entități și instituții externe și resurse din comunitate care ar putea aduce contribuții cu impact asupra dezvoltării instituției de învățământ general. Implicarea redusă a Comunităților locale în procesul decizional privind educația.

Aspectele enumerate denotă necesitatea unei revizui și monitorizări a activității și funcționalității structurilor consultative, promovând o abordare mai eficientă în implicarea părinților, elevilor și comunității în procesul decizional, cu accent pe respectarea principiilor democratice și construirea unor parteneriate educaționale durabile.

Domeniul educația incluzivă:

Analiza rezultatelor evaluării externe evidențiază o serie de aspecte critice în domeniul Educației Incluzive, indicând necesitatea unor îmbunătățiri semnificative. Problemele identificate vizează următoarele dimensiuni:

- Nivelul scăzut de competență a cadrelor didactice pentru a activa într-o instituție incluzivă.
- Respectarea formală la nivel de instituții a politicilor în domeniul educației incluzive.
- Infrastructură necorespunzătoare (lipsa spațiilor dotate pentru asistența copiilor cu CES, lipsa spațiilor/ cabinetelor dotate pentru activitatea specialiștilor (psihologul școlar, logopedul, kinetoterapeutul etc.), lipsa rampelor, escalatoarelor și barelor de sprijin etc.).

Aceste constatări subliniază imperativele unei abordări noi în dezvoltarea și implementarea practicilor educaționale incluzive, inclusiv necesitatea investițiilor în formarea continuă și în pregătirea formatorilor practicieni, modernizarea infrastructurii instituțiilor și crearea structurilor și serviciilor pentru a asigura un mediu educațional accesibil și echitabil pentru toți elevii.

Pentru următoarea perioadă DEÎG își propune o revizuire a procedurii și instrumentelor de evaluare externă prin:

- perfectarea *Metodologiei de evaluare externă a instituțiilor de învățământ general*;
- revizuirea indicatorilor pentru fiecare *Standard de calitate a Școlii prietenoase copiilor* pentru fiecare tip de instituție în vederea perfecționării procesului de evaluare;
- digitalizarea progresivă a procesului de evaluare externă, în paralel cu raportarea anuală, contribuind la economia resurselor și timpului necesar pentru ambele procese;
- asigurarea și în continuare a suportului informațional și metodologic evaluatorilor și instituțiilor, oferit atât offline, cât și online, explicând modul în care se realizează autoevaluarea/ evaluarea internă în contextul asigurării calității în educație;
- menținerea și dezvoltarea comunicării active cu toate părțile și structurile responsabile de asigurarea calității în educație.

Modernizarea și optimizarea în perspectivă a procesului de evaluare externă în învățământul general din Republica Moldova implică de asemenea o serie de măsuri și inițiative, inclusiv :

- Fortificarea bazei de date SIME, cu *contribuția Centrului Tehnologii Informaționale și Comunicaționale în Educație (CTICE)*, prin extinderea și completarea acesteia cu diverse date și informații esențiale pentru activitatea instituțiilor de învățământ, date relevante și pentru procesul de evaluare externă, responsabilitatea primară pentru completarea sistematică a acesteia revenind nemijlocit instituțiilor de învățământ general.
- *Actualizarea sistematică a site-urilor și a paginilor oficiale ale instituțiilor de învățământ general*, cu plasarea documentației obligatorii și relevante, asigurând transparență și acces, fapt ce ar reduce timpul și efortul necesar evaluării, facilitând procesul pentru toate părțile implicate.
- Diseminarea și *promovarea exemplelor de bune practici* identificate în procesul de evaluare externă din învățământul general prin diverse mijloace pentru a încuraja prelierea acestora de către alte instituții.

- Realizarea anuală a unei analize a rezultatelor evaluării externe la nivel local, raional/ municipal, național, prin organizarea de mese rotunde, ateliere în cadrul conferințelor/ seminarelor pedagogice etc., cu accent pe identificarea unor soluții și acțiuni de remediere a situațiilor necorespunzătoare cerințelor conform standardelor de calitate.

3.2. Învățământul profesional tehnic

În anul 2023 la ANACEC nu au fost depuse solicitări în vederea autorizării de funcționare provizorie sau a acreditării instituționale, astfel activitatea Secției Evaluare în Învățământul Profesional Tehnic a fost axată pe procesul de evaluare a programelor de învățământ profesional tehnic de nivel 3-4 ISCED, atât în vederea autorizării de funcționare provizorie, cât și acreditării. Evaluarea programelor de formare profesională este esențială pentru a asigura că acestea îndeplinesc obiectivele stabilite, formează competențe relevante și contribuie eficient la pregătirea specialiștilor calificați pentru piața muncii. Pe parcursul anului au fost depuse la ANACEC cereri de solicitare pentru evaluarea externă a 29 programe de formare profesională de nivelul 3-4 ISCED de la 14 instituții, inclusiv 2 instituții de învățământ privat, dintre care 9 programe în vederea autorizării de funcționare provizorie și 20 programe în vederea acreditării. Din cele 14 instituții solicitante, 9 (cca. 64,3%) sunt școli profesionale, 4 (cca. 28,6%) - centre de excelență și colegii și 1 (cca. 7,1%) - instituție de învățământ superior.

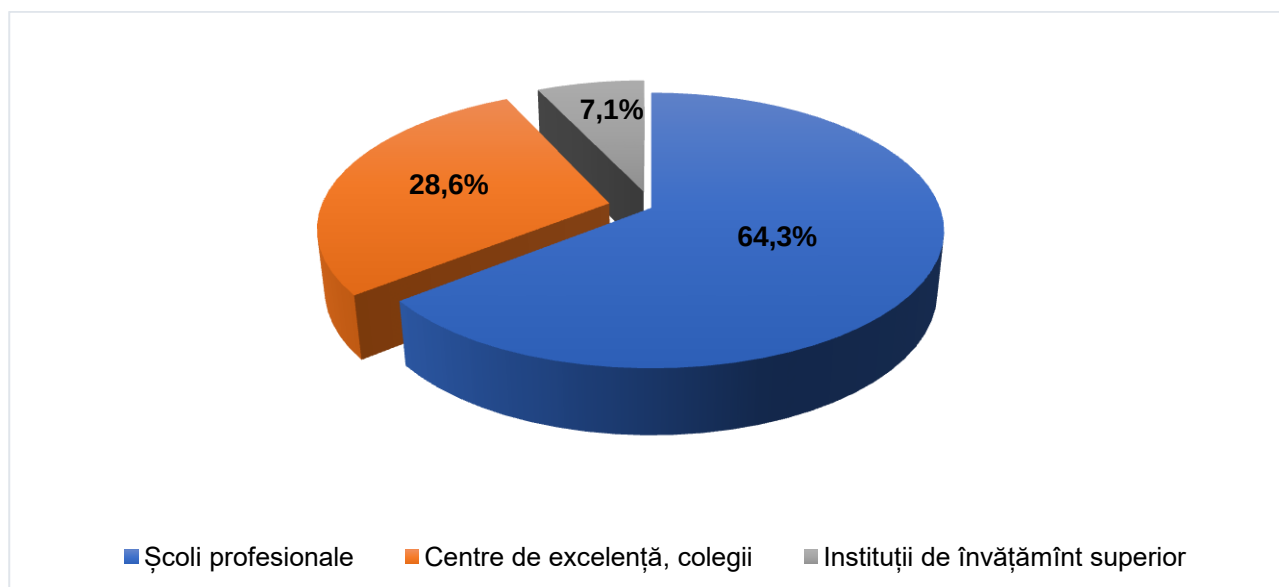

Figura 3.2.1a. **Ponderea instituțiilor care au depus cereri de solicitare a evaluării externe în anul 2023**

Analiza distribuției cererilor recepționate pe tipuri de instituții de învățământ denotă că din cele 29 programe de formare profesională pentru care s-a solicitat inițierea procesului de evaluare externă, 18 sunt prestate de școli profesionale, 10 – de centrele de excelență și colegii și 1 – de o instituție de învățământ superior (Figura 3.2.1b), astfel ponderea cea mai mare de cca. 62,2% revine școlilor profesionale.

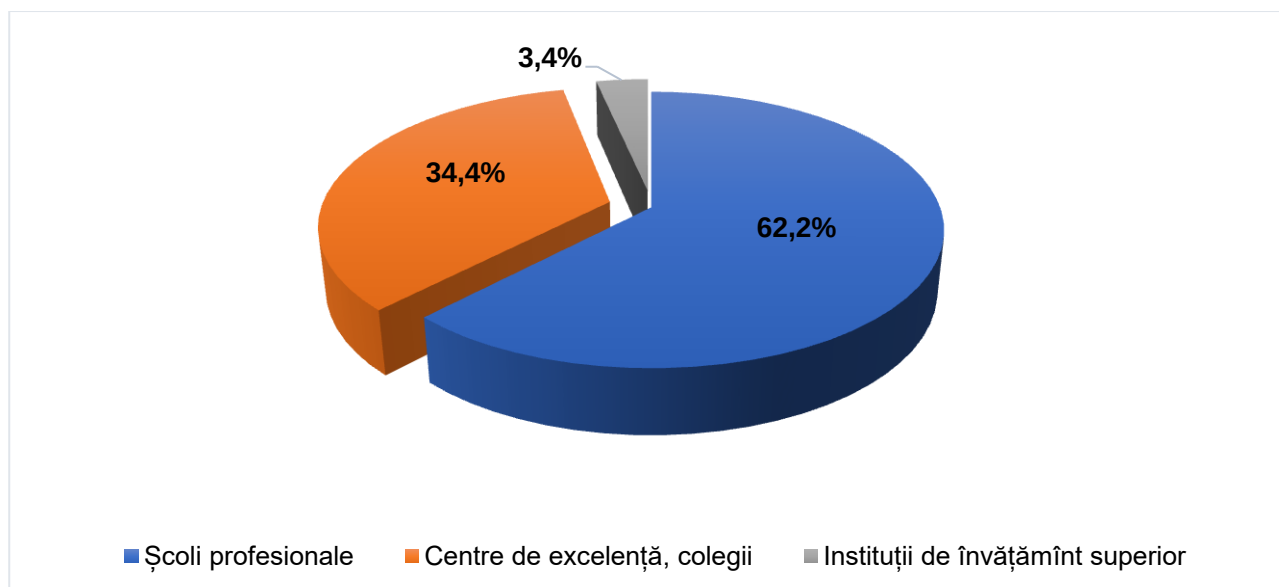

Figura 3.2.1b. **Ponderea programelor de studii pentru care au fost depuse cereri de solicitare a evaluării externe în anul 2023, pe tipuri de instituții**

Dinamica numărului instituțiilor de învățământ care au depus cereri de solicitare a evaluării programelor de studii de către ANACEC, în perioada 2018 – 2023, pe tipuri de instituții, este prezentată în figura 3.2.2. Din aceasta putem observa o creștere treptată în 2019 și 2020, după care o diminuare progresivă din 2020 până în 2023. Cel mai mare număr de instituții care au solicitat evaluarea externă a programelor de studii din învățământul profesional tehnic a fost în anul 2020 – 61 instituții, dintre care cca. 54 la sută a revenit centrelor de excelență și colegiilor și cca. 44 la sută – școlilor profesionale.

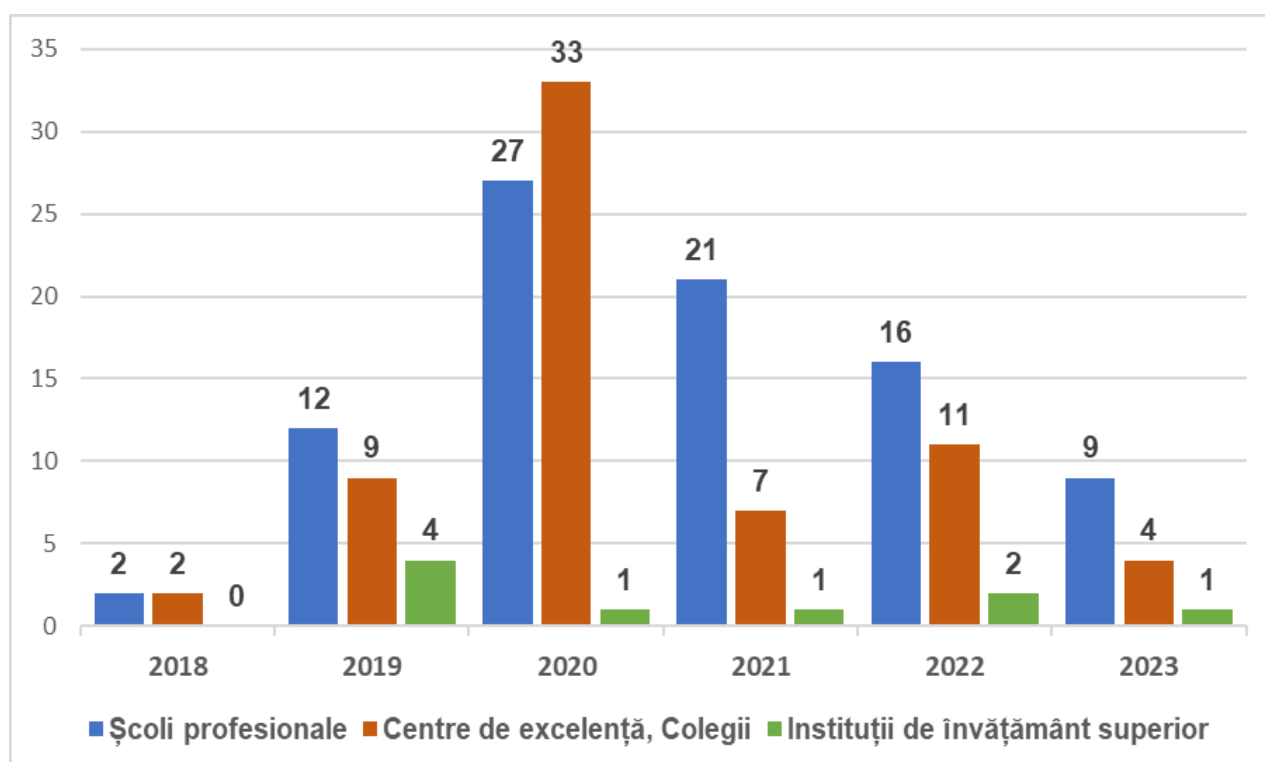

Figura 3.2.2. **Dinamica numărului de instituții care au depus cereri de solicitare a evaluării externe, anii 2018-2023**

Analiza solicitărilor de evaluare externă a programelor de studii din învățământul profesional tehnic în perioada 2018 – 2023, denotă că prevederile Ordinului MECC nr.1014 din 02.07.2018 *Cu privire la planul de acțiuni a evaluării externe a programelor de formare profesională tehnică*, au fost

practic realizate. Potrivit situației de la finele anului 2023, doar o singură instituție - Școala Profesională din Călărași - nu a depus solicitare la ANACEC și nu a trecut prin procesul de evaluare externă. Astfel, prima rundă de evaluări fiind finalizată, în anul 2024 va începe etapa de reacreditare a programelor de formare profesională din instituțiile de învățământ profesional tehnic.

A. Rezultatele evaluărilor externe în vederea autorizării de funcționare provizorie

Pe parcursul anului 2023, a fost finalizat procesul de evaluare externă în vederea autorizării de funcționare provizorie a 10 programe de formare profesională, dintre care 9 programe de nivel 3-4 ISCED și 1 program cu termen de studii de 8 luni, destinat pentru instruirea în penitenciare, înaintate spre evaluare de către șase instituții de învățământ profesional tehnic (Tabelul 3.2.1.).

Tabelul 3.2.1.

Rezultatele evaluării externe a programelor de studii în învățământul profesional tehnic în vederea autorizării de funcționare provizorie, anul 2023

Nr. crt.	Denumirea instituției prestatoare de servicii educaționale	Denumirea programelor de studii	Rezultatele evaluării
1.	Colegiul „Mihail Ceachir” din Comrat	1. 32210 Biblioteconomie și asistență informațională, nivel 4 ISCED	Autorizare de funcționare provizorie
2.	Centrul de Excelență în Administrarea Afacerilor din mun. Chișinău	1. 41120 Impozite și percepere fiscală, nivel 4 ISCED 2. 42110 Jurisprudență, nivel 4 ISCED	Autorizare de funcționare provizorie
3.	Colegiul Național de Comerț al ASEM, mun. Chișinău	1. 41220 Finanțe și Bănci, nivel 4 ISCED 2. 42110 Jurisprudență, nivel 4 ISCED	Autorizare de funcționare provizorie
4.	Colegiul de Inginerie din Strășeni	1. 714025 Operator introducere, validare și prelucrare date, nivel 3 ISCED 2. 715025 Strungar multiprofil, nivel 3 ISCED	Autorizare de funcționare provizorie
5.	Centrul de Excelență în Economie și Finanțe	1. 416002 Controlor-casier, nivel 3 ISCED 2. 714019 Operator pentru suportul tehnic al calculatoarelor, nivel 3 ISCED	Autorizare de funcționare provizorie
6.	Școala Profesională din or. Leova	1. 714025 Operator introducere, validare și prelucrare date, 8 luni	Autorizare de funcționare provizorie
Total instituții prestatoare de servicii educaționale solicitante			6
Total programe evaluate			10
Propuse spre autorizare			10
Propuse spre neautorizare			0

Datele din tabel denotă că solicitările au venit de la 6 instituții dintre care: colegii, centre de excelență – 4, școli profesionale - 1, instituții de învățământ superior - 1. Pentru instituția Colegiul „Mihail Ceachir” din Comrat evaluarea externă a programului de formare profesională a fost inițiată în 2022 și finalizată în 2023.

Analizând dinamica numărului de programe de formare profesională, evaluate în vederea autorizării de funcționare provizorie, prezentată în figura 3.2.3., constatăm menținerea interesului

instituțiilor de învățământ profesional tehnic pentru inițierea de programe noi, răspunzând la solicitările pieței muncii.

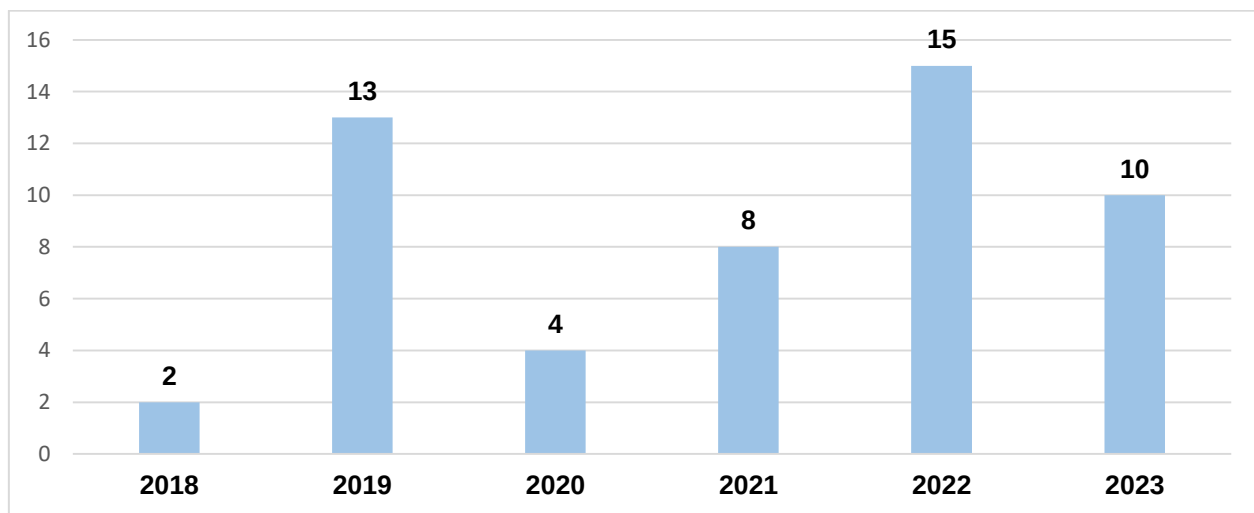

Figura 3.2.3. **Dinamica numărului de programe evaluate în vederea autorizării de funcționare provizorie, anii 2018-2023**

B. Rezultatele evaluărilor externe în vederea acreditării

În anul de referință, au fost evaluate extern în vederea acreditării 39 programe de formare profesională de nivelurile 3-4 ISCED din cadrul a 21 de instituții. Validarea rezultatelor evaluării externe a programelor de studii de către Comisia de profil în învățământul profesional tehnic a constituit etapă obligatorie, orientată să asigure maximă obiectivitate și corectitudine în procesul de evaluare externă. Ulterior, drept urmare a examinării în ședințele ordinare, Consiliul de conducere al ANACEC a formulat propuneri de decizii privind acreditarea pentru o perioadă de 5 ani a 31 programe, toate acestea demonstrând realizarea integrală a standardelor de evaluare, inclusiv a standardelor de evaluare minim obligatorii. Pentru 8 programe de formare profesională, dat fiind realizarea parțială a standardelor de evaluare, Consiliul de conducere al ANACEC a formulat propuneri de decizii privind neacreditarea (Tabelul 3.2.2.).

Tabelul 3.2.2.

Rezultatele evaluării externe a programelor de studii în învățământul profesional tehnic în vederea acreditării, anul 2023

Nr. crt.	Denumirea instituției prestatoare de servicii educaționale	Denumirea programelor de studii	Rezultatele evaluării
1.	Colegiul de Ecologie din Chișinău	1. 71110 Tehnologia produselor cosmetice și medicinale, nivelul 4 ISCED	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani
2.	Centrul de Excelență în Educația Artistică „Stefan Neaga”	1. 21570 Dans, nivelul 4 ISCED	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani
3.	Colegiul de Muzică Și Pedagogie din Bălți	1. 21540 Dirijare corală, nivelul 4 ISCED 2. 21510 Canto, nivelul 4 ISCED	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani
4.	Școala profesională nr. 10 mun. Chișinău	1. 716006 Mecanic auto, nivelul 3 ISCED 2. 714025 Operator introducere, validare și prelucrare date, nivelul 3 ISCED 3. 715007 Electromecanic utilaje frigorifice și comerciale, nivelul 3 ISCED	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani
5.	Școala Profesională nr. 5 mun. Bălți	1. 716006 Mecanic auto, nivelul 3 ISCED	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani
6.	Instituția Privată Centrul	1. 41220 Finanțe și bănci, nivelul 4 ISCED	Acreditare pentru o

Nr. crt.	Denumirea instituției prestatoare de servicii educaționale	Denumirea programelor de studii	Rezultatele evaluării
	de excelență în administrarea afacerilor		perioadă de 5 ani
7.	Colegiul Național de Comerț al ASEM, mun. Chișinău	1. 41410 Marketing, nivelul 4 ISCED	Accreditare pentru o perioadă de 5 ani
8.	Școala Profesională, or. Briceni	1. 715008 Forjor manual, 8 luni 2. 214009 Sculptor în lemn, 8 luni 3. 732036 Tencuitor, 8 luni	Accreditare pentru o perioadă de 5 ani
9.	Școala Profesională, or. Nisporeni	1. 1013002-1013004 Bucătar-Chelner (ospătar), nivelul 3 ISCED 2. 714019 - 714025 Operator pentru suportul tehnic al calculatoarelor - Operator pentru introducerea, validare și prelucrare date, nivelul 3 ISCED	Accreditare pentru o perioadă de 5 ani
10.	Școala Profesională, or. Cimișlia	1. 1013002 Bucătar, nivelul 3 ISCED 2. 723011 Cusător (industria ușoară), nivelul 3 ISCED 3. 732031 Placator cu plăci, nivelul 3 ISCED 4. 1041019 Tractorist mașinist în producția agricolă, nivelul 3 ISCED	Neaccreditare
11.	Instituția Privată de Învățământ Colegiul de Studii Administrative și Fiscale, mun. Chișinău	1. 61210 Administrarea aplicațiilor WEB, nivelul 4 ISCED 2. 41120 Impozite și percepere fiscală, nivelul 4 ISCED 3. 72110 Siguranța produselor agroalimentare, nivelul 4 ISCED	Neaccreditare
12.	Colegiul Agroindustrial „Gheorghe Răducan” din satul Grinăuți, raionul Ocnița	1. 714100 Mecatronica, mașini și utilaje agricole, învățământ dual, nivelul 4 ISCED	Neaccreditare
13.	Școala Profesională or. Rîșcani	1. 732037 Tâmplar; nivelul 3 ISCED	Accreditare pentru o perioadă de 5 ani
14.	Școala Profesională Nr. 6, mun. Chișinău	1. 714008 Electromotor sisteme de pază și semnalizare a incendiilor, nivelul 3 ISCED	Accreditare pentru o perioadă de 5 ani
15.	Școala Profesională nr.5 din mun. Chișinău	1. 1013002-1013004 Bucătar-Chelner (ospătar), nivelul 3 ISCED	Accreditare pentru o perioadă de 5 ani
16.	Școala Profesională nr.1, or. Cahul	1. 714019-714025 Operator pentru suportul tehnic al calculatoarelor - Operator introducerea, validare și prelucrare date, nivelul 3 ISCED 2. 721004-721008 Brutar-Cofetar, nivelul 3 ISCED 3. 1041017 Operator în depozitele mecanizate și automatizate, învățământ dual, nivelul 3 ISCED	Accreditare pentru o perioadă de 5 ani
17.	Școala Profesională din Ceadîr-Lunga, UTA Găgăuzia	1. 713009 Lăcătuș-electrician la repararea utilajelor electrice, învățământ dual, nivelul 3 ISCED 2. 732021 Lăcătuș instalator tehnică sanitară, învățământ dual, nivelul 3 ISCED 3. 732037 Tâmplar, învățământ dual, nivelul 3 ISCED 4. 1041019 Tractorist-mașinist în producția	Accreditare pentru o perioadă de 5 ani, cu dreptul de eliberare a Actului de studii pentru conducerea autovehiculelor la

Nr. crt.	Denumirea instituției prestatoare de servicii educaționale	Denumirea programelor de studii	Rezultatele evaluării
		agricolă, învățământ dual, nivelul 3 ISCED	categoria B, pentru ASP
18.	Școala Profesională or. Florești	1. 1041019 Tractorist-mașinist în producția agricolă, nivelul 3 ISCED	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani, fără dreptul de eliberare a Actului de studii pentru conducerea autovehiculelor la categoria B, pentru ASP
19.	Școala Profesională Căușeni	1. 732036 Tencuitor, 8 luni	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani
20.	Școala Profesională din or. Leova	1. 732031 Placator cu plăci, 8 luni	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani
21.	Școala Profesională nr. 3, mun. Chișinău	1. 732008 Electrician în construcții, 8 luni 2. 732021 Lăcătuș- instalator tehnică sanitară, 8 luni 3. 732036 Tencuitor, 8 luni	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani
	Total instituții prestatoare de servicii educaționale evaluate		21
	Total programe evaluate		39
	Programe acreditate pentru o perioadă de 5 ani		31
	Programe neacreditate		8

De menționat că în anul 2023 solicitările au venit de la 21 de instituții dintre care: colegii, centre de excelență – 6, școli profesionale - 14, instituții de învățământ superior - 1. Pentru instituția Colegiul de Ecologie din Chișinău evaluarea externă a programului de formare profesională a fost inițiată în 2022 și finalizată în 2023. Suplimentar, a fost finalizat procesul de post-evaluare pentru 3 programe din cadrul a două instituții: 21570 Dans - Centrul de Excelență în Educația Artistică „Stefan Neaga” și 21540 Dirijare corală; 21510 Canto - Colegiul de Muzică și Pedagogie din Bălți.

Totodată, au crescut solicitările din partea instituțiilor de învățământ profesional tehnic pentru evaluarea externă a programelor de instruire cu termenul de studii de 8 luni, care sunt prestate la penitenciare, fiind evaluate 8 programe de la 4 instituții. În acest an la solicitarea a 3 instituții de învățământ profesional tehnic au fost evaluate și 6 programe de învățământ dual.

Dinamica numărului de programe evaluate în vederea acreditării în perioada 2018-2023 denotă variații de la an la an (Figura 3.2.4.). Astfel, constatăm o creștere substanțială în 2019 și 2020, o stabilizare în 2021, după care o tendință de descreștere progresivă în 2022 și 2023, dat fiind faptul că practic primul ciclu de evaluare externă a programelor de studii de la nivelul învățământului profesional tehnic s-a încheiat.

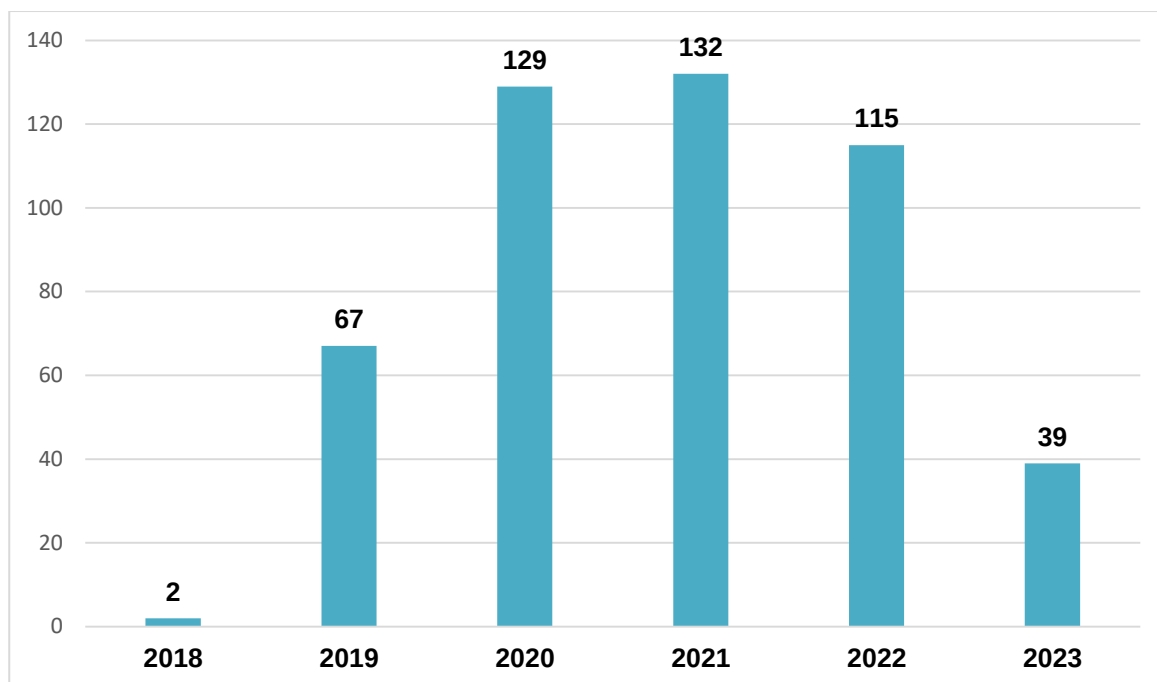

Figura 3.2.4. **Dinamica numărului de programe evaluate în vederea acreditării, anii 2018-2023**

De menționat că, pentru 11 programe din cadrul a 7 instituții de învățământ profesional tehnic (Tabelul 3.2.3.), procedura de evaluare externă a fost inițiată la finele anului 2023, astfel procesul de evaluare este în derulare și urmează a fi finalizat în 2024.

Tabelul 3.2.3.

Programele de studii în învățământul profesional tehnic în proces de evaluare externă (procedura inițiată)

Nr. crt.	Denumirea instituției prestatoare de servicii educaționale	Denumirea programelor de studii
1.	Centrul de Excelență în Energetică și Electronică, mun. Chișinău	1. 21110 Exploatarea sistemelor multimedia, nivelul 4 ISCED 2. 71370 Rețele electrice, învățământ dual, nivelul 4 ISCED
2.	Colegiul de Construcții din Hîncești	1. 103220 Servicii antiincendiare, nivelul 4 ISCED
3.	Școala Profesională, or. Ștefan Vodă	1. 732036 Tencuitor, nivelul 3 ISCED 2. 1013002 Bucătar, nivelul 3 ISCED
4.	Școala Profesională, or. Nisporeni	1. 811014 Cultivator-procesator de bacifere, nivelul 3 ISCED
5.	Colegiul „Alexei Mateevici din Chișinău	1. 11210 Educație timpurie (calificarea: conducător muzical), nivelul 5 ISCED
6.	Colegiul „Gheorghe Asachi” din Lipcani	1. 11310 Învățământ primar, nivelul 4 ISCED
7.	Universitatea Liberă Internațională din Moldova	1. 41220 Finanțe și bănci, nivelul 4 ISCED 2. 61310 Programe și analiza produselor de program, nivelul 4 ISCED 3. 101510 Turism, nivelul 4 ISCED
Total instituții prestatoare de servicii educaționale solicitante		7
Total programe		11

În concluzie, se constată că, în perioada 2018-2023, Direcția de specialitate a organizat și coordonat procesul de evaluare externă în vederea acreditării/ autorizării de funcționare provizorie pentru 548 programe de formare profesională din învățământul profesional tehnic. Analiză comparativă (Figura 3.2.5.) a numărului de programe de studii evaluate în vederea acreditării/ autorizării de funcționare provizorie în acești ani atestă următoarea situație per an:

2018	16 programe evaluate extern, dintre care 2 programe în vederea autorizării de funcționare provizorie și 14 programe în vederea acreditării;
2019	80 programe evaluate extern, dintre care 13 programe în vederea autorizării de funcționare provizorie și 67 programe în vederea acreditării;
2020	133 programe evaluate, dintre care 4 programe în vederea autorizării de funcționare provizorie și 129 programe în vederea acreditării;
2021	140 programe evaluate, dintre care 8 programe în vederea autorizării de funcționare provizorie și 132 programe în vederea acreditării;
2022	130 programe evaluate, dintre care 15 programe în vederea autorizării de funcționare provizorie și 115 programe în vederea acreditării;
2023	49 programe evaluate, dintre care 10 programe în vederea autorizării de funcționare provizorie și 39 programe în vederea acreditării.

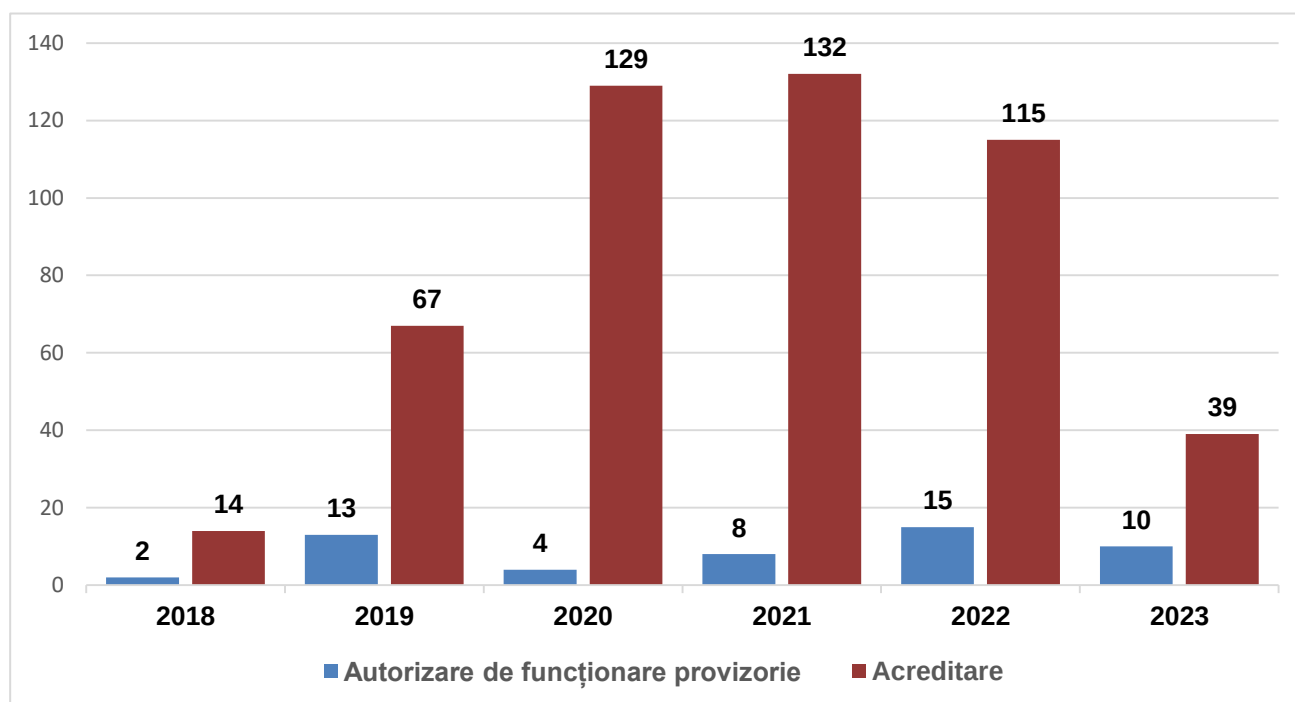

Figura 3.2.5. Dinamica numărului de programe evaluate extern, anii 2018-2023

Rezultatele evaluărilor externe realizate pe parcursul anului 2023 demonstrează că programele de formare profesională de nivel 3-5 ISCED continuă să se regăsească în oferta educațională a diferitor tipului de instituții educaționale. Astfel, acestea sunt organizate/ realizate atât în școli profesionale, colegii, centre de excelență, cât și în instituții de învățământ superior. Totodată, rezultatele evaluărilor denotă că prestatorii de servicii educaționale acordă continuu atenție creșterii nivelului de calitate a programelor oferite.

Analiza comparativă a rezultatelor evaluării externe permite identificarea punctelor tari, menționate de către comisiile de evaluare externă ca fiind caracteristice pentru majoritatea instituțiilor, cum ar fi:

- Funcționarea în instituții a Comisiilor de evaluare internă și asigurare a calității (CEIAC) care contribuie la asigurarea calității proceselor educaționale la nivel instituțional.
- Susținerea la nivel instituțional a cadrelor didactice prin activități de formare profesională și psihopedagogică.
- Modernizarea căminelor pentru elevi prin realizarea reparațiilor capitale și curente, dotarea cu mobilier nou. De menționat că la unele instituții mobilierul a fost fabricat de către elevi în atelierele de practică.
- Implicarea agenților economici în dezvoltarea programelor de formare profesională.
- Implicarea instituțiilor de învățământ profesional tehnic în diverse proiecte naționale și internaționale, obținând dotări cu utilaje moderne și literatură de specialitate, precum și instruiți atât pentru profesori, maiștri cât și pentru elevi.
- Promovarea instituțiilor și programelor de formare profesională prin intermediul rețelelor de socializare.

În același timp, comisiile de evaluare externă menționează și unele vulnerabilități în sistem care diminuează calitatea studiilor, iar excluderea acestora necesită intervenții sistemice și sistematice, inclusiv:

- Asigurarea insuficientă cu cadre didactice a unor programe din instituțiile de învățământ profesional tehnic și, respectiv, antrenarea la realizarea acestora a cadrelor didactice, care nu dispun de calificări corespunzătoare.
- Asigurarea parțială de către agentul economic a maiștrilor instructori calificați, care dețin competențe de a lucra cu elevii pentru o desfășurare calitativă a orelor practice la agentul economic pentru învățământul dual;
- Asigurarea insuficientă a fondului de carte al bibliotecilor cu manuale în limba română la disciplinele de specialitate.
- Promovarea/realizarea insuficientă a mobilității academice a elevilor de la programele de formare profesională de nivel 4 și 5 ISCED.
- Monitorizarea episodică a parcursului absolvenților programelor de formare profesională în câmpul muncii.
- Asigurarea parțială cu Standarde ocupaționale și Standarde de calificare a meseriilor/specialităților din învățământul profesional tehnic.

În vederea asigurării unui înalt nivel de obiectivitate și calitate a procesului de evaluare externă, în anul 2023, Secția Evaluare în Învățământul Profesional Tehnic a continuat formările pentru reprezentanții instituțiilor de învățământ profesional tehnic, fiind organizate 3 ședințe de formare, la care au participat cca. 60 persoane. În cadrul sesiunilor de formare participanții au fost informați cu referire la completarea raportului de autoevaluare și realizarea standardelor de acreditare. Totodată, au fost organizate 3 sesiuni de formare pentru experții evaluatori cooptați pentru activități de evaluare externă, la care au participat cca. 40 persoane.

3.3. Învățământul superior

În anul 2023, Direcția evaluare în învățământul superior a continuat, la solicitarea instituțiilor de învățământ superior, realizarea procesului de evaluare externă în vederea autorizării de funcționare provizorie, acreditării și reacreditării programelor de studii superioare de licență și master. Evaluarea externă a programelor de studii superioare de nivelul respectiv a fost efectuată conform prevederilor *Metodologiei de evaluare externă a calității în vederea autorizării de funcționare provizorie și acreditării programelor de studii și a instituțiilor de învățământ profesional tehnic, superior și de formare continuă*, aprobată prin HG nr. 616/2016, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale *Ghidurilor de evaluare externă a programelor de studii superioare de licență, studii superioare integrate și studii superioare de master*, aprobate de către Consiliul de conducere al ANACEC (Decizia nr. 21 din 01.04.2022).

În semestrul I, în conformitate cu prevederile Ordinului ANACEC nr. 01-A din 04.01.2023 *Cu privire la planificarea evaluării externe a programelor de studii superioare pentru anul 2023, semestrul I*, a fost organizată, în perioada 08-10.02.2023, o sesiune de depunere a dosarelor pentru programele de studii superioare de licență și master din domeniul general de studiu 011 Științe ale educației. În semestrul al doilea, la solicitarea instituțiilor de învățământ superior, au fost recepționate dosare în vederea evaluării externe din alte 16 domenii generale de studiu. Astfel, în perioada de referință, ANACEC a înregistrat din partea a 15 instituții de învățământ superior cereri de solicitare a serviciilor de evaluare externă a calității pentru 117 programe de studii superioare de licență și master, după cum urmează:

a) **în vederea acreditării:**

- 29 programe de studii superioare de licență;
- 17 programe de studii superioare de master;
- 1 program de studii superioare de doctorat;

b) **în vederea reacreditării:**

- 49 programe de studii superioare de licență;
- 1 program de studii superioare de master;

c) **în vederea autorizării de funcționare provizorie:**

- 16 programe de studii superioare de licență;
- 4 programe de studii superioare de master.

Ponderea solicitărilor de evaluare externă a calității în vederea autorizării de funcționare provizorie/acreditării/reacreditării programelor de studii superioare pe cicluri de învățământ poate fi urmărită în Figura 3.3.1.

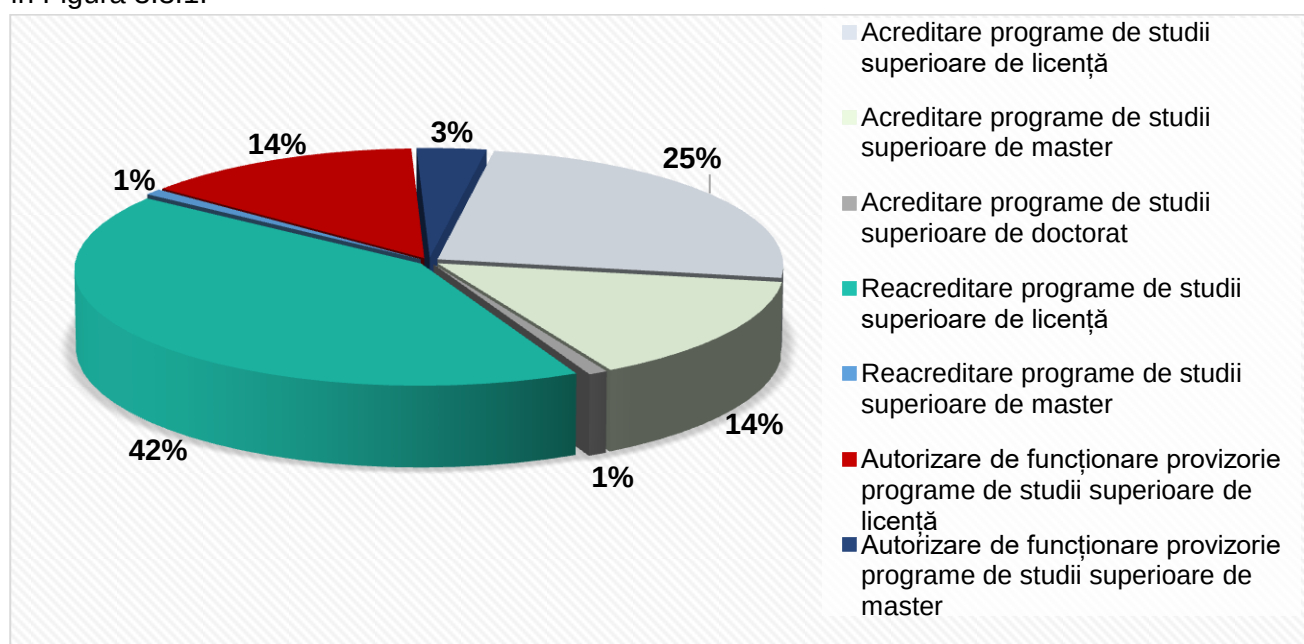

Figura 3.3.1. Solicități de evaluare externă în vederea acreditării/reacreditării/autorizării de funcționare provizorie a programelor de studii, pe cicluri de învățământ

Conform solicitărilor au fost recepționate dosare de evaluare externă pentru programe de studii superioare din 17 domenii generale de studiu, inclusiv 011 Științe ale educației, 021 Arte, 022 Științe umaniste, 023 Filologie, 031 Științe sociale și comportamentale, 032 Jurnalism și informare, 040 Științe administrative, 041 Științe economice, 051 Științe biologice, 053 Științe fizice, 054 Matematică și statistică, 061 Tehnologii ale informației și comunicațiilor, 071 Inginerie și activități ingineresti, 072 Tehnologii de fabricare și prelucrare, 081 Științe agricole, 091 Sănătate și 103 Servicii ale securității.

Dinamica solicitărilor de evaluare externă depuse de instituțiile de învățământ superior pe parcursul anului 2023 poate fi urmărită în Tabelul 3.3.1.

Solicitățile de evaluare externă a calității în vederea autorizării de funcționare provizorie/ acreditării programelor de studii superioare de licență/master/doctorat în anul 2023

Nr. crt	Instituția de învățământ	Perioada de depunere		Total
		08-10.02.2023	Pe parcursul anului	
1.	Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău	-	30*	30
2.	Universitatea Americană din Moldova		4	4
3.	Universitatea Liberă Internațională din Moldova	-	4	4
4.	Universitatea de Stat din Moldova	7	16	23
5.	Universitatea de Stat „B.P. Hasdeu” din Cahul	4	-	4
6.	Universitatea Tehnică a Moldovei	1	4	5
7.	Universitatea de Stat din Comrat	-	17	17
8.	Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți	13	1	14
9.	Universitatea de Stat „Grigore Țamblac” din Taraclia	1	-	1
10.	Universitatea de Studii Politice și Economice Europene „C.Stere”	-	2	2
11.	Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport	2		2
12.	Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice	-	5	5
13.	Academia Militară a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun”		1	1
14.	Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova	-	1	1
15.	Universitatea Slavonă	4		4
Total		32	85	117

* Instituția a informat ANACEC prin scrisoarea nr. 01-12/36 din 10.01.2023 despre inițierea/demararea unui șir de acțiuni, în contextul implementării subproiectului de reformare a învățământului superior, finanțat de Banca Mondială, în vederea analizei și reconceptualizării programelor de studii pedagogice din perspectiva integralizării, abordării praxiologice și digitalizării procesului de formare profesională, solicitând depunerea dosarelor de evaluare externă la sfârșitul semestrului I al anului 2023.

În perioada de referință, 4 instituții de învățământ superior (USM, US Comrat, USCahul, AUM) au solicitat retragerea dosarelor de evaluare externă în vederea actualizării conținutului rapoartelor de autoevaluare și ajustarea acestora la prevederile noilor cerințe ale cadrului normativ. Urmare a examinării documentației prezentate, au fost admise pentru procesul de evaluare externă 9 instituții de învățământ superior care au demonstrat respectarea tuturor cerințelor de completare și prezentare a dosarului și a rapoartelor de activitate.

Astfel, pe parcursul anului 2023, în conformitate cu prevederile Ordinului ANACEC nr. 01-A din 04.01.2023 *Cu privire la planificarea evaluării externe a programelor de studii superioare pentru anul 2023, semestrul I* și solicitările depuse de instituțiile de învățământ superior, precum și ținând cont de resursele umane ale Direcției de specialitate, s-a decis inițierea și desfășurarea procesului de evaluare externă pentru 91 programe de studii superioare de licență și master, după cum urmează:

➤ **în vederea autorizării de funcționare provizorie – 7**

- programe de studii superioare de licență – 6

- programe de studii superioare de master – 1
- **În vederea acreditării/reacreditării – 84**
 - programe de studii superioare de licență – 49
 - programe de studii superioare de master – 35

De menționat că, în conformitate cu prevederile cadrului normativ național, instituțiile de învățământ superior care au solicitat evaluarea externă în vederea acreditării/ reacreditării programelor de studii superioare de licență și master au perfectat rapoarte de autoevaluare atât per program de studii cât și per grup de programe de studii pentru programele din același domeniu de formare profesională. Urmare a analizei dosarelor de evaluare externă depuse s-a constatat că 12 rapoarte de autoevaluare au fost elaborate per grup a câte 2-4 programe din același domeniu de formare profesională, după cum urmează:

- 011 Științe ale educației – 8 rapoarte (UPSC (7), USComrat (1));
- 041 Științe economice – 1 raport (AUM);
- 021 Arte - 3 rapoarte (AMTAP).

În concluzie, în anul 2023, cele mai multe solicitări de evaluare externă au fost depuse în vederea acreditării/ reacreditării programelor de studii superioare de licență (67%), urmate de solicitările de acreditare a programelor de studii superioare de master (14%) și de autorizare de funcționare provizorie a programelor de studii de licență (14%).

A. Rezultatele evaluărilor externe în vederea autorizării de funcționare provizorie

Pe parcursul anului 2023, în cadrul ședințelor Consiliului de conducere al ANACEC au fost discutate și aprobate rezultatele activităților de evaluare externă în vederea autorizării de funcționare provizorie, după validarea rezultatelor de către Comisia de profil în învățământul superior, pentru 5 programe de studii superioare de licență și master, după cum urmează:

- autorizare de funcționare provizorie pentru 3 programe de studii superioare de licență;
- autorizare de funcționare provizorie pentru 2 programe de studii superioare de master.

Distribuirea pe instituții de învățământ a programelor de studii superioare de licență și master autorizate în vederea funcționării provizorii este reflectată în Tabelul 3.3.2.

Tabelul 3.3.2.

Rezultatele evaluării externe în vederea autorizării de funcționare provizorie a programelor de studii superioare de licență și master pe domenii generale de studiu și instituții de învățământ superior

Nr. crt	Domeniul general de studiu/ Denumirea instituției de învățământ superior	Nr. programe autorizate pentru funcționare provizorie	
		Licență	Master
011 Științe ale educației			
1.	Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport		1
041 Științe economice			
2.	Universitatea de Stat din Comrat	1	
103 Servicii ale securității			
3.	Academia „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne	2	
071 Inginerie și activități ingineresti			
4.	Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți		1
Total		3	2
Total: 5 programe de studii superioare			

Ponderea programelor de studii superioare de licență și master evaluate în vederea autorizării de funcționare provizorie, pe domenii generale de studiu poate fi urmărită în figura 3.3.2.

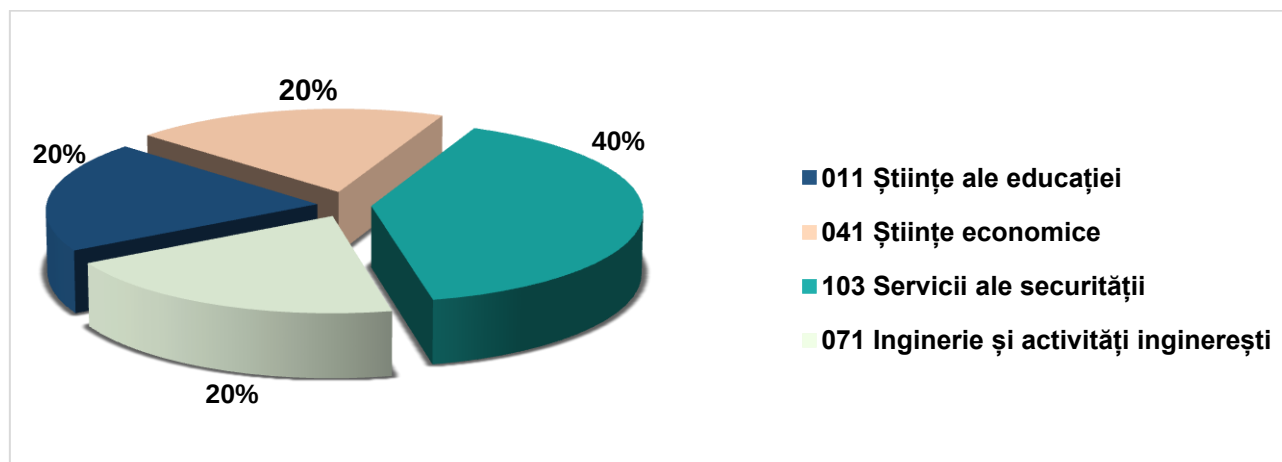

Figura 3.3.2. **Programe de studii superioare de licență și master evaluate în vederea autorizării de funcționare provizorie, pe domenii generale de studiu**

Deciziile cu privire la rezultatele evaluării externe pentru 2 programe de studii superioare de licență urmează să fie aprobate în anul 2024, după finalizarea procesului de evaluare externă.

În concluzie, se constată că în anul 2023 cele mai multe programe de studii superioare evaluate în vederea autorizării de funcționare provizorie sunt de la ciclul I. Ponderea cea mai mare de 40% revine programelor de studii superioare din domeniul general de studiu 103 Servicii ale securității, urmate de cele din domeniul 011 Științe ale educației, 041 Științe economice și 071 Inginerie și activități ingineresti.

B. Rezultatele evaluărilor externe în vederea acreditării

În anul de referință, după validarea rezultatelor de către Comisia de profil în învățământul superior, Consiliul de conducere al ANACEC a discutat și aprobat rezultatele activităților de evaluare externă în vederea acreditării/ reacreditării pentru 72 programe de studii superioare de licență și master, după cum urmează:

Acreditare	68	34 programe de studii superioare de licență
		34 programe de studii superioare de master
Neacreditare	3	3 programe de studii superioare de master
Monitorizare post evaluare	1	1 program de studii superioare de licență

Rezultatele evaluării externe în vederea acreditării programelor de studii superioare de licență și master pe domenii generale de studiu și instituții de învățământ superior sunt reflectate în Tabelul 3.3.3.

Deciziile cu privire la rezultatele evaluării externe în vederea acreditării pentru 12 programe de studii superioare de licență și master urmează să fie aprobate în anul 2024.

Analizând repartizarea programelor de studii acreditate pe domenii generale de studiu constatăm, că cele mai multe programe evaluate sunt din domeniile: 011 Științe ale educației (33), 042 Drept (23), 021 Arte (6), urmate de programele de studii din domeniile: 041 Științe economice (2), 031 Științe sociale și comportamentale (2), 040 Științe administrative (1), 081 Științe agricole (3), 071 Inginerie și activități ingineresti (1), 082 Silvicultură (1).

Rezultatele evaluării externe în vederea acreditării programelor de studii superioare de licență și master pe domenii generale de studiu și instituții de învățământ superior

Nr. crt	Domeniul general de studiu/ Denumirea instituției de învățământ superior	Nr. programe acreditate pentru o perioadă de 5 ani		Nr. programe neacreditate	
		Licență	Master	Licență	Master
011 Științe ale educației					
1.	Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport	1			
2.	Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice		1		
3.	Universitatea de Stat „B.P. Hasdeu” din Cahul	2	1		
4.	Universitatea de Stat din Comrat	2	3		
5.	Universitatea de Stat din Moldova	6			
6.	Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți	7			1
7.	Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău	8	1		
021 Arte					
1.	Universitatea Tehnică a Moldovei		1		
2.	Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice		5		
031 Științe sociale și comportamentale					
1.	Universitatea Americană din Moldova	2			
040 Științe administrative					
1.	Universitatea de Stat din Comrat	1			
041 Științe economice					
1.	Universitatea Americană din Moldova	2			
042 Drept					
1.	Universitatea de Stat „B.P. Hasdeu” din Cahul	1			1
2.	Academia de Studii Economice din Moldova	1			
3.	Universitatea Tehnică a Moldovei	1	1		
4.	Universitatea de Studii Europene din Moldova		8		
5.	Universitatea de Stat din Moldova	1	9		
071 Inginerie și activități ingineresti					
1.	Universitatea Tehnică a Moldovei		1		
081 Științe agricole					
1.	Universitatea Tehnică a Moldovei		3		
082 Silvicultură					
1.	Universitatea Tehnică a Moldovei				1
Total		35	34		3
Total: 72 programe de studii superioare					

C. Rezultatele generalizate ale evaluărilor externe

Pe parcursul anului 2023 a fost organizat și s-a finalizat procesul de evaluare externă (1) în vederea acreditării/ reacreditării - pentru **72** programe de studii superioare de licență și master; (2) în vederea autorizării de funcționare provizorie - pentru **5** programe de studii superioare de licență și master.

Rezultatele generale privind evaluarea externă a calității în vederea autorizării de funcționare provizorie și acreditării/ reacreditării programelor de studii superioare de licență și master pe instituții de învățământ sunt reflectate în tabelul 3.3.4.

Tabelul 3.3.4.

Rezultatele generale privind evaluarea externă a calității programelor de studii superioare pe instituții de învățământ, anul 2023

Nr. crt	Denumirea instituției de învățământ superior	Acreditare pentru 5 ani	Neacreditare	Autorizare de funcționare provizorie	În proces de monitorizare post evaluare	Total
1.	Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice	6				6
2.	Academia de Studii Economice din Moldova	1				1
3.	Academia „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne			2		2
4.	Universitatea de Stat din Moldova	16				16
5.	Universitatea Tehnică a Moldovei	7	1			8
6.	Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău	9				9
7.	Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți	7	1	1		9
8.	Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu Hasdeu” din Cahul	3	1		1	5
9.	Universitatea de Stat din Comrat	6		1		7
10.	Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport	1		1		2
11.	Universitatea de Studii Europene din Moldova	8				8
12.	Universitatea Americană din Moldova	4				4
	Total	68	3	5	1	77

Astfel, constatăm că pentru 68 de programe de studii superioare de licență și master evaluate extern procesul s-a finalizat cu decizii favorabile de acreditare pentru o perioadă de 5 ani, pentru 3 programe de studii superioare de master - cu decizii de neacreditare, iar pentru 1 program de studii superioare de licență cu decizia de acreditare pentru o perioadă de 5 ani, după înlăturarea neconformităților depistate, în termen de până la 6 luni, demonstrat printr-un raport exhaustiv. Pentru 5 programe de studii superioare de licență și master solicitate a fi evaluate în vederea autorizării de funcționare provizorie au fost formulate decizii de autorizare de funcționare provizorie.

Dinamica evaluărilor realizate la nivel de învățământ superior pe parcursul anilor 2016-2023 și finalizate cu decizii ale Consiliului de conducere este reflectată în Tabelul 3.3.5. Analiza datelor denotă că în perioada vizată, urmare a solicitărilor prezentate de universitățile publice și private, Direcția de specialitate a ANACIP/ ANACEC a inițiat și organizat activități de evaluare externă a calității în vederea acreditării/ reacreditării/ autorizării de funcționare provizorie a 789 programe de studii superioare (469 programe de studii superioare de licență, 5 programe de studii superioare integrate, 295 programe de studii superioare de master și 20 programe de studii superioare de doctorat).

Tabelul 3.3.5

Rezultatele evaluării externe a calității în vederea autorizării de funcționare provizorie și acreditării programelor de studii superioare de licență, master și doctorat pe anii 2016 – 2023

Tipul de evaluare	Anul								Total programe
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
Acreditare Ciclul I, Licență		144	85	66	30	10	20	35	390
Suspendarea procesului de evaluare externă pentru 1 an Ciclul I, Licență		23	2						25
Neacreditare Ciclul I, Licență		4	1				4		9
Acreditare studii superioare integrate			4	1					5
Acreditare Ciclul II, Master				5		134	65	34	238
Neacreditare Ciclul II, Master							3	3	6
Autorizare de funcționare provizorie Ciclul I, Licență	4		9	13	1	5	9	3	44
Neautorizare de funcționare provizorie Ciclul I, Licență			1						1
Autorizare de funcționare provizorie Ciclul II, Master	1		16	18	2	7	6	1	51
Autorizare de funcționare provizorie Ciclul III, Doctorat	8	1	6						15
Neautorizare de funcționare provizorie Ciclul III, Doctorat	3	2							5
Total	16	174	124	103	33	156	107	76	789

Pentru a organiza eficient procesul de evaluare externă a programelor de studii, în această perioadă au fost organizate și realizate:

- 2 ședințe de formare pentru responsabili instituționali din cadrul structurilor de asigurare a calității, responsabili de program, șefii de catedre/ departamente, în total fiind implicate 135 persoane de la 8 instituții de învățământ superior. Participanții la seminar au fost familiarizați cu prevederile:
 - Ordinului nr. 01-A din 04.01.2023 *Cu privire la planificarea evaluării externe a programelor de studii superioare pentru anul 2023, semestrul I;*

- particularitățile de evaluare externă a programelor de studii superioare de licență și master din domeniul 011 Științe ale educației;
 - cerințele privind redactarea Raportului de autoevaluare, anexelor și tabelelor obligatorii.
- 1 sesiune de instruire pentru experții ARACIS implicați în procesul de evaluare externă a programelor de studii superioare de licență și master. La sesiune au participat 7 experți internaționali. Sesiunea de instruire a avut drept scop familiarizarea experților internaționali cu privire la procesul de evaluare externă a programelor de studii superioare în Republica Moldova, cerințele privind perfectarea Fișei vizitei și a Raportului de evaluare externă.
- 42 sesiuni de formare a membrilor comisiilor de evaluare externă.

Generalizând activitățile de evaluare externă a calității programelor de studii superioare de licență și master, pot fi menționate următoarele:

- În anul 2023 s-a constatat o descreștere nesemnificativă a numărului de solicitări de evaluare externă. Acest lucru se datorează mai multor factori, precum: (1) organizarea concomitentă a procesului de evaluare externă pe domenii generale de studii și cicluri de învățământ; (2) diminuarea/optimizarea numărului de instituții de învățământ superior ca urmare a reformelor realizate de către autoritățile naționale; (3) revizuirea de către instituțiile de învățământ superior a ofertei educaționale. În temei, Direcția a reușit, cu mici devieri, să organizeze evaluarea externă a programelor de studii, respectând prevederile Ordinului ANACEC 01-A din 04.01.2023.
- Direcția a analizat solicitările de evaluare externă și a informat instituțiile de învățământ superior cu privire la nivelul de corespundere a dosarelor de evaluare externă pentru inițierea procedurii de evaluare externă solicitând, după caz, completarea acestora.
- Procesul de evaluare externă s-a axat, preponderent, pe definitivarea procesului de evaluare externă a calității în vederea reacreditării programelor de studii superioare de licență și master din domeniul general de studiu 042 Drept, organizarea și desfășurarea procesului de evaluare externă în vederea reacreditării programelor de studii superioare de licență și master din domeniul general de studiu 011 Științe ale educației și acreditării programelor de studii superioare de licență și master din domeniul general de studiu 021 Arte.
- Procesul de evaluare externă s-a realizat în conformitate cu prevederile *Metodologiei de evaluare externă* și a *Ghidurilor de evaluare externă* pentru fiecare nivel de învățământ cu parcurgerea succesivă a tuturor etapelor prevăzute în cadrul normativ.
- Rezultatele evaluării externe denotă că instituțiile de învățământ superior au demonstrat atitudine serioasă și constructivă la toate etapele procesului de evaluare externă, fapt confirmat prin:
- participarea unui număr mare de reprezentanți instituționali (responsabili de programe, reprezentanți ai structurilor de asigurare a calității, șefi catedre/departamente, alte categorii de personal administrativ) de la toate instituțiile de învățământ superior la ședințele de formare organizate de Direcția de specialitate pe parcursul anului;
 - nivelul de pregătire a dosarelor de evaluare externă;
 - atitudinea manifestată pe parcursul vizitei la instituție a comisiilor de evaluare externă;
 - realizarea programelor de studii în conformitate cu prevederile cadrului normativ.

- diminuarea numărului programelor de studii superioare de licență și master supuse procesului de monitorizare post evaluare (1 program de studii).

Totodată, în activitatea Agenției pe dimensiunea învățământului superior se atestă provocări și potențiale riscuri, inclusiv:

- Număr mare de programe de studii coordonate raportat la numărul mic de angajați ai Direcției de specialitate (2 angajați au coordonat câte 9 -10 comisii fiecare).
- Necesitatea actualizării rapide a cadrului normativ ca și recomandare formulată de experții ENQA.
- Elaborarea în termen a studiilor tematice planificate, dat fiind numărul mare de solicitări de evaluare și numărul mic de angajați în Direcția de specialitate.
- Înregistrarea Planurilor de învățământ la programele de studii superioare de licență și master în Registrul de evidență a Planurilor de învățământ al ANACEC.

Dintre cele mai frecvente observații/recomandări formulate de către comisiile de evaluare externă menționăm:

- Ajustarea conținutului programelor de studii superioare de master la tipul de master;
- Ajustarea programelor de studii superioare de licență și master la noile standarde de calificare.
- Fortificarea și diversificarea componentei de internaționalizare la programele de studii superioare de licență și master;
- Revederea/reconceptualizarea planurilor de învățământ la unele programe de studii superioare de master din perspectiva cerințelor din câmpul muncii;
- Implicarea reală a studenților în activitățile de actualizare/perfecționare a planurilor de învățământ și curricula pe discipline/module la programele de studii;
- Impulsionarea mobilităților academice, atât a cadrelor didactice, cât și a studenților;
- Finanțarea deplasărilor pentru cadrele didactice și studenți în vederea participării acestora la conferințe naționale/internaționale, în mobilități academice, stagii de formare etc;
- Conlucrarea mai eficientă a structurilor de asigurare a calității cu subdiviziunile universitare;
- Implicarea mai activă a angajatorilor în asigurarea calității programelor de studii evaluate;
- Plasarea cursurilor universitare pe platforme electronice de învățare (e-learning);
- Aplicarea sistemului anti plagiat la evaluarea tezelor de licență/master;
- Susținerea financiară a editării monografiilor și a altor rezultate științifice obținute în urma cercetărilor efectuate de către personalul didactic;
- Actualizarea bibliografiei în curricula la disciplinele de specialitate;
- Diversificarea metodelor de predare-învățare în vederea centrării pe student a procesului de studii și de cercetare;
- Diversificarea instrumentelor TIC, a platformelor educaționale utilizate în procesul de predare-învățare-evaluare;
- Încurajarea asistărilor la ore în vederea preluării de bune practici/ experiențe de la cadre didactice - practicieni în domeniu;
- Ocuparea posturilor didactice și de conducere prin concurs public;

- Deținerea de către personalul academic a titlurilor științifice, onorifice și științifico-didactice pentru domeniul general de studiu 011 Științe ale educației și 021 Arte;
- Actualizarea continuă a bazelor de date cu informații relevante;
- Actualizarea continuă a paginii web a instituției cu informații relevante pentru beneficiari privind activitatea instituției în general (ex. componenta/activitatea CDSI) și a programelor de studii în particular;
- Eficientizarea sistemului informațional instituțional de evidență a angajării absolvenților programelor de studii conform calificării obținute și a evoluției profesionale a acestora;
- Formarea și consolidarea rețelelor de alumni pentru absolvenți;
- Monitorizarea mai riguroasă a procesului de elaborare și aprobare a rapoartelor de autoevaluare a programelor de studii sub aspectul respectării cerințelor stabilite în Ghidurile de evaluare externă a programelor de studii superioare de licență și master;
- Examinarea mai riguroasă a observațiilor, recomandărilor și deciziilor ANACEC/ altor agenții de asigurare a calității și întreprinderea de măsuri consecvente pentru punerea lor în aplicare, după evaluarea externă.

3.4. Învățământul de formare continuă

În perioada de referință, activitatea Secției Evaluare în Învățământul de Formare Continuă s-a axat prioritar pe procesul de evaluare externă a programelor de formare continuă în vederea autorizării de funcționare provizorie și acreditării. Solicitări în vederea autorizării de funcționare provizorie sau acreditării instituționale nu au fost depuse. Acest fapt este în mare parte determinat de reglementările în vigoare, care nu conturează efecte juridice semnificative ale evaluărilor instituționale, însă presupun exigențe formale și costuri considerabile. Procesul de evaluare externă în vederea autorizării de funcționare provizorie a vizat programele de studii în cadrul formării profesionale a adulților din diverse domenii. Numeric au predominat programele de formare continuă a cadrelor didactice, fapt determinat atât de conținutul standardelor de acreditare care indică obligativitatea calificării conforme a personalului didactic antrenat în realizarea programelor de la toate nivelele de studii, precum și de condițiile pentru obținerea gradelor didactice și titlurilor didactice și științifice. Pe a doua poziție, conform numărului de programe supuse evaluării externe în vederea autorizării de funcționare provizorie, s-au plasat programele de instruire a conducătorilor de vehicule. Interesul sporit al prestatorilor pentru astfel de programe educaționale este condiționat de mai mulți factori. În primul rând, rezultatele pozitive ale evaluărilor externe sunt precondiții esențiale pentru a activa și a fi recunoscut de autoritatea de calificare a conducătorilor auto astfel încât formabilii să fie admiși la examenul de calificare în vederea obținerii dreptului de a conduce vehicule conform categoriei studiate. De asemenea, se atestă o tendință de reorganizare a prestatorilor de servicii educaționale în domeniul instruirii conducătorilor de vehicule condiționată de modificările operate la unele acte normative, prin care întreprinderile individuale nu pot presta servicii educaționale. Astfel, după asimilarea statutului de societate comercială sau organizație necomercială, prestatorii renunță la istoricul programelor acreditate și se prezintă ca instituții nou create, solicitând evaluarea externă în vederea autorizării de funcționare provizorie.

Pe de altă parte interesul pentru evaluarea externă în vederea acreditării programelor de formare continuă s-a menținut, fapt determinat de obligativitatea evaluării externe pentru a primi recunoașterea autorităților statului și dreptul de a elibera acte de studii incluse pe platforma CTICE.

Astfel, pe parcursul anului, la solicitarea a 27 prestatori de servicii educaționale, au fost evaluate în vederea autorizării de funcționare provizorie 53 programe de formare continuă, inclusiv pe domenii (Figura 3.4.1.):

- Formarea profesională continuă a cadrelor didactice - 22 programe (I.Pr. „ACADEMIA DE FORMARE CONTINUĂ”, Academia „Ștefan cel Mare” a MAI, Centrul de Excelență în Servicii și Prelucrarea Alimentelor);
- Instruirea conducătorilor de vehicule – 16 programe (C.I.A. „SÎRBU ION” SRL, SRL „AUTOEXPERT-PRIM”, SRL „AUTOCONDU”, Școala Profesională nr. 9 mun. Chișinău, SRL „SATELLITE AUTO”, SRL „PROD-AM SERVICE”, SRL „FLORAUTO-NORD”, SRL „PROAUTO-MAGIC”, SRL „VLADMICONNAT”, SRL „EFREMOV-ȘCOALĂ AUTO”, SRL „RALLYCAR”, SRL „AUTOSCHOOL”, „INSAUTO - GRUP”);
- Servicii personale și consiliere - 9 programe (SRL „PERFECT BEAUTY FACE”, SRL „LOREMA MEDICAL TRAINING CENTER”, Asociația Obștească „INIȚIATIVA POZITIVĂ”, Colegiul „Alexei Mateevici” din Chișinău, Centrul de excelență în medicină și farmacie „RAISA PACALO”, SRL „PROMEDLINK”, Asociația Obștească „CASMED”);
- Inginerie, prelucrare și construcții - 2 programe (IP Școala Profesională s. Corbu, r-nul Dondușeni, Asociația Obștească Centrul de Instruire și Consultanță „E-CIRCULAR”);
- Altele - 4 programe (Asociația Obștească Centrul de Instruire și Consultanță „E-CIRCULAR”, Universitatea Tehnică a Moldovei, Asociația Obștească Academia de Tir „SPARTAN”).

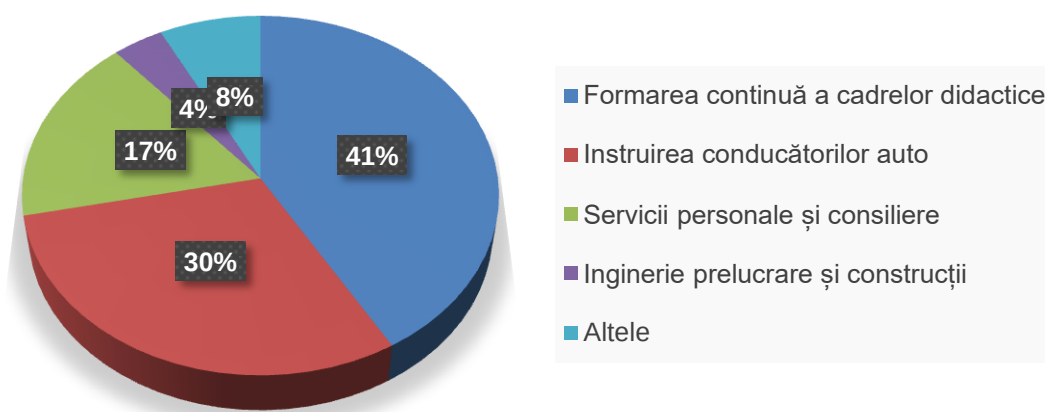

Figura 3.4.1. **Ponderea programelor evaluate extern în vederea autorizării de funcționare provizorie pe domenii**

Totodată, în perioada de referință, au fost evaluate extern în vederea acreditării 135 programe realizate de către 47 prestatori de servicii educaționale, inclusiv pe domenii (Figura 3.4.2.):

- Formarea profesională continuă a cadrelor didactice - **14** programe (IP Centrul de Excelență în Construcții, IP Centrul de Excelență în Energetică și Electronică, Universitatea de Stat din Moldova);
- Instruirea conducătorilor de vehicule – **52** programe (SRL „Autotest Celebrity”, SRL „LIBERDRIVE”, SRL „AUTOCURSPRIM”, SRL „TRISTAN-AUTO”, SC „CONCEPT UNIC” SRL, SRL „DENDRIVE - AUTO”, Universitatea Tehnică a Moldovei, SRL „VIRAL-ELEGANT”, SRL „PROFESIONAL-CRISAUTO”, IP Centrul de Excelență în Transporturi, SC „VLADALMATIX-AUTO” SRL, SRL „MARCGHEO AUTO NORD”, ÎM „Regia Transport Electric”, SRL „CANDIDAT AUTO SERVICE”, SRL „AUTOEXPERT PRIM”, C.I.A. „SÎRBU ION” SRL, SC „Kolfilgres” SRL, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, SC „RUSU-STUDIO” SRL, SRL „AUTOCONDU”, SRL „FLORAUTO-NORD”,

SRL „SATELLITE-AUTO” , SRL „PROD-AM SERVICE”, IS Combinatul Republican de Instruire Auto, SRL „AUTOVEHICUL COM”);

- Servicii personale și consiliere - 7 programe (Asociația Obștească „Insula Speranțelor”, SRL „KVAZAROS-MED”, Colegiul „Alexei Mateevici” din Chișinău, Asociația Obștească „CASMED”);
- Instruirea personalului din domeniul transportului rutier - 9 programe (SRL „TOP RESPECT”4, SRL „Practic auto”, IP Centrul de Excelență în Transporturi);
- Medicină și asistență medicală - 6 programe (IP Centrul de Excelență în Medicină și Farmacie „RAISA PACALO”);
- Afaceri și administrare - 5 programe (Asociația Obștească „Insula Speranțelor”, Consorțiul universitar MHELM, IP Colegiul Agroindustrial din Rîșcani);
- Agricultură - 3 programe (IP Școala Profesională, com. Bubuieci, IP „COLEGIUL TEHNIC AGRICOL DIN SVETLÎ”, IP Centrul de Excelență în Viticultură și Vinificație);
- Prelucrarea alimentelor - 6 programe (IP Școala Profesională, com. Bubuieci, Asociația Obștească „Insula Speranțelor”, Centrul de Excelență în Servicii și Prelucrarea Alimentelor,
- Inginerie, prelucrare și construcții - 29 programe (ÎS Centrul de instruire Inmacom-Didactic, IP Centrul de Excelență în Construcții, IP Școala Profesională nr. 1 mun. Bălți, IP Școala Profesională nr.7, mun. Chișinău);
- Altele - 4 programe (Asociația Obștească Centrul de Instruire și Consultanță „E-CIRCULAR”, Universitatea de Stat din Moldova, Centrul de Instruire „PROF-ARMS” SRL).

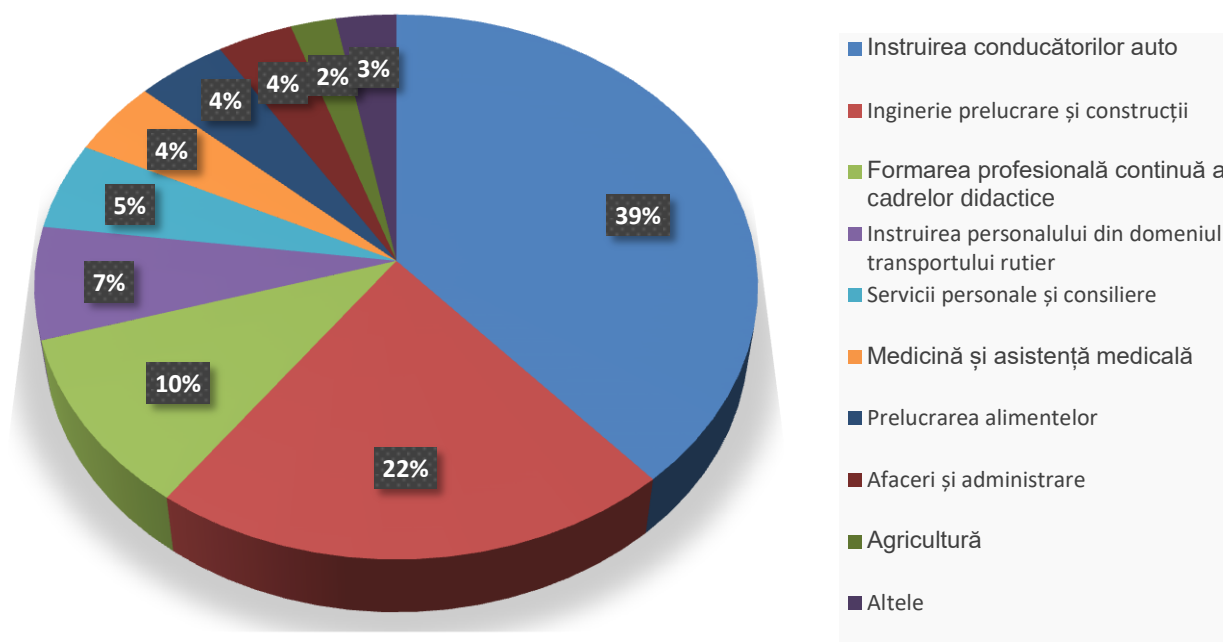

Figura 3.4.2. Pondere programelor evaluate extern în vederea acreditării pe domenii

A) Rezultatele evaluărilor externe în vederea autorizării de funcționare provizorie

Rezultatele evaluării externe a programelor de formare continuă în vederea autorizării de funcționare provizorie, realizate de Agenție în anul de referință sunt reflectate în tabelele 3.4.1.a, 3.4.1.b și 3.4.1.c.

Rezultatele evaluării externe a programelor de formare continuă în vederea autorizării de funcționare provizorie, anul 2023

Nr. crt.	Denumirea instituției prestatoare de servicii educaționale	Denumirea programelor de formare continuă	Rezultatele evaluării
1.	SRL „PERFECT BEAUTY FACE”	1. Tatuator	Autorizare de funcționare provizorie
2.	SRL „LOREMA MEDICAL TRAINING CENTER”	1. Cosmetician/cosmeticiană (cu și fără afectarea tenului)	Autorizare de funcționare provizorie
3.	Colegiul „Alexei Mateevici” din Chișinău	1. Îngrijitor/îngrijitoare de copii (bonă)	Autorizare de funcționare provizorie
4.	Asociația Obștească „CASMED”	1. Îngrijitor/îngrijitoare la domiciliu	Autorizare de funcționare provizorie
5.	Asociația Obștească „INIȚIATIVA POZITIVĂ”	1. Specialist/specialistă consiliere de la egal la egal	Autorizare de funcționare provizorie
6.	Asociația Obștească Centrul de Instruire și Consultanță „E-CIRCULAR”	1. Inspector/inspectoare conformare ecologică 2. Lăcătuș la rețele de apeduct	Autorizare de funcționare provizorie
7.	I.Pr. „ACADEMIA DE FORMARE CONTINUĂ”	1. Psihologie, 120 credite 2. Psihologie/Consiliere psihologică, 30 credite 3. Management educațional /Conducător din domeniul educației, 60 credite 4. Management educațional /Conducător din domeniul educației, 20 credite 5. Pedagogie preșcolară, 60 credite 6. Pedagogie preșcolară, 20 credite 7. Pedagogie în învățământul primar, 60 credite 8. Pedagogie în învățământul primar, 20 credite 9. Modulul Psihopedagogic, 60 credite 10. Psihopedagogie, 20 credite 11. Logopedie, 120 credite 12. Geografie, 60 credite 13. Geografie, 20 credite 14. Educație pentru societate, 60 credite 15. Educație pentru societate 20 credite 16. Istorie, 60 credite 17. Istorie, 20 credite 18. Informatică, 20 credite 19. Limba străină (engleză), 20 credite 20. Educație tehnologică, 20 credite	Neautorizat
8.	IP Școala Profesională s. Corbu, r-nul Dondușeni	1. Electromontor la repararea și întreținerea utilajelor electrice	Autorizare de funcționare provizorie
9.	Centrul de excelență în medicină și farmacie „RAISA	1. Îngrijitor/îngrijitoare la domiciliu	Autorizare de funcționare

Nr. crt.	Denumirea instituției prestatoare de servicii educaționale	Denumirea programelor de formare continuă	Rezultatele evaluării
	PACALO”		provizorie
10.	Academia „Ștefan cel Mare” a MAI	1. Psihopedagogie	Autorizare de funcționare provizorie
11.	SRL „PROMEDLINK”	1. Îngrijitor/îngrijitoare de copii (bonă) 2. Îngrijitor/îngrijitoare la domiciliu 3. Maseur/maseuză de întreținere și relaxare	Autorizare de funcționare provizorie
12.	Centrul de Excelență în Servicii și Prelucrarea Alimentelor	1. Decizii pentru un mod sănătos de viață	Autorizare de funcționare provizorie
13.	Universitatea Tehnică a Moldovei	1. MBA "Management in agrobusiness 2. Managementul parteneriatelor	Autorizare de funcționare provizorie
14.	Asociația Obștească Academia de Tir „SPARTAN”	1. Mănuirea armelor de foc (letale și neletale)	Autorizare de funcționare provizorie
Total instituții prestatoare de servicii educaționale solicitante			14
Total programe evaluate			37
Propuse spre autorizare			17
Propuse spre neautorizare			20

Tabelul 3.4.1.b.

Rezultatele evaluării externe a programelor de instruire a conducătorilor de vehicule (ICV) în vederea autorizării de funcționare provizorie, anul 2023

Nr. crt.	Denumirea programului	Denumirea instituției prestatoare de servicii educaționale	Rezultatele evaluării
1.	Conducător/ conducătoare auto (categoria/ subcategoria B/B1)	C.I.A. „ȘÎRBU ION” SRL	Autorizare de funcționare provizorie
		SRL „AUTOEXPERT-PRIM”	
		SRL „AUTOCONDU”	
		IP Școala Profesională nr. 9 mun. Chișinău	
		SRL „SATELLITE AUTO”	
		SRL „FLORAUTO-NORD”	
		SRL „PROD-AM SERVICE”	
		SRL „VLADMICONNAT”	
		SRL „RALLYCAR”	
		SRL „EFREMOV-ȘCOALĂ AUTO	Neautorizat
2.	Conducător/ conducătoare de autocamion (categoria/ subcategoria C/C1)	SRL „PROAUTO-MAGIC”	Autorizare de funcționare provizorie
		SRL „AUTOSCHOOL”	
3.	Conducător/ conducătoare de autospeciale (ansambluri de vehicule de categoria/ subcategoria CE/C1E; BE)	SRL „PROAUTO-MAGIC”	Autorizare de funcționare provizorie
		SRL „AUTOSCHOOL”	

Nr. crt.	Denumirea programului	Denumirea instituției prestatoare de servicii educaționale	Rezultatele evaluării
4.	Conducător/ conducătoare de autobuz/ autocar (categoria/ subcategoria D/D1)	SRL „AUTOSCHOOL”	Autorizare de funcționare provizorie
		SRL "INSAUTO - GRUP"	
	Total instituții prestatoare de servicii educaționale solicitante		13
	Total programe evaluate		16
	Propuse spre autorizare		15
	Propuse spre neautorizare		1

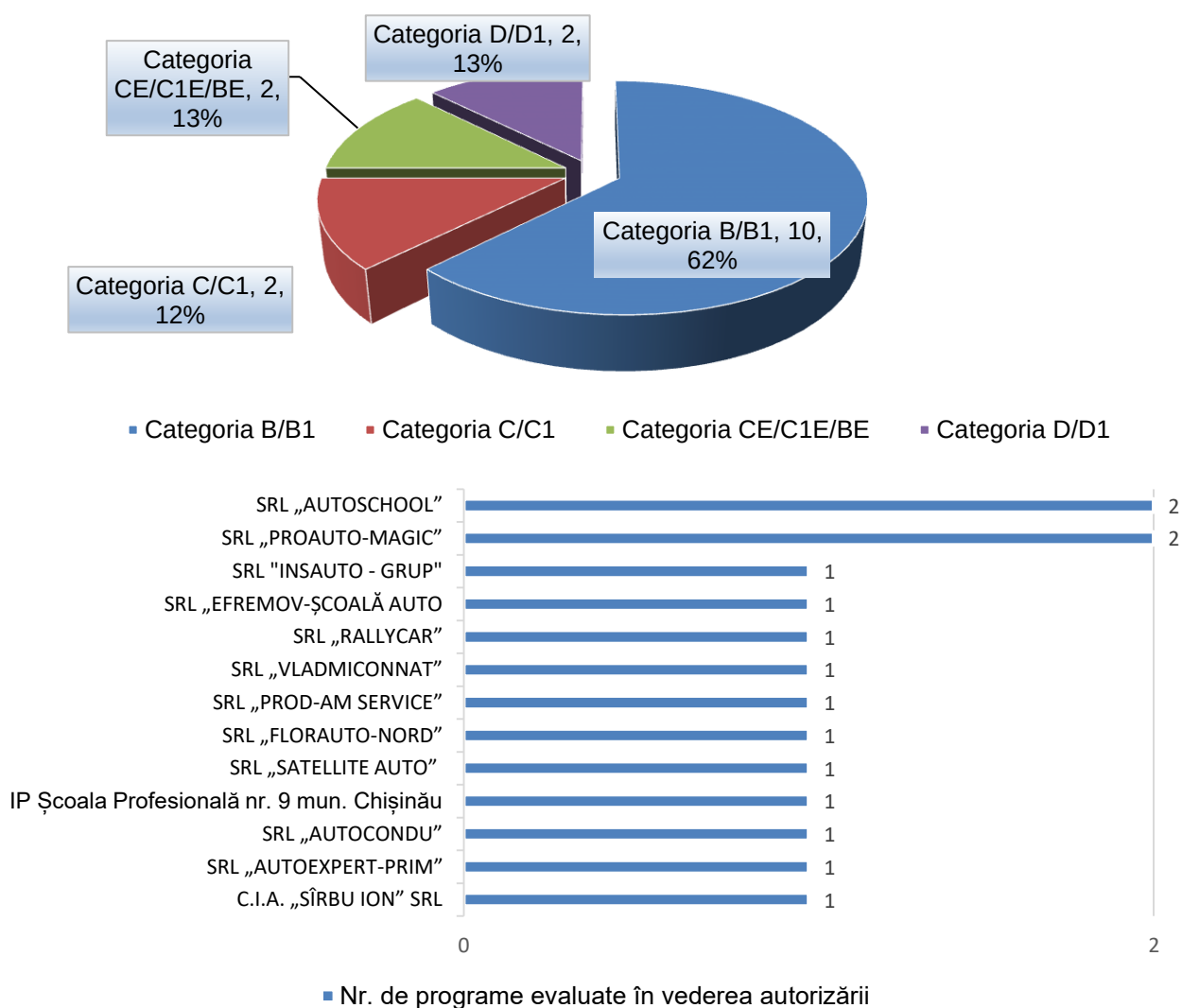

Figura 3.4.3. Repartizarea pe tipuri de programe și pe instituții a programelor de ICV, evaluate în vederea autorizării de funcționare provizorie

Din figura 3.4.3. rezultă că majoritatea instituțiilor care au optat pentru inițierea procesului de instruire la un program din domeniul instruirii conducătorilor de vehicule au optat pentru programul *Conducător/conducătoare auto (categoria/ subcategoria B/B1)* care este cel mai solicitat pe piața serviciilor educaționale din domeniu, deoarece este contractat de către potențialii formabili mai cu seamă pentru dezvoltarea personală și pentru obținerea unui grad mai înalt de mobilitate, decât pentru formare profesională. Astfel, reieșind din prevederile cadrului legal, prestatorii sunt obligați

să solicite evaluarea externă în vederea autorizării de funcționare provizorie, obținerea căreia asigură dreptul de a înscrie formabili la program și de a iniția procesul de instruire.

Tabelul 3.4.1.c.

Rezultatele evaluării externe a programelor de formare continuă în vederea autorizării de funcționare provizorie, anul 2023

Toate domeniile (cu excepția ICV)	Nr.	Domeniul Instruirea conducătorilor de vehicule (ICV)	Nr.
Instituții prestatoare de servicii educaționale solicitante	14	Instituții prestatoare de servicii educaționale solicitante	13
Programe evaluate	37	Programe evaluate	16
Propuse spre autorizare	17	Propuse spre autorizare	15
Propuse spre neautorizare	20	Propuse spre neautorizare	1
Total instituții prestatoare de servicii educaționale solicitante		27	
Total programe evaluate		53	
Propuse spre autorizare		32	
Propuse spre neautorizare		21	

Analizând dinamica evaluărilor externe în vederea autorizării de funcționare provizorie din ultimii 6 ani (Figura 3.4.4.), se constată o creștere semnificativă a numărului de solicitări din partea prestatorilor de servicii educaționale până în anul 2020 și o descreștere a solicitărilor în anii 2021 și 2022. În anul de referință se atestă o creștere de peste două ori a numărului de programe evaluate în vederea autorizării de funcționare provizorie în raport cu anul 2022. Astfel, în 2018 au fost evaluate 24 de programe, dintre care 19 autorizate, iar 5 neautorizate, în 2019 - 37 de programe (toate cu decizii de autorizare pentru funcționare provizorie), în 2020 – 60 programe, dintre care 54 autorizate, iar 6 neautorizate, în 2021 - 32 programe, dintre care 31 autorizate și 1 program neautorizat, în anul 2022 au fost evaluate 26 programe de formare continuă (toate cu decizii de autorizare pentru funcționare provizorie), iar în anul 2023 au fost evaluate în vederea autorizării de funcționare provizorie – 53 programe, dintre care pentru 32 de programe a fost propusă autorizarea de funcționare provizorie, iar pentru 21 dintre acestea s-a propus neautorizarea.

Numărul mic de programe pentru care au fost emise decizii de neautorizare în ultimii ani se explică printr-un nivel mai înalt de responsabilitate a prestatorilor de servicii educaționale în elaborarea și prezentarea dosarelor de autoevaluare și asigurării accesului membrilor comisiilor de evaluare externă la dovezi relevante pentru estimarea nivelului de realizare a standardelor de acreditare. Cu toate acestea, în anul de referință numărul de decizii de neautorizare constituie 39,6 la sută din totalul programelor evaluate în vederea autorizării de funcționare provizorie. Deciziile de neautorizare au fost emise în privința a 2 prestatori de servicii educaționale (ceea ce constituie 7,4% din numărul solicitanților procedurii de autorizare de funcționare provizorie) care au prezentat spre evaluare 1 și, respectiv, 20 programe. Dintre cele mai evidente cauze care au dus la rezultatul negativ al procesului de evaluare se poate indica realizarea procesului de autoevaluare cu un șir de abateri și inexactități, ceea ce denotă înțelegerea incompletă a sensului standardelor de acreditare.

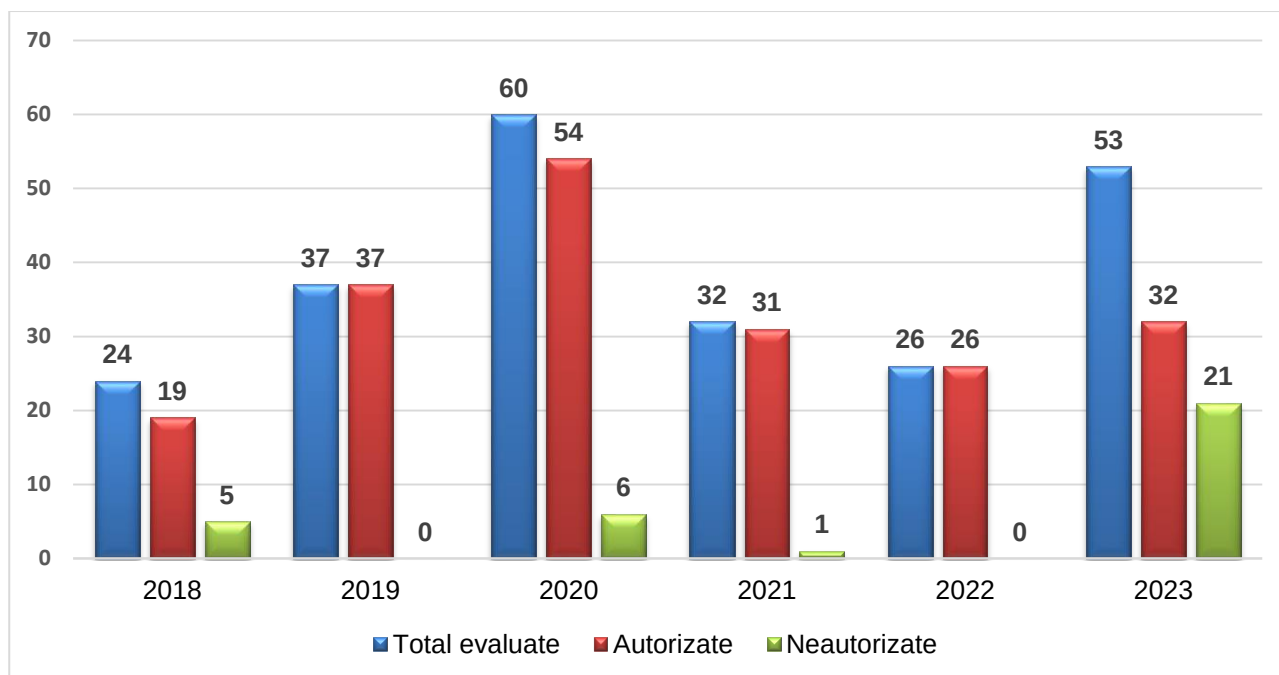

Figura 3.4.4. **Dinamica numărului de programe de formare continuă, evaluate în vederea autorizării de funcționare provizorie, 2018-2023**

B) Rezultatele evaluărilor externe în vederea acreditării

Rezultatele evaluării externe în vederea acreditării programelor de formare continuă sunt reflectate în tabelele 3.4.2.a, 3.4.2.b și 3.4.2.c.

Tabelul 3.4.2.a.

Rezultatele evaluării externe a programelor de formare continuă în vederea acreditării, anul 2023

Nr. crt	Denumirea instituției prestatoare de servicii educaționale	Denumirea programelor de formare continuă	Rezultatele evaluării
1.	ÎS Centrul de instruire Inmacom-Didactic	1. Electrogazosudor 2. Lăcătuș - instalator tehnică sanitară 3. Tenciutor/tencuitoare 4. Placator cu plăci 5. Zugrav/zugrăvă 6. Frizer/frizeriță 7. Securitatea și sănătatea în muncă 8. Controlor-supraveghetor/ supraveghetoare în industria extractivă 9. Lăcătuș auto 10. Conducător/conducătoare încărcător 11. Mașinist/mașinistă la excavator cu o singura cupă 12. Macaragiu/macaragiță (macaragist/macaragistă) 13. Artificier	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani
2.	IP Centrul de Excelență în Construcții	1. Instalator instalații de încălzire și echipamente solare 2. Montator sisteme opace de termoizolare pentru clădiri 3. Operator în sala de cazane 4. Utilizarea materialelor ecologice , a deșeurilor și a metodelor sustenabile în domeniul construcțiilor și eficienței energetice	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani

Nr. crt	Denumirea instituției prestatoare de servicii educaționale	Denumirea programelor de formare continuă	Rezultatele evaluării
		5. Construcții și inginerie civilă	
3.	IP Centrul de Excelență în Energetică și Electronică	1. Energetică și inginerie electrică (Perfecționare în domeniul eficienței energetice)	Acordare pentru o perioadă de 5 ani
4.	IP Școala Profesională nr. 1 mun. Bălți	1. Tencuitor 2. Placator cu plăci 3. Pietrar-zidar 4. Tâmplar în construcții 5. Lăcătuș-instalator tehnică sanitară 6. Electrogazosudor-montator	Acordare pentru o perioadă de 5 ani
5.	Asociația Obștească „Insula Speranțelor	1. Bucătar/ bucătăreasă, categoria III și IV 2. Bucătar/ bucătăreasă, categoria V (perfecționare) 3. Cofetar/ cofetară, categoria III și IV 4. Coafor/coafeză 5. Frizer/frizeriță 6. Hairstylist, perfecționare profesională 7. Contabil/contabilă 8. Contabil/contabilă, perfecționare 9. Operator/operatoroare introducere, validare și prelucrare date 10. Manichiuristă	Acordare pentru o perioadă de 5 ani
6.	IP Școala Profesională, com. Bubuieci	1. Apicultor/Apiculatoare 2. Bucătar/Bucătăreasă	Acordare pentru o perioadă de 5 ani
7.	Asociația Obștească Centrul de Instruire și Consultanță „E-CIRCULAR”	1. Responsabil/responsabilă pentru gestionarea deșeurilor	Acordare pentru o perioadă de 5 ani
8.	SRL „KVAZAROS-MED	1. Maseur/maseuză de întreținere și relaxare	Acordare pentru o perioadă de 5 ani
9.	SRL „TOP RESPECT”	1. Conducător auto transport persoane în trafic național/internațional 2. Conducător auto transport mărfuri în trafic național/internațional 3. Conducător auto transport mărfuri periculoase (ADR) 4. Conducător auto transport călători în regim de taxi	Acordare pentru o perioadă de 5 ani
10.	SRL „Practic auto”	1. Expert pentru activitatea de inspecție tehnică periodică a vehiculelor rutiere 2. Manager pentru activitatea atelierului de autoservice 3. Manager transport rutier mărfuri 4. Manager transport rutier persoane	Acordare pentru o perioadă de 5 ani
11.	Centrul de Excelență în Servicii și Prelucrarea Alimentelor	1. Bucătar 2. Cofetar	Acordare pentru o perioadă de 5 ani
12.	IP Centrul de Excelență în Medicină și Farmacie	1. Asistență medicală în anestezie și reanimare 2. Comunicarea și psihologia medicală 3. Medicina primară	Acordare pentru o perioadă de 5

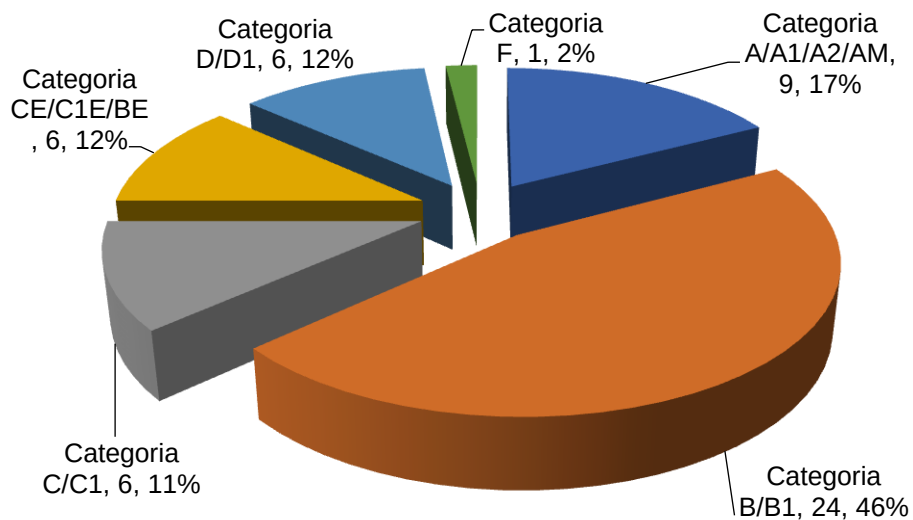
Nr. crt	Denumirea instituției prestatoare de servicii educaționale	Denumirea programelor de formare continuă	Rezultatele evaluării
	„RAISA PACALO”	4. Medicina de urgență 5. Reabilitarea medicală 6. Tehnici de tratament și îngrijiri medicale	ani
13.	Consortiul Universitar MHELM	1. Leadership și management	Acordare pentru o perioadă de 5 ani
14.	IP Centrul de Excelență în Transporturi	1. Operator la prelucrarea documentelor de transport	Acordare pentru o perioadă de 5 ani
15.	IP Colegiul Agroindustrial din Rîșcani	1. 1C Contabilitate	Acordare pentru o perioadă de 5 ani
16.	IP „COLEGIUL TEHNIC AGRICOL DIN SVETLÎ”	1. Lucrător calificat/lucrătoare calificată în creșterea legumelor pe teren protejat și deschis	Acordare pentru o perioadă de 5 ani
17.	IP Centrul de Excelență în Viticultură și Vinificație	1. Fermier specializat/Fermieră specializată în arboricultură, pomicultură și viticultură	Acordare pentru o perioadă de 5 ani
18.	Universitatea de Stat din Moldova	1. Geografie 2. Biologie 3. Fizică 4. Chimie 5. Matematică 6. Informatică 7. Psihologie 8. Servicii hoteliere, turism și agrement 9. Istorie, program de recalificare 10. Limba și literatura română 11. Limba franceză 12. Limba engleză 13. Biblioteconomie, asistență informațională și arhivistică	Acordare pentru o perioadă de 5 ani
19.	IP Școala Profesională nr.7, mun. Chișinău	1. Mecanic/Mecanică auto 2. Electrician/Electriciană în construcție 3. Electrogazosudor-montator 4. Lăcătuș-instalator tehnică sanitară 5. Tâmplar mobilă credite 6. Tencuitor/Tencuitoare 7. Plăcător cu plăci	Acordare pentru o perioadă de 5 ani
20	Colegiul „Alexei Mateevici” din Chișinău	1. Îngrijitor/îngrijitoare de copii (bonă)	Acordare pentru o perioadă de 5 ani
21.	Centrul de Instruire „PROF-ARMS” SRL	1. Curs de instruire teoretică și practică de mânăuire a armei de foc	Acordare pentru o perioadă de 5 ani
22.	Asociația Obștească	1. Îngrijitor/îngrijitoare la domiciliu	Acordare pentru o

Nr. crt	Denumirea instituției prestatoare de servicii educaționale	Denumirea programelor de formare continuă	Rezultatele evaluării
	„CASMED		perioadă de 5 ani
	Total instituții prestatoare de servicii educaționale evaluate		22
	Total programe evaluate		83
	Programe acreditate pentru o perioadă de 5 ani		83
	Programe supuse procedurii de monitorizare post-evaluare		0
	Programe neacreditate		0

Rezultatele evaluării externe a programelor de instruire a conducătorilor de vehicule (ICV) în vederea acreditării, anul 2023

Nr. crt.	Denumirea programului	Denumirea instituției prestatoare de servicii	Rezultatele evaluării
1.	Conducător/conducătoare de motocicletă (categoria/subcategoria A/A2/A1/AM)	SRL „Autotest Celebrity”	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani
		SRL „TRISTAN-AUTO”	
		SRL „DENDRIVE - AUTO”	
		Universitatea Tehnica a Moldovei	
		SRL „VIRAL-ELEGANT”	
		SC „VLADALMATIX-AUTO” SRL	
		SRL „CANDIDAT AUTO SERVICE”	
		SC „Kolfilgres” SRL	
		Combinatul Republican de Instruire Auto	
2.	Conducător/ conducătoare auto (categoria/ subcategoria B/B1)	SRL „Autotest Celebrity”	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani
		SRL „TRISTAN-AUTO”	
		SRL „DENDRIVE - AUTO”	
		Universitatea Tehnica a Moldovei	
		SRL „VIRAL-ELEGANT”	
		SRL „LIBERDRIVE”	
		SRL „AUTOCURSPRIM”	
		SC „CONCEPT UNIC” SRL	
		SRL „PROFESIONAL-CRISAUTO”	
		IP Centrul de Excelență în Transporturi	
		SC „VLADALMATIX-AUTO” SRL	
		SRL „MARGHEO AUTO NORD”	
		SRL „CANDIDAT AUTO SERVICE”	
		SRL „AUTOEXPERT PRIM”	
		C.I.A. „ȘIRBU ION” SRL	
		SC „Kolfilgres” SRL	
		SC „RUSU-STUDIO” SRL	
		SRL „AUTOCONDU”	
		SRL „FLORAUTO-NORD”	
		SRL „SATELLITE-AUTO”	
		SRL „PROD-AM SERVICE”	
		IS Combinatul Republican de Instruire Auto	
		SRL „AUTOVEHICUL COM”	Monitorizare post- evaluare
		Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”	
3.	Conducător/ conducătoare de autocamion (categoria/ subcategoria C/C1)	SRL „Autotest Celebrity”	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani
		SRL „TRISTAN-AUTO”	
		Universitatea Tehnica a Moldovei	
		SRL „VIRAL-ELEGANT”	

Nr. crt.	Denumirea programului	Denumirea instituției prestatoare de servicii	Rezultatele evaluării
		SC „Kolfilgres” SRL	
		IS Combinatul Republican de Instruire Auto	
4.	Conducător/ conducătoare de autospeciale (ansambluri de vehicule de categoria/ subcategoria CE/C1E; BE)	SRL „Autotest Celebrity”	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani
		SRL „TRISTAN-AUTO”	
		Universitatea Tehnica a Moldovei	
		SRL „VIRAL-ELEGANT”	
		SC „Kolfilgres” SRL	
		IS Combinatul Republican de Instruire Auto	
5.	Conducător/ conducătoare de autobuz/ autocar (categoria/ subcategoria D/D1)	SRL „Autotest Celebrity”	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani
		SRL „TRISTAN-AUTO”	
		Universitatea Tehnica a Moldovei	
		SRL „VIRAL-ELEGANT”	
		SC „Kolfilgres” SRL	
		IS Combinatul Republican de Instruire Auto	
6.	Conducător/conducătoare de troleibuz (categoria F)	ÎM „Regia Transport Electric”	Monitorizare post- evaluare
	Total instituții prestatoare de servicii educaționale evaluate		25
	Total programe evaluate		52
	Programe acreditate pentru o perioadă de 5 ani		50
	Programe supuse procedurii de monitorizare post-evaluare		2
	Programe neacreditate		0

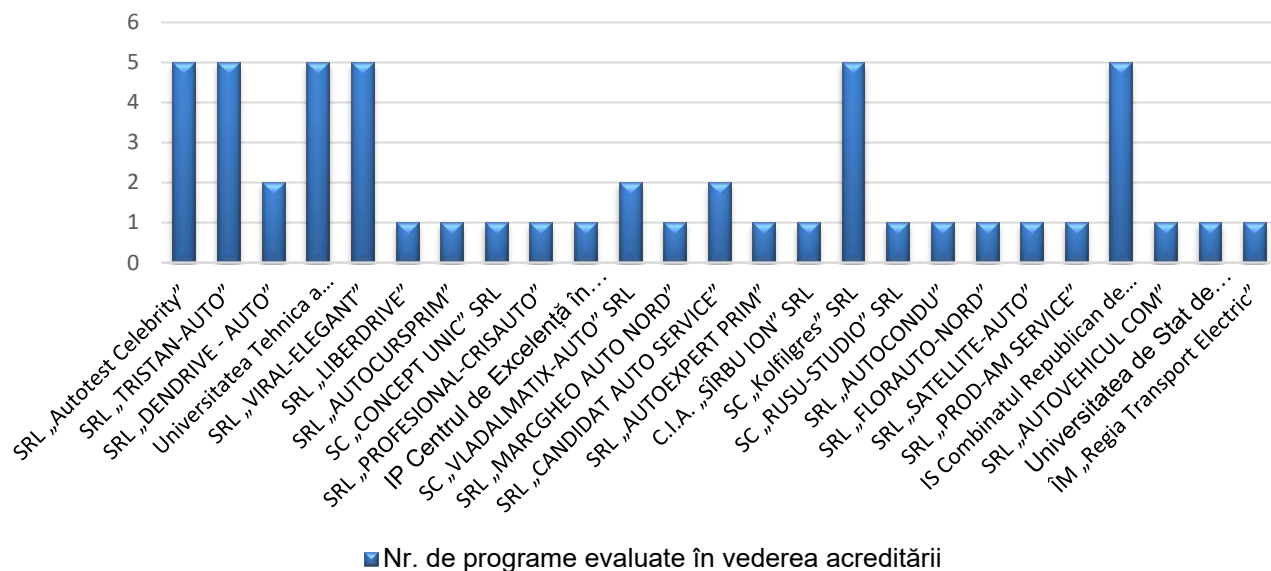

Figura 3.4.5. Repartizarea pe tipuri de programe și pe instituții a programelor de ICV, evaluate în vederea acreditării, anul 2023

Tabelul 3.4.2.c.

Rezultatele evaluării externe a programelor de formare continuă în vederea acreditării, anul 2023

Toate domeniile, cu excepția ICV	Nr.	Domeniul Instruirea conducătorilor de vehicule (ICV)	Nr.
Instituții prestatoare de servicii educaționale solicitante	22	Instituții prestatoare de servicii educaționale solicitante	25
Programe evaluate	83	Programe evaluate	52
Programe propuse spre acreditare	83	Programe propuse spre acreditare	50
Programe supuse procedurii de monitorizare post-evaluare	0	Programe supuse procedurii de monitorizare post-evaluare	2
Programe propuse spre neacreditare	0	Programe propuse spre neacreditare	0
Total instituții prestatoare de servicii educaționale solicitante			47
Total programe evaluate			135
Programe propuse spre acreditare			133
Programe supuse procedurii de monitorizare post-evaluare			2
Programe propuse spre neacreditare			0

În figura 3.4.6. este prezentată evoluția numărului de programe de formare continuă evaluate în vederea acreditării în perioada 2017 – 2023, cel mai mare număr fiind înregistrat în anul 2020 – 379 programe.

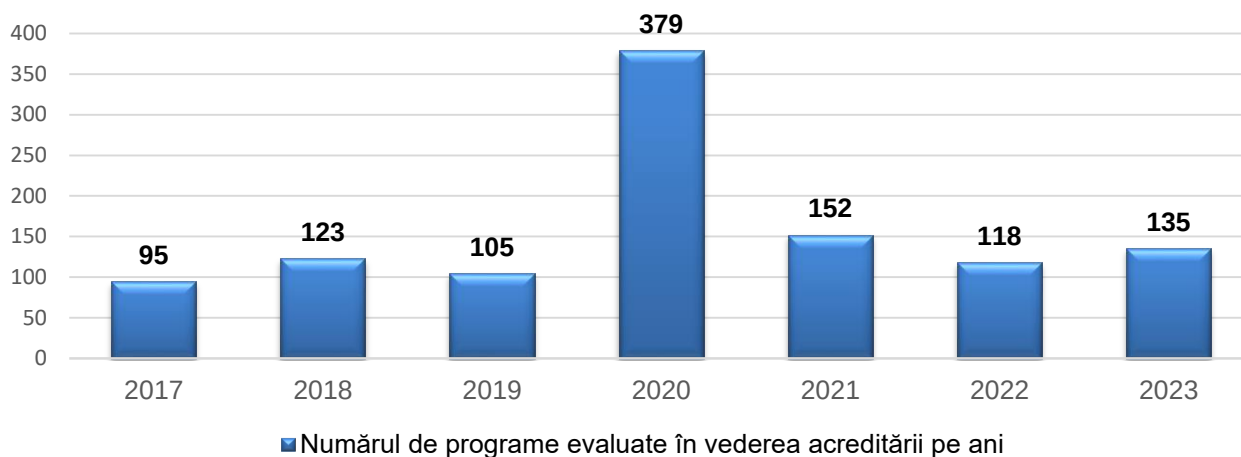

Figura 3.4.6. Dinamica numărului de programe de formare continuă evaluate în vederea acreditării

Analiza comparativă a numărului de programe de studii evaluate extern în vederea acreditării în perioada menționată denotă următoarea situație per an:

- 2017** 95 programe evaluate, dintre care 46 – acreditate pentru o perioadă de 5 ani, 21 – acreditate condiționat pentru o perioadă de 3 ani, 3 programe – neacreditate, iar pentru 25 de programe a fost suspendat procesul de evaluare pentru o perioadă de un an;
- 2018** 123 programe evaluate, dintre care 47 – acreditate pentru o perioadă de 5 ani, 65 – acreditate condiționat pentru o perioadă de 3 ani, 6 programe – neacreditate, iar pentru 5 programe a fost suspendat procesul de evaluare pentru o perioadă de un an;
- 2019** 105 programe evaluate, dintre care doar un program a necesitat examinare suplimentară, iar un program nu a întrunit condițiile pentru acreditare;
- 2020** 379 programe evaluate, dintre care 338 au fost acreditate pentru o perioadă de 5 ani, pentru 11 programe este aplicată Procedura de monitorizare post-evaluare, iar 30 programe au fost neacreditate;
- 2021** 152 programe evaluate, dintre care 113 au fost acreditate pentru o perioadă de 5 ani, pentru 12 programe este aplicată Procedura de monitorizare post-evaluare, iar 27 programe au fost neacreditate;
- 2022** 118 programe evaluate, dintre care 91 au fost acreditate pentru o perioadă de 5 ani, iar pentru 27 programe a fost propusă neacreditarea;
- 2023** 135 programe evaluate, dintre care 133 au fost acreditate pentru o perioadă de 5 ani, iar pentru 2 programe a fost aplicată procedura de monitorizare post evaluare, care se va finaliza în anul 2024. În anul 2023 pentru nici un program nu a fost propusă neacreditarea.

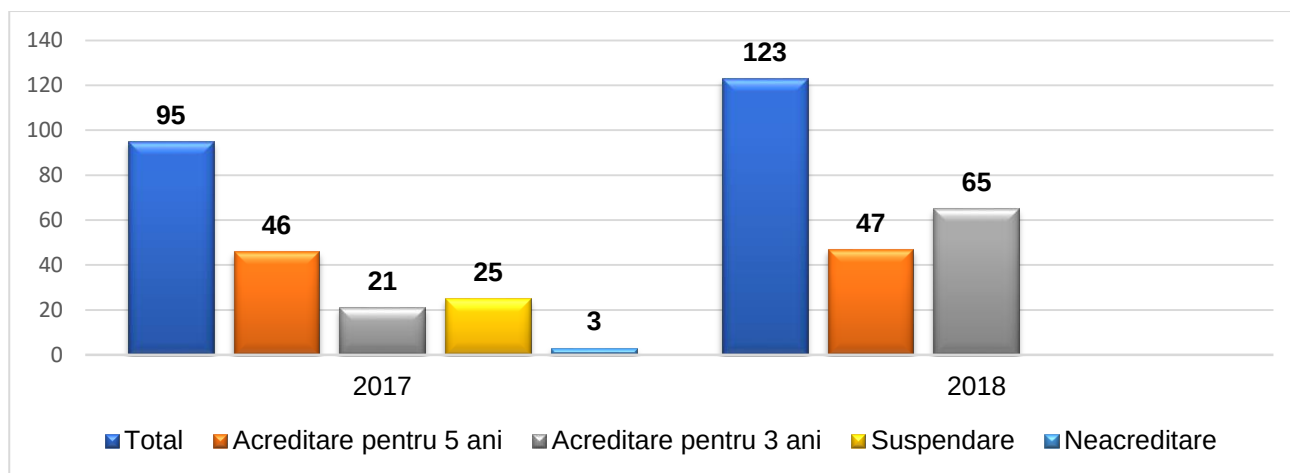

Figura 3.4.7. **Dinamica numărului de programe de formare continuă evaluate în vederea acreditării după tipul de decizie, anii 2017-2018**

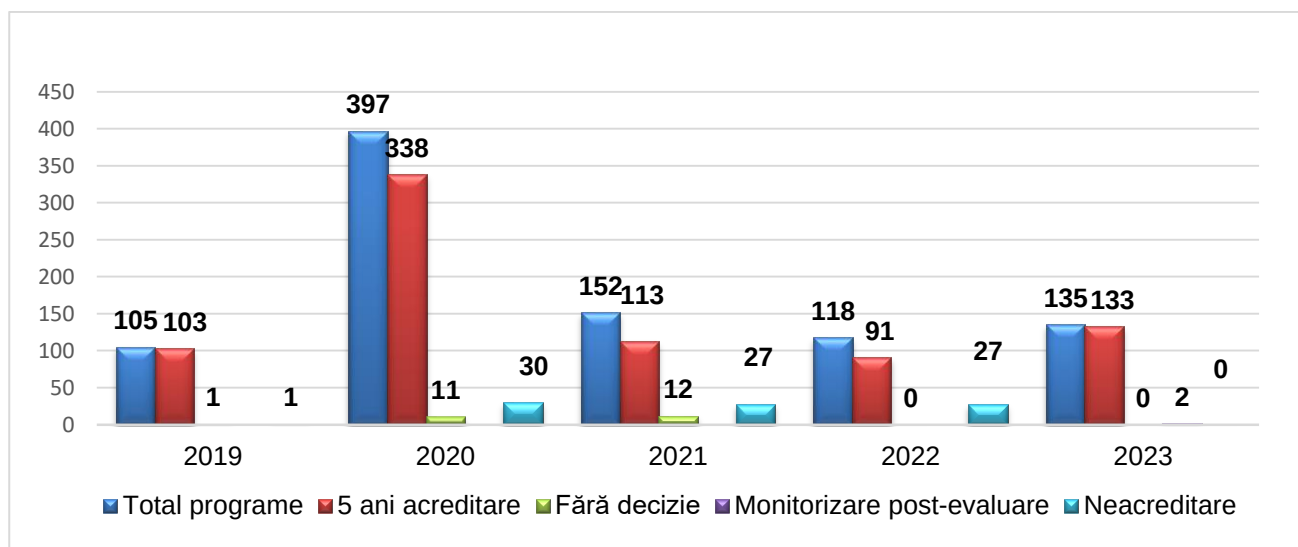

Figura 3.4.8. **Dinamica numărului de programe de formare continuă evaluate în vederea acreditării după tipul de decizie, anii 2019-2023**

Analizând datele din figură, constatăm că cele mai bune rezultate au fost înregistrate în 2023, când ponderea programelor acreditate a constituit cca. 99%, comparativ cu 2020 (cca. 89%), 2021 (74,3%) și 2022 (77%). Ponderea programelor neacreditate a constituit cca. 1% în anul 2019; cca. 8% în anul 2020; cca. 18% în anul 2021 și cca 23% în 2022. De menționat că în anul 2023 nici un program nu a fost propus spre neacreditare, iar pentru 2 programe (1% din numărul total de programe evaluate) a fost aplicată procedura de monitorizare post evaluare.

Pe parcursul anului 2023, în scopul asigurării calității procesului de evaluare externă, Direcția de specialitate a aplicat în continuare un format mixt în comunicarea cu instituțiile prestatoare de servicii educaționale care sunt situate la distanțe considerabile de Chișinău. Pentru a facilita conexiunea cu agenții economici, absolvenții programelor și alte părți interesate care se află în afara Chișinăului, în procesul de evaluare externă parte din interviuri s-a realizat în format on-line. Au fost organizate formări/ informări pentru prestatorii de servicii educaționale care intenționau să depună dosarele în vederea autorizării de funcționare provizorie/ acreditării programelor. Totodată, fiecare beneficiar/ solicitant a fost consultat/ informat individual telefonic sau prin intermediul scrisorilor oficiale. În anul de referință, pentru prestatorii de servicii educaționale din domeniul formării continue graficul de depunere a cererilor a fost unul flexibil, oferind posibilitatea de a depune dosarele la necesitate. În conformitate cu prevederile HG Nr. 370 din 08.06.2022 cu privire la aprobarea *Conceptului Sistemului informațional „Registrul unităților de instruire a conducătorilor de vehicule și al formabililor” și a Regulamentului privind modalitatea de ținere a Registrului*

unităților de instruire a conducătorilor de vehicule și al formabililor, unitățile de instruire a conducătorilor de vehicule au depus dosarele de evaluare a programelor prestate doar în format electronic, fără prezența fizică la ANACEC.

Pe parcursul anului au fost organizate 16 sesiuni de informare/ formare offline la care au participat cca. 180 reprezentanți ai instituțiilor de formare continuă și de învățământ profesional tehnic care prestează servicii de formare continuă și cca. 100 potențiali experți evaluatori ai programelor de formare continuă. În cadrul formărilor s-a pus accentul pe diverse aspecte ale procesului de evaluare externă care au devenit mai actuale în diverse condiții sau din motivul modificării unor reglementări din domeniu. Sesiunile de informare/formare a membrilor comisiilor de evaluare externă s-au realizat atât în regim on-line cât și cu prezență fizică.

Rezultatele evaluării externe denotă că prestatorii de servicii educaționale acordă o mai mare atenție calității programelor realizate, iar punctele tari menționate frecvent de către comisiile de evaluare externă vizează următoarele aspecte:

- Deținerea de către instituții a bazelor de date pentru gestiunea și securizarea informațiilor de lucru;
- Deținerea sălilor de studii proprii și mijloacelor tehnice moderne destinate instruirii;
- Colaborarea cu instituții de peste hotare;
- Implicarea în proiecte internaționale care au promovat unele programe;
- Realizarea programelor de studii în parteneriat cu agenți economici din regiuni.

În calitate de Recomandări și Aree de îmbunătățire obligatorii membrii comisiilor de evaluare externă menționează frecvent următoarele:

- Elaborarea programelor de formare continuă, în conformitate cu Metodologiile în vigoare;
- Angajarea personalului calificat, în conformitate cu cerințele formulate în actele normative;
- Elaborarea materialelor didactice în variantă electronică;
- Dotarea spațiilor educaționale, în special a terenurilor pentru activitățile practice, în conformitate cu cerințele Legii nr. 131/2007 cu privire la siguranța traficului rutier, cu necesitățile curriculare ale programelor de formare continuă;
- Achiziționarea/ luarea în locațiune a mijloacelor de transport în corespundere cu cerințele Legii nr. 131/2007.

3.5. Monitorizarea post-evaluare a programelor de studii/ instituțiilor evaluate extern

În perioada de referință, la nivel de învățământ profesional tehnic a fost finalizat procesul de monitorizare post-evaluare a 3 programe din cadrul a două instituții de învățământ profesional tehnic, inclusiv 21570 Dans, prestat de către Centrul de Excelență în Educația Artistică „Stefan Neaga” și 21540 Dirijare corală și 21510 Canto, prestate de către Colegiul de Muzică și Pedagogie din Bălți.

La nivel de învățământ de formare continuă, se află în proces de monitorizare post-evaluare două programe, inclusiv programul de formare continuă Conducător/ conducătoare auto (categoria/ subcategoria B/B1), prestat de către Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” și programul Conducător/conducătoare de troleibuz (categoria F), prestat de către ÎM „Regia Transport Electric”.

Pe parcursul anului 2023, procesului de monitorizare post evaluare a fost supus un singur program de studii superioare de licență - 0421.1 Drept din oferta educațională a Universității de Stat „Bogdan Petriceicu Hasdeu” din Cahul. Instituția de învățământ a elaborat în conformitate cu prevederile *Procedurii de monitorizare post-evaluare a programelor de studii și a instituțiilor de învățământ profesional tehnic, superior și de formare continuă* în vigoare Planul de măsuri corective și Raportul privind implementarea planului de măsuri corective și l-a prezentat spre

examinare în Direcția de specialitate. Materialele sus-menționate au fost examinate în cadrul a 2 ședințe ale Comisiei de profil în învățământul superior și după validarea acestora au fost examinate în cadrul ședinței Consiliului de conducere al ANACEC.

Totodată, în anul de referință au fost examinate Planurile de măsuri corective și Rapoartele privind implementarea planurilor de măsuri corective pentru 17 programe de studii superioare de licență și master din cadrul a 4 instituții de învățământ superior (USARB, USEM, ASEM și UTM) supuse procesului de monitorizare post evaluare în anul 2022. Menționăm că pentru programul de studii superioare de master Managementul ecosistemelor forestiere, (UTM/ UASM) instituția nu a prezentat documentele menționate, iar ca rezultat, Comisia de profil în învățământul superior a propus neacreditarea programului de studii.

Analiza planurilor de măsuri corective și a rapoartelor privind implementarea acestora demonstrează că, în temei, instituțiile de învățământ au identificat și realizat activități corespunzătoare pentru înlăturarea neconformităților depistate în procesul de evaluare externă, acestea fiind validate de Comisia de profil în învățământul superior și ulterior fiind aprobate decizii de acreditare.

Rezultatele monitorizării post-evaluare a programelor de studii pe instituții de învățământ sunt reflectate în Tabelul 3.5.1.

Tabelul 3.5.1.

Rezultatele monitorizării post-evaluare a programelor de studii pe instituții de învățământ

Nr. crt	Instituția de învățământ superior	Nr. programe supuse procedurii de monitorizare post-evaluare	Nr. Planuri de măsuri corective recepționate	Nr. Rapoarte privind implementarea planului de măsuri corective recepționate	Nr. decizii CC
1.	Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți	2	2	2	2
2.	Universitatea de Studii Europene din Moldova	8	8	8	8
3.	Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu Hasdeu” din Cahul	1	1	1	1
4.	Academia de Studii Economice din Moldova	1	1	1	1
5.	Universitatea Tehnică a Moldovei	7	6	6	7
Total		19	18	18	19

4. Rezultate ale activității de evaluare în cercetare și inovare

4.1. Atestarea personalului științific

Prin deciziile Consiliului de conducere al ANACEC, în anul 2023 au fost conferite 16 titluri de doctor habilitat (cu 1 mai mult decât în anul 2022), din care 11 persoanelor care au urmat programe de postdoctorat, iar 5 conferite de către Consiliile științifice specializate de susținere publică a tezelor. Totodată au fost confirmate 173 titluri de doctor (cu 55 mai multe decât în anul 2022), din care 62 conferite de către Consiliile științifice specializate de susținere publică a tezelor (cu 4 mai multe decât în anul precedent) și 111 de către organizațiile din domeniile cercetării și inovării, ca urmare a susținerii tezelor în Comisiile de susținere publică a tezelor de doctorat în cadrul școlilor doctorale (cu 11 mai multe decât în anul precedent). Încă 15 titluri științifice (1 de doctor habilitat și 14 de doctor) nu au fost confirmate de către Consiliul de conducere al ANACEC.

Numărul titlurilor științifice conferite în perioada funcționării sistemului național de atestare a personalului științific (1993-2023) a ajuns la 5815, din care 675 titluri de doctor habilitat și 5140 titluri de doctor. În ultimii 4 ani se atestă o creștere a numărului titlurilor științifice conferite, însă acestea încă nu au ajuns la nivelul anilor când se confereau peste 200 titluri de doctor și peste 20 titluri de doctor habilitat (Figura 4.1).

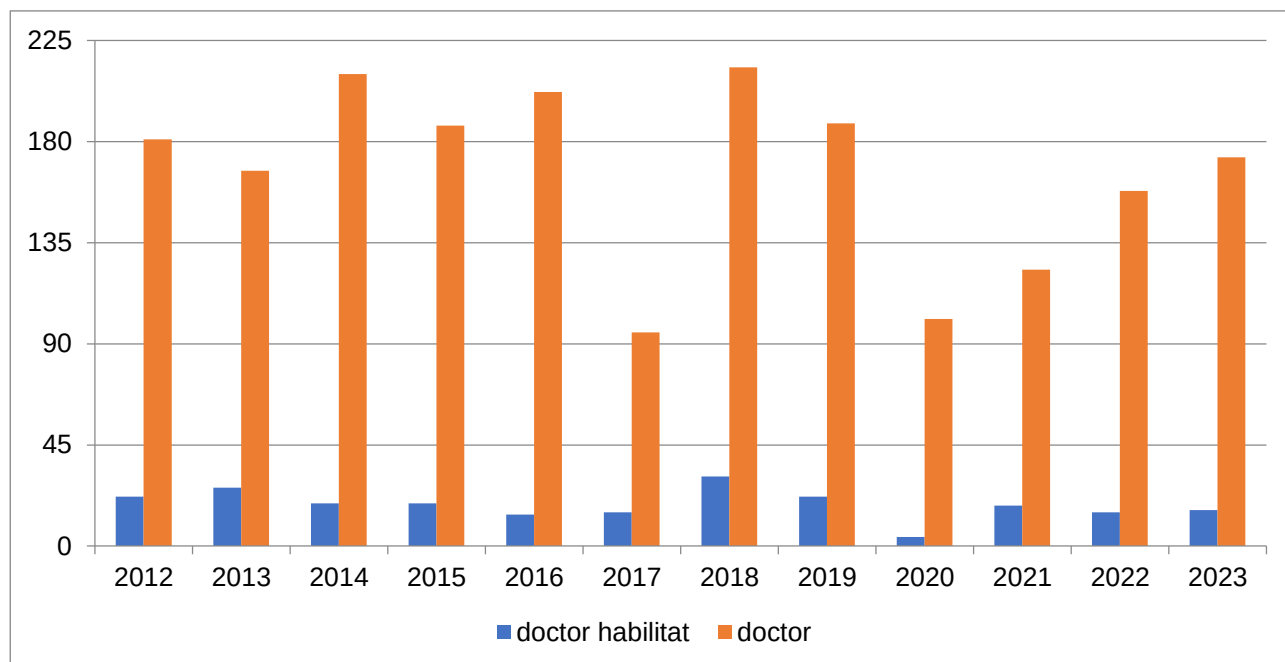

Figura 4.1. **Dinamica titlurilor științifice de doctor și doctor habilitat confirmate în perioada 2012-2023**

Tezele de doctorat, în baza cărora au fost conferite titluri științifice în anul 2023, au fost susținute în 16 instituții (Tabelul 4.1.), cu 11 mai puține decât anul trecut, fapt determinat, în primul rând, de fuziunea unor instituții de învățământ superior și de cercetare.

Analiza dosarelor prezentate la ANACEC pentru conferirea titlului științific de doctor habilitat persoanelor care au urmat programe de postdoctorat a arătat vulnerabilități care afectează calitatea lucrărilor științifice, inclusiv:

- organizarea programelor de postdoctorat în organizații care nu dispun de centre/ subunități de cercetare la specialitățile/ domeniile științifice în care se organizează aceste programe;
- cerințe similare față de candidații care susțin teze de doctor habilitat și cei care susțin lucrări de sinteză, chiar dacă efortul pentru elaborarea acestora este diferit;
- cerințe ambigue față de publicațiile științifice care trebuie să stea la baza tezei/ lucrării de sinteză (de ex., 5 lucrări în ediții științifice internaționale, fără a fi specificat dacă acestea se referă și la articolele din culegerile conferințelor științifice internaționale care se desfășoară în Republica Moldova), ceea ce oferă posibilitatea ca să poată fi obținut titlul de doctor habilitat fără a avea lucrări științifice indexate în baze de date importante.

Tabelul 4.1.

Repartizarea titlurilor științifice conferite/ confirmate în anul 2023 după instituții

Denumirea instituției	Doctor habilitat		Doctor		Total titluri
	PPD	CȘS	ȘD	CȘS	
Universitatea de Stat din Moldova	3	2	29	22	56
Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău	2	1	22	8	33
Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova	4	2	16	7	29
Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport	0	0	9	7	16
Universitatea Tehnică a Moldovei	0	0	7	6	13
Academia de Studii Economice din Moldova	1	0	7	4	12
Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice	0	0	9	1	10
Universitatea Liberă Internațională din Moldova	0	0	4	2	6
Academia „Ștefan cel Mare” a MAI al Republicii Moldova	0	0	3	1	4
Universitatea de Studii Politice și Economice Europene "Constantin Stere"	0	0	2	1	3
Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți	0	0	2	0	2
Institutul Patrimoniului Cultural	1	0	0	0	1
Academia Militară „Alexandru cel Bun”	0	0	1	0	1
Institutul de Cardiologie	0	0	0	1	1
Institutul Științifico-Practic de Biotehnologii în Zootehnie și Medicină Veterinară	0	0	0	1	1
Institutul Științifico-Practic de Horticultură și Tehnologii Alimentare	0	0	0	1	1
Total	11	5	111	62	189

Notă. Abrevieri utilizate: CȘS – Consiliu științific specializat; PPD – program postdoctorat; ȘD – Școală doctorală

În anul 2023 a continuat creșterea ponderii științelor socioumane în totalul titlurilor științifice confirmate de către ANACEC. Peste jumătate din titluri sunt în domeniul științelor sociale și economice, evidențiind-se științele educației, cu aproape ¼ din toate titlurile (Figura 4.2). Remarcăm că în anul 2023 a fost confirmat primul titlu de doctor în științe militare din Republica

Moldova, primul titlu de doctor în geologie în ultimii 10 ani și au fost confirmate tocmai 3 titluri de doctor în filosofie (lucru care nu s-a mai întâmplat din anul 2005).

În conformitate cu prevederile *Metodologiei de conferire și confirmare a titlurilor științifice* (HG 497/2019) și ale *Regulamentului de atribuire a calificativelor tezelor de doctorat* (Ordinul MECC nr. 514 din 05.12.2017), tezelor elaborate în cadrul școlilor doctorale li se atribuie un calificativ, de la *Excelent* la *Nesatisfăcător*. În anul 2023 ANACEC a luat decizii în cazul a 125 dosare prezentate pentru confirmarea titlului științific de doctor cu atribuirea calificativelor. În rezultatul evaluării tezelor de către experții ANACEC, din acestea la 111 au fost confirmate titlurile științifice solicitate, iar 14 au fost respinse, cel mai des pe motivul neîndeplinirii cerințelor privind publicațiile la tema tezei de doctor și a calității științifice nesatisfăcătoare, atribuindu-se calificativul *Nesatisfăcător*. Menționăm că în cazul celor 14 dosare respinse, instituțiile organizatoare de doctorat atribuiseră calificativele *Excelent* (la 3 teze), *Foarte bine* (la 6 teze) și *Bine* (la 5 teze). În acest context, experții au reiterat necesitatea examinării prealabile a tezelor de doctorat de către experții ANACEC, înainte de susținerea publică a acestora. În vederea realizării acestui lucru, se impun un șir de modificări ale actelor legislative în vigoare, proces care este dificil de realizat. O soluție ar fi monitorizarea și verificarea mai strictă a calității lucrărilor de doctorat de către școlile doctorale și instituțiile organizatoare de doctorat.

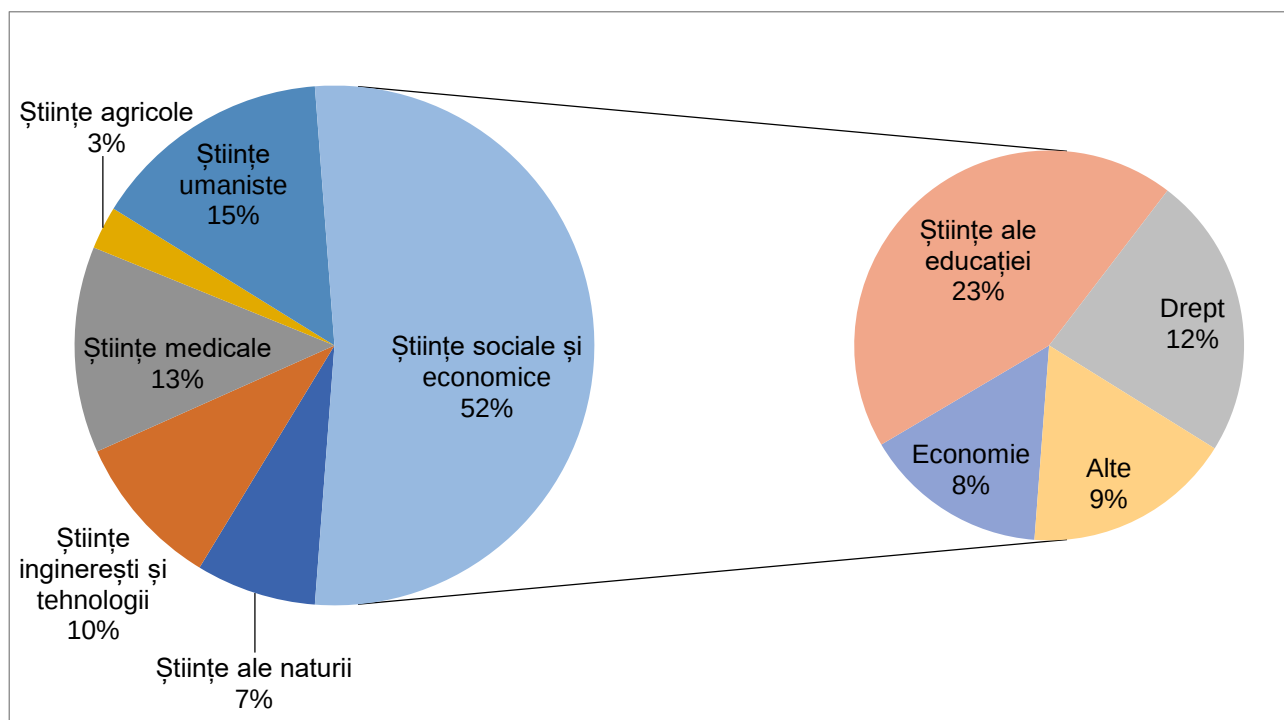

Figura 4.2. **Repartizarea titlurilor științifice confirmate de către ANACEC în anul 2023 după domeniile științei**

În total, organizațiile din domeniile cercetării și inovării au atribuit tezelor de doctor susținute în cadrul școlilor doctorale calificativele *Excelent* la 24,8% din teze, *Foarte bine* – la 66,4% și *Bine* – la 8,8%. ANACEC a modificat calificativul la 41 teze de doctorat, inclusiv într-un caz a majorat calificativul (de la *Foarte bine* la *Excelent*) și în restul a redus calificativul atribuit de către organizațiile organizatoare de doctorat (Figura 4.3.).

Acest fapt demonstrează că uneori în cadrul comisiilor de susținere publică a tezelor este o abordare mai permisivă (cu supraaprecierea tezelor), nu se respectă și/ sau nu se cunosc prevederile *Regulamentului de atribuire a calificativelor tezelor de doctorat* (Ordinul MECC nr. 514 din 05.12.2017). De cele mai multe ori, calificativul nu este acordat corect la criteriul „Publicarea în ediții științifice/ prezentarea la conferințe științifice”; de exemplu, nu este îndeplinită cerința de minimum 2 publicații în bazele de date Web of Science sau Scopus pentru calificativul *Excelent*

sau sunt luate în calcul reviste științifice neaprobate de ANACEC (sau organizații-echivalente din alte țări) și ediții pseudoștiințifice.

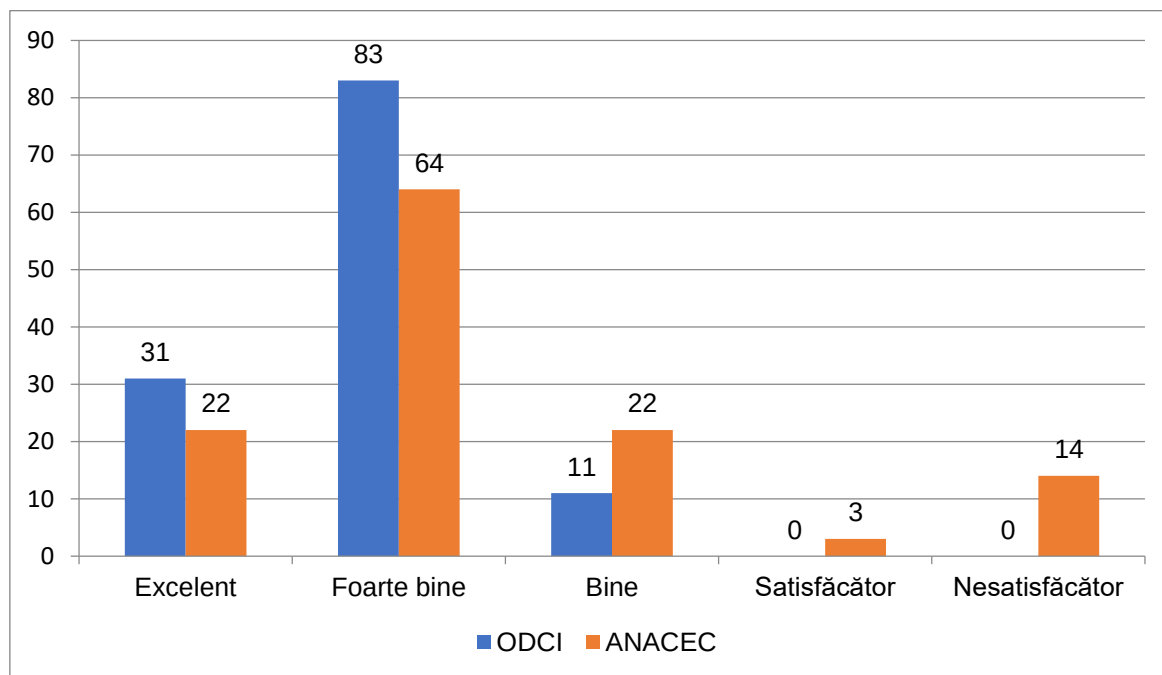

Figura 4.3. **Modificarea calificativului acordat de către organizațiile din domeniile cercetării și inovării (ODCI) în rezultatul examinării dosarului la ANACEC**

Persistă probleme în atribuirea calificativelor și din cauza că în documentul care reglementează acest proces se utilizează termeni ambigui care fac dificilă atribuirea corectă a calificativelor și nu printr-o interpretare subiectivă (de ex., „reviste internaționale”, „proiecte instituționale”, „participări active la foruri”), iar calificativele superioare nu au neapărat cele mai ridicate cerințe de publicare. Astfel, în științele umaniste este mai ușor să obții calificativul „Excelent” decât cele două calificative inferioare imediate, deoarece în primul caz sunt suficiente două articole în reviste din Republica Moldova, în timp ce pentru a obține calificativul „Foarte bine” sunt necesare minim „5 articole în reviste științifice, dintre care 1 articol în reviste științifice din țările clasate peste Republica Moldova în clasamentul Scimago”, iar pentru a obține calificativul „Bine” se cere ca „toate cele 5 articole să fie publicate în reviste științifice de profil, acreditate din țară”. Totodată, în toate domeniile științifice cu excepția celor umaniste și medicale, este mai ușor de obținut calificativul „Foarte bine” decât „Bine”, deoarece în primul caz este suficient ca din cele 5 publicații necesare două să fie în ediții incluse în bazele de date indicate în regulament (adică pot fi în reviste din Republica Moldova), iar în al doilea caz este neapărat să fie și „o publicație în reviste științifice din țările clasate peste Republica Moldova în clasamentul Scimago”. Mai mult, cerințele pentru atribuirea aceluiași calificativ în domenii apropiate ale științei sunt foarte diferite și greu de explicat. Astfel, în științele umaniste (cu tematici de cercetare cu caracter local) pentru a obține calificativul „Excelent” este suficient să publici două articole în reviste științifice de categoriile A, B+ și B din Republica Moldova incluse în bazele de date din anexa la același Regulament (de fapt, orice revistă din cele 3 categorii este în cel puțin două din aceste baze de date, aceasta fiind o condiție obligatorie pentru a obține una din aceste categorii), în timp ce în drept sau în economie chiar și doctorandului cu un articol în revistele din cele mai importante baze de date din lume – Web of Science și/sau Scopus, nu-i poate fi atribuit calificativul „Excelent”. Un alt exemplu sunt cerințele pentru atribuirea calificativului „Excelent” în științele medicale, unde sunt suficiente 2 articole ca prim autor în reviste științifice internaționale (care sunt acelea și oare se includ în ele și cele din Republica Moldova dacă sunt în baze de date internaționale?), și cele din științe biologice, unde sunt necesare minim 2 articole Web of Science și/sau Scopus.

Cel mai rar a fost modificat la ANACEC calificativul la tezele de doctorat prezentate de instituții, după cum urmează: Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice (la 11,1% din teze a fost modificat calificativul), Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova (18,7%), Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport (22,2%), Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău (22,7%) și Universitatea Tehnică a Moldovei (25%). În același timp, în cazul a 5 instituții a fost modificat calificativul la peste jumătate din tezele prezentate.

Menționăm că durata de obținere a titlului științific de doctor (calculată de la data înmatriculării / aprobării temei de doctorat și până la decizia de confirmare a titlului) este de 6 ani, pentru persoanele care au susținut teza în cadrul Comisiilor de doctorat și de 11,8 ani pentru cei care au susținut teza în cadrul Consiliilor științifice specializate. Această diferență se explică prin faptul că:

- cei care susțin tezele în cadrul școlilor doctorale au un termen-limită când pot să susțină tezele de doctorat, în conformitate cu prevederile *Codului Educației și Regulamentului privind organizarea studiilor superioare de doctorat* (HG 1007/2014) – maxim la 2 ani după terminarea studiilor;
- cei care susțin tezele în Consiliile științifice specializate sunt cei care au fost înmatriculați la doctorat până în anul 2015, nu au reușit să susțină teza anterior și acum au posibilitatea să o facă doar până la 30.06.2024.

Analiza titlurilor științifice conferite după genul deținătorilor titlurilor confirmă tendința de feminizare a cercetării științifice din Republica Moldova, stabilită în anii precedenți, chiar dacă cu ritmuri mai mici. În anul 2023 femeile au obținut peste 56% din titlurile de doctor (cu peste 8% mai puțin decât anul trecut și peste 81% din titlurile de doctor habilitat (cu 6% mai puțin). După domenii științifice, cele mai mari dezechilibre după gen în acest an în obținerea titlurilor de doctor s-au înregistrat în științele umaniste (21,4% bărbați) și științele naturii (35,7% bărbați).

Această tendință de „dominare” a femeilor în știință se datorează, în mare parte, finanțării insuficiente și a reformelor haotice realizate, fapt ce dictează o reorientare a valorilor, punându-se accent pe siguranța financiară. În acest aspect, femeile, în anumite domenii științifice, găsesc în cercetare o „nișă favorabilă” din punct de vedere al poziției sociale și libertății creative de cercetare.

Vârsta medie la care se susține teza de doctorat/ se conferă titlul științific rămâne relativ ridicată. Astfel, în 2023 vârsta medie a persoanelor cărora le-au fost confirmate titluri de doctor este de circa 41,4 ani (fiind aproximativ aceeași la femei și bărbați), iar a persoanelor cărora le-au fost conferite titluri de doctor habilitat – 50,4 ani (49,3 ani pentru femei și 55,3 ani pentru bărbați). În ambele cazuri se constată o creștere a vârstei medii la care se obține titlul științific în comparație cu anul trecut. Vârsta medie a persoanelor care obțin titluri științifice în urma absolvirii programelor de doctorat și postdoctorat (aprobat după anul 2015) este mai mică decât a celor care au fost înmatriculați mai înainte la studii. Astfel, titlul de doctor este obținut la 39,7 ani de persoanele care au urmat programul de doctorat prin școala doctorală și 44,5 ani pentru persoanele înmatriculate la doctorat până în anul 2015, iar titlul de doctor habilitat – la 49,7 ani de persoanele ce au realizat programul de postdoctorat și 52 de ani de cei care au susținut tezele în Consiliile științifice specializate de susținere publică a tezelor. Pe lângă motivele expuse anterior, menționăm și procedura mult mai simplificată a susținerii tezelor de doctor habilitat/ lucrărilor de sinteză de către persoanele care urmează programe de postdoctorat după anul 2018.

Analiza pe domenii a relevat că cea mai ridicată vârstă medie a persoanelor care au obținut titluri de doctor în anul 2023 este în domeniul științelor sociale și economice (42,7 ani) și științelor umaniste (41,8 ani), iar cea mai mică - în domeniul științelor naturii (37,8 ani).

Din totalul titlurilor științifice conferite în Republica Moldova în anul 2023, 37 titluri de doctor (cu 20 mai mult decât anul trecut) au fost conferite cetățenilor străini, din care 9 în urma susținerii tezelor

în Consiliile științifice specializate. Toate aceste titluri sunt în domeniul științelor sociale și economice, evidențiindu-se științele educației cu 24 titluri (Tabelul 4.2.).

Tabelul 4.2.

Repartizarea după domenii a titlurilor științifice obținute de către cetățenii străini în Republica Moldova

Domeniul	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Matematică		1			2						
Informatică	2			1				1			
Științe biologice				1							
Științe inginerești			1			1				2	
Științe medicale		2	1	1	1		1				
Științe economice	5		7	6		3	2	1	2	1	8
Drept	7	16	11	17	1	11	4	1	3	5	2
Științe ale educației	12	15	5	19	4	3	12	2	8	5	24
Psihologie			3	1	1	3	1	2	1	4	3
Filologie	1	1	1	1	1	1		1	1		
Științe ale comunicării						1	1				
Istorie	2	1		1							
Științe politice							2		1		
Total	29	36	29	48	10	23	23	8	16	17	37

Majoritatea cetățenilor străini care au obținut titluri în Republica Moldova în anul 2023 reprezintă România (32), urmată de Israel (4) și Federația Rusă (1). În anul curent au fost respinse demersurile de confirmare a titlului științific la 6 cetățeni străini (3 din România, 2 din Israel și 1 din Turcia), câte 2 teze fiind în drept și științe politice și câte o teză în științe economice și științe ale comunicării. În total, în perioada existenței sistemului național de atestare a personalului științific (1993-2023) cetățenii străini, reprezentând 46 de țări, au obținut 798 titluri științifice, inclusiv 18 de doctor habilitat. Peste 2/3 din aceștia sunt cetățeni ai României.

Evaluarea pentru **formarea Consiliilor științifice specializate** pentru susținerea tezelor (CȘS) constituie o etapă importantă de atestare a candidaților la titlul științific în cadrul ANACEC (pentru candidații care nu și-au făcut studiile în cadrul școlilor doctorale). Pe parcursul anului 2023 Consiliul de conducere a aprobat formarea a 13 CȘS pentru susținerea tezelor de doctor habilitat și a 148 CȘS pentru susținerea tezelor de doctor în cadrul a 14 instituții (Tabelul 4.3).

În același timp, a fost retras 1 demers și respins 1 demers pentru formarea CȘS de susținere a tezei de doctor habilitat; retras 1 demers și respinse 13 demersuri pentru formarea CȘS de susținere a tezei de doctor, pe motiv de nesatisfacere a cerințelor înaintate față de tezele de doctor și doctor habilitat.

Numărul Consiliilor științifice specializate pentru susținerea tezelor de doctor habilitat și doctor, aprobate în anul 2023

Denumirea instituției	Teze de doctor habilitat	Teze de doctor	Total
Universitatea de Stat din Moldova	5	58	63
Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”	4	28	32
Universitatea Tehnică a Moldovei	1	24	25
Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău	2	7	9
Academia de Studii Economice a Moldovei		8	8
Universitatea Liberă Internațională din Moldova		7	7
Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport		5	5
Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice		3	3
Institutul Științifico-Practic de Horticultură și Tehnologii Alimentare		3	3
Institutul de Cardiologie		2	2
Agenția Națională de Sănătate Publică	1		1
Institutul Științifico-Practic de Biotehnologii în Zootehnie și Medicină Veterinară		1	1
Institutul Mamei și Copilului		1	1
Institutul de Ftiziopneumologie „Chiril Draganiuc”		1	1
Total:	13	148	161

Din cele 161 teze, care au fost recomandate spre susținere în urma evaluării, 60 sunt în științe sociale și economice (din care 5 de doctor habilitat), 37 – în științe medicale (din care 5 de doctor habilitat), 30 – în științe ale naturii (din care 3 de doctor habilitat), 15 – în științe umaniste, 12 – în științe ingineresti și tehnologii, 7 – în științe agricole (Figura 4.4).

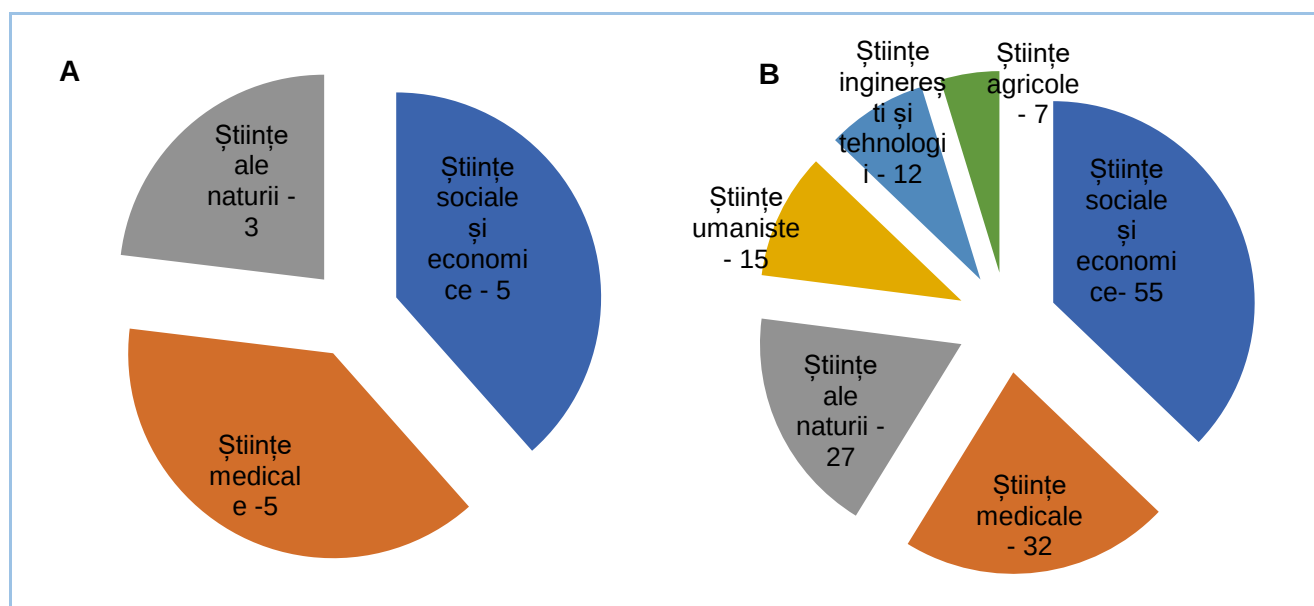

Figura 4.4. Repartizarea CȘS formate în anul 2023, după domenii științifice:
A - teze de doctor habilitat; B - teze de doctor

Seminarele științifice de profil (SȘP) continuă să reprezinte un element important al procesului de examinare și susținere a tezelor de doctorat în conformitate cu *Regulamentul de funcționare a consiliilor științifice specializate și de conferire a titlurilor științifice*.

În anul 2023, în conformitate cu pct. 3 al *Regulamentului privind constituirea și activitatea SȘP*, Consiliul de conducere al ANACEC, în baza demersurilor senatelor universitare/ consiliilor științifice ale organizațiilor din domeniile cercetării și inovării, a aprobat formarea a 9 SȘP permanente și 32 SȘP ad-hoc, în total 41 SȘP. Repartizarea pe domenii științifice a SȘP aprobate relevă un număr mai mare a acestora în domeniul științelor naturii, științelor ingineresti și tehnologii, științelor sociale și economice și științelor umaniste (Figura 4.5.).

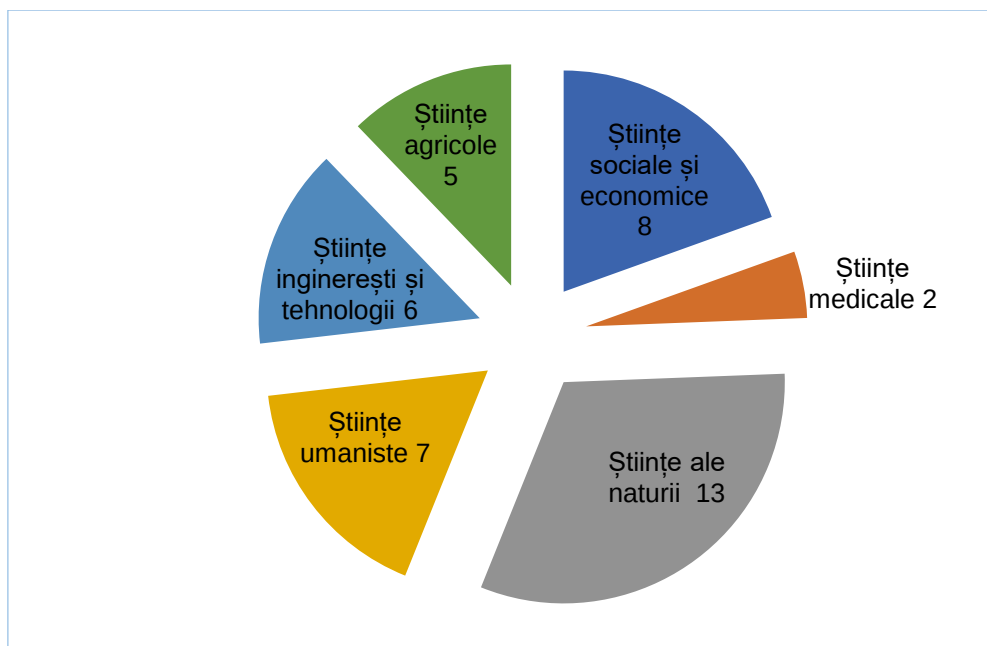

Figura 4.5. Repartizarea seminarelor științifice de profil după domeniul științei

Cele mai multe SȘP au fost formate în cadrul Universității Tehnice a Moldovei și Universității de Stat din Moldova (Tabelul 4.4.).

Repartizarea seminarelor științifice de profil constituite și aprobate în anul 2023 după instituții

Denumirea instituției	SȘP permanente	SȘP ad-hoc	Total
Universitatea Tehnică a Moldovei	3	12	15
Universitatea de Stat din Moldova	2	7	9
Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău	1	4	5
Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”		2	2
Universitatea Liberă Internațională din Moldova		2	2
Academia de Studii Economice a Moldovei		2	2
Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău	1		1
Agenția Națională de Sănătate Publică		1	1
Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice		1	1
Academia Militară a Forțelor Armate	1		1
Academia „Ștefan cel Mare” a MAI	1	1	2
Total:	9	32	41

4.2. Atestarea personalului științifico-didactic

În anul 2023, prin deciziile Consiliului de conducere, au fost confirmate 96 titluri științifico-didactice (cu 6 mai puține decât în anul 2022 și cu 37 – comparativ cu anul 2021), inclusiv 21 titluri de profesor universitar (cu 8 mai multe decât în anul 2022) și 75 titluri de conferențiar universitar (cu 14 mai puține decât în anul 2022) (Figura 4.6.).

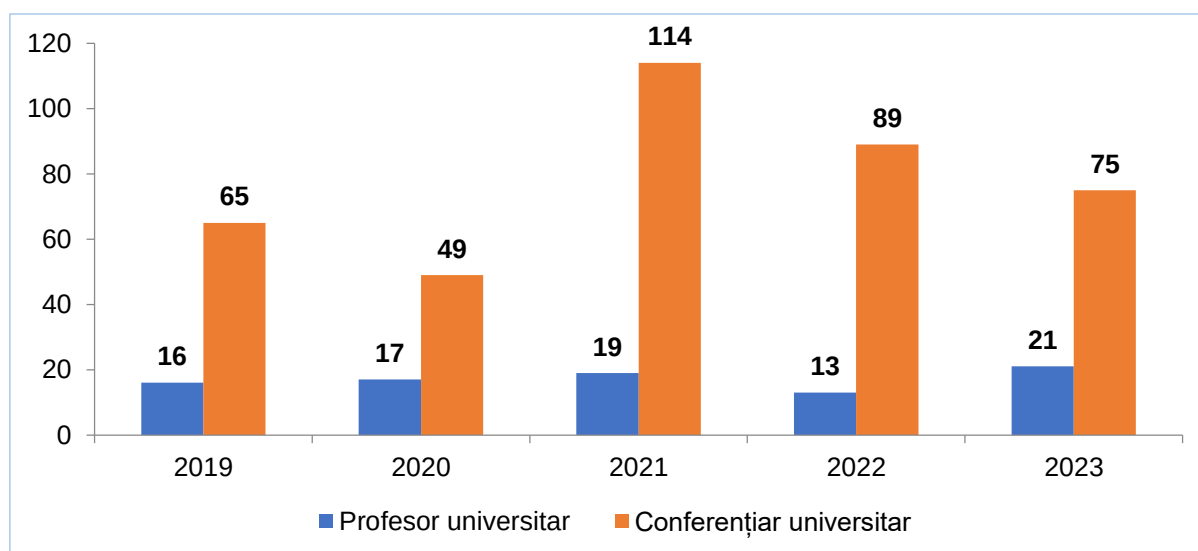

Figura 4.6. Dinamica titlurilor științifico-didactice de profesor universitar și conferențiar universitar confirmate în perioada 2019-2023

În urma evaluării dosarelor pentru confirmarea titlurilor de profesor universitar constatăm că pentru obținerea acestui titlu, conform cadrului normativ în vigoare, performanța științifică nu este foarte importantă, chiar dacă titlul este și unul științific, iar practica internațională arată că un profesor

universitar este în primul rând un cercetător excelent. Astfel, candidații pot să nu fie autori ai niciunei lucrări științifice recunoscute internațional (WoS sau Scopus) și să devină profesor universitar. Tot punctajul necesar pentru conferirea titlului poate fi acumulat doar în baza unor indicatori mai puțin relevanți, cum ar fi lucrările publicate în culegerile conferințelor sau în reviste în curs de acreditare, iar în Republica Moldova în aceste două tipuri de ediții științifice calitatea lucrărilor publicate nu totdeauna corespunde tuturor standardelor de calitate.

Demersuri de confirmare a titlurilor științifico-didactice au parvenit de la 15 instituții de învățământ superior (Tabelul 4.5.).

Tabelul 4.5.

Repartizarea titlurilor științifico-didactice confirmate în anul 2023 după instituții

Denumirea instituției	Profesor universitar	Conferențiar universitar	Total titluri
Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova	5	23	28
Universitatea de Stat din Moldova	5	9	14
Universitatea Tehnică a Moldovei	0	13	13
Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”	4	4	8
Academia de Studii Economice din Moldova	0	7	7
Universitatea Liberă Internațională din Moldova	2	2	4
Universitatea de Studii Europene din Moldova	0	4	4
Universitatea de Stat din Cahul	0	4	4
Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți	0	3	3
Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport	1	2	3
Academia „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova	2	0	2
Universitatea de Stat din Comrat	1	1	2
Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice	0	2	2
Universitatea de Studii Politice și Economice Europene „Constantin Stere”	1	0	1
IMI- NOVA	0	1	1
Total	21	75	96

Totodată, au fost respinse 3 demersuri depuse de instituții pentru confirmarea titlului științifico-didactic de conferențiar universitar, motivele fiind neîndeplinirea cerințelor regulamentare pentru conferirea titlului științifico-didactice, iar 4 dosare au fost retrase.

Repartizarea titlurilor de profesor universitar și conferențiar universitar, confirmate în anul 2023, după domenii, este prezentată în figura de mai jos, din care este evidentă predominarea clară a științelor din domeniul *Business, administrare și drept* (științe sociale și economice) cu 28 de titluri conferite și din domeniul *Sănătății* cu 26 de titluri conferite (Figura 4.7.).

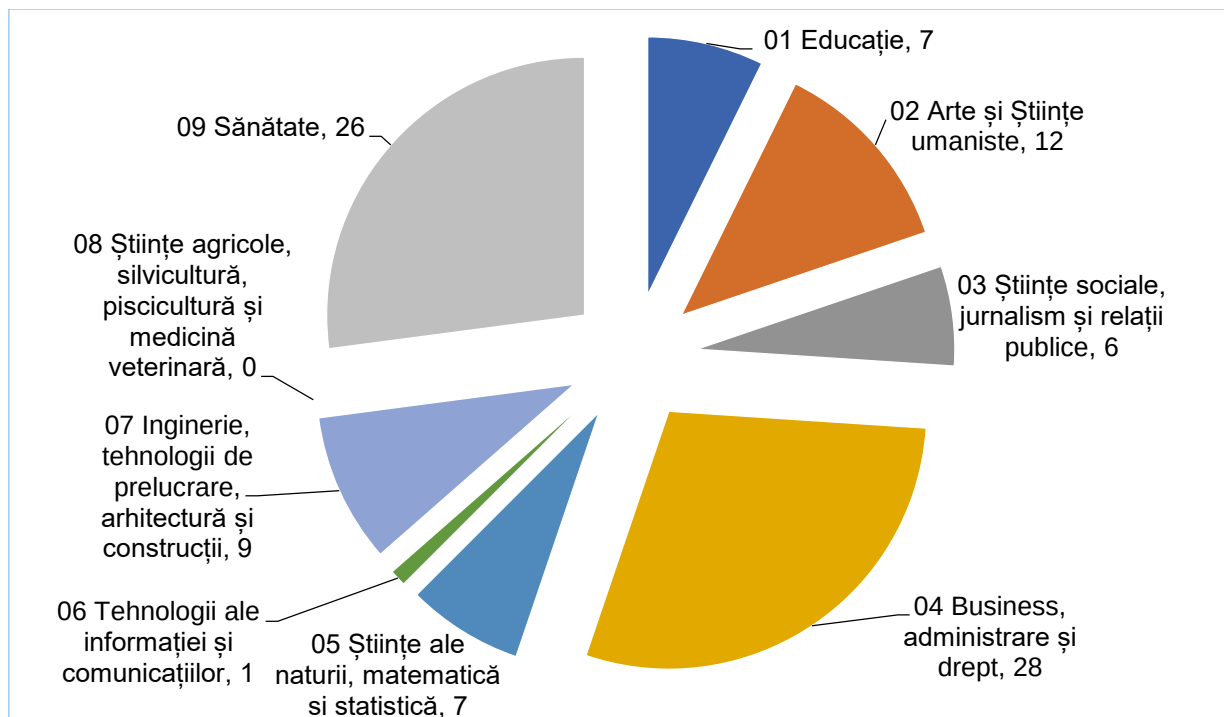

Figura 4.7. **Repartizarea titlurilor de profesor universitar și conferențiar universitar conferite în anul 2023, după domenii**

Circa 65% din titlurile științifico-didactice au fost conferite femeilor, procentajul înalt fiind determinat de titlurile de conferențiar universitar confirmate. În cazul titlurilor de profesor universitar confirmate, ponderea femeilor este de doar 38% (Figura 4.8. A). Vârsta medie la care au fost obținute titlurile științifico-didactice în anul 2023 se menține aproximativ aceeași ca și în anii precedenți, fiind de 43 ani pentru conferențiar universitar și de 57 ani pentru profesor universitar (Figura 4.8. B).

Domeniile în care, în anul 2023, femeile predomină la obținerea titlurilor științifico-didactice sunt: *Business, administrare și drept* și *Sănătate*. Bărbații au fost mai activi comparativ cu femeile în calificarea științifico-didactică în domeniul ingineriei (Figura 4.9.).

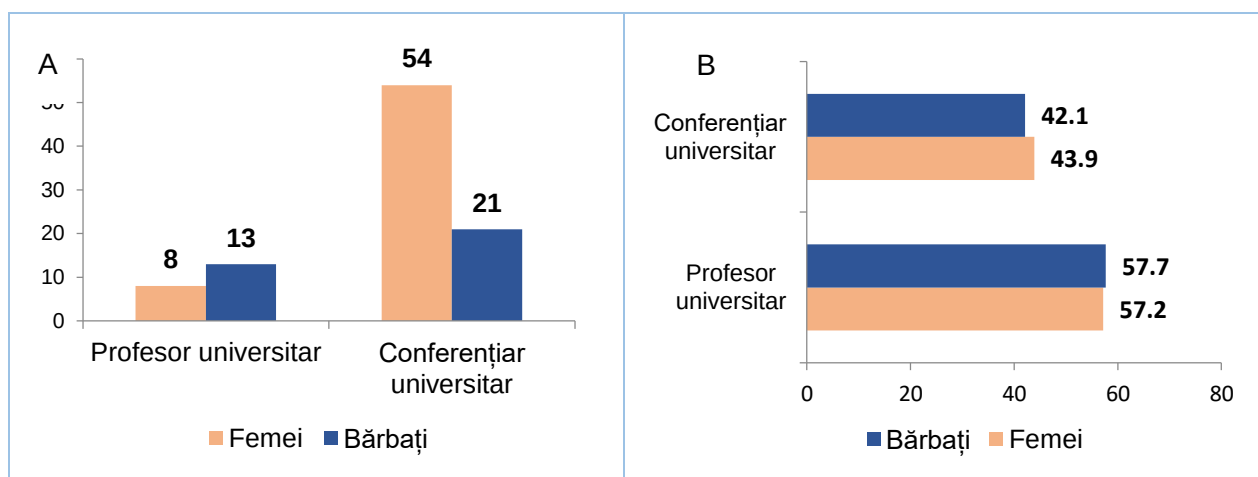

Figura 4.8. **Repartizarea persoanelor cărora li s-a confirmat titlul științific de profesor universitar și conferențiar universitar în anul 2023, după gen (A) și vârsta medie (B)**

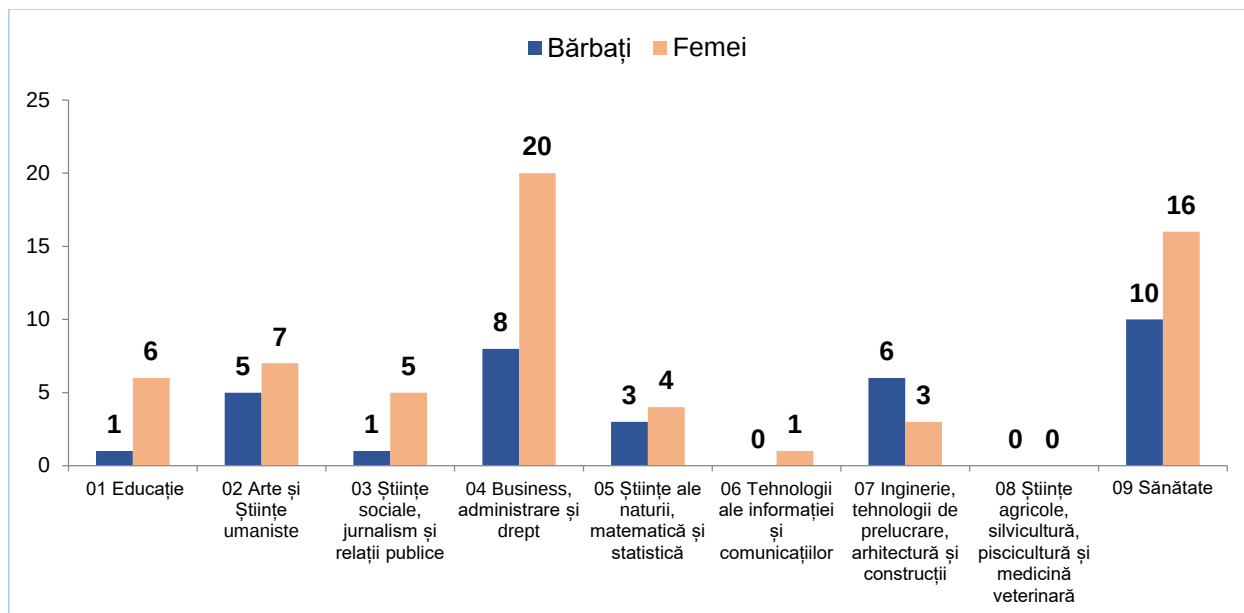

Figura 4.9. **Repartizarea persoanelor confirmate cu titluri științifico-didactice în anul 2023 după gen și domeniu științific**

În total, în perioada funcționării sistemului național de atestare a personalului științific și științifico-didactic (1993-2023), au fost conferite 599 titluri de profesor universitar și 2783 titluri de conferențiar universitar.

4.3. Aprobarea calității de conducător de doctorat

Pe parcursul anului 2023 au fost examinate 179 de dosare și demersuri ale instituțiilor privind acordarea dreptului de conducător de doctorat. În urma examinării acestor dosare și demersuri, 163 persoane au fost aprobate cu drept de conducător de doctorat la 176 de specialități, reprezentând 20 de instituții (Tabelul 4.6.).

Tabelul 4.6.

Repartizarea persoanelor aprobate cu drept de conducător de doctorat în anul 2023 după instituții

Denumirea instituției	Numărul persoanelor
Universitatea de Stat din Moldova	54
Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”	31
Universitatea Tehnică a Moldovei	19
Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău	13
Academia de Studii Economice din Moldova	11
Academia „Ștefan cel Mare” a MAI al RM	9
Universitatea de Studii Politice și Economice Europene „Constantin Stere”	5
Universitatea Liberă Internațională din Moldova	4
Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport	3
Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice	2
Universitatea de Stat din Comrat	2
Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu Hasdeu” din Cahul	1
Universitatea de Studii Europene din Moldova	1
Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți	1

Institutul de Dezvoltare a Societății Informaționale	1
Institutul de Cardiologie	1
Agenția Națională pentru Sănătate Publică	1
Institutul Patrimoniului Cultural	1
Institutul Științifico-Practic de Biotehnologii în Zootehnice și Medicină Veterinară	1
ICC „Selecția”	1
Total	162*

*O persoană a obținut dreptul de a conduce doctorate prin procedura de recunoaștere în baza prevederilor Metodologiei de aprobare a conducătorilor de doctorat (HG nr. 23/2023). Astfel, în total sunt 163 de persoane ce au obținut în anul 2023 dreptul de conducător de doctorat.

Din numărul total, 12 persoane au obținut din oficiu dreptul de a conduce doctorate la specialitățile în care au susținut tezele de doctor habilitat, iar o persoană a obținut acest drept ca rezultat al procedurii de recunoaștere, în conformitate cu prevederile Metodologiei de aprobare a conducătorilor de doctorat (HG nr. 23/2023).

În procesul examinării, la 25 de dosare a fost semnalată neîndeplinirea indicatorilor minimi de performanță științifică. Ca rezultat, Consiliul de conducere al ANACEC a luat decizii de respingere a acordării dreptului de a conduce doctorate la 16 dosare. De menționat că, în unele cazuri, la dosarele în care se solicita aprobarea dreptului de conducător de doctorat la 2 sau mai multe specialități, la specialitățile la care a fost atestată satisfacerea indicatorilor de performanță, s-a aprobat acest drept, iar la specialitățile la care nu s-a contorizat numărul necesar de indicatori, s-a respins dreptul de conducător de doctorat. Într-un caz, după respingere, prin examinarea dosarului de către comisia de contestație, a fost luată decizia de acordare a dreptului de a conduce doctorate. Este îngrijorător faptul că, după respingerea dosarelor de către comisiile de experți și comisia de profil, potențienții solicitanți retragerea dosarului. În total au fost semnalate 9 astfel de cazuri.

Principalul motiv de respingere a fost neîndeplinirea indicatorilor de performanță: publicații suficiente peste hotare; publicații științifice valoroase, inclusiv articole în reviste științifice recenzate; experiență de evaluare și management al cercetării, precum și necoresponderea publicațiilor la specialitatea (specialitățile) solicitate.

După specialitățile științifice la care a fost aprobat dreptul de a conduce doctorate, cea mai mare pondere în anul curent revine din nou celor din domeniile științelor sociale și economice (45%), științelor medicale (21%) și științelor naturii (15%) (Figura 4.10.). O pondere mai mică revine științelor umaniste (10%), științelor ingineresti și tehnologii (7%) și științelor agricole (cca. 2%).

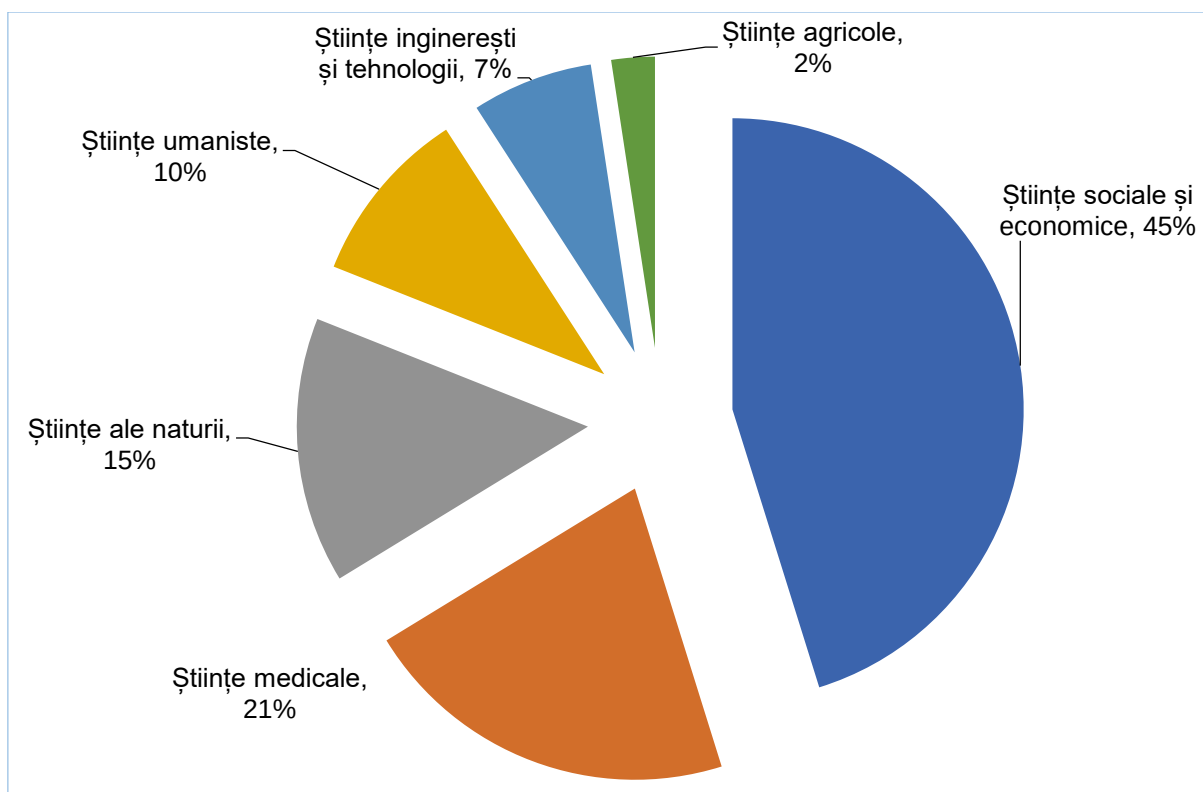

Figura 4.10. **Repartizarea persoanelor cărora le-a fost aprobat dreptul de conducător de doctorat în anul 2023, după domenii științifice**

La obținerea dreptului de a conduce doctorate se atestă tendința de dominare a femeilor, fapt constatat și la obținerea titlurilor științifice și științifico-didactice (Figura 4.11.A). Astfel, cota parte a femeilor reprezintă 52,1%, iar a bărbaților 47,9%. Vârsta medie a persoanelor care au obținut dreptul de conducător de doctorat este de 53,7 ani și este mai mică la femei decât la bărbați (Figura 4.11.B).

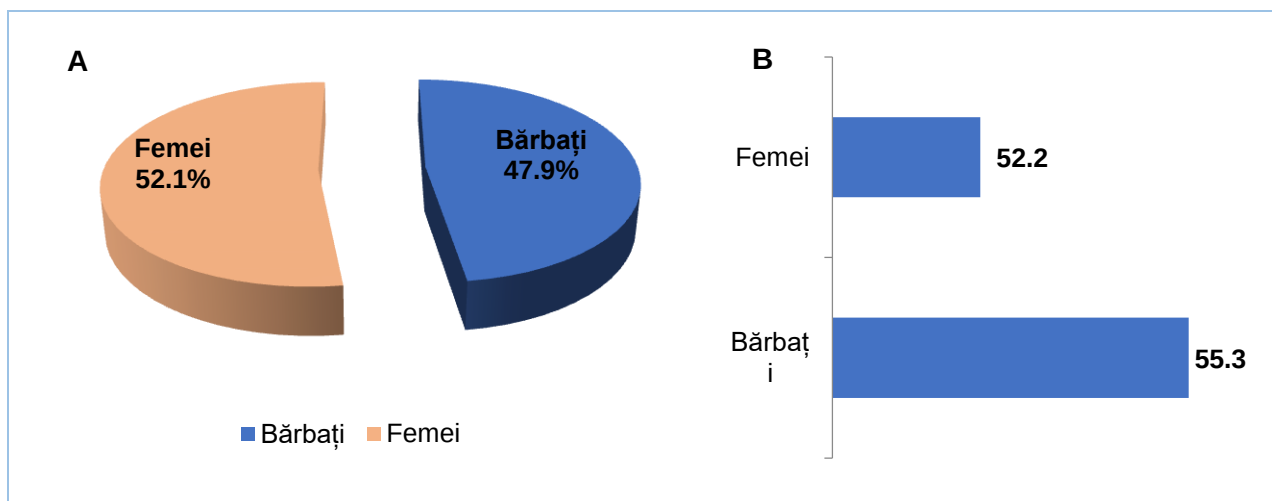

Figura 4.11. **Repartizarea persoanelor aprobate cu drept de conducător de doctorat în anul 2023 după gen (A) și vârsta medie (B)**

Femeile predomină în domeniul științelor sociale și economice și științelor umaniste. În celelalte domenii ponderea bărbaților este mai mare decât a femeilor (Figura 4.12.).

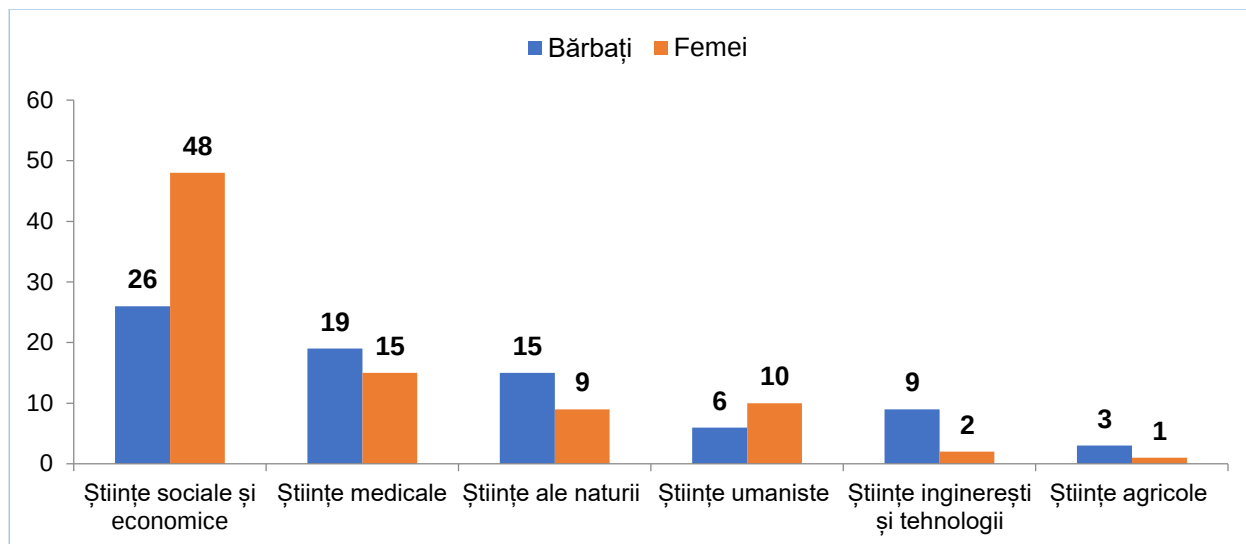

Figura 4.12. **Repartizarea persoanelor aprobate cu drept de conducător de doctorat în anul 2023 după gen și domeniu științific**

Din lista persoanelor care au obținut aprobarea de conducător de doctorat în anul 2023, 57% sunt doctori în științe, iar 43% – doctori habilitați (Figura 4.13.). Cea mai mare pondere a persoanelor care au obținut aprobarea dreptului de a conduce doctorate și dețin titlul științific de doctor habilitat, la fel ca și în anii precedenți, se constată în domeniul științelor medicale (16% din numărul total de persoane care au obținut acest drept și 37% din numărul doctorilor habilitați). Această tendință în anul 2023 a fost observată și în domeniul științelor naturii. În domeniul științelor agricole, științelor ingineresti și tehnologii, științelor umaniste și științelor sociale și economice este mai mare ponderea doctorilor care au obținut dreptul de a conduce doctorate (Figura 4.13.).

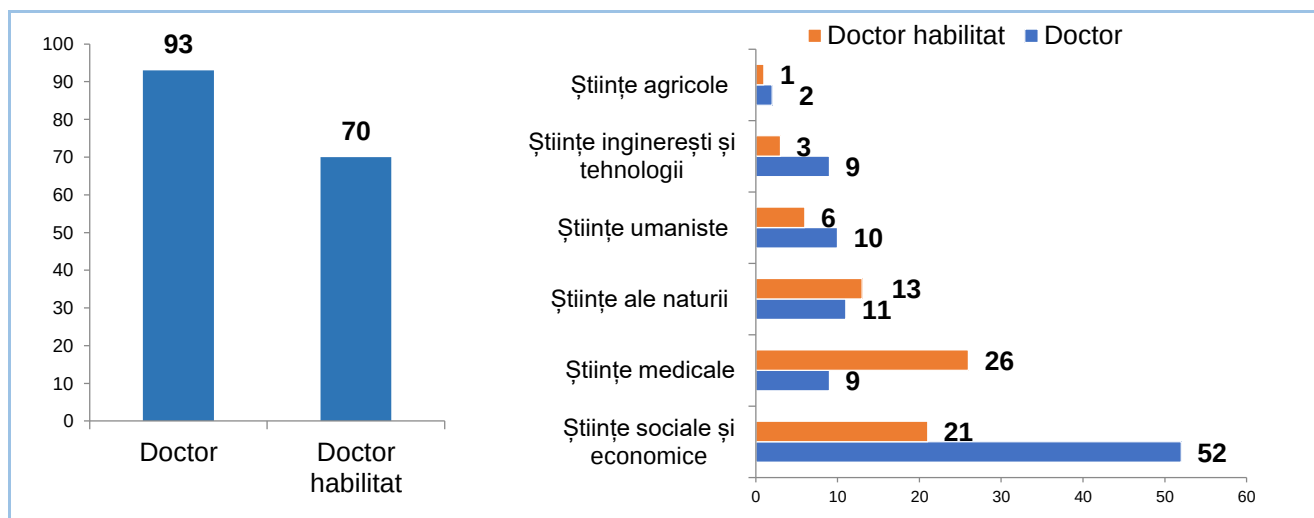

Figura 4.13. **Repartizarea persoanelor aprobate cu drept de conducător de doctorat după titlul științific deținut pe domenii științifice**

Numărul total al persoanelor care au drept de conducere a doctoratelor în Republica Moldova, în conformitate cu prevederile HG nr. 326/2019, iar ulterior a HG nr. 23/2023, este de 908 persoane. În total, la 01.01.2024, în registrele ANACEC sunt indicate 1391 de persoane cu drept de a conduce doctorate.

4.4. Recunoașterea și echivalarea actelor de înaltă calificare obținute în străinătate

În anul 2023 au fost recunoscute și echivalate 14 acte de înaltă calificare științifică și științifico-didactică obținute în străinătate, care au îndeplinit cerințele stipulate în *Regulamentul cu privire la recunoașterea și echivalarea actelor de înaltă calificare științifică și științifico-didactică obținute în străinătate* (HG nr. 472/2004) (Tabelul 4.7.).

Tabelul 4.7.

Repartizarea actelor recunoscute și echivalate în anul 2023 după domeniu și țara în care au fost obținute

Domeniul științei	Doctor habilitat	Doctor în științe	Conferențiar universitar	Țara în care a fost obținut actul
Științe ingineresti	1	2		Federația Rusă, Ucraina, Republica Franceză
Științe biologice		1		Federația Rusă
Științe economice		2		România
Filosofie		1		Marea Britanie
Istorie		3		Federația Rusă, Republica Bulgară, Ucraina
Arte		1		România
Drept		1		România
Filologie		1		Federația Rusă
Științe biologice			1	Republica Belarus
Total	1	12	1	7 țări

Au fost respinse 3 cereri de recunoaștere și echivalare a titlului științific, motivele principale invocate fiind nerespectarea prevederilor legale.

Rezultatele recunoașterii și echivalării actelor în anul 2023 se înscriu, în mare parte, în caracteristicile acestui proces pe întreaga perioadă de funcționare a sistemului național de atestare a personalului științific și științifico-didactic. În această perioadă (1993-2023) au fost recunoscute și echivalate peste 690 acte (fără actele eliberate în Uniunea Sovietică recunoscute și echivalate), din care 90 de titluri de doctor habilitat și 607 de titluri de doctor.

Analiza repartizării după domenii științifice a titlurilor conferite în străinătate, ulterior recunoscute și echivalate în Republica Moldova, arată că cele mai populare specialități sunt din tehnică, medicină și filologie, dar ponderi importante au și ramuri cu specific național, cum ar fi istoria națională sau filologia română, insuficiența specialiștilor în aceste domenii fiind soluționată inclusiv prin studii de doctorat în România (Figura 4.14.). Această repartizare după domenii științifice este mai echilibrată decât cea a titlurilor științifice conferite în Republica Moldova. În plus, în totalul celor care au susținut peste hotare este mai mare ponderea unor ramuri importante pentru economia Republicii Moldova, cum ar fi ingineria sau agricultura.

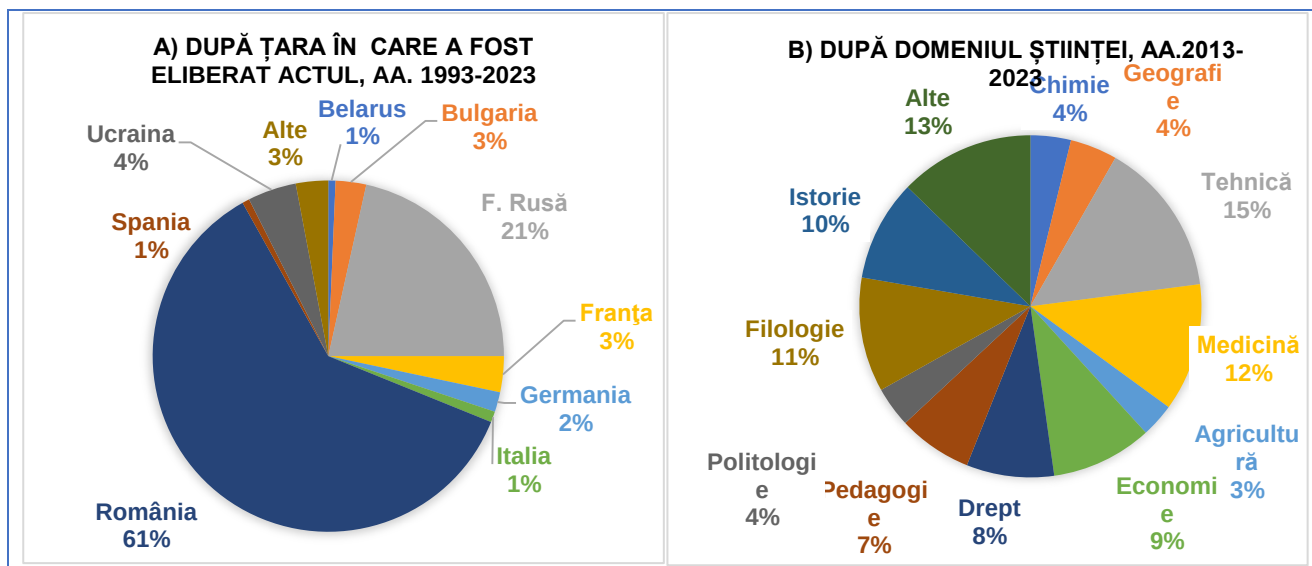

Figura 4.14. Repartizarea actelor recunoscute și echivalate în Republica Moldova, 1993-2023

O activitate conexasă procesului de atestare a personalului științific a fost eliberarea adeverințelor de autenticitate a actelor emise. În anul 2023, au fost eliberate 32 adeverințe de autenticitate atât cetățenilor străini care au obținut acte de înaltă calificare în Republica Moldova (10 persoane), cât și cetățenilor moldoveni (19 persoane). De menționat că la 3 persoane li s-au eliberat câte 2 adeverințe: pentru titlul științific (doctor în științe) și titlul științifico-didactic (conferențiar cercetător, conferențiar universitar) sau cercetător științific superior. Datele privind cetățenii Republicii Moldova cărora le-au fost eliberate adeverințe de autenticitate pot servi drept indicator al persoanelor înalt calificate care doresc să emigreze peste hotare și urmăresc ca actele să le fie recunoscute și echivalate în țările de destinație. Cei mai mulți din aceștia sunt cu vârsta cuprinsă între 31 și 50 ani și reprezintă științele educației și științele medicale (Figura 4.15.).

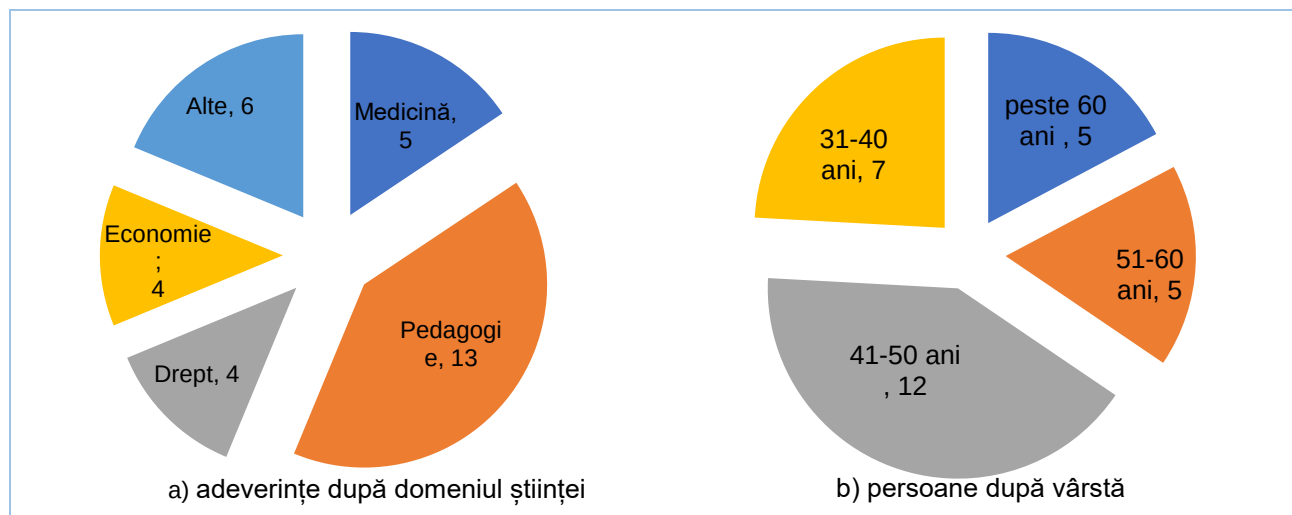

Figura 4.15. Repartizarea adeverințelor de autenticitate eliberate în anul 2023

4.5. Evaluarea revistelor și manifestărilor științifice

Revistele și manifestările științifice (inclusiv culegerile editate în baza materialelor prezentate la evenimente științifice) sunt instrumentele de bază de diseminare a rezultatelor științifice. Acest fapt solicită acțiuni concordate întreprinse de structurile de gestionare/ evaluare a activităților în cadrul domeniilor cercetării și inovării în scopul eficientizării instrumentelor menționate pentru a crește calitatea, vizibilitatea, relevanța producției editoriale cu caracter științific.

4.5.1. Evaluarea și clasificarea revistelor științifice

În anul 2023 au fost organizate două ședințe ale Comisiei de evaluare, clasificare și monitorizare a revistelor științifice, formată din reprezentanți ai ANACEC, Academiei de Științe a Moldovei, Consiliului Rectorilor, unde au fost evaluate 5 reviste științifice, inclusiv o revistă nouă (*Buletinul Științific al Universității de Stat „B. P. Hasdeu” din Cahul: Științe Sociale*), iar alte 3 reviste (revistele de tip A) au fost acreditate din oficiu, inclusiv revistă (*One Health & Risk Management*) care a solicitat o reacreditare neordinară în scopul accederii într-o categorie superioară, dat fiind faptul preluării acesteia în baza de date SCOPUS (Tabelul 4.8.). Publicațiile periodice de referință au fost acreditate cu recunoașterea acestora în calitate de reviste științifice pe 13 profiluri științifice.

Tabelul 4.8.

Reviste științifice evaluate și clasificate în anul 2023

Nr. crt	Denumirea revistei	Profilul științific
TIPUL A		
1.	Revista Arheologică	Istorie și arheologie
2.	Arta	Studiul artelor și culturologie
3.	One Health & Risk Management	Științe medicale; Științe biologice
TIPUL B+		
4.	The Moldovan Medical Journal	Științe medicale
TIPUL B		
5.	Buletinul Științific al Universității de Stat „B. P. Hasdeu” din Cahul: Științe Sociale	Științe politice, Științe juridice, Sociologie
6.	Supremația Dreptului	Științe juridice
7.	Электронная обработка материалов	Științe fizice; Științe ingineresti și tehnologii și Științe chimice
TIPUL C		
8.	Legea și Viața	Științe juridice

Reieșind din valabilitatea certificatelor de acreditare, procedurii de evaluare în scop de clasificare în anul 2023 urmau să fie supuse evaluării 17 reviste științifice. 7 dintre acestea au fost evaluate și clasificate, alte 4 sunt în proces de evaluare (au fost prezentate dosarele de evaluare). N-au fost evaluate/ nu sunt în proces de evaluare 6 reviste științifice din cele menționate mai sus:

- ✓ *Psihologie. Pedagogie Specială. Asistență Socială;*
- ✓ *Administrarea Publică;*
- ✓ *Relații Internaționale Plus;*
- ✓ *Revistă de Teorie și Practică Educațională DIDACTICA PRO;*
- ✓ *Revista Națională de Drept;*
- ✓ *Revista Botanică;*
- ✓ *Medicina Stomatologică / Stomatological Medicine.*

În anul de referință s-a încheiat ciclul III de clasificare a revistelor științifice. Procedura de evaluare a revistelor a demarat în anul 2009, în baza prevederilor *Regulamentului cu privire la evaluarea și clasificarea revistelor științifice*, aprobat prin Hotărârea comună a Consiliului Suprem pentru Știință și Dezvoltare Tehnologică (CSȘDT) și Consiliului Național pentru Acreditare și Atestare (CNAA) [nr. 212 din 06.11.2008](#). Stabilirea unor cerințe minimal acceptabile privind activitatea și calitatea revistelor științifice a fost indirect impusă de *Codul cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova* nr. 259 din 30.07.2004, care prevedea în standardele de acreditare a organizațiilor din domeniile cercetării și inovării *editarea unei reviste științifice periodice...* (art. 99, alin.2 (g)).

Stabilirea acestui standard a impulsat activitatea revistelor științifice existente, precum și apariția unor ediții științifice periodice noi.

Regulamentul menționat a fost modificat prin hotărârile comune la CSȘDT și CNAA nr.196 din 18.10.2012 și [nr.147 din 25.06.2015](#), apoi a fost revăzut repetat de Consiliul de conducere al ANACEC – deciziile nr. 6 din 18 decembrie 2018 și [nr. 23 din 19 decembrie 2023](#). În pofida faptului că fiecare revizuire a cadrului normativ urmărea scopul creșterii exigentelor de evaluare și clasificare a publicațiilor științifice periodice editate în țară, numărul, dar și ponderea revistelor științifice de categorii superioare, a fost în creștere. Astfel, în 2023 ponderea revistelor științifice de Tip A a sporit până la 22%, iar a celor de Tip C s-a redus până la 6% (Figura 4.16.). În analiză au fost incluse și cele 4 reviste menționate mai sus care se află în proces de evaluare la ANACEC.

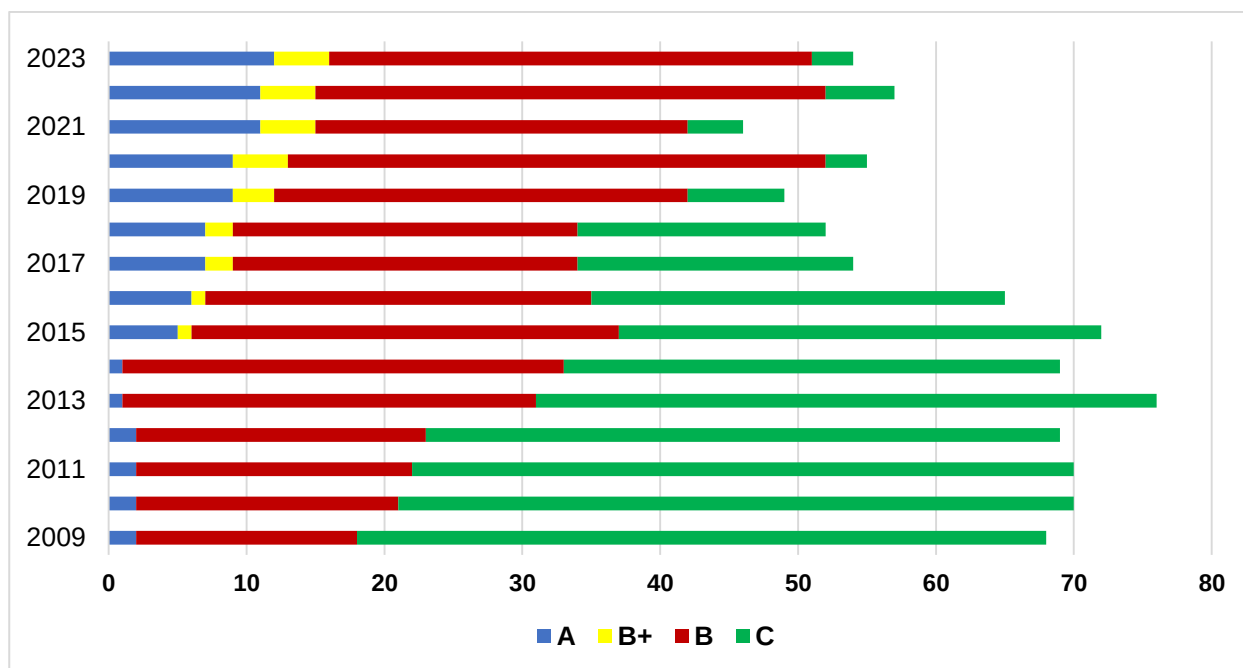

Figura 4.16. Evoluția revistelor științifice în Republica Moldova după tipuri de clasificare

Ținem să menționăm că 5 din cele 12 reviste indexate în bazele de date WoS și SCOPUS (revistele de Tip A) reprezintă domeniul silințelor umaniste (pentru care, aparent, accesarea în aceste baze de date este mai dificilă, în raport cu alte domenii științifice):

- 1) [Buletinul Academiei de Științe a Republicii Moldova. Matematica](#) (SCOPUS);
- 2) [Chemistry Journal of Moldova](#) (WoS și SCOPUS);
- 3) [Computer Science Journal of Moldova](#) (WoS și SCOPUS);
- 4) [Plural. History. Culture. Society](#) (SCOPUS);
- 5) [Problemele energiei regionale](#) (WoS);
- 6) [Quasigroups and Related Systems](#) (SCOPUS);
- 7) [Revista Arheologica](#) (SCOPUS);
- 8) [Revista Arta](#) (SCOPUS);
- 9) [Revista de Etnologie și Culturologie](#) (SCOPUS);
- 10) [Stratum Plus](#) (WoS și SCOPUS);
- 11) [Surface engineering and applied electrochemistry](#) (WoS și SCOPUS);
- 12) [One Health & Risk Management](#) (SCOPUS).

De altfel, la domeniul științelor socio-umaniste se referă 2/3 din profilurile revistelor științifice acreditate, științelor fizico-matematice, chimice și tehnice le revin 15%, și alte 15% constituie profilurile cu atribuție la științele medicale și biologice (Figura 4.17.).

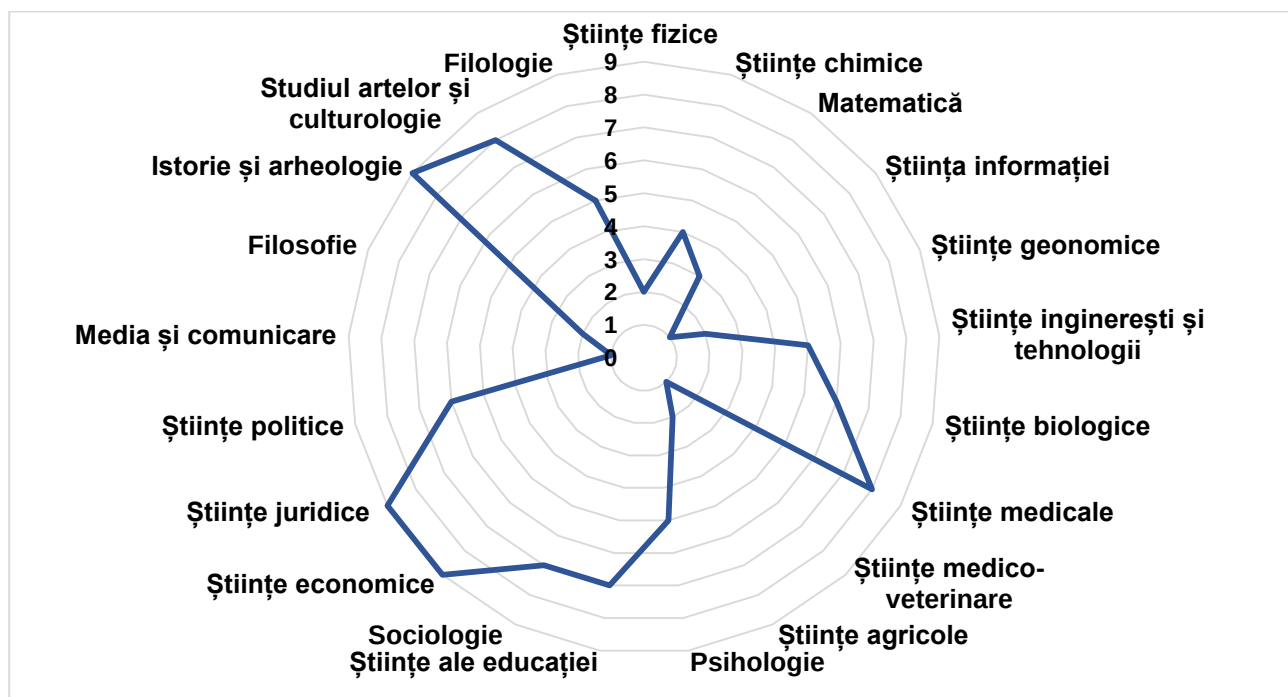

Figura 4.17. Distribuția profilurilor revistelor științifice clasificate conform domeniilor științifice

În tendința de implementare la nivel național a principiilor Științei Deschise, în special al Accesului Deschis la publicații științifice, menționăm, de asemenea, creșterea, în raport cu anul precedent, cu 2 unități a numărului revistelor preluate în baza de date DOAJ (Directory of Open Access Journals – bază internațională de date a revistelor care au aprobat politici de Acces Deschis), datorită accederii pe această platformă a revistelor *Moldoscopie* și *Revista națională de drept*. Pentru moment, în această bază au fost indexate 40 de reviste din Republica Moldova, inclusiv 38 de reviste științifice din lista publicațiilor periodice clasificate.

4.5.2. Validarea manifestărilor științifice

În anul 2023, utilizând funcționalitățile [Platformei on-line pentru înregistrarea, monitorizarea și raportarea evenimentelor științifice din Republica Moldova](#) (în continuare - Platforma), pusă în aplicare în baza [Regulamentului cu privire la recunoașterea, clasificarea și evidența manifestărilor științifice](#) (aprobat prin Decizia CC al ANACEC nr. 5 din 28.01.2022), a fost realizată o evaluare detaliată a aspectelor cantitative și calitative ale manifestărilor științifice organizate în țară. Dat fiind faptul că raportarea pe Platformă a evenimentelor din anul 2023 nu s-a încheiat, a fost efectuată o analiză detaliată a situației în anul precedent.

Astfel, în baza datelor generate de Platformă, constatăm că în anul 2022 din 376 evenimente planificate au fost organizate 317 evenimente, ce constituie 84% din numărul celor planificate (Figura 4.18.). Au fost raportate (a fost prezentată integral informația solicitată conform prevederilor regulamentare) 291 evenimente – 92% din numărul celor organizate. Dispune de înregistrare video doar fiecare al treilea eveniment raportat pe Platformă.

Nu s-au înregistrat diferențe substanțiale privind procedurile de planificare/ organizare/ raportare pe Platformă în dependență de categoriile evenimentelor declarate de organizatori – internaționale/ cu participare internațională/ naționale. În ce privește preluarea video-urilor sau a link-urilor către acestea pe Platformă, relatăm că înregistrările respective sunt atașate la fiecare al doilea

eveniment internațional, la fiecare al treilea eveniment cu participare internațională și la fiecare al cincilea eveniment național.

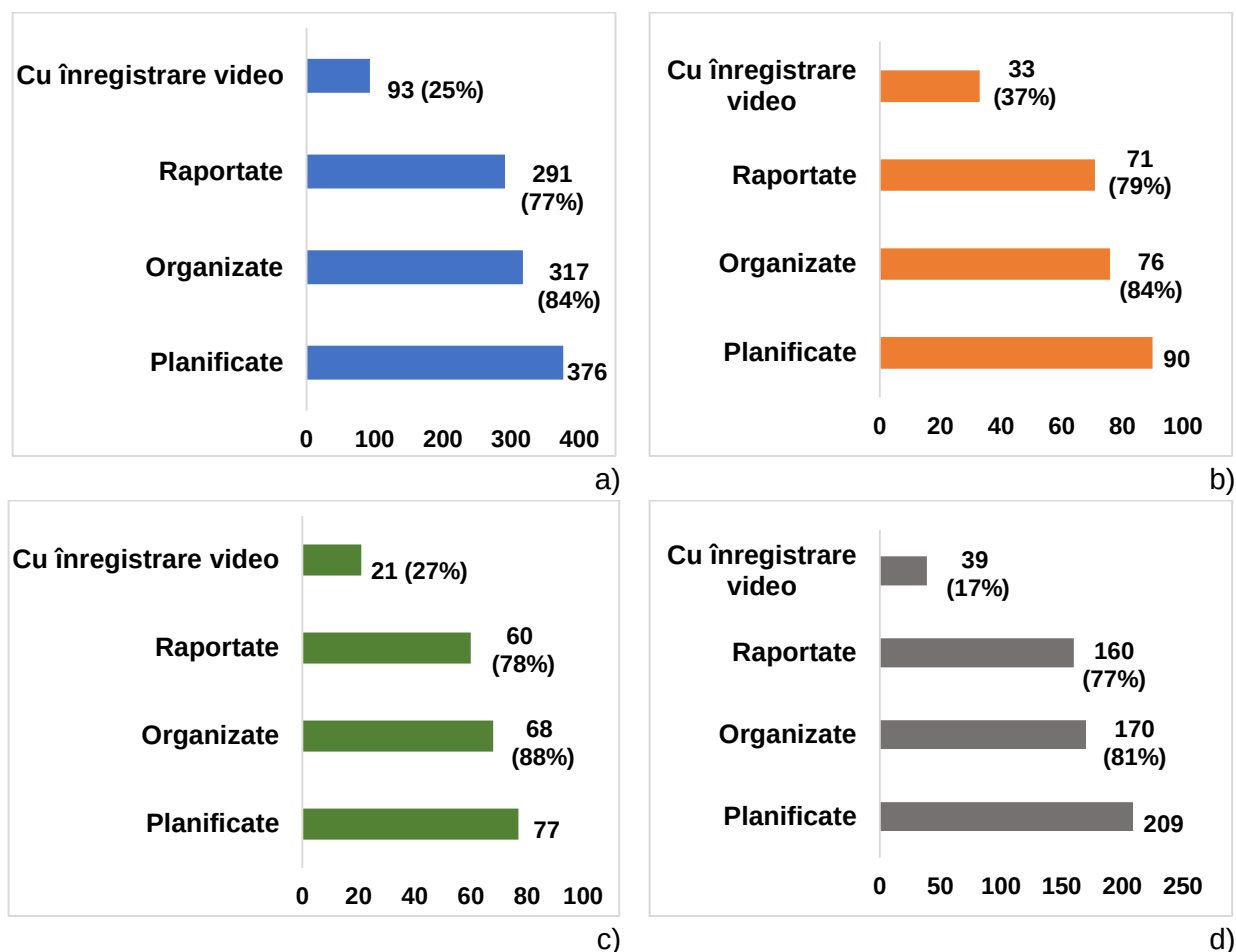

Figura 4.18. Planificarea/ organizarea/ raportarea evenimentelor științifice în anul 2022, în dependență de categoria evenimentului declarat: (a) toate categoriile de manifestări științifice; (b) manifestările științifice internaționale; (c) manifestările științifice cu participare internațională; (d) manifestările științifice naționale

Notă: În figură valorile relative sunt prezentate în raport cu indicatorii planificați

Regulamentului cu privire la recunoașterea, clasificarea și evidența manifestărilor științifice, evidențiază 7 tipuri de manifestări științifice: congres, simpozion, conferință, colocviu, sesiune, seminar, masă rotundă. Primele trei tipuri au fost supuse unei evaluări mai minuțioase în scopul validării de către Consiliul de conducere al ANACEC, dat fiind faptul ca acestea finisează cu culegerile materialelor prezentate la evenimente, care sunt contorizate în procesele de atestare/abilitare cu dreptul de a conduce doctorate a cadrelor științifice și științifico-didactice. Din cauza problemelor organizaționale și financiare, un șir de culegeri ale materiale prezentate la evenimentele științifice organizate în anul de referință au fost publicate cu mare întârziere și, ca consecință, aprobarea [Registrului manifestărilor științifice recunoscute pe anul 2022](#) s-a reușit doar spre finele anului 2023 (Decizia Consiliului de conducere al ANACEC nr. 21 din 19 decembrie 2023).

În procesul validării manifestărilor științifice se ține cont de un șir de cerințe de eligibilitate stabilite regulamentar privind procedurile de organizare și raportare a evenimentelor, precum și de calitatea lucrărilor preluate în culegeri. Astfel, în anul 2022 au fost organizate și raportate toate congresele științifice planificate, doar că din 3 congrese internaționale (declarate de organizatori), n-a corespuns integral cerințelor regulamentare nici unul (Figura 4.19.). Din 2 congrese cu participare internațională, a corespuns cerințelor regulamentare doar unul. În rezultat, 3 congrese

internaționale și un congres cu participare internațională, preluate pe Platformă, ce constituie 80% din numărul evenimentelor organizate și raportate, au fost validate cu diminuarea categoriei.

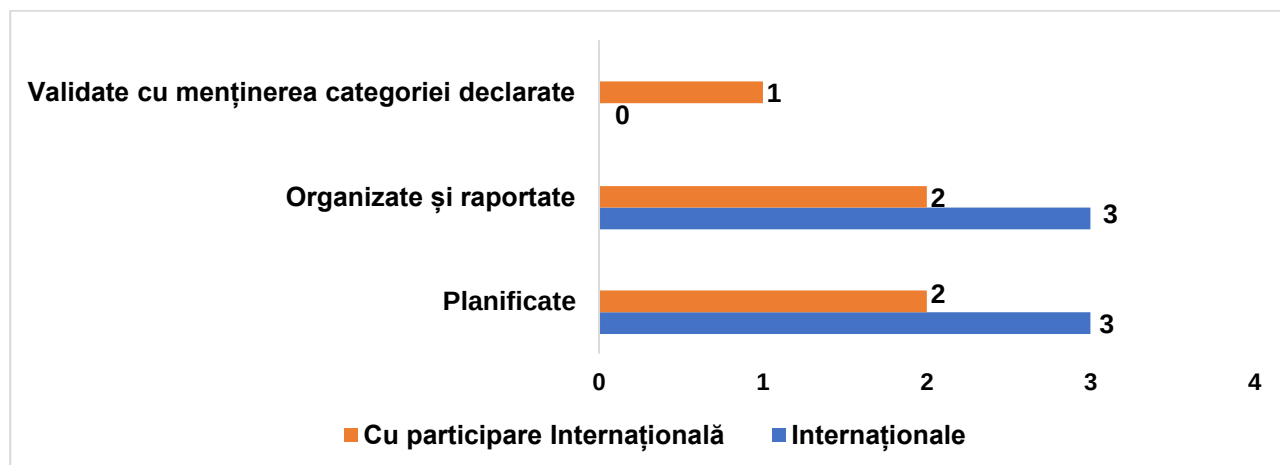

Figura 4.19. Planificarea, organizarea și validarea congreselor științifice

În anul 2022 au fost planificate și 18 simpozioane științifice, dintre care au fost organizate 11 (61%) și au fost validate cu menținerea categoriei declarate doar 5 (Figura 4.20.). O necorespondere cerințelor regulamentare se înregistrează mai frecvent în cazul simpozioanelor internaționale, în timp ce simpozioanele naționale planificate mai frecvent nu se desfășoară. Astfel, din 8 simpozioane științifice internaționale, planificate în anul 2022, au fost organizate 7, dintre care a fost validat cu menținerea categoriei declarate doar unul (Figura 4.20.), iar din 7 simpozioane științifice naționale au fost organizate și raportate doar 2, ambele fiind validate. Au fost, de asemenea, organizate/ raportate și validate 2 simpozioane cu participare internațională, din cele 3 planificate. Astfel, din categoria simpozioanelor științifice 6 evenimente (55%) au fost validate cu diminuarea categoriei declarate.

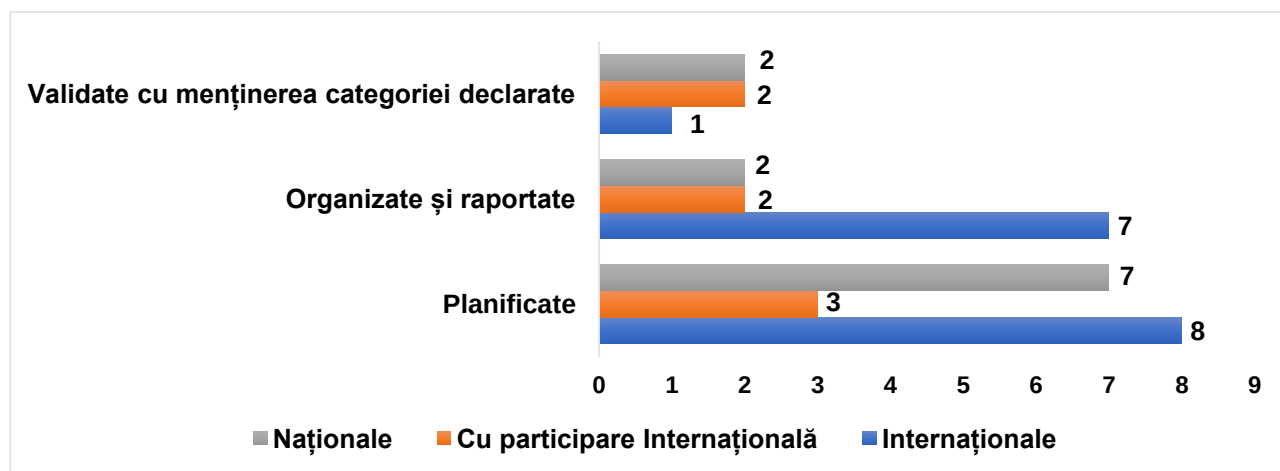

Figura 8.20. Planificarea, organizarea și validarea simpozioanelor științifice

Din 170 de conferințe științifice planificate în anul 2022 au fost organizate 124 (73%) și validate cu menținerea categoriei declarate 74 (Figura 8.21.).

Din 66 conferințe internaționale au fost organizate și raportate 52 (78%) și validate cu menținerea categoriei declarate de organizatori 11, ceea ce constituie 21% din cele raportate cu atribuire la tipul de referință. Din 56 de conferințe cu participare internațională planificate au fost organizate 42 (76%) și validate cu menținerea categoriei declarate 33, ceea ce constituie 79% din numărul celor raportate. Din 48 de conferințe naționale planificate au fost organizate, raportate și validate 30 de evenimente (63%). Astfel, cu referire la această categorie de manifestări științifice, validarea cu diminuarea categoriei a fost aplicată în cazul a 50 de evenimente, ce constituie 40% din numărul conferințelor înregistrate pe Platformă.

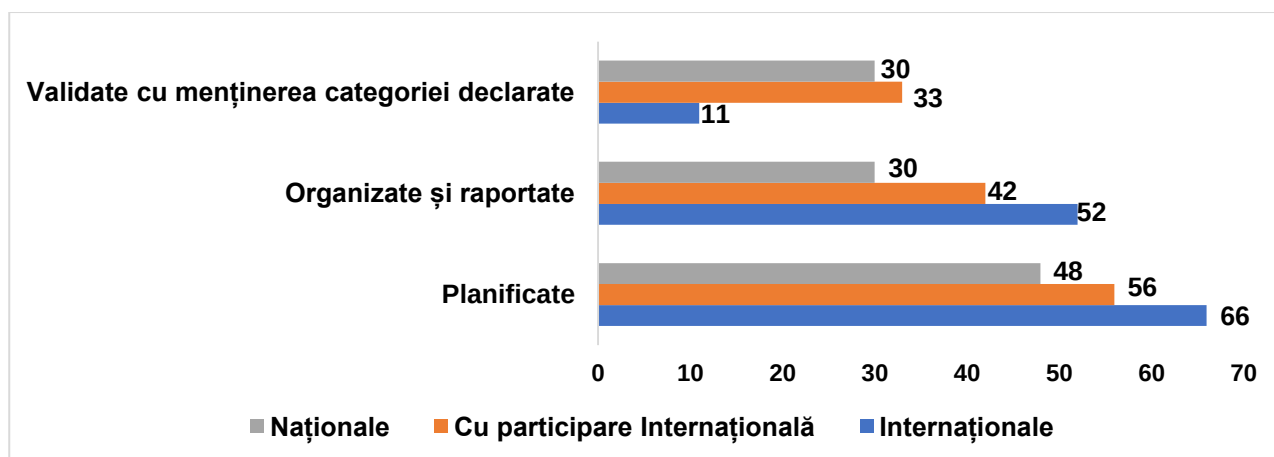

Figura 8.21. **Planificarea, organizarea și validarea conferințelor științifice**

În baza datelor prezentate putem conchide că, în cazul congreselor, simpozioanelor, conferințelor științifice, ce constituie 45% din totalul evenimentelor preluate în anul 2022 pe Platformă, mai frecvent nu se desfășoară manifestările științifice naționale planificate, în timp ce necorespunderea evenimentelor declarate cerințelor regulamentare stabilite (ce a indus validarea evenimentelor la o categorie inferioară) se înregistrează mai frecvent în cazul evenimentelor științifice internaționale.

A fost, de asemenea, analizată situația privind organizarea evenimentelor științifice planificate pentru anul 2023 (Figura 8.22.). Pentru anul respectiv au fost planificate 316 evenimente științifice – o diminuare cu 16% în raport cu anul precedent. În același timp, menționăm că diminuarea vizează în special tipurile de evenimente care nu prevăd publicarea materialelor contorizate în cadrul activităților de evaluare întreprinse de ANACEC (colocvii/ seminare/ sesiuni/ mese rotunde), pe când numărul congreselor/ simpozioanelor/ conferințelor planificate a sporit de la 193 în 2022 la 207 în anul 2023.

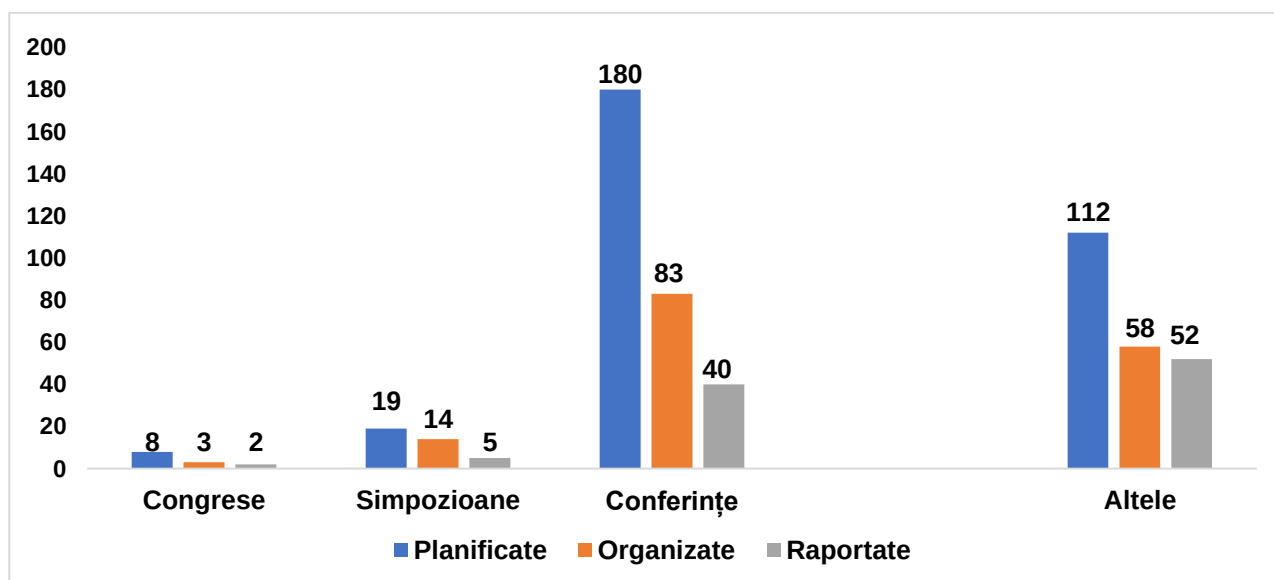

Figura 8.22. **Planificarea/ organizarea/ raportarea evenimentelor științifice în anul 2023**

Au fost declarate drept organizate 158 de evenimente științifice, ceea ce constituie 50% din numărul celor planificate. Ponderea congreselor/ simpozioanelor/ conferințelor organizate, în raport cu cele planificate, a constituit 48%, în timp ce ponderea altor tipuri de evenimente organizate în raport cu cele planificate a constituit 52%.

Au fost raportate (prezentată integral informația solicitată privind evenimentul organizat) 99 de evenimente, ceea ce constituie 63% din numărul celor organizate, indicatorul variind de la 47% în cazul conferințelor/ simpozioanelor/ conferințelor la 90% în cazul altor tipuri de evenimente

științifice (sesiuni/ seminare etc.). Diferențele elucidate pot fi interpretate prin prevederile normative în vigoare – în primul caz, la etapa de raportare este prevăzută plasarea obligatorie pe Platformă a culegerilor materialelor editate.

În baza analizei comparative a indicatorilor generați de Platformă putem conchide: în pofida faptului că în anul 2023 au fost planificate mai multe congrese/ simpozioane/ conferințe, ponderea evenimentelor organizate de acest tip e inferioară celei înregistrate în anul precedent. În același timp, trebuie să remarcăm că, reieșind din practica anilor precedenți, la etapa actuală este prematur de a face concluzii definitive privind organizarea evenimentelor în anul 2023, în special privind congresele/ simpozioanele/ conferințele organizate și raportate, dat fiind faptul că culegerile materialelor prezentate la aceste evenimente se publică adesea cu întârziere.

4.6. Evaluarea cercetării și inovării: realizări și probleme

Un proces bine gândit de evaluare a cercetării și inovării ghidează colectarea eficientă și sistematică a datelor și constituie o bază de dovezi pentru stabilirea nivelului de progres a domeniului. Prin evaluarea cercetării și inovării se obțin informații cheie despre modul în care evoluează lucrurile și anumite date sumative pentru a constata dacă obiectivele au fost atinse și dacă totul a funcționat bine sau mai puțin bine.

Prin urmare, evaluarea cercetării și inovării pe perioada anului 2023 a reprezentat nu doar o simplă înțelegere a faptului că rezultatele au fost atinse, ci a dezvăluit și o anumită măsură în care acțiunile realizate au fost rezultatul unei monitorizări eficiente a procesului în perspectiva luării anumitor decizii cu privire la valoarea și calitatea domeniului. Calitatea dovezilor colectate în procesul de evaluare a cercetării și inovării a depins, în primul rând, de designul și completitudinea *indicatorilor de evaluare* structurați în baza metodologiilor și regulamentelor care stau la baza activității respective. Observațiile și datele colectate ne-au permis să constatăm un șir de realizări, dar și probleme.

Realizări

- Pe parcursul anului 2023 a fost continuată îmbunătățirea procesului de evaluare în cercetare și inovare, punându-se un accent din ce în ce mai mare pe responsabilitatea evaluatorilor, dar și a celor evaluați și pe înțelegerea faptului că aplicarea metodologiilor și regulamentelor trebuie să fie bazată pe dovezi obiective și pe metode de transparentă în evaluare, punându-se în centru cel care aspiră la un titlu științific sau științifico-didactic.
- S-a lucrat asupra conferirii *procesului de evaluare* unui *caracter mai simplu*, mai ușor de verificat, mai stabil, transparent, coerent, flexibil, adaptabil diverselor necesități, care să permită evaluarea separată a diverselor componente științifice, atât în mod integral (parcursul în cariera științifico-didactică), cât și în ultima perioadă (în cariera științifică). Un astfel de sistem s-a recomandat ca adecvat obiectivului, adică a contribuit în mod sigur la evidențierea performanțelor științifice ale candidaților la titlu științific sau științifico-didactic.
- Au fost *contracarate situațiile de manifestare a unor aspecte de manevră* pentru unele interese neștiințifice sau ambiții personale pseudoștiințifice la nivelul tezelor de doctorat susținute atât în Republica Moldova, cât și peste hotare.
- O atenție deosebită în procesul de evaluare s-a acordat *calității și numărului publicațiilor științifice* în reviste de peste hotare și în reviste naționale din diverse categorii de acreditare. S-a dat o pondere mult mai mare publicațiilor indexate în Web of Science și Scopus, fapt care a condus la situația când mai mulți cercetători au făcut efortul ca să publice articole în reviste de prestigiu, acceptate de ANACEC, în loc de articole în reviste pseudoștiințifice, de tip „prădător” sau dubioase, care nu au valoare științifică, din cauza nerespectării standardelor internaționale în vigoare.

- S-a încercat *asigurarea sustenabilității procesului de evaluare*, coexistând într-un cadru foarte diversificat de activități de menținere a progreselor în domeniu, a direcțiilor și orientărilor de perfecționare, reieșind din aspirațiile și nevoile beneficiarilor. Dezvoltarea durabilă a fost și în continuare principiul organizator al activității prin abordarea persistentă și dinamică, fiind menținut un echilibru rațional între necesitățile celor implicați în evaluare și evaluatori.
- A fost asigurată *transparența procesului de evaluare*, prin acordarea de sens acțiunilor de evaluare, comisiile de experți demonstrând că pot discerne informațiile prezentate în dosare, pot construi evaluarea pe indicatori adecvați, cuplați cu metoda calitativă. În procesul de evaluare s-a formulat opinia că trebuie luate în calcul și criterii precum reputația, integritatea științifică, caracterul inedit sau atipic al tezei, asumarea de către candidați a riscurilor etc.

Probleme

- Incompletitudinea „standardului de aur” al evaluării, când dovezile cantitative sunt stabile, iar dovezile calitative sunt fluctuante, în funcție de experții evaluatori. Prevalarea indicatorilor cantitativi în raport cu cei calitativi generează, în anumite cazuri, nemulțumirea cadrelor științifice. Îmbinarea indicatorilor calitativi cu cei cantitativi nu întotdeauna se soldează cu un rezultat favorabil candidaților în aprecierea cu calificative a tezilor de doctorat. Apare necesitatea prioritizării evaluării calitative *inter pares*, susținută de indicatorii cantitativi. Problema echilibrului dintre abordarea calitativă și cea cantitativă rămâne a fi una stringentă. Se emite și ideea creării a două subcomisii de experți: una care se va axa pe substanța tezei, alta mai mult pe indicatori, deoarece „lupta” sau confruntarea dintre acestea va determina, până la urmă, care este adevărata calitate a tezei de doctorat.
- Nu este întotdeauna posibil sau fezabil să se implementeze cadrul cel mai bun în evaluarea articolelor publicate. Candidații la titlul științific sau științifico-didactic nu întotdeauna apelează la ajutorul profesioniștilor în redactarea materialului, pornind de la faptul că această evaluare este una nefinanțată și este deseori lipsită de încredere, este nesigură.
- Rămâne a fi problemă și promovarea la doctorat în baza principiului meritologiei, adică a celor care merită și pot realiza o cercetare științifică de calitate. Este din ce în ce mai greu să fie promovată excelența științifică reală și se mai atestă cazuri de impostură.
- Persistă ambiguități și contradicții în cadrul normativ, ceea ce afectează calitatea evaluării și contribuie la creșterea rolului factorilor subiectivi în aprecierea competențelor candidaților și a lucrărilor științifice prezentate.

Calitatea evaluării dosarelor de atestare parvenite la ANACEC este afectată și de problemele generale, caracteristice mediului academic, sesizate și în anii precedenți. Printre acestea se numără atractivitatea redusă a studiilor doctorale legată de condițiile relativ nefavorabile ale cercetătorilor din Republica Moldova în comparație cu cele din țări puternic dezvoltate, în special asigurarea financiară și cu echipament, infrastructura de cercetare, accesul la baze de date, mediul academic și asigurarea meritocrației, posibilitatea avansării în carieră și de a fi în contact cu știința de vârf, calitatea vieții și situația social-economică. Aceasta conduce la faptul că nu totdeauna în cercetare vin cei mai talentați și se păstrează tendința de reducere a numărului doctoranzilor cu studii la zi, deoarece aceștia sunt nevoiți să lucreze în paralel cu efectuarea studiilor. Un factor demotivant ar fi și percepția deseori negativă și rolul redus al cercetării științifice în societate, în mediul educațional (inclusiv în universități) și decizional din Republica Moldova.

5. Profilul Comisiilor de evaluare externă, Comisiilor de experți și a Comisiilor de profil

5.1. Învățământul general

În anul 2023, procesul de evaluare externă la nivelul învățământului general a fost realizat de 84 de Comisii de evaluare externă, fiecare comisie fiind formată din cel puțin trei persoane, în special angajați ai ANACEC. Cei 81 de evaluatorii externi cooptați și antrenați în comisiile de evaluare externă au fost ca și în alți ani, preponderent specialiști ai OLSDÎ. Din ei, 42 de persoane au fost implicate în procesul de evaluare externă pentru prima dată, iar 39 sunt evaluatori cu experiență, fiind incluși în calitate de membri în cadrul a două sau mai multe comisii de evaluare externă. Cerințele înaintate pentru evaluatorii externi vizează cunoașterea cadrului normativ în vigoare, a politicilor și specificului sistemului de învățământ din Republica Moldova, deținerea experienței în domeniul educației și realizarea formărilor în domeniul evaluării externe. Specialiștilor din Direcția de specialitate le-a revenit atât rolul de membru în Comisiile de evaluare externă, cât și rolul de președinte al acestor comisii. Conform procedurii stabilite, componența Comisiilor de evaluare externă este aprobată prin Ordin.

De menționat că reducerea capacităților umane ale DEÎG în anul 2023 dat fiind demisia a patru angajați, a constituit o provocare pentru direcție în aspect de personal implicat în evaluarea externă și număr de instituții efectiv evaluate.

Ținând cont de faptul că evaluarea externă reprezintă o responsabilitate complexă, iar competențele evaluatorilor externi sunt fundamentale în asigurarea unui proces de evaluare de înaltă calitate, o deosebită importanță și în anul de referință s-a acordat pregătirii profesionale a experților externi implicați în calitate de potențiali evaluatori. În acest context, DEÎG a organizat semestrial webinare informative și de instruire pentru potențialii evaluatori externi privind procedura de evaluare externă implementată de către Agenție, specificul evaluărilor "peer review", accentuând importanța parteneriatului dintre ANACEC și OLSDÎ, beneficiari ai cărora au fost cca. 220 de persoane.

Totodată, în acest an, atât angajații DEÎG (10 persoane), cât și 26 de evaluatori externi cu experiență în procesul de evaluare externă, au fost activ implicați în simularea aplicării *Chestionarului pentru identificarea necesităților de formare a evaluatorilor externi*, elaborat în cadrul proiectului internațional EQET SEE "Îmbunătățirea calității educației," gestionat de către *Education Reform Initiative of South Eastern Europe/ERI SEE*. Chestionarul definitivat urmează a fi aplicat, iar în baza informațiilor colectate și analizate, se vor dezvolta programe de formare pentru consolidarea competențelor evaluatorilor externi, adaptate pentru fiecare țară parteneră. Astfel, activitățile din proiect vor contribui la eforturile comune ale statelor balcanice și Republicii Moldova de a îmbunătăți semnificativ procesul de evaluare externă și de a promova standarde înalte în domeniul educației.

Cu scopul de a consolida în continuare Comisiile de evaluare externă și de a asigura o prestație de calitate din partea evaluatorilor externi implicați în procesul de evaluare externă, Direcția de specialitate își propune în perspectivă următoarele măsuri:

- Valorificarea în continuare în cadrul activităților de formare a *Standardului de competențe pentru evaluatorul extern*, aprobat prin Decizia Consiliului de Conducere ANACEC nr. 18 din 16 septembrie 2022.

- Organizarea și desfășurarea periodică a activităților de instruire și cursurilor de formare continuă pentru consolidarea competențelor profesionale ale evaluatorilor externi.
- Evaluarea sistematică a nivelului de pregătire a membrilor Comisiilor de evaluare înainte de vizita de evaluare în instituții.
- Oferirea de consultații și îndrumări explicite membrilor comisiei de evaluare externă cu privire la discrepanțele dintre rezultatele evaluărilor interne și externe, precum și modalitățile practice de operaționalizare a criteriilor de evaluare.
- Actualizarea și completarea *Registrului de evaluatori pentru învățământul general*, inclusiv prin identificarea unor noi potențiali experți evaluatori din rândul cadrelor de conducere evaluate cu calificativul *Foarte bine*, în vederea formării acestora și implicării în misiuni de evaluare externă.
- Organizarea sondajelor periodice pentru colectarea feedback-ului de la instituțiile evaluate și alte părți interesate, inclusiv evaluatorii implicați în procesul de evaluare externă.
- Elaborarea și publicarea articolelor tematice, contribuind la diseminarea experienței și la dezvoltarea cunoștințelor în domeniul evaluării instituționale în învățământul general.

Pe parcursul anului de referință, în realizarea activităților sale regulamentare, DEÎG a beneficiat de sprijinul consecvent al Comisiei de profil în învățământul general, care s-a întrunit în 9 ședințe dedicate preponderent examinării rapoartelor și validării rezultatelor evaluării externe pentru 63 de instituții de învățământ general și 156 de cadre de conducere. Implicarea Comisiei de profil în procesul de examinare și validare a rezultatelor evaluării externe a contribuit la luarea unor decizii informate, contribuind la transparența și îmbunătățirea continuă a calității procesului de evaluare externă în învățământul general din Republica Moldova.

În lumina dezbaterilor asupra problemelor cheie referitoare la calitatea educației, evoluția noilor așteptări și tendințe în domeniul educației, precum și imperativul actualizării unor acte normative în vigoare, ședințele Comisiei de Profil în Învățământul General din anul 2023 au reprezentat de asemenea un for de analiză și reflexie.

5.2. Învățământul profesional tehnic

În anul de referință, în scopul organizării procesului de evaluare externă a programelor de formare profesională în învățământul profesional tehnic, au fost constituite 13 Comisii de evaluare externă (CEE), care au întrunit 66 de evaluatori, implicați în evaluarea programelor de formare profesională în vederea autorizării de funcționare provizorie și/sau acreditării.

Tradițional, o deosebită atenție în procesul de selectare a experților evaluatori a fost acordată acoperirii tuturor programelor de formare profesională, supuse evaluării, cu evaluatori specialiști în domeniu. Astfel, în componența CEE a programelor de formare profesională au fost cooptate cadre didactice și persoane cu experiență în domeniul evaluat din instituții de stat și private, inclusiv din cadrul instituțiilor de învățământ superior – 24 persoane, centrelor de excelență și colegii – 17 persoane, școlilor profesionale – 5 persoane și din cadrul altor instituții – 7 persoane (Tabelul 5.2.1). În procesul de evaluare externă, aspectele cu referire directă la elevii instituțiilor evaluate au fost examinate de către membrii comisiilor cooptați din rândul studenților. În acest scop în componența fiecărei CEE constituită în vederea evaluării programelor de formare profesională a fost inclus câte un student. Astfel, în perioada analizată, în activitatea CEE au participat 13 studenți din diverse instituții de învățământ superior.

Repartizarea experților evaluatori implicați în procesul de evaluare externă în învățământul profesional tehnic, după instituția în care activează

Total programe evaluate (în vederea autorizării de funcționare provizorie sau acreditării)		49
Număr comisii de evaluare		13
Total experți evaluatori, dintre care:		66
Din instituții de învățământ superior,		24
inclusiv	UTM	18
	USM	3
	Academia „Ștefan cel Mare”	1
	UCCM	1
	USPEE „C. Stere”	1
Din Centre de excelență, Colegii,		17
inclusiv	Centrul de Excelență în Construcții	4
	Centrul de Excelență în Economie și Finanțe	3
	Centrul de Excelență în Electronică și Energetică	4
	Colegiul „Alexei Mateevici”	1
	Colegiul de Arte „Nicolae Botgros”	1
	Centrul de Excelență în Servicii și Prelucrarea Alimentelor	1
	Centrul de Excelență în Informatică și Tehnologii Informaționale	3
Din Școli profesionale,		5
inclusiv	Școala Profesională nr. 9, mun. Chișinău	1
	Școala Profesională Hîncești	2
	Școala Profesională nr. 4, mun. Chișinău	1
	Școala Profesională Bubueci	1
Din Alte instituții,		7
Inclusiv:	AȘM	1
	Centrul Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească	1
	SRL „DTI Expert”	2
	SRL „Innovatronic”	1
	SRL „Agri Solutions”	1
	SRL „M-Testing”	1
Studenti		13

Luând în considerare că pentru mulți absolvenți ai instituțiilor de ÎPT continuarea studiilor în cadrul instituțiilor de învățământ superior constituie un parcurs firesc în viața socio-profesională, în componența CEE sunt cooptați preponderent specialiști din învățământul superior. Astfel, cca. 36,4% din evaluatori au fost cadre didactice din instituțiile de învățământ superior (5 instituții), ponderea cea mai mare revenind cadrelor didactice de la UTM (75%). Aceasta se explică prin specificul programelor de studii evaluate în anul de referință, majoritatea din ele fiind din domeniul general de studii Inginerie, prelucrare și construcții. 22 persoane sau cca. 33,3% din numărul total de evaluatori au fost cooptate din cadrul a 11 instituții de învățământ profesional tehnic (centre de excelență, colegii, școli profesionale). Analiza datelor denotă că persoanele din instituțiile de

învățământ profesional tehnic, antrenate în CEE, sunt preponderent cadre manageriale (directori sau directori adjuncți).

În anul 2023, cca. 14,3% din evaluatorii externi au fost cooptați din alte 6 instituții, inclusiv AȘM, Centrul Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească, SRL „DTI Expert”, SRL „Innovatronic”, SRL „Agri Solutions”, SRL „M-Testing”.

În rezultatul analizei profilului CEE s-a constatat că cca. 31,8% din evaluatori dețin titluri științifico-didactice, 34,8% dețin grade didactice și manageriale, 13,7% sunt specialiști care activează în domeniu evaluat, inclusiv cadre didactice universitare fără titluri științifico-didactice, iar 19,7% sunt studenți.

Totodată, de menționat că numărul evaluatorilor externi la programele de studii din cadrul învățământului profesional tehnic s-a redus considerabil în anul 2023 comparativ cu anii precedenți, fapt cauzat de reducerea numărului de programe înaintate spre evaluare.

Rezultatele evaluării externe a celor 49 de programe de formare profesională din ÎPT, în baza rapoartelor elaborate și prezentate de către CEE, au fost validate de Comisia de profil în învățământul profesional tehnic, în cadrul a 6 ședințe de lucru.

5.3. Învățământul superior

Pentru organizarea procesului de evaluare externă a programelor de studii superioare de licență și master, în anul 2023, au fost constituite 21 comisii de evaluare externă, după cum urmează:

Tabel 5.3.1.

Distribuirea comisiilor de evaluare externă pe domenii generale de studiu

Domeniul general de studiu	Nr. comisii de evaluare externă
011 Științe ale educației	12 comisii
021 Arte	3 comisii
023 Filologie	1 comisie
031 Științe sociale și comportamentale	2 comisii
040 Științe administrative	1 comisie
041 Științe economice	1 comisie
103 Servicii ale securității	1 comisie
Total	21

În vederea organizării și realizării unui proces de evaluare externă obiectiv și credibil o atenție deosebită a fost acordată identificării și implicării în comisiile de evaluare externă a experților evaluatori. În acest sens, în procesul de selectare a experților evaluatori s-a ținut cont de următoarele aspecte:

- implicarea tuturor categoriilor de experți: reprezentanți al mediului academic universitar, reprezentanți din câmpul muncii, reprezentant al studenților în cazul programelor de studii evaluate în vederea acreditării, și, în funcție de posibilități a experților/observatorilor internaționali,
- nivelul de profesionalism în domeniul evaluat,
- experiența în domeniul asigurării calității și/ sau managerială în învățământul superior,

- nivelul de corectitudine și integritate a persoanelor selectate.
- cunoașterea limbii române și engleze.

Astfel, în componența comisiilor de evaluare externă au fost cooptate următoarele categorii de evaluatori:

- cadre didactice cu titluri științifice și științifico-didactice - **60**;
- reprezentanți ai angajatorilor - **18**;
- experți internaționali - **7**;
- studenți - **15**.

Analizând componența Comisiilor de evaluare externă din perspectiva instituției de origine în care activează experții evaluatori, constatăm că în misiunile de evaluare externă au fost implicați experți din categoria cadre didactice din cadrul a 12 instituții de învățământ superior, studenți din cadrul a 6 instituții de învățământ superior, angajatori din cadrul a 18 instituții. Parte din experții evaluatori ai ANACEC au fost incluși de două ori în activitățile de evaluare externă.

Distribuirea categoriilor de experți evaluatori implicați în procesul de evaluare externă a calității pe instituțiile de proveniență este reflectată în Tabelele 5.3.2 și 5.3.3.

Tabelul 5.3.2.

Distribuirea experților evaluatori (cadre didactice și studenți) implicați în procesul de evaluare externă a calității pe instituții de învățământ superior

Instituția de învățământ superior	Nr. evaluatori, din ei	
	Cadre didactice	Studenți
Universitatea de Stat din Moldova	17	5
Academia de Studii Economice din Moldova	2	1
Universitatea Tehnică a Moldovei	3	1
Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău	15	3
Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți	9	1
Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu Hasdeu” din Cahul	5	
Universitatea Liberă Internațională din Moldova	1	1
Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu din Republica Moldova	2	2
Universitatea de Studii Politice și Economice Europene „C.Stere”	2	
Universitatea de Stat din Comrat	2	
Universitatea de Educație Fizică și Sport	1	1
Universitatea de Studii Europene din Moldova	1	
Total	60	15

Analiza componenței comisiilor de evaluare externă pe categorii de experți denotă că numărul cel mai mare de experți revine cadrelor didactice, urmată de categoria de experți - angajatori. Numărul studenților implicați în procesul de evaluare externă este în ușoară descreștere, iar a experților internaționali în descreștere, fapt condiționat de numărul mai mic de comisii de evaluare externă constituite.

Tabelul 5.3.3.

Distribuirea experților evaluatori (angajatori și experți internaționali) implicați în procesul de evaluare externă a calității pe instituții

Instituția	Nr. evaluatori	
	Angajatori	Experți internaționali
Direcția generală urmărire penală, Chișinău	1	
Ministerul Muncii și Protecției Sociale	1	
Bazinul de înot	1	
Liceul Teoretic „Vasile Alecsandri” din Chișinău	1	
Liceul Teoretic Republican „Aristotel”	1	
Liceul Teoretic „Mihai Eminescu” din Comrat:	3	
Serviciul de Informații și Securitate	1	
Institutul Patrimoniului Cultural	2	
Teatrul Național Satiricus Ion Luca Caragiale	1	
Instituția de Educație Timpurie Creșa - gradiniță nr.133	1	
Liceul Teoretic „Alec Russo” din Chișinău	1	
Liceul Teoretic rus I.S.Neciui - Levițchi din Chișinău	1	
Agenția Națională pentru Curriculum și Evaluare	1	
Liceul Teoretic „Liviu Deleanu” din Chișinău	1	
Direcția Învățământ Tineret și Sport Briceni	1	
ARACIS		5
Diaspora		2
Total	18	7

Dinamica implicării experților în procesul de evaluare externă pentru perioada 2017-2023 pe categorii este reflectată în Figura 5.3.1.

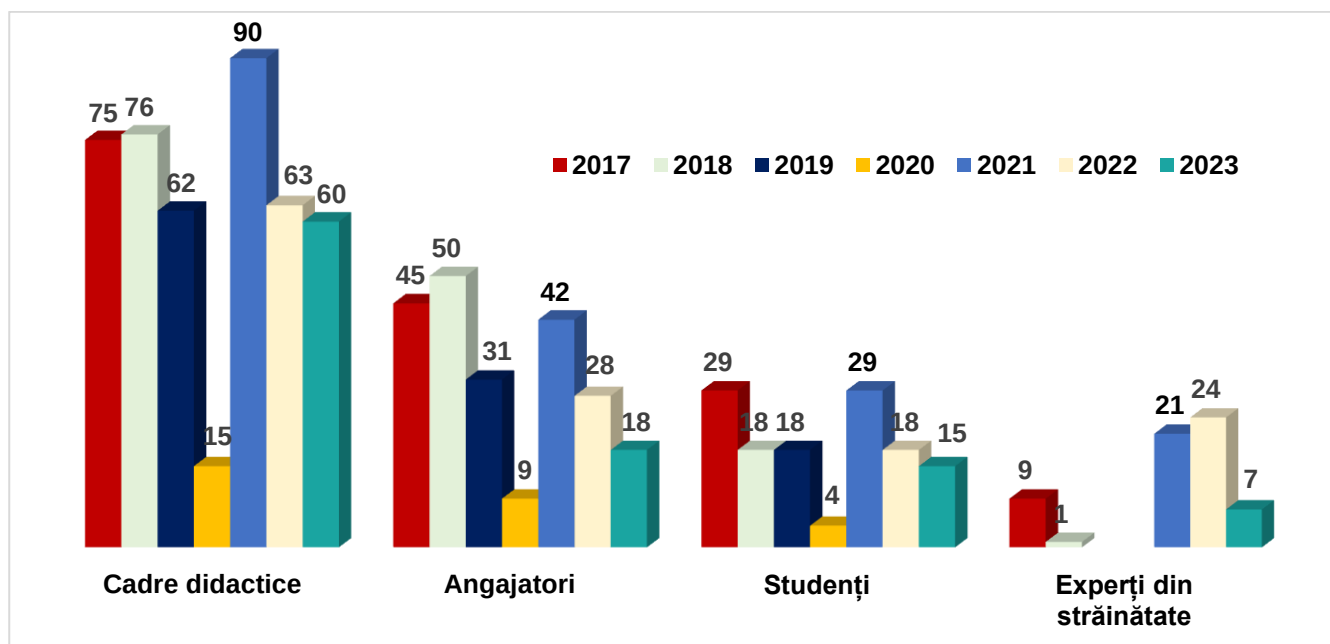

Figura 5.3.1. Dinamica numărului de experți evaluatori în perioada 2017-2023

Formarea experților evaluatori constituie o parte componentă obligatorie a procesului de evaluare externă a calității programelor de studii. Pentru formarea comisiilor de evaluare externă, în anul de referință Direcția a planificat și realizat sesiuni de formare cu toate categoriile de experți (cadre didactice, angajatori și studenți, experți internaționali), în cadrul cărora au fost explicate procedura de evaluare externă, etapele acesteia, drepturile și responsabilitățile experților evaluatori, instrumentele de lucru. În vederea actualizării și completării Registrului experților evaluatori ai ANACEC cu experți evaluatori din categoria angajatori și studenți, pe parcursul anului au fost organizate 2 sesiuni de formare în regim online.

În concluzie menționăm că și în 2023 s-a constatat o atitudine pozitivă și proactivă a evaluatorilor în procesul de evaluare demonstrate, în particular, prin formularea de recomandări consistente de îmbunătățire a calității programele de studii evaluate, studiarea preventivă minuțioasă a documentelor și dovezilor prezentate de instituția evaluată, utilizarea optimă a timpului din perioada vizitei la instituție preponderent pentru completarea instrumentelor de lucru (fișa vizitei) cu informații noi obținute în cadrul interviurilor cu diverse grupuri-țintă.

Pe parcursul anului 2023 o activitate intensă a avut și Comisia de profil în învățământul superior. În cadrul ședințelor de lucru ale Comisiei de profil au fost examinate diverse subiecte, precum:

- Examinarea în vederea validării a rezultatelor evaluării externe a programelor de studii superioare de licență și master.
- Examinarea în vederea validării a rezultatelor evaluării externe a programelor de studii superioare supuse procesului de monitorizare post-evaluare.
- Examinarea proiectelor de modificare/perfectare a cadrului normativ (ex. Procedura de înregistrare a planurilor de învățământ pentru programele de studii superioare de licență și master).
- Examinarea propunerilor de completare a Registrului experților evaluatori ai ANACEC, dimensiunea învățământul superior.

5.4. Formarea continuă

Pe parcursul anului de referință, în activitățile de evaluare externă organizate la nivel de învățământ de formare continuă au fost antrenate 40 Comisii de evaluare externă (CEE) formate din 164 persoane. De menționat că comisiile au fost completate cu cadre didactice din diverse instituții de învățământ superior, profesional tehnic și de formare continuă, reprezentanți ai angajatorilor. Parte din experți au fost incluși în activitățile de evaluare externă de două sau chiar trei ori.

În rezultatul analizei profilului CEE se constată că în componența acestora au predominat reprezentanții instituțiilor de învățământ superior cu cca. 70,1%. Reprezentanții instituțiilor de învățământ profesional tehnic au constituit cca. 14%, iar evaluatorii reprezentanți ai altor instituții 15,9%.

Tabelul 5.4.1

Repartizarea experților evaluatori implicați în procesul de evaluare externă a programelor de formare continuă, după instituția în care activează

Total programe evaluate (în vederea autorizării de funcționare provizorie sau acreditării)		188
Număr comisii de evaluare		40
Total experți evaluatori, dintre care:		164
Angajați ai Instituțiilor de învățământ superior		115
inclusiv	UTM	69

	UPSC	13
	USM	9
	Academia „Ștefan cel Mare”	5
	USMF	5
	Academia Militară „Alexandru cel Bun”	4
	USARB	4
	ULIM	2
	UCCM	2
	USComrat	1
	USEM	1
Angajați ai instituțiilor de învățământ profesional tehnic		23
inclusiv:	Centrul de Excelență în Construcții	3
	Centrul de Excelență în Economie și Finanțe	3
	Colegiul Mondostud-Art	2
	Centrul de Excelență în Electronică și Energetică	2
	Școala Profesională nr. 3, mun. Chisinau	2
	Scoala Profesională Bubueci	2
	Colegiul politehnic din Bălți	1
	Colegiul N.Botgros, Soroca	1
	Școala Profesională nr. 9, mun. Chișinău	1
	Școala Profesională nr. 7, mun. Chișinău	1
	Școala Profesională nr.10 Chișinău	1
	Școala Profesională nr.4 Chisinau	1
	Școala Profesională nr. 11, mun. Chișinău	1
	Scoala Profesională Hîncești	1
Angajați ai altor instituții,		26
Inclusiv:	Centrul Republican de Asistență Psihopedagogică	3
	Centrul Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească	3
	Centrul Național de Acreditare MOLDAC	2
	Centrul Educațional Pro Didactica	2
	Institutul de Microbiologie și Biotehnologii	2
	Spitalul Clinic al Ministerului Sănătății	2
	Agenția Pentru Știință și Memorie Militară	2
	SRL „Mari Grup”	2
	SRL „Autotest Celebrity”	2
	ARACIS	1
	AO „Casmaed”	1
	Centrul Științific de Securitate a Circulației „Warșita-MS” SRL	1
	SRL „Agroelit”	1
	SRL „Viral Elegant”	1
	IP LT „Spiru Haret”	1

În figura 5.4.1. este prezentată dinamica numărului de experți cooptați în evaluările externe ale programelor de formare continuă în perioada 2017 – 2023, atestându-se o dinamică pozitivă constantă, dat fiind numărul în creștere a instituțiilor prestatoare de servicii educaționale care solicită evaluarea externă.

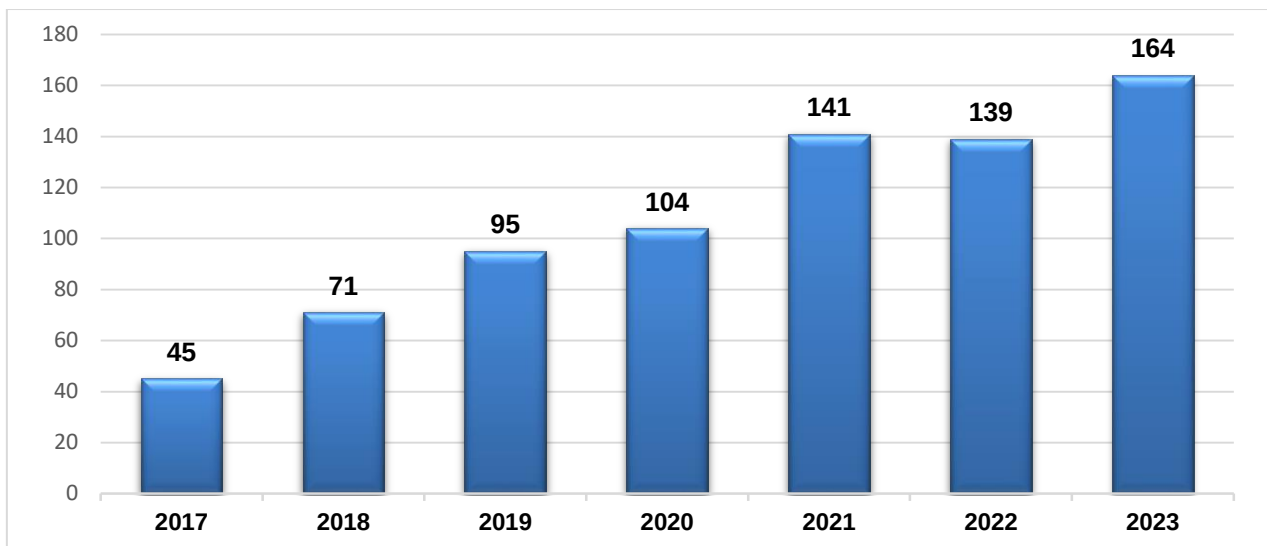

Figura 5.4.1 **Dinamica numărului de experți evaluatori în perioada 2017-2023**

În scopul asigurării unui înalt nivel de obiectivitate și calitate a procesului de evaluare externă, în anul 2023, DEÎPTFC a continuat, în regim planificat, formările pentru doritorii de a deveni evaluatori ai ANACEC, cât și pentru noii experți cooptați pentru activități de evaluare externă. Formările au avut loc atât în format on-line, utilizând bunele practici din perioada pandemiei, cât și în format offline.

În baza prevederilor cadrului legislativ și normativ, în procesul de evaluare a programelor din cadrul școlilor auto, tradițional, CEE a programelor respective au fost completate cu reprezentanți ai Inspectoratului Național de Securitate Publică (INSP), cu statut de observatori. Astfel, reprezentanții INSP au avut misiunea de a examina și stabili nivelul respectării de către instituțiile evaluate a normelor care reglementează activitatea școlilor auto la nivel național.

În condițiile numărului mare de dosare de evaluare depuse de către unele instituții, o provocare în perioada de referință a fost identificarea numărului necesar de experți cu pregătire profesională adecvată, pentru a face față procesului de evaluare externă în aspect de calitate, imparțialitate și termenele stabilite.

Analiza profilului comisiilor de evaluare externă denotă că cca. 53,6% din evaluatori dețin titluri științifico-didactice, 14,0% dețin grade didactice și manageriale, 32,4% sunt specialiști în domeniu, inclusiv cadre didactice universitare fără titluri științifico-didactice.

Rezultatele evaluării externe a celor 188 de programe de formare continuă, în baza rapoartelor elaborate și prezentate de către CEE, au fost validate de Comisia de profil în domeniul formării profesionale continue, în cadrul a 10 ședințe de lucru.

5.5. Atestarea personalului științific și științifico-didactic

Pentru evaluarea dosarelor de atestare a personalului științific și științifico-didactic au funcționat Comisii de experți, în componența cărora au fost incluse persoane care au corespuns următoarelor principii de bază:

- Competență, independență, integritate;
- Acoperirea cât mai largă a profilurilor /specialităților științifice;
- Reprezentarea echilibrată a instituțiilor;
- Neinclusiunea conducătorilor instituțiilor;
- Experiență ireproșabilă în evaluarea cercetării.

Pe parcursul anului 2023 au activat 9 comisii de experți, care cuprind toate ramurile științifice conform *Nomenclatorului specialităților științifice* (HG nr. 199 din 13.03.2013). Numărul total de

persoane care au activat în componența comisiilor de experți, constituie 121 persoane, selectate în baza principiilor stipulate în [Regulamentul Comisiilor de experți în domeniul atestării](#). În cadrul ședințelor comisiilor de experți au fost examinate 763 de dosare de atestare (Tabelul 5.1.).

Tabelul 5.1.

Repartizarea dosarelor de atestare examinate pe comisii de experți în anul 2023

Nr crt	Denumirea comisiei de experți	Formare CȘS		Conferire dr. hab.		Confirmare dr.		Confirmare		Aprobare CD	RE	SȘP	Total dosare
		dr.hab.	dr.	CȘS	PPD	CȘS	ȘD	prof.	conf.				
1	Matematică, știința informației și științe fizice	-	8	-	-	3	2	-	6	4	-	2	25
2	Științe chimice, biologice și geonomice	4	22	1	1	5	5	1	2	21	2	3	67
3	Științe ingineresti și tehnologii	-	14	-	-	5	6	-	9	16	4	6	60
4	Științe medicale	5	34	2	6	8	17	5	21	34		1	133
5	Științe agricole	-	7	-	-	3	2	-	-	5	1	4	22
6	Științe ale educației și psihologie	4	18	1	3	16	39	6	8	26	1	3	125
7	Științe economice, sociologie, media și comunicare	2	21	-	1	4	14	4	20	30	3	1	100
8	Științe juridice, politice, militare și informații	2	31	-	1	13	22	4	10	36	2	4	125
9	Științe umaniste	-	17	-	3	14	27	3	11	18	7	6	106
Total		17	172	4	15	71	134	23	87	190	20	30	763

*Notă: Abrevieri utilizate: CȘS – Consiliu științific specializat; PPD – program postdoctorat; ȘD – Școală doctorală; CD – Conducător de doctorat; RE – Recunoaștere și echivalare; SȘP – seminare științifice de profil aprobate

**Notă: Unele dosare au fost examinate în mai multe ședințe ale Comisiilor de experți.

La examinarea dosarelor de atestare sunt implicați și alți experți-evaluatori, selectați în bază de concurs și incluși în Registrul experților în cercetare și inovare în conformitate cu *Metodologia de creare, actualizare și gestionare a Registrului experților ANACEC în domeniile cercetării și inovării* (Decizia CC al ANACEC nr. 2 din 12.05.2020). Astfel, în anul de referință în examinarea dosarelor depuse la ANACEC au fost antrenați 44 experți din afara comisiilor de experți, dintre care, 3 experți au fost din România. Repartizarea acestora pe domenii a fost următoarea: 13 – în domeniul științelor juridice, politice, militare și informații; 11 – în domeniul științelor economice, sociologie, media și comunicare; 6 – în domeniul științelor umaniste; 4 – în domeniul științelor educației și psihologie; câte 3 – în domeniul științe chimice, biologice și geonomice și domeniul matematicii, științei informației și științelor fizice; câte 2 – în domeniul științelor medicale și domeniul științelor ingineresti și tehnologii.

Registrul experților ANACEC în domeniile cercetării și inovării a fost completat cu 24 de experți, după cum urmează, corespunzător domeniilor celor 9 comisii de experți: 3 – matematică, știința informației și științe fizice; 4 – științe chimice, biologice și geonomice; 2 – științe ingineresti și tehnologii; 4 – științe medicale; 2 – științe ale educației și psihologie; 2 – științe economice,

sociologie, media și comunicare; 5 – științe juridice, politice, militare și informații; 2 – științe umaniste.

La 01.01.2023 acest Registru numără 369 experți-evaluatori, dintre care 19% reprezintă științele economice, sociologie, media și comunicare; 17,3% – științele chimice, biologice și geonomice; 14% – științele umaniste; 12% – științele educației și psihologie; 10% științele juridice, politice, militare și informații; 9% – științele medicale; 8% – științele ingineresti și tehnologii; 6% – matematica, știința informației și științe fizice și 5% – științe agricole (Figura 3.1.).

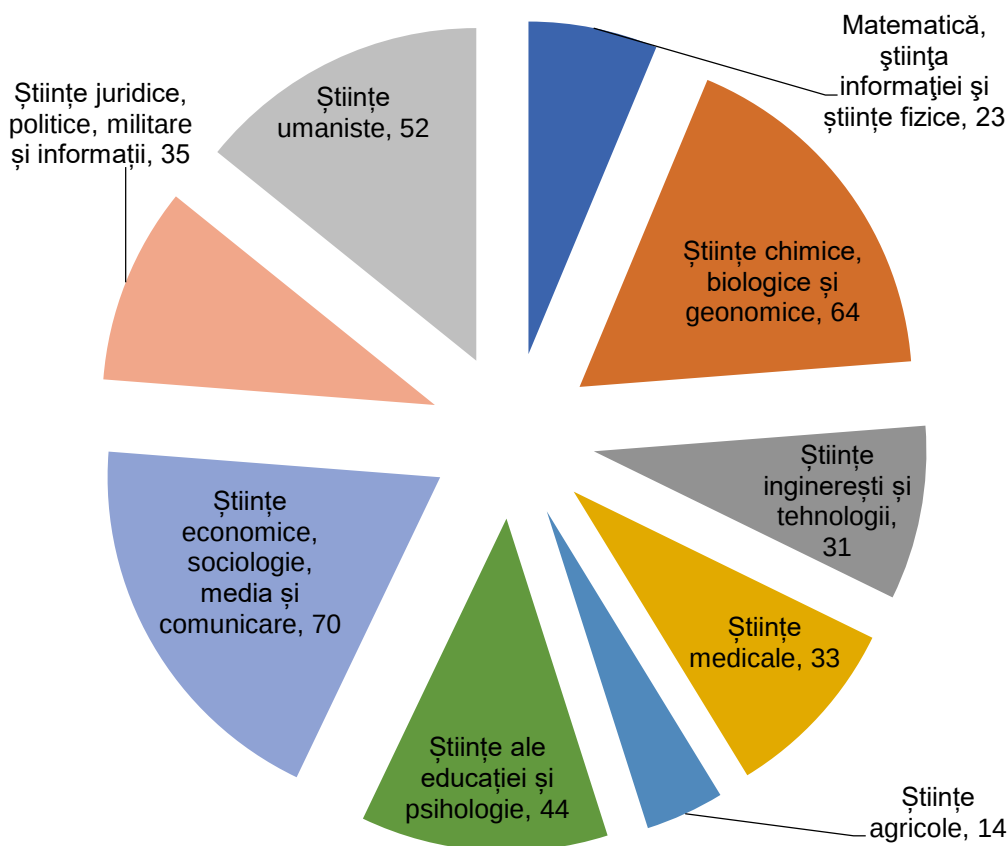

Figura 5.1. **Repartizarea totală a experților din Registrul experților ANACEC conform domeniilor cercetării și inovări**

Ponderea femeilor din totalul experților din domeniile cercetării și inovării constituie 51,2%, fiind mai mare în domeniile științelor economice, sociologie, media și comunicare (80%); științelor educației și psihologie (70%); științelor umaniste (60%) și științelor chimice, biologice și geonomice (53%) (Figura 5.2.). Din datele analizate se observă că se păstrează aceeași tendință de feminizare a anumitor domenii științifice.

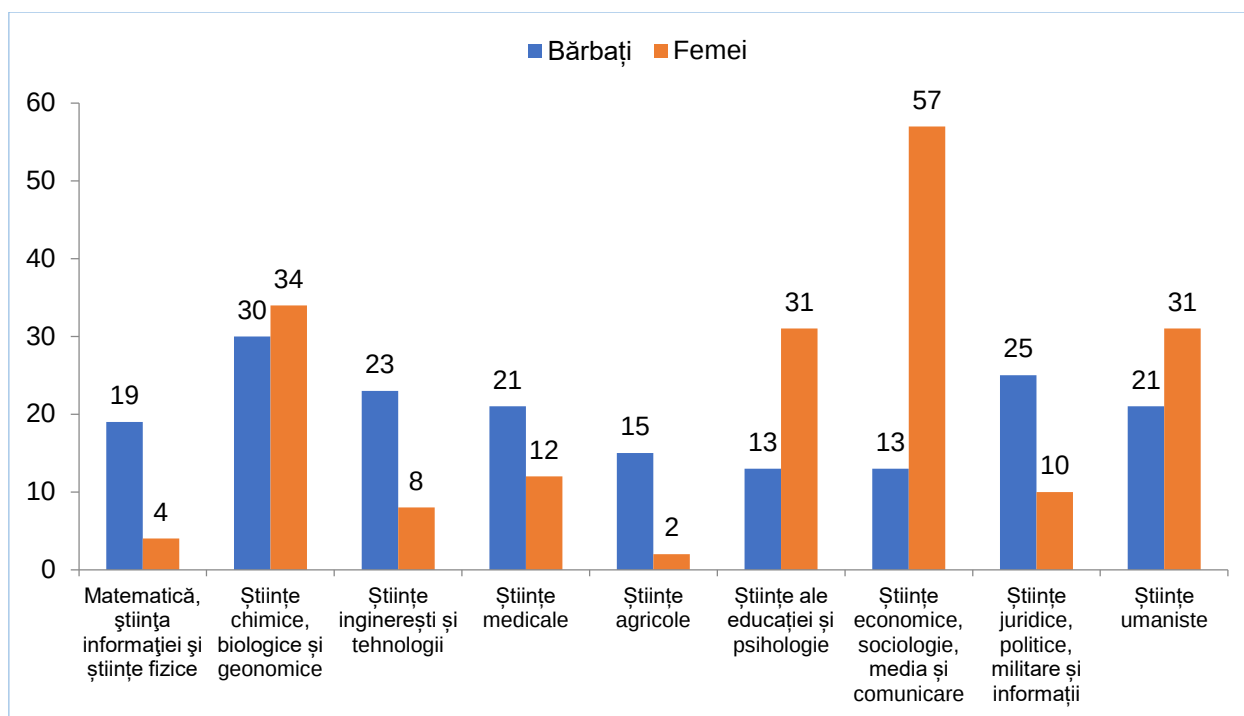

Figura 5.2. **Repartizarea după gen a experților din Registrul experților ANACEC în domeniile cercetării și inovări**

Înscrierea în Registru este o condiție obligatorie pentru a fi selectat în calitate de membru în Comisiile/ grupurile de experți/ de evaluare și/ sau pentru a realiza expertiza dosarelor și a lucrărilor depuse la ANACEC, în domeniile cercetării și inovării. Depunerea documentelor pentru înscrierea în Registru este deschisă permanent la adresa <https://anacec.md/ro/experts>.

În anul 2023 Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare și Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală (AGEPI) au organizat webinarul cu genericul „*Publicațiile pseudoștiințifice de tip prădător ca factor de risc pentru cercetarea științifică*”. Evenimentul s-a desfășurat la data de 23 noiembrie 2023 și a întrunit peste 150 de cercetători științifici, cadre universitare, doctoranzi, autori de publicații științifice și alte persoane interesate de problematica eticii și asigurării calității în mediul academic. La webinar au fost prezentate 2 rapoarte: „*Publicații de tip prădător: caracteristici și tehnici de evitare*”, raportor Gh. Cuciureanu și „*Ediții pseudoștiințifice în care publică cercetătorii din Republica Moldova*”, raportor V. Vrabie, care au familiarizat participanții cu fenomenul publicațiilor pseudoștiințifice și au oferit recomandări practice pentru identificarea acestor ediții și evitării lor în procesul de publicare a lucrărilor științifice.

6. Activități de comunicare și promovare a Agenției

În 2023, asigurarea transparenței în activitatea Agenției și informarea operativă și completă din prima sursă a publicului larg, dar și a tuturor părților interesate, a continuat să rămână una din prioritățile fundamentale a Agenției. Activitățile de comunicare cu reprezentanții societății civile, cu mijloacele de informare în masă etc., în vederea informării operative și veridice au derulat în mod regulamentar și planificat.

Având un rol primordial în asigurarea vizibilității și fiind cea mai importantă sursă de promovare, pagina web a Agenției www.anacec.md constituie canalul oficial de informare și comunicare, acumulând în timp date și informații utile și necesare atât pentru publicul străin, cât și pentru cel local, accesibile în limba română și engleză. Continuă să fie funcțional și site-ul www.cnaa.md care conține informații ce vizează activitățile CNAA, până la absorbție în procesul de constituire a ANACEC.

La dimensiunea respectivă, în anul de referință, activitățile au fost structurate, tradițional, pe aceleași patru obiective majore, materializându-se în rezultatele concrete, reflectate în tabelul de mai jos.

Obiective	Activități	Rezultate
Asigurarea transparenței privind activitățile desfășurate	Actualizarea permanentă a websiteului www.anacec.md	Pagina web https://www.anacec.md/ro este elaborată în așa mod, încât permite publicului să preia informația necesară despre Agenție și activitățile desfășurate de aceasta, prezentând baze de date corelate cu domeniul asigurării calității, relevante pentru toate nivelurile de învățământ.
	Gestionarea bazelor de date create	Sunt gestionate 8 baze de date create în cadrul Agenției, ce conțin informații despre programele de studii/instituțiile prestatoare de servicii educaționale autorizate pentru funcționare provizorie sau acreditate din domeniul Învățământului superior și ÎPT&FC; deținătorii de titluri științifice, științificodidactice, conducătorii de doctorat; Registrul experților evaluatori.
	Continuarea promovării spoturilor video ale/despre ANACEC	A continuat promovarea: - Spotului video general despre Agenție cu genericul Promovăm cultura calității care are drept scop prezentarea generală a Agenției și familiarizarea publicului larg cu scopul și misiunea ANACEC; - a celor 10 spoturi video care au drept scop familiarizarea beneficiarilor și a celor interesați cu subiecte actuale din domeniul educației și asigurării calității în învățământ, din perspectiva atribuțiilor Agenției.

		Spoturile pot fi accesate atât pe website, cât și pe Youtube, după cum urmează: 1. <u>Sistemul educațional din Republica Moldova</u> 2. <u>Necesitatea asigurării calității</u> 3. <u>Procesul de evaluare externă</u> 4. <u>Standardele de calitate în educație</u> 5. <u>Evaluarea instituțiilor de învățământ general</u> 6. <u>Evaluarea cadrelor de conducere din învățământul general</u> 7. <u>Evaluarea cadrelor didactice din învățământ general și profesional tehnic</u> 8. <u>ANACEC și expertul evaluator al Agenției</u> 9. <u>Școala incluzivă, școala cu drepturi egale pentru toți copiii</u> 10. <u>Rolul central al cadrului didactic în asigurarea calității</u>
Creșterea vizibilității în spațiul online	• Promovarea Agenției pe rețelele de socializare • Gestionarea conturilor pe rețelele de socializare: Facebook, Twitter, LinkedIn și Youtube	În anul 2023 a fost pus un accent considerabil pe promovarea entității pe toate rețelele de socializare. Astfel, toate evenimentele și activitățile organizate de către Agenție și/ sau la care au participat angajații și evaluatorii externi ai ANACEC au fost publicate și promovate pe toate patru conturi pe rețelele de socializare, atât în limba română, cât și în limba engleză. Pe conturile de <u>Facebook</u>, <u>Twitter</u>, <u>LinkedIn</u>, <u>Instagram</u> accentul s-a pus pe poze, acestea având un text sugestiv, la care, după caz s-a adăugat un link de direcționare spre site, unde pot fi găsite informații detaliate. Comunicarea și alegerea canalului de transmitere a informațiilor s-a făcut în dependență de publicul țintă. Astfel, pe LinkedIn și Twitter informația a fost plasată exclusiv în limba engleză, urmărind publicul străin, iar pe Facebook și Instagram informația a fost plasată doar în limba română, urmărind publicul local. Youtube-ul este unicul canal de comunicare care pune accent pe video și promovarea are loc prin intermediul spoturilor video, care prezintă subiecte actuale din domeniul educației și asigurării calității în învățământ, din perspectiva atribuțiilor Agenției.
Stabilirea și menținerea relațiilor cu presa	Actualizarea bazei de date a instituțiilor de presă	Deținerea unei baze de date funcționale a jurnaliștilor care primesc periodic buletine informative și comunicate de presă cu privire la activitățile Agenției.
	Monitorizarea presei	Realizarea rapoartelor „Revista presei” care rezumă informațiile din mass-media referitoare la agenție, de asemenea reacționarea promptă pentru a informa jurnaliștii în cazul când aceștia au prezentat date incorecte.
Loializarea angajaților, partenerilor,	Distribuirea materialelor promoționale ale ANACEC	Noii angajați au primit setul ANACEC, care constă din suport pentru birou, pix, agendă - materiale personalizate cu logo-ul și sloganul Agenției, iar beneficiarii sau partenerii Agenției – Medalia ANACEC,

a beneficiarilor actuali și potențiali		diplome de recunoștință, calendare și agende.
	Implementarea Regulamentului de utilizarea a Mărcii ANACEC	Marca ANACEC constituie un simbol de promovare a serviciilor de evaluare și asigurare a calității în învățământ și cercetare, care vine să acorde plusvaloare instituțiilor evaluate. Scopul utilizării Mărcii este asigurarea promovării calității în învățământul general, profesional tehnic, superior și de formare continuă și în organizațiile din domeniul cercetării și inovării. Beneficiarii serviciilor prestate, partenerii și alte persoane/instituții, pot solicita și utiliza Marca ANACEC conform Regulamentului elaborat de Agenție și aprobat de Consiliul de conducere.
	Acordarea suportului în organizarea următoarelor evenimente tradiționale: • Expoziție permanentă de artă plastică; • Concursul național „Teza de doctorat de excelență a anului 2022”; • Concursul Internațional de Creația Literară „Universul Cuvintelor”; • Organizarea festivității de înmânare a Medaliei „Promotor al culturii calității în educație și cercetare”; • Lansarea expoziției de artă plastică contemporană; • Ședința de înmânare a certificatelor de burse; • Manifestații de înmânare a Atestatelor, Certificatelor și Diplomelor.	

1. Lansarea Buletinului informativ pe pagina web a Agenției.

Din 14 martie 2023, pe pagina web a ANACEC sunt plasate periodic buletine informative, care au ca scop informarea publicului despre cele mai însemnate și cu o importanță deosebită activități și procese care au avut loc în cadrul Agenției în decurs de trei luni.

Pe parcursul anului 2023 au fost lansate 4 buletine informative:

- [decembrie 2022-februarie 2023](#) ;
- [martie-mai 2023](#) ;
- [iunie-august 2023](#) ;
- [septembrie-noiembrie 2023](#).

2. Concursul National „Teza de doctorat de excelență a anului 2023”

În data de 26 mai 2023, la ANACEC s-a desfășurat ceremonia de decernare a diplomelor laureaților Concursului National „Teza de doctorat de excelență a anului 2022”.

Acest concurs, inițiat de către Consiliul Național pentru Acreditare și Atestare, a ajuns la cea de-a 13 ediție. În ediția din anul 2023, au fost înaintate la concurs, de către comisiile de experți în domeniul atestării, 20 de teze, inclusiv 3 teze de doctor habilitat și 17 de teze de doctor. Comitetul

de concurs, format din reprezentanți ai tuturor domeniilor științei, după evaluări și dezbateri, a stabilit cele 12 teze de doctorat de excelență ale anului 2022. Pe parcursul desfășurării competiției respective s-a urmărit stimularea obținerii rezultatelor științifice recunoscute la nivel internațional, susținerea și dezvoltarea creativității științifice a cercetătorilor, promovarea tezelor de doctorat actuale, inovative și utile pentru societate. În conformitate cu Regulamentul de desfășurare a competiției au fost desemnate 2 teze de doctor habilitat de excelență și 10 teze de doctorat de excelență (de gradul I, II și III) în trei domenii: științe ale naturii și vieții; științe reale și tehnice; științe socioumane.

Diplome de laureat al Concursului National „Teza de doctorat de excelență a anului 2022” și Premii în numele unor personalități științifice marcante din Republica Moldova au fost înmânate celor 12 câștigători, după cum urmează:

- **premiul „Ion Prisăcari” pentru Teza de doctor habilitat de excelență** *„Evaluarea stării de sănătate a sportivilor juniori în relație cu factorii de risc ai mediului și cei comportamentali”*, specialitatea 331.02. *Igienă*, autor - **Serghei CEBANU**, doctor habilitat în științe medicale, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova.
- **premiul „Constantin Turtă” pentru Teza de doctor habilitat de excelență** *„Impactul unor metale determinate prin analiza de activare cu neuroni asupra calității mediului ambiant”*, specialitatea 145.01. *Chimie ecologică*, autor - **Inga ZINICOVSCAIA**, doctor habilitat în științe chimice, Universitatea de Stat din Moldova.
- **premiul „Vasile Anestiadi” pentru Teza de doctor de excelență GRADUL I (unu)** *„Markerii biochimici ai retinopatiei hipertensive”*, specialitatea 315.01. *Biochimie medicală*, autor - **Ecaterina PAVLOVSCI**, doctor în științe medicale, Consorțiul: Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova, Institutul de Cardiologie, Institutul Oncologic, Institutul de Neurologie și Neurochirurgie „Diomid Gherman”, Institutul de Ftiziopneumologie „Chiril Draganiuc”, Institutul Mamei și Copilului, Agenția Națională pentru Sănătate Publică, Spitalul Clinic Republican „Timofei Moșneagă”, Universitatea de Stat din Moldova și Institutul de Medicină Urgentă.
- **premiul „Constantin Turtă” pentru Teza de doctor de excelență GRADUL I (unu)** *„Sinteza și studiul combinațiilor complexe polinucleare ale metalelor -s și -d cu acidul salicilic și derivații lui”*, specialitatea 141.01. *Chimie anorganică*, autor - **Viorina GORINCIOI**, doctor în științe chimice, Universitatea de Stat din Moldova.
- **premiul „Ștefan Ciobanu”, pentru Teza de doctor de excelență GRADUL I (unu)** *„Regiunea Nistrului Mijlociu în secolele XI-III a. Chr.”*, specialitatea 613.01. *Arheologie*, autor - **Mihail BĂȚ**, doctor în istorie, Universitatea de Stat din Moldova.
- **premiul „Natalia Gheorghiu” pentru Teza de doctor de excelență GRADUL II (doi)** *„Particularitățile tratamentului intervențional al infarctului miocardic acut fără supradenivelarea segmentului ST”*, specialitatea 321.03. *Cardiologie*, autor - **Artiom SUREV**, doctor în științe medicale, Consorțiul: Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova, Institutul de Cardiologie, Institutul Oncologic, Institutul de Neurologie și Neurochirurgie „Diomid Gherman”, Institutul de Ftiziopneumologie „Chiril Draganiuc”, Institutul Mamei și Copilului, Agenția Națională pentru Sănătate Publică, Spitalul Clinic Republican „Timofei Moșneagă”, Universitatea de Stat din Moldova și Institutul de Medicină Urgentă.
- **premiul „Sergiu Rădăușanu” pentru Teza de doctor de excelență GRADUL II (doi)** *„Stabilizarea uleiurilor vegetale cu compuși biologic activi din surse regenerabile”*, specialitatea 253.06. *Tehnologii biologice și chimice în industria alimentară*, autor - **Violina POPOVICI**, doctor în științe ingineresti, Universitatea Tehnică a Moldovei.

- **premiul „Pantelimon Halippa” pentru Teza de doctor de excelență GRADUL II (doi)** „*Generații secunde ale cetățenilor moldoveni din Italia: aspecte socio-politice*”, specialitatea 561.01. *Teoria, metodologia politologiei; instituții și procese politice*, autor - **Ecaterina DELEU**, doctor în științe politice, Universitatea de Stat din Moldova.
- **premiul „Leonid Cemortan” pentru Teza de doctor de excelență GRADUL II (doi)** „*Fenomenul teatrului documentar: caracteristici și specific*”, specialitatea 654.01. *Artă teatrală, coregrafică*, autor - **Mariana STARCIUC**, doctor în arte (doctorat profesional), Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice.
- **premiul „Ion Prisăcari” pentru Teza de doctor de excelență GRADUL III (trei)** „*Epidemiologia infecțiilor nosocomiale cu Staphylococcus metilino-rezistent în Republica Moldova*”, specialitatea 331.01. *Epidemiologie*, autor - **Diana BUGA**, doctor în științe medicale, Consorțiul: Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova, Institutul de Cardiologie, Institutul Oncologic, Institutul de Neurologie și Neurochirurgie „Diomid Gherman”, Institutul de Ftiziopneumologie „Chiril Draganiuc”, Institutul Mamei și Copilului, Agenția Națională pentru Sănătate Publică, Spitalul Clinic Republican „Timofei Moșneagă”, Universitatea de Stat din Moldova și Institutul de Medicină Urgentă.
- **premiul „Pavel Vlad” pentru Teza de doctor de excelență GRADUL III (trei)** „*Sinteza dirijată și studiul activității antimicrobiene a unor compuși norlabdanici polifuncționalizați*”, specialitatea 143.04. *Chimie bioorganică, chimia compușilor naturali și fiziologic activi*, autor - **Svetlana BLAJA**, doctor în științe chimice, Consorțiul: Universitatea de Stat din Moldova, Universitatea Tehnică a Moldovei, Universitatea de Stat din Tiraspol.
- **premiul „Sergiu Chircă” pentru Teza de doctor de excelență GRADUL III (trei)** „*Utilizarea metodelor statistice și econometrice în fundamentarea politicii monetare orientată spre stabilitatea prețurilor*”, specialitatea 523.02. *Statistică economică*, autor - **Simion MIJA**, doctor în științe economice, Academia de Studii Economice din Moldova.

Conducătorilor și consultanților științifici ai tezelor laureaților le-au fost decernate diplome de merit.

3. Concursul Internațional de Creație Literară „UNIVERSUL CUVINTELOR” – Ediția a VIII-a, 2023

Concursul Internațional de Creație Literară „UNIVERSUL CUVINTELOR” – Ediția a VIII-a, 2023 a fost organizat de Asociația Universul Prieteniei din Iași, România, împreună cu ANACEC. Pe data de 05 iulie 2023, la Iași, a avut loc festivitatea de premiere a elevilor învingători ai Concursului. În cadrul festivității a fost lansată cartea „Copiii cântă pacea” - antologie a concursului ce include creațiile literare ale elevilor premianți. În compozițiile lor, elevii au reliefat actualitatea noțiunii de pace și au asociat pacea cu liniștea, iubirea, toleranța, soarele, copilăria și mama. Lucrările celor 29 de elevi premianți din Republica Moldova au fost incluse în volum, iar autorii lor au obținut diplome și un exemplar de carte.

Concursul a oferit elevilor oportunitatea de a-și promova creațiile literare și de a-și dezvolta competențele culturale și civice.

Regulamentul concursului, dar și alte detalii sunt afișate [AICI](#).

4. Decernarea medaliei „Promotor al culturii calității în educație și cercetare”

ANACEC a elaborat și implementează Regulamentul privind conferirea Medaliei „Promotor al culturii calității în educație și cercetare”.

Această distincție a ANACEC este conferită pentru merite excepționale în promovarea culturii calității în educație și cercetare, în baza deciziilor Comisiei de examinare.

Medalia este de două tipuri (gradul I și gradul II) și este însoțită de brevetul prin care aceasta se conferă.

5. Manifestații de înmânare a Atestatelor, Certificatelor și Diplomelor

Pe parcursul anului 2023 au fost organizate 6 manifestații în cadrul cărora au fost înmânate diplome de doctor habilitat (DH) și doctor (Dr.), certificate de recunoaștere și echivalare a actelor obținute în străinătate (RE) și de conducător de doctorat (CD). În cadrul acestora 221 de persoane au primit diverse acte de atestare, după cum urmează:

Tabelul 6.1.

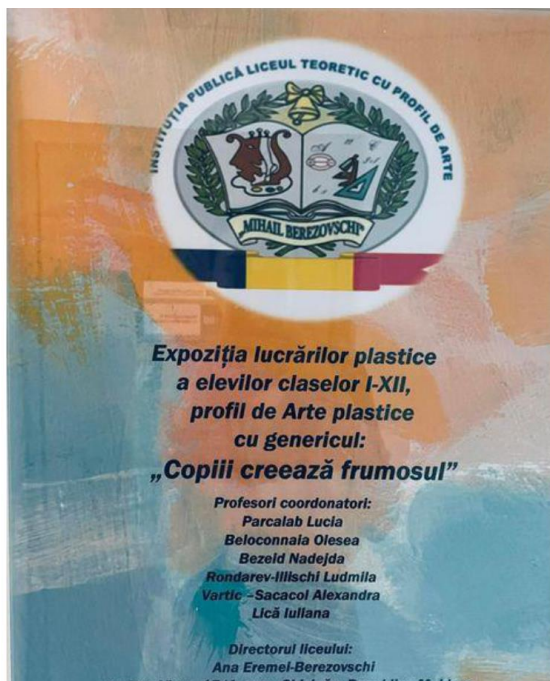
Organizarea manifestațiilor de înmânare a actelor de atestare în anul 2023

Nr. crt.	Data înmânării	Tipul actului				Total
		DH	Dr.	RE	CD	
1	19 mai	5	16		44	65
2	16 iunie	4	8	3	20	35
3	23 august	1	2	2	15	20
4	12 octombrie	1	5	3	23	32
5	23 noiembrie	2	14	1	38	55
6	8 decembrie	1	5	2	6	14
	Total	14	50	11	146	221

Totodată, în anul 2023 au fost înmânate 6 certificate de recunoaștere a revistelor în calitate de publicație științifică de profil.

6. Expoziții de artă plastică organizate la sediul ANACEC

În anul 2023, în mod tradițional, s-a pus accent pe organizarea expozițiilor de artă pe holurile Agenției, având ca scop promovarea lucrărilor elevilor, studenților și cadrelor didactice din instituțiile de învățământ din țară în domeniul artei frumosului. Astfel, au fost prezentate lucrările elevilor claselor I-XII, cu profil Arte plastice din cadrul Liceul Teoretic cu Profil de Arte "Mihail Berezovschi", or. Chișinău.

În data de 1 martie 2023, în cadrul ANACEC a fost lansată Expoziția de artă plastică contemporană, reprezentată de lucrările studenților și profesorilor Academiei de Muzică Teatru și Arte Plastice. În cadrul ceremoniei de lansare au participat Rectorul instituției Victoria Melnic, Prorectorul Tatiana Comendant, Ion Jabinski, Prodecanul Facultății de Arte Plastice, Decorative și Design și alți colegi din cadrul instituției.

7. Festivitatea de înmânare a certificatelor de burse

Pe data de 20.06.23, în cadrul ANACEC a avut loc festivitatea de înmânare a certificatelor de burse, organizată de Federația Mondială a Savanților (FMS).

Această ceremonie a fost moderată de către coordonatorul FMS-Moldova, distinsul academician Gheorghe Duca. Bursierii au prezentat succint propunerile lor de proiect, evidențiind importanța temei de cercetare pentru știință și pentru Republica Moldova.

Toate aceste activități sunt orientate să asigure sensibilizarea societății pe dimensiunea calității din perspectiva abordărilor acceptate în consens cu cele promovate la nivel european, dar și creșterea vizibilității ANACEC, ca și entitate națională, responsabilă de asigurarea calității în educație și cercetare. Aceste obiective rămân a fi o prioritate permanentă pentru Agenție. Evaluarea finală a activităților de comunicare și promovare a Agenției s-a realizat în baza Strategiei de comunicare pentru anul 2023 și a rapoartelor lunare, care conțin o analiză a rezultatelor obținute în mediul on-line.

7. Activitatea Consiliului de conducere

Consiliul de conducere al Agenției, selectat prin concurs jurizat internațional în conformitate cu cerințele internaționale în domeniu și constituit în 2019 prin [Ordinul MEC nr. 1397 din 01.11.2019](#) (modificat prin [Ordinul nr. 1729 din 31.12.2019](#)), a activat în baza prevederilor normative în vigoare, în formula 15 membri: 13 cadre didactice din instituțiile de învățământ superior din Republica Moldova, un reprezentant al mediului de afaceri și un doctorand, reprezentant al studenților (Anexa nr. 1).

Atribuțiile, responsabilitățile și obligațiunile Consiliului de conducere sunt reglementate de către [Codul Educației al Republicii Moldova](#) (art. 115, lit. 4-12) și [Regulamentul de organizare și funcționare a Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare](#), aprobat prin HG nr. 201/2018, cu modificările și completările ulterioare. Ședințele Consiliului de conducere s-au organizat în conformitate cu [Regulamentul privind organizarea și desfășurarea ședințelor Consiliului de conducere al ANACEC](#). În cadrul ședințelor s-au discutat și aprobat decizii pe diverse subiecte, corelate cu domeniile de activitate pe niveluri de învățământ și domeniul cercetării și inovării. În anul 2023 au fost organizate 10 ședințe, în care au fost adoptate **542 de acte decizionale** (637 în anul 2022). Ședințele Consiliului de conducere sunt publice, iar deciziile luate au fost publicate pe [pagina web oficială a ANACEC](#).

Subiectele discutate în ședințele Consiliului de conducere au vizat preponderent rezultatele evaluării externe a programelor de studii/ instituțiilor pe niveluri de învățământ, evaluarea/ atestarea personalului științific și științifico-didactic, examinarea/ aprobarea de acte normative și metodologice interne și externe, în special:

- Inițierea activităților de evaluare externă a calității programelor de studii/ instituțiilor prestatoare de servicii educaționale;
- Constituirea comisiilor de evaluare externă;
- Examinarea Rapoartelor de evaluare externă a Comisiilor de evaluare externă și formularea de propuneri de decizii cu referire la autorizarea de funcționare provizorie și/sau acreditarea programelor de studii/ instituțiilor;
- Examinarea Contestațiilor și luarea de decizii pe marginea acestora;
- Formarea Consiliilor științifice specializate de susținere a tezelor de doctor habilitat și doctor;
- Constituirea seminarelor științifice ad-hoc;
- Conferirea titlurilor științifice de doctor habilitat și confirmarea titlurilor științifice de doctor;
- Conferirea titlurilor științifico-didactice de profesor universitar și conferențiar universitar;
- Echivalarea și recunoașterea actelor de înaltă calificare obținute în străinătate;
- Abilitarea cu drept de conducător de doctorat.

7.1. Inițierea activităților de evaluare externă a calității

În conformitate cu atribuțiile pe care le deține și în baza *Metodologiei de evaluare externă a calității în vederea autorizării de funcționare provizorie și acreditării programelor de studii și a instituțiilor de învățământ profesional tehnic, superior și de formare continuă* (HG nr.616/2016), cu modificările și

completările ulterioare, în 2023 Consiliul de conducere a examinat și aprobat inițierea procesului de evaluare externă pe niveluri de învățământ, după cum urmează:

- la 69 programe de studii din învățământul superior;
- la 46 programe de studii din învățământul profesional tehnic;
- la 189 de programe de formare continuă.

Instituțiile au solicitat evaluarea externă atât în vederea acreditării și/sau autorizării de funcționare provizorie a programelor de studii, cât și în vederea acreditării instituționale (învățământul general).

Totodată, Consiliul de conducere, în temeiul pct. 37 subpct. 3) lit. a²) din Metodologia de evaluare externă a calității în vederea autorizării de funcționare provizorie și acreditării programelor de studii și a instituțiilor de învățământ profesional tehnic, superior și de formare continuă, a decis de a respinge inițierea procedurii de evaluare externă în vederea autorizării de funcționare provizorie a programelor de formare profesională 716001 *Electrician-electronist auto* și 716004 – 716006 *Lăcătuș redresare caroserii - Mecanic auto*, din cadrul Centrului de Excelență în Transporturi și 714019-714025 *Operator pentru suportul tehnic al calculatoarelor - Operator introducere, validare și prelucrare date* (nivelul 3 ISCED) din cadrul Școlii Profesionale din mun. Ungheni, în care contrar prevederilor HG nr. 616/2016, Anexa nr.1, pct. 17, deja se realizează instruirea.

7.2. Constituirea comisiilor de evaluare externă

În anul 2023, în corespundere cu atribuțiile regulamentare, Consiliul de conducere a examinat și a aprobat componența nominală a 76 comisii de evaluare externă, respectiv:

- 21 comisii pentru evaluarea programelor de studii din învățământul superior;
- 16 comisii pentru evaluarea programelor de studii din învățământul profesional tehnic;
- 39 comisii pentru evaluarea programelor de formare continuă.

Un instrument relevant în acest proces îl constituie Registrul evaluatorilor externi al Agenției care se completează continuu și este plasat pe pagina Web a ANACEC.

Procesul de recrutare și selectare a experților evaluatori se realizează în conformitate cu prevederile [Metodologiei de selectare a experților evaluatori](#). Membrii Comisiei de evaluare externă trebuie să fie independenți, să nu reprezinte interesele organizației din care fac parte sau ale altor părți terțe, să confirme lipsa conflictelor de interese și au obligația de a păstra confidențialitatea informațiilor. Aceasta este valabil și pentru experții internaționali din cadrul Agențiilor de asigurare a calității partenere, antrenați în procesul de evaluare externă.

La identificarea potențialilor evaluatori și constituirea comisiilor de experți s-a ținut cont de următoarele aspecte relevante:

- nivelul de profesionalism în domeniul evaluat a potențialilor candidați,
- respectarea principiului „reprezentativității” prin asigurarea includerii în fiecare comisie a cel puțin un reprezentant al mediului academic, un reprezentant al mediului de afaceri și un reprezentant al studenților,
- combinarea în fiecare comisie a persoanelor cu experiență în domeniul evaluării externe și asigurării calității și a evaluatorilor debutanți,
- nivelul de corectitudine și integritate a persoanelor selectate.

În scopul facilitării realizării misiunii de expert evaluator al ANACEC, în conformitate cu [Metodologia de formare a experților evaluatori ai Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare](#), pentru evaluatorii externi au fost organizate sesiuni de instruire în serie.

Formarea, monitorizarea și evaluarea experților evaluatori se realizează în conformitate cu prevederile actelor normative interne ale ANACEC, respectiv: [Codul de etică profesională al ANACEC](#), [Metodologia de formare a experților evaluatori](#), [Standardul de competențe pentru](#)

evaluatorul extern care conțin stipulări referitoare la competențele și integritatea expertului evaluator.

În anul 2023 au fost organizate 76 de ședințe de formare/ dezvoltare a experților din cadrul comisiilor de evaluare externă, constituite în vederea autorizării/ acreditării programelor de studii, la care au participat cadre didactice cu titlu științific/științifico-didactic/ grad didactic, angajatori, experți internaționali și studenți. În cadrul activităților de formare/ dezvoltare a experților evaluatori, formatorii ANACEC au examinat prevederile legale ale actelor normative naționale și instituționale în vigoare, inclusiv cele stipulate în Codul de etică profesională al ANACEC și au promovat valorile unui comportament onest și incoruptibil.

Pe întreaga perioadă a procesului de evaluare externă membrii comisiilor de evaluare externă au fost asistați de către un coordonator din rândul angajaților Agenției, de asemenea desemnat de către Consiliul de conducere.

7.3. Examinarea Rapoartelor de evaluare externă a Comisiilor de evaluare externă și aprobarea propunerilor de decizii

Pe parcursul anului 2023 au fost adoptate 320 decizii cu privire la rezultatele evaluării externe a programelor de studii, inclusiv au fost aprobate 4 decizii care s-au referit la aplicarea Procedurii de monitorizare post-evaluare a programelor de studii și a instituțiilor de învățământ profesional tehnic, superior și de formare continuă, respectiv, 1 program de studii superioare, 1 program de formare profesională continuă au fost examinate repetat în anul 2023, iar 2 programe de formare continuă se vor examina în următorul an. Totodată, Consiliul de conducere a examinat rezultatele evaluării externe la 25 de programe (19 de studii superioare, 3 de formare profesională și 3 de formare continuă) care au parvenit din anul anterior, în rezultatul aplicării procedurii menționate supra.

Consiliul de conducere, în conformitate cu prevederile Metodologiei de evaluare a instituțiilor de învățământ general, a acreditat 35 (28 în anul 2022) de instituții de învățământ general, cu acordarea calificativului *Foarte bine/ Bine/ Satisfăcător*. Totodată, pentru o instituție de învățământ nu a fost luată o decizie finală, instituția urmând să întreprindă acțiuni corective conform Procedurii de monitorizare post-evaluare.

Astfel, ca urmare a examinării Rapoartelor de autoevaluare, a Rapoartelor de evaluare externă elaborate de către comisiile de evaluare externă, a comentariilor instituțiilor implicate în procesul de evaluare externă, a realizării Planului de acțiuni pentru înlăturarea neajunsurilor și neconcordanțelor identificate în procesul de evaluare externă a calității, a validării rezultatelor evaluării de către Comisiile de profil, Consiliul de conducere, în anul de referință, a emis 355 de decizii.

Dinamica numărului de decizii per programe de studii/ instituții evaluate extern, aprobate de către Consiliul de conducere al ANACIP/ ANACEC pentru anii 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022 și 2023 este prezentată în tabelul care urmează.

Tabelul 7.1

Dinamica numărului de decizii emise de Consiliul de conducere în vederea autorizării/ acreditării programelor de studii și instituțiilor de învățământ, perioada 2016-2023

Decizii ale Consiliul de conducere	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Evaluarea externă a calității programelor de studii	51	295	301	327	613	533	418	320
Acreditare pentru o perioadă de 5 ani	12	108	119	238	495	404	291	237
Învățământ superior	-	61	55	68	30	144	85	69

Învățământ profesional tehnic	-	1	16	67	122	122	115	31
Învățământ de formare continuă	12	46	48	103	343	138	91	137
Acreditare condiționată pentru o perioadă de 3 ani*	11	116	102	*	*	*	*	*
Învățământ superior	-	83	34					
Învățământ profesional-tehnic	-	1	2					
Învățământ de formare continuă	11	32	66					
Suspendarea procesului de evaluare externă pentru un an*	-	50	7	*	*	*	*	*
Învățământ superior	-	25	2					
Învățământ profesional tehnic	-	-	-					
Învățământ de formare continuă	-	25	5					
Neacreditare	-	6	7	1	30	41	39	13
Învățământ superior	-	4	1	-	-	-	7	3
Învățământ profesional tehnic	-	-	-	-	-	8	5	8
Învățământ de formare continuă	-	2	6	1	30	33	27	2
Imposibilitate de a formula decizii/ post evaluare**	-	-	-	9	21	35	33	4
Învățământ superior	-	-	-	9	2	4	26	1
Învățământ profesional tehnic	-	-	-	-	7	7	4	-
Învățământ de formare continuă	-	-	-	-	12	24	3	3
Autorizare de funcționare provizorie	25	13	61	79	61	52	55	46
Învățământ superior	25	1	32	32	3	12	14	5
Învățământ profesional tehnic	-	12	4	10	4	8	15	10
Învățământ de formare continuă	-	-	25	37	54	32	26	31
Neautorizare	3	2	5	-	6	1	-	20
Învățământ superior	3	2	-	-		-	-	-
Învățământ profesional tehnic	-	-	-	-		-	-	-
Învățământ de formare continuă	-	-	5	-	6	1	-	20
Evaluarea externă a instituțiilor de învățământ	-	2	1	-	13	23	28	35
Acreditare	-	1	-	-	13	23		-
Învățământ superior	-	-	-	-	-	-		-
Învățământ profesional-tehnic	-	1	-	-	-	-		-
Învățământ de formare continuă	-	-	-	-	-	-		-
Învățământ general	-	-	-	-	13	23	28	35
Autorizare de funcționare provizorie	-	1	-	-	-	-	-	-
Învățământ superior	-	-	-	-	-	-	-	-
Învățământ profesional-tehnic	-	1	-	-	-	-	-	-
Învățământ de formare continuă	-	-	1	-	-	-	-	-
Învățământ general	-	-	-	-	-	-	-	-
TOTAL	51	297	302	327	626	556	446	355

*Variante de decizii privind rezultatele evaluării externe excluse din Metodologia de evaluare externă prin modificarea prin HG nr.1270 din 26 decembrie 2018 a Metodologiei vizate, pct.62.

** Variante de decizii privind rezultatele evaluării externe în temeiul modificărilor pct. 62 din Metodologia de evaluare externă (HG nr.1270 din 26 decembrie 2018 și HG nr. 79 din 16.02.2022).

Cifrele cumulate pentru anul 2023 denotă că din numărul total de decizii cu privire la rezultatele evaluării externe a calității programelor de studii 76% se referă la acreditarea programelor de studii și 4% la neacreditarea acestora, 14% la autorizarea de funcționare provizorie a programelor de

studii și 5% la neautorizarea acestora, iar 1% la aplicarea Procedurii de monitorizare post-evaluare.

Totodată, în anul 2023 se atestă o micșorare semnificativă (aproximativ de 2 ori) a numărului de decizii referitoare la evaluarea programelor de studii superioare, comparativ cu media numărului de decizii menționate pentru 2 ani precedenți.

7.4. Examinarea Contestațiilor instituțiilor și luarea de decizii pe marginea acestora

ANACEC promovează în activitatea proprie principiile transparenței, responsabilității publice și evaluării externe bazate pe încredere ca și principii strategice, care presupun existența procedurilor clare de contestare. Astfel, potrivit prevederilor *Metodologiei de evaluare externă a calității în vederea autorizării de funcționare provizorie și acreditării programelor de studii și a instituțiilor de învățământ profesional tehnic, superior și de formare continuă*, pct. 72, procedurile de evaluare externă și deciziile Consiliului de conducere al Agenției cu privire la autorizarea sau neautorizarea de funcționare provizorie, acreditarea sau neacreditarea programului de studiu/instituției de învățământ pot fi contestate, în cazul în care acestea nu corespund Metodologiei menționate. În acest sens, prestatorii de servicii educaționale implicați în procesul de evaluare externă pot depune contestația la Agenție în termen de 10 zile lucrătoare de la data transmiterii deciziei către instituție.

Pentru a asigura legalitatea, transparența și eficiența procesului de examinare a petițiilor, procedura de soluționare a petițiilor se realizează în conformitate cu [Regulamentul privind soluționarea petițiilor depuse la Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare](#), care stabilește modul de inițiere, desfășurare și finalizare a procedurii administrative inițiate pentru a soluționa petițiile depuse la ANACEC. Astfel, în anul 2023 Consiliul de conducere nu a examinat contestații cu privire la rezultatele evaluărilor externe a programelor de studii, deoarece deciziile Consiliului de conducere nu au fost contestate. În același timp, nu au fost înregistrare reclamații privind încălcarea de către experții evaluatori și/ sau personalul ANACEC, în procesul de evaluare externă, a normelor de conduită stabilite în [Metodologia de selectare a experților evaluatori](#) și a normelor deontologiei profesionale stipulate în [Codul de etică profesională al ANACEC](#).

Totodată, în temeiul prevederilor [Metodologiei de conferire și confirmare a titlurilor științifice](#), [Regulamentului de funcționare a consiliilor științifice specializate și de conferire a titlurilor științifice](#), [Regulamentului privind organizarea studiilor superioare de doctorat, ciclul III](#), [Regulamentului cu privire la evaluarea, clasificarea și monitorizarea revistelor științifice](#) și [Regulamentului privind soluționarea petițiilor depuse la Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare](#), Consiliul de conducere a examinat:

- Șase contestații referitoare la respingerea conferirii/ confirmări titlurilor științifice de doctor (solicitate de organizațiile din domeniile cercetării și inovării și de consiliile științifice specializate). Contestațiile au fost examinate în conformitate cu prevederile actelor normative în vigoare și au fost respinse/
- O contestație referitoare la respingerea conferirii titlului științific de doctor habilitat. Contestația a fost examinată în conformitate cu prevederile actelor normative în vigoare și a fost respinsă.
- Două contestații referitoare la respingerea solicitării de acordare a dreptului de a conduce doctorate. Contestațiile au fost examinate în conformitate cu prevederile actelor normative în vigoare și o contestație a fost acceptată, iar o contestație a fost respinsă.

- O contestație cu privire la respingerea cererii de recunoaștere și echivalare a actului privind titlul științific obținut în străinătate. Contestația a fost examinată în conformitate cu prevederile actelor normative în vigoare și a fost respinsă.
- O contestație cu privire la modificarea, în urma evaluării în cadrul ANACEC, a calificativului „Excelent”, atribuit tezei/ cercetării de către Comisia de doctorat, cu calificativul „Foarte bine”.. Contestația a fost examinată în conformitate cu prevederile actelor normative în vigoare și a fost respinsă.

De menționat că în unele cazuri este dificil de respectat termenul de examinare a contestațiilor din următoarele motive:

- Dificultatea constituirii Comisiei de contestare din cauza refuzului unor experți evaluatori de a fi incluși în componența comisiei.
- Complexitatea analizei și evaluării dosarului contestației, deoarece conține un volum mare de informații documentate.
- Ședințele Consiliului de conducere, în conformitate cu pct.6 din [Regulamentul privind organizarea și desfășurarea ședințelor Consiliului de conducere al Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare](#), se convoacă lunar, în ultima zi de vineri a lunii. Astfel, Raportul de examinare a contestației elaborat de Comisia de contestații este examinat de Consiliul de conducere, de regulă, în ședința din luna următoare din data depunerii contestației.

7.5. Examinarea și aprobarea actelor normative

În ședințele Consiliului de conducere au fost examinate și aprobate 4 acte normative și metodologice noi și modificate 7 acte normative, respectiv:

- Aprobata Metodologia de examinare a sesizărilor privind nerespectarea standardelor de calitate, a conduitei în cercetarea științifică sau a eticii profesionale în cadrul tezelor de doctor, tezelor de doctor habilitat / lucrărilor de sinteză.
- Aprobata Procedura privind înregistrarea Planurilor de învățământ a programelor de studii superioare de licență și master.
- Aprobata Regulamentul cu privire la evaluarea, clasificarea și monitorizarea revistelor științifice.
- Aprobata Regulamentul cu privire la modul de stabilire a sporului pentru performanță funcționarilor publici.
- Modificat Regulamentul cu privire la modul de stabilire a sporului pentru performanță personalului angajat în post de specialitate și de deservire tehnică.
- Modificat Ghidul de evaluare externă a programelor de formare continuă.
- Modificat Regulamentul intern al ANACEC.
- Modificat Regulamentul de funcționare a consiliilor științifice specializate și de conferire a titlurilor științifice.
- Modificată Metodologia de selectare a experților evaluatori.
- Modificat Regulamentul privind organizarea și desfășurarea ședințelor Consiliului de conducere al Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare.
- Modificat Regulamentul privind soluționarea petițiilor depuse la Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare.

7.6. Examinarea subiectelor ce țin de atestarea personalului științific și științifico-didactic

În perioada de referință se atestă o dinamică pozitivă în examinarea subiectelor pe dimensiunea atestării personalului științific și științifico-didactic, inclusiv prin extinderea tematicii subiectelor examinate. Astfel, Consiliul de conducere a analizat, conform competenței sale, subiecte și a aprobat acte decizionale, după cum urmează:

Tabelul 7.2.

Nr. crt.	Subiectul actului decizional	Nr. acte aprobate						
		Anul	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1.	Formarea/ modificarea Consiliilor științifice specializate de susținere a tezelor de doctor habilitat/ doctor		7	16	9	15	16	13
2.	Respingerea solicitărilor consiliilor științifice/senatelor de formare a Consiliilor științifice specializate de susținere a tezelor de doctor habilitat/doctor		1	4	4	3	6	15
3.	Conferirea/ confirmarea titlurilor științifice de doctor habilitat/ doctor		5	12	10	25	20	26
4.	Respingerea solicitărilor de confirmare/ conferire a titlurilor științifice de doctor habilitat/ doctor					2	6	15
5.	Conferirea titlurilor științifico-didactice de profesor universitar/ conferențiar universitar		7	11	8	16	11	14
6.	Respingerea solicitărilor de conferire a titlurilor științifico-didactice de profesor universitar/ conferențiar universitar		-	1	1	7	4	4
7.	Echivalarea și recunoașterea actelor de înaltă calificare obținute în străinătate		4	5	4	7	7	5
8.	Respingerea echivalării și recunoașterii actelor de înaltă calificare obținute în străinătate		1	1	-	-	4	2
9.	Aprobarea/ respingerea calității de conducător de doctorat		5	8	10	11	11	11
10.	Aprobarea/ modificarea componenței Seminarului științific de profil în vederea examinării și avizării tezei de doctor habilitat/doctor		23	5	6	6	9	6
11.	Examinarea contestațiilor		-	1	1	6	6	11
12.	Evaluarea, clasificarea și monitorizarea revistelor științifice		-	3	3	3	5	3
13.	Aprobarea/ completarea Registrului experților în domeniile cercetării și inovării		-	-	4	3	4	6
14.	Aprobarea/modificarea actelor normative		-	-	6	5	5	3
15.	Alte		1	2	9	11	6	16
TOTAL:			55	69	75	120	122	144

Astfel, pe dimensiunea cercetării și inovării numărul actelor decizionale aprobate în 2023 este în creștere față de anii precedenți. Totodată, a crescut semnificativ numărul deciziilor referitoare la respingerea solicitărilor de confirmare/ conferire a titlurilor științifice de doctor habilitat/ doctor și, respectiv, s-a majorat numărul deciziilor contestate.

7.7. Examinarea subiectelor ce țin de activitatea curentă a Agenției

În cadrul ședințelor Consiliului de conducere, în calitate de organ suprem de conducere al ANACEC, au fost examinate variate subiecte care vizează activitatea curentă a aparatului executiv al Agenției, diverse solicitări parvenite din partea autorităților publice centrale și altor instituții de stat și private; au fost aprobate decizii distincte cu referire la gestiunea financiară a Agenției.

Totodată, Consiliul de conducere al ANACEC (deciziile [nr. 33 din 24.11.2023](#) și [nr. 70 din 19.12.2023](#)), în temeiul pct. 9 și 10 din [Regulamentul comisiilor de profil ale Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare](#), a inițiat concursul pentru selectarea membrilor în următoarele Comisii de profil:

- 1) Comisia de profil în învățământul general;
- 2) Comisia de profil în învățământul profesional tehnic;
- 3) Comisia de profil în domeniul formării profesionale continue;
- 4) Comisia de profil în învățământul superior;
- 5) Comisia de profil în cercetare și inovare.

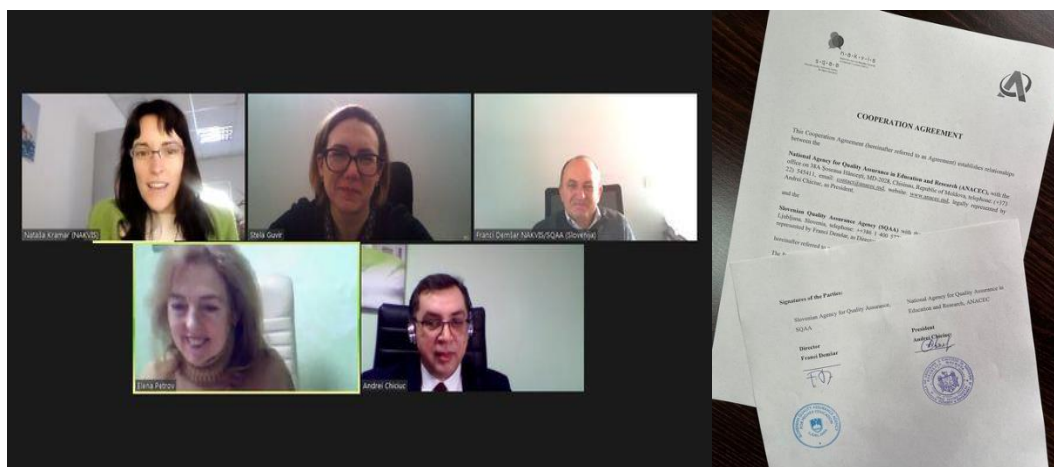
8. Activități de cooperare

În 2023 ANACEC a continuat eforturile de internaționalizare și asigurare a vizibilității, participând în diverse conferințe, seminare și webinare, implementând cu succes activitățile din proiectele în care agenția este parteneră, dar și identificând proiecte noi. De menționat, de asemenea, că au fost încheiate patru parteneriate noi și a fost realizată o mobilitate. Însă, activități cu impact semnificativ asupra activităților ANACEC în vederea racordării la standardele și cerințele europene pe dimensiunea asigurării calității în învățământ au fost vizita colegială a ETF QA Forum și vizita de evaluare a ENQA.

8.1. Parteneriate în derulare

8.1.1. ANACEC și NAKVIS

În data de 7 februarie 2023, în cadrul unei ședințe formale organizate online, a avut loc semnarea acordului de parteneriat între ANACEC și Agenția de Asigurare a Calității pentru Învățământul Superior din Slovenia (NAKVIS).

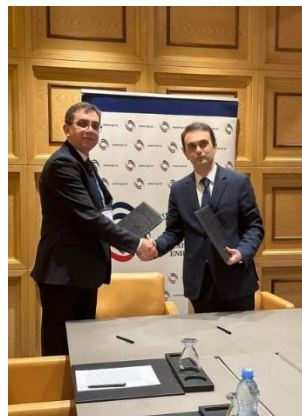
Scopul acordului de parteneriat este stabilirea unei relații de cooperare în domeniul asigurării și evaluării calității în învățământul superior, în vederea promovării în comun a standardelor internaționale de calitate în Slovenia și în Republica Moldova prin implementarea unor acțiuni concrete, și anume:

- sporirea vizibilității părților în domeniul învățământului superior global și a organizațiilor internaționale în domeniul asigurării calității în învățământul superior;
- diseminarea experiențelor și a bunelor practici în domeniul asigurării calității în învățământul superior;
- recomandarea reciprocă a experților pentru activitățile externe de evaluare a calității;
- participarea în comun la proiecte naționale sau internaționale în domeniul asigurării calității în învățământul superior, finanțate la nivel național sau de alte instituții/organizații europene/internaționale;
- organizarea comună de conferințe, forumuri, ateliere de lucru, dezbateri, întâlniri informale și activități similare;
- acordarea de sprijin reciproc în aderarea la organizații internaționale sau rețele de agenții de asigurare a calității în educație;

- publicarea de studii și analize comune privind activitățile de evaluare externă în cele două țări partenere;
- implementarea de proiecte comune în domeniul asigurării calității în învățământul superior.

8.1.2. ANACEC și NCEQE

Acordul de cooperare între ANACEC și Centrul Național pentru Îmbunătățirea Calității în Educație (NCEQE) din Georgia a fost semnat pe 21 aprilie.

Încheierea acestui acord s-a materializat și a fost posibilă datorită conlucrării și apropierii agențiilor noastre în cadrul activităților desfășurate de ETF QA Forum in VET, luând în considerare aspirația noastră comună de a stabili o cooperare în domeniul asigurării calității în învățământul superior și în învățământul profesional tehnic, în vederea creării unui sistem eficient de schimb de bune practici și experiențe și de stabilire a parteneriatelor.

Astfel, părțile și-au asumat responsabilitatea de a coopera prin consultări, schimb de informații și activități comune în domeniul asigurării calității în învățământul superior și învățământul profesional tehnic.

8.1.3. ANACEC și TKTA

Pe data de 2 iunie, la Astana, ANACEC a încheiat un acord de colaborare cu Agenția de Asigurare a Calității Educației din Azerbaidjan (TKTA) în scopul stabilirii unei relații de cooperare în domeniul asigurării și evaluării calității în învățământul superior și în învățământul profesional tehnic, în vederea promovării în comun a standardelor internaționale de calitate în ambele țări.

Conform acordului menționat, părțile și-au asumat să promoveze în mod activ aplicarea standardelor europene și internaționale în domeniul asigurării calității în învățământul superior și în învățământul profesional tehnic.

8.1.4. ANACEC și QAHE

Un nou acord de colaborare a fost semnat între ANACEC și Asociația Internațională pentru Asigurarea Calității în Învățământul Pre-terțiar și Superior (International Association for Quality Assurance in Pre-Tertiary and Higher Education - QAHE) din SUA.

Acordul prevede că QAHE și ANACEC:

- își vor recunoaște reciproc standardele de acreditare, sub rezerva termenilor și condițiilor stabilite într-un acord separat care va fi negociat și executat de ambele părți. Recunoașterea reciprocă a standardelor de acreditare va contribui la îmbunătățirea calității și credibilității instituțiilor de învățământ superior în lume;
- își vor promova reciproc serviciile prestate membrilor și publicului lor, sub rezerva legilor și reglementărilor aplicabile. Părțile vor coopera în dezvoltarea inițiativelor comune de marketing și a materialelor promoționale pentru a facilita promovarea încrucișată;
- vor colabora în cadrul campaniilor de promovare a unui mesaj comun în beneficiul ambelor instituții, identificând împreună temele, obiectivele și strategiile acestor campanii;
- vor explora oportunități de parteneriate strategice care pot crea valoare adăugată pentru ambele părți și se vor angaja în discuții și negocieri pentru a identifica domenii potențiale de colaborare și pentru a dezvolta inițiative reciproc avantajoase.

În contextul noului parteneriat, dl Andrei Chiciuc, Președintele ANACEC, a fost ales în calitate de membru de onoare al QAHE și își va exercita drepturile și obligațiile în conformitate cu politicile și liniile directoare ale Agenției americane (<https://www.qahe.org/honorary-fellows/>).

8.1.5. ANACEC și Centrul Educațional PRO DIDACTICA

Ca rezultat al fortificării acordului de parteneriat între ANACEC și Centrul Educațional PRO DIDACTICA, în anul 2023, angajații ANACEC au participat în câteva activități:

- 7 formatori din rândul angajaților DEÎG (Tamara Tonu, Sergiu Orehovschi, Olga Tarlev, Argint-Căldare Lucia, Șevciuc Maria. Arteni Lilia, Zeamă Jana, Angela Cernolev, Ina Iurcu) au organizat și desfășurat, în parteneriat cu Centrul Educațional PRO DIDACTICA, 9 sesiuni pentru Cursurile de formare profesională continuă cu tematica „Evaluarea calității în

învățământul general” pentru cadrele de conducere din învățământul general (beneficiari - 423 de formabili din rândul cadrelor de conducere din învățământul general);

- Clubul de dezbateri educaționale PAIDEIA în cadrul CE PRO DIDACTICA „ABC-ul ședințelor PAIDEIA. Cum aș putea facilita eficient o ședință PAIDEIA?”, Tonu Tamara, Sergiu Orehovschi, 16 ore, 02.2023,
- Clubul de dezbateri educaționale „PAIDEIA” în cadrul CE PRO Didactica, „Proiectul educațional ca produs pentru atestarea cadrelor didactice”, Tonu Tamara, 16 ore, 02.2023,
- 3 formatori (Orehovschi Sergiu, Nița Galina, Argint-Căldare Lucia), implicați în Programul Național „Investim în profesori”, desfășurat de MEC, organizat cu implicarea Centrului Educațional PRO DIDACTICA, 11-12.2023.

8.2. Activități desfășurate în cadrul ENQA

Forumul membrilor ENQA cu genericul “Asigurarea calității în Spațiul European al Învățământului Superior: racordarea politicii și practicii” a avut loc perioada 20-21 aprilie, la care au participat reprezentanți ai ANACEC, în calitate de membru afiliat.

Forumul a fost organizat în or. Tbilisi, Georgia, și a fost găzduit de Centrul Național pentru Îmbunătățirea Calității în Educație (NCEQE). Temele discutate în cadrul evenimentului s-au axat pe constatările făcute în cadrul proiectului QA-FIT, la sondajul căruia au participat toate agențiile de asigurare a calității, inclusiv ANACEC, precum și alte părți interesate (studenți și instituții de învățământ superior), și anume:

- starea actuală a agențiilor de asigurare a calității;
- perspectivele părților interesate.

O altă sesiune a fost dedicată Procesului Bologna - drumul spre Tirana, în cadrul căreia a fost oferită o perspectivă asupra poziției și contribuțiilor ENQA la problemele cheie discutate în cadrul Procesului Bologna, în timp ce comunitatea europeană a învățământului superior privește spre următoarea Conferință ministerială, care va avea loc la Tirana în primăvara anului 2024.

Sesiunea dedicată problemelor de viitor pentru învățământul superior s-a axat pe provocările, dar și perspectivele oferite de noile posibilități oferite de inteligența artificială, inclusiv pentru activitatea agențiilor de asigurare a calității.

O bună parte a evenimentului a fost dedicată și sesiunii de postere tematice, unde agențiile de asigurare a calității au prezentat și au discutat realizările proprii, cum ar fi proiectarea unui nou ciclu de asigurare externă a calității în învățământul superior din Norvegia, abordarea europeană pentru asigurarea calității programelor comune de studii din perspectiva Organizației de Acreditare din Țările de Jos și Flandra, proiectul de asistență și consultanță lansat de agenția din Armenia

pentru instituțiile de învățământ superior, activitatea agenției din Ucraina pe timp de război, metoda de învățare comparativă, ca parte a auditurilor realizate de agenția finlandeză FINNEC etc.

În perioada 25-27 octombrie, reprezentanții ANACEC au participat la **Adunarea Generală a ENQA**, găzduită de agenția de asigurare a calității din Irlanda (Quality and Qualifications Ireland - QQI).

Tema evenimentului s-a axat, în principal, pe recunoașterea calificărilor, cele mai recente evoluții politice și abordări pentru a asigura conexiuni tangibile între asigurarea calității și recunoaștere. Sesiunile interactive au oferit participanților posibilitatea de a contribui la mesajul ENQA către miniștrii educației țărilor implicate în Procesul Bologna, ce va fi transmis în cadrul conferinței ministeriale din 2024, de a reflecta și de a dezvolta în continuare metodologia de evaluare a ENQA (targeted review) și de a explora rezultatele ultimelor lucrări ale ENQA.

O altă activitate a constat în participarea ANACEC la **ședința reprezentanților ministeriali și ai agențiilor de asigurare a calității** organizată de ENQA în legătură cu ședința de lansare a proiectului SEQA-ESG2, care a avut loc în orașul Bruxelles, Belgia, perioada 07-10 martie.

Tema abordată în cadrul ședinței a fost “Alinierea legislativă la ESG: calea către îndeplinirea angajamentului cheie al Procesului Bologna privind asigurarea calității în Balcanii de Vest”.

Întâlnirea și-a propus să promoveze importanța ESG ca angajament european comun și să discute condițiile necesare pentru a realiza acest lucru.

În cadrul ședinței, trei parteneri din cadrul primului proiect SEQA-ESG și-au prezentat bunele practici de aliniere la ESG. Reprezentantul ANACEC a vorbit despre implicarea părților interesate în asigurarea externă a calității, rolul și nivelul lor de implicare, precum și provocările cu care agenția se confruntă în acest sens și măsurile întreprinse.

Evaluarea externă a ANACEC de către ENQA

Una dintre cele mai importante activități în anul 2023 cu impact semnificativ asupra sistemului de asigurare externă a calității în învățământul superior din Republica Moldova și a activității ANACEC a fost evaluarea externă a agenției noastre de către ENQA. Acest proces a fost destul de îndelungat, cererea fiind depusă încă în 2022, și a constat din mai multe etape, inclusiv elaborarea [raportului de autoevaluare](#), vizita de evaluare externă, elaborarea și aprobarea [raportului de evaluare externă](#).

Scopul evaluării externe a fost de a stabili gradul de racordare a sistemului național de asigurare a calității, precum și a activităților ANACEC la cerințele standardelor europene de asigurare a calității în învățământul superior ([ESG](#)), în vederea aderării ANACEC în calitate de membru al ENQA și înregistrării în Registrul European pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior (EQAR).

Astfel, în perioada 18-20 iunie 2023, o comisie de evaluatori externi (internaționali) a realizat o vizită de evaluare la ANACEC, în cadrul căreia au avut loc mai multe interviuri cu toate părțile interesate: reprezentanții agenției, Ministerului Educației și Cercetării, instituțiilor de învățământ superior, membrii Consiliului de conducere și a Comisiei de profil în învățământul superior, experții ANACEC.

Raportul cu rezultatele evaluării externe a fost diseminat în rândul tuturor părților interesate. În baza constatărilor formulate de către experți, ANACEC a elaborat un plan de acțiuni pentru implementarea în următorii doi ani a recomandărilor și sugestiilor comisiei ENQA. Totodată, ANACEC a depus cererea de înregistrare în EQAR, decizia urmând a fi pronunțată în anul 2024. În baza acestei decizii ANACEC, împreună cu ceilalți actori, își va definitiva planul de acțiuni și, în dependență de rezultat, va depune cererea de aderare la ENQA.

De menționat că înregistrarea în EQAR și aderarea la ENQA reprezintă o oportunitate valoroasă pentru întreg sistemul de învățământ superior în ceea ce privește sporirea vizibilității pe plan european, recunoașterea calificărilor, facilitarea mobilității și atragerea studenților internaționali.

8.3. Activități desfășurate în contextul colaborărilor pe plan internațional

Agenția Independentă de Acreditare și Rating din Kazahstan (IAAR)

În baza parteneriatului fructuos stabilit între ANACEC și IAAR, a devenit deja o tradiție ca reprezentanții agenției noastre să participe activ la evenimentele agenției kazahe. Astfel, dl Andrei

Chiciuc, Președintele CC al ANACEC, a participat în activitățile celui de al VII-lea Forum Internațional din Asia Centrală privind asigurarea calității educației „Viitorul durabil al educației - calitate și competitivitate: perspectivă istorică, realități și priorități”, care a avut loc în perioada 6-7 octombrie 2023.

Forumul a întrunit reprezentanți ai instituțiilor guvernamentale, rețelelor internaționale și a agențiilor de asigurare a calității în învățământului superior, conducători ai universităților din Kazahstan, Republica Moldova, Belgia, India, Malaiezia, Turcia, Azerbaidjan, Kîrgîzstan, Uzbekistan, Tadjikistan, Armenia etc.

În alocuțiunea sa, dl Andrei Chiciuc a accentuat asupra necesității regândirii priorităților în procesul de asigurare și evaluare a calității în învățământul superior, principalele priorități necesitând a fi orientate spre:

- Susținerea cadrelor didactice și fortificarea continuă a competențelor profesionale ale acestora;
- Dezvoltarea resurselor educaționale care ar permite studenților să dobândească cunoștințe racordate în viitor;
- Orientarea procesului educațional spre valorile general umane, cu mai multă toleranță, dragoste față de oameni și neadmiterea în viitor a conflictelor și războaielor.

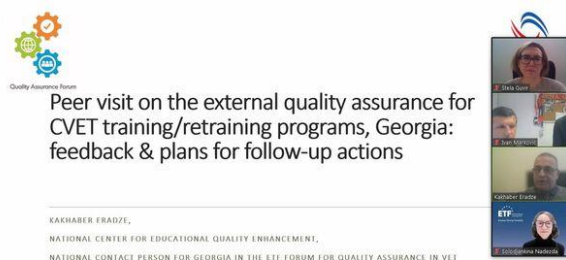
8.4. Activități întreprinse pentru extinderea domeniului de internaționalizare

8.4.1. Forumul ETF pentru Asigurarea Calității în Educație și Formare Profesională (ETF Forum for Quality Assurance in VET)

Pe data de 19 ianuarie 2023, reprezentantul ANACEC a participat la **ședința anuală a ETF Forum for Quality Assurance in VET**. În cadrul ședinței, membrii Forumului au făcut o retrospectivă a activităților realizate în anul 2022, au interacționat cu reprezentantul Secretariatului EQAVET și au discutat planurile pentru anul 2023.

Astfel, reprezentanții a două țări (Muntenegru și Georgia), care au găzduit vizitele colegiale de expertizare a cadrelor lor naționale de asigurare externă a calității, și-au împărtășit experiența acumulată în cadrul acestui exercițiu, precum și activitățile întreprinse de îmbunătățire a procedurilor în rezultatul feedback-ului primit. De asemenea, reprezentantul Secretariatului EQAVET a adus în discuție rezultatele unui sondaj realizat în 2022 cu privire la implementarea indicatorilor EQAVET în țările partenere (UE și non-UE). În acest fel, participanții au avut posibilitatea de a formula întrebări și au dezbătut tema utilizării indicatorilor respectivi în procedurile proprii.

Reprezentantul ANACEC în cadrul ETF QA Forum a vorbit despre noutățile și constatările făcute ca urmare a participării la activitatea de învățare colegială organizată de EQAVET sub formă de webinar cu privire la “Asigurarea calității micro-certificărilor în învățământul profesional tehnic”.

Vizita colegială a ETF QA Forum la ANACEC

În perioada 14-15 martie, echipa ANACEC, în colaborare cu Ministerul Educației și Cercetării și cinci instituții de învățământ profesional tehnic au organizat și găzduit vizita pregătitoare a dlui Mounir Baati, managerul Forumului pentru Asigurarea Calității în Învățământul Profesional Tehnic al European Training Foundation (ETF QA Forum in VET).

Această vizită a avut loc în contextul pregătirii, organizării și definitivării agendei vizitei colegiale solicitate de ANACEC în calitate de membru al acestui Forum. În cadrul discuțiilor cu diverse părți implicate, au fost prezentate conceptul și scopul vizitelor colegiale și măsura de asigurare a calității ce va fi evaluată, și anume Metodologia și Ghidurile de evaluare externă a programelor de formare profesională și a instituțiilor de învățământ profesional tehnic.

Ulterior, în luna mai 2023 ANACEC a organizat și beneficiat de vizita colegială a membrilor ETF QA Forum în VET. Vizita în Republica Moldova s-a axat pe Metodologia de evaluare externă, aplicată de ANACEC, standardele de evaluare pentru programele și instituțiile de învățământ profesional tehnic din Republica Moldova.

Vizita colegială a inclus participarea a douăzeci de reprezentanți ai principalelor instituții reprezentante ale părților interesate la nivel național și a fost organizată în format hibrid (10.05.2023 – online, 16-18.05.2023 – offline). Membrii Forumului s-au întâlnit și au discutat cu reprezentanții ANACEC și ai Ministerului Educației și Cercetării, manageri ai instituțiilor de învățământ profesional tehnic, membri ai Comisiei de profil în învățământul profesional tehnic, experți evaluatori, angajatori și elevi pentru a înțelege mai bine rolurile lor în cadrul procesului de evaluare externă.

Vizita colegială a membrilor ETF QA Forum în Republica Moldova a constat din mai multe etape:

1. *Pregătirea vizitei colegiale* - ANACEC a pregătit un set de informații și documente justificative – [fișa de informații inițială](#), un [Raport analitic de context național](#), o analiză SWOT și o serie de documente de reglementare;
2. *Implementarea* - vizita colegilor din cadrul ETF QA Forum în VET din Armenia, Bosnia și Herțegovina, Georgia, Israel, Muntenegru, Maroc, Palestina și Turcia la Centrul de Excelență în Construcții, Centrul de Excelență în Medicină și Farmacie „Raisa Pacalo”, Centrul de Excelență în Energetică și Electronică, Centrul de Excelență în Informatică și Tehnologii Informaționale și la ANACEC. Au fost realizate interviuri cu managerii instituțiilor de învățământ profesional tehnic, experții evaluatori, membrii Comisiei de profil în învățământul profesional tehnic, angajatori și elevi despre rolul și experiența lor în procesul de evaluare;
3. *Feedback* - colegii din cadrul ETF QA Forum au identificat punctele forte și ariile de îmbunătățire în baza faptelor și dovezilor și au oferit ANACEC un feedback reflexiv, constructiv și motivant;

4. *Follow-up* – ANACEC a avut ocazia de a oferi propriul feedback la vizita colegială și a analiza recomandările primite de la colegi.

La finalul vizitei, în semn de înaltă apreciere pentru aportul adus în promovarea culturii calității în învățământul profesional tehnic din Republica Moldova la nivel național și internațional, precum și în semn de gratitudine pentru profesionalismul și expertiza aduse la îmbunătățirea continuă a calității în educație, membrilor ETF QA Forum li s-a înmănat Medalia „Promotor al culturii calității în educație și cercetare”.

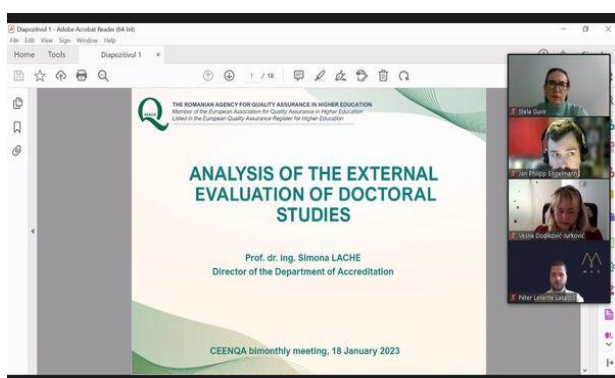

[Sinteza raportului](#) Forumului ETF pentru asigurarea calității în învățământul profesional tehnic - Vizita colegială în Republica Moldova (în română), [Raportul integral](#) (în engleză) și [Planul de acțiuni](#) elaborat și implementat de agenție în rezultatul vizitei pot fi accesate pe pagina web a ANACEC.

8.4.2. CEENQA (Rețeaua Agențiilor de Asigurare a Calității în Învățământul Superior din Centrul și Estul Europei)

În calitate sa de membru, ANACEC participă cu regularitate la activitățile CEENQA, aceasta fiind o platformă extrem de utilă de networking între agențiile de asigurare a calității. Cele mai multe activități au fost realizate sub formă de ședințe bi-lunare online, după cum urmează:

18 ianuarie 2023 - ședință bi-lunară a CEENQA. În cadrul ședinței, Președintele rețelei, domnul Franci Demsar, a vorbit despre principalele activități prevăzute pentru anul 2023.

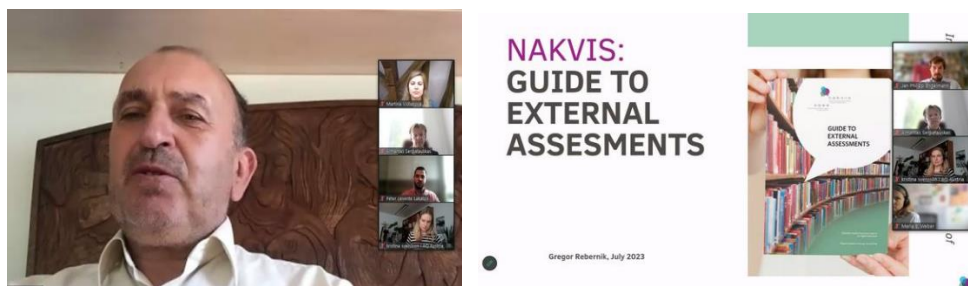
Subiecte prezentate și discutate:

- Noi evoluții și progrese la ARACIS, România, Simona Lache – Rezultatele analizei tematice realizate de agenția română cu privire la evaluarea externă a studiilor de doctorat;
- Noi evoluții și progrese la EPDAD, Turcia, Dinçay Köksal – Digitalizarea procesului de acreditare și gestionarea sistemului electronic;

- Confruntarea cu amenințările de integritate academică pentru a asigura calitatea și standardele, Salim Razi, Rețeaua europeană pentru integritate academică – Activități realizate în cadrul proiectului “Facing Academic Integrity Threats (FAITH)”.

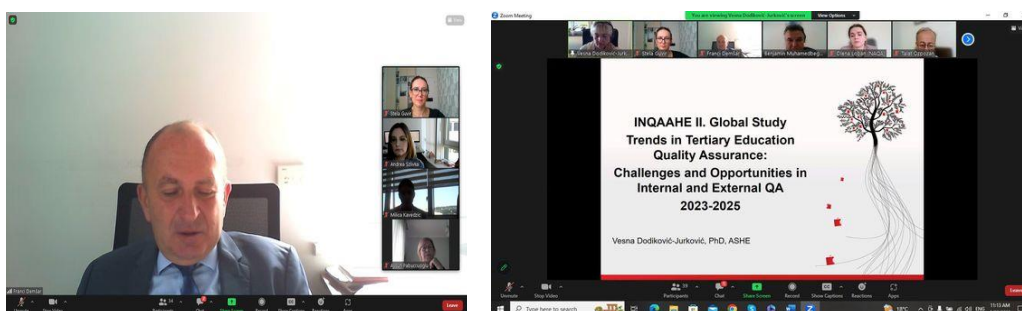
26 iulie 2023 - ședința bi-lunară a CEENQA în cadrul căreia au fost prezentate:

- Raportul președintelui și al membrilor consiliului de conducere;
- Noi dezvoltări și progrese la SKVC, Lituania;
- Noi evoluții și progrese la NAB, Republica Cehă;
- Ghiduri de evaluare revizuite, NAKVIS, Slovenia.

20 septembrie 2023 - ședința bi-lunară a CEENQA. În cadrul ședinței au fost discutate următoarele:

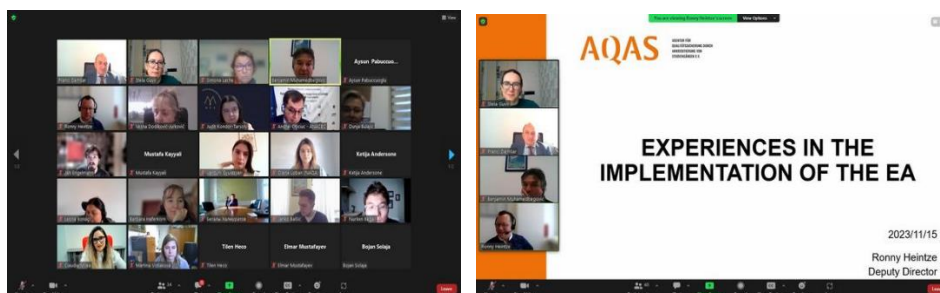
- Raportul președintelui și al membrilor consiliului de conducere al CEENQA;
- Studiu global INQAAHE – contribuția rețelelor regionale, Vesna Dodiković-Jurković, membru al consiliului CEENQA;
- ERI SEE – Sprijin pentru sistemele de asigurare a calității în învățământul superior din Balcanii de Vest, Tina Šarić, director ERI SEE;
- Prezentarea STAR, Turcia, Hasan Bicak.

15 noiembrie 2023 - ședința bi-lunară a CEENQA. În cadrul ședinței au fost discutate:

- Raportul președintelui și al membrilor consiliului de conducere al CEENQA;
- Prezentarea agenției de asigurare a calității din Kazahstan (IKCA), Nurken Begali;
- Prezentarea agenției de asigurare a calității din Armenia (ANQA), Varduhi Gyulazyan;
- Abordarea europeană pentru asigurarea calității programelor de studii comune, Ronny Heintze, AQAS, Germania.

Ședința s-a finalizat cu o sesiune de discuții.

Pentru mai multe detalii cu privire la ședințele bilunare, dar și alte activități ale CEENQA accesați <https://www.ceenqa.org/>.

De asemenea, în perioada **2-3 iunie**, ANACEC a participat la atelierul de lucru și **Adunarea Generală CEENQA**, care a avut loc la Astana, Kazahstan, și a fost găzduită de Agenția Independentă de Acreditare și Rating (IAAR) cu care agenția noastră are o cooperare fructuoasă. Atelierul de lucru cu genericul „Oameni și cultură în agențiile de asigurare a calității” s-a concentrat pe relația și mediul de muncă oferit de agenții personalului lor. Adunarea Generală care a urmat a doua zi s-a concentrat pe aspectele operaționale, organizatorice și financiare ale CEENQA, care au inclus discuții privind revizuirea statutelor CEENQA, raportul de stare, proiectele ERASMUS+, schema de schimb de personal, apartenența la CEENQA, raportul financiar, alegerea membrilor Consiliului Executiv, alegerea vicepreședintelui și rapoartele membrilor CEENQA.

8.5. Rezultate ale participării în proiecte

8.5.1. Îmbunătățirea Asigurării Calității în Sistemul de Învățământ Superior din Moldova (QFORTE)

O serie de activități au fost realizate în cadrul proiectului QFORTE, unde ANACEC este partener.

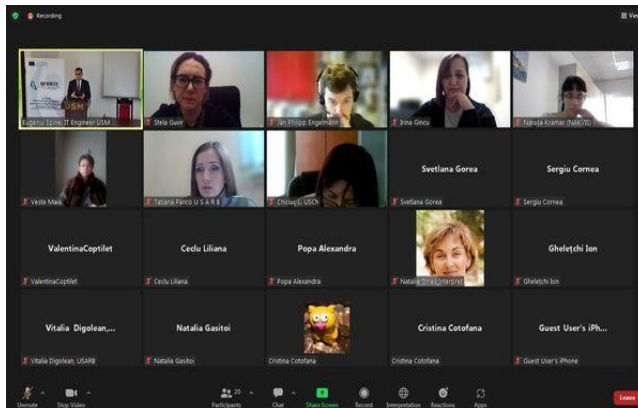
Pe data de **7 februarie** a avut loc cea de-a patra Ședință a Consorțiului proiectului QFORTE. Evenimentul a fost organizat în format hibrid, fiind găzduit de instituția coordonatoare a proiectului - Universitatea de Stat din Moldova, la care au participat atât partenerii naționali, cât și cei internaționali.

În cadrul ședinței au fost discutate aspectele organizatorice și operaționale, dar mai cu seamă progresele înregistrate în implementarea acestuia. Astfel, partenerii au raportat cu privire la starea curentă privind:

- elaborarea și implementarea strategiilor instituționale de asigurare a calității;
- elaborarea și implementarea manualului instituțional al calității;
- organizarea evenimentelor de diseminare a activităților realizate în proiect.

Tot în acest context, [ANACEC](#) și MEC au vorbit despre:

- conceptul tehnic și faza de proiectare a platformei electronice pentru depunerea rapoartelor de autoevaluare;
- scurtă prezentare a metodologiei și ghidului de evaluare instituțională al ARACIS în baza căruia cinci universități din Republica Moldova urmează a fi evaluate și acreditate, cu accent pe similitudini și diferențe, precum și detaliile care nu se regăsesc în sistemul național de învățământ superior.

La data de **28.04.2023**, în cadrul Universității de Stat din Moldova, a avut loc ședința de monitorizare a proiectului QFORTE.

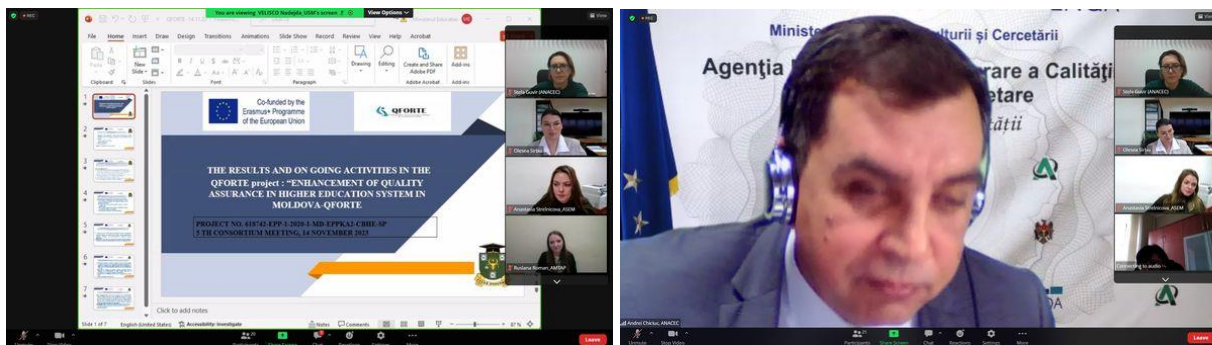
Instituțiile partenere au prezentat și au discutat realizările și impactul proiectului asupra dezvoltării și asigurării calității la nivel național și instituțional.

Pe data de **14 noiembrie** a avut loc cea de-a V-a ședință a consorțiului proiectului QFORTE.

În cadrul ședinței a fost discutată starea lucrurilor în ceea ce privește aprobarea strategiilor instituționale de asigurare a calității și a manualului calității, inclusiv traducerea acestora în engleza, în cadrul instituțiilor de învățământ superior partenere; resursele umane și tehnice în cadrul proiectului; aspecte financiare; strategia de diminuare a riscurilor.

Președintele ANACEC a vorbit despre planificarea activităților pentru realizarea seminarelor de instruire agreeate de comun cu partenerii din proiect, precum și activitățile realizate de ANACEC cu privire la pregătirea amendamentelor la metodologia de evaluare externă și a ghidului de evaluare externă instituțională.

În data de **05.12.2023**, ANACEC, în cadrul proiectului QFORTE, a organizat seminarul "Institutional external evaluation: realities and perspectives", care a avut loc în incinta Universității de Stat din Moldova. Seminarul a avut loc în format hibrid, unde au fost prezenți 56 participanți în format fizic și 21 participanți în format online.

Principalele subiecte discutate au fost:

- Avizul MEC asupra rezultatelor evaluării externe realizate de ARACIS și perspectivele de evaluare a instituțiilor de învățământ superior din Republica Moldova;
- Experiența evaluării instituționale realizate de ARACIS, opinia instituțiilor evaluate;
- Experiența evaluării instituționale realizate de ARACIS, opinia experților în evaluare;
- Experiența membrilor CEENQA în evaluarea instituțională – standarde și criterii de calitate (online);
- Opiniile ENQA vs. Metodologia de evaluare externă a calității aplicată de ANACEC;
- Opinia instituțiilor evaluate și a experților evaluatori vs. procesul de evaluare externă desfășurat de ANACEC;
- Propuneri de modificare a Metodologiei de evaluare externă a calității aplicată de ANACEC.

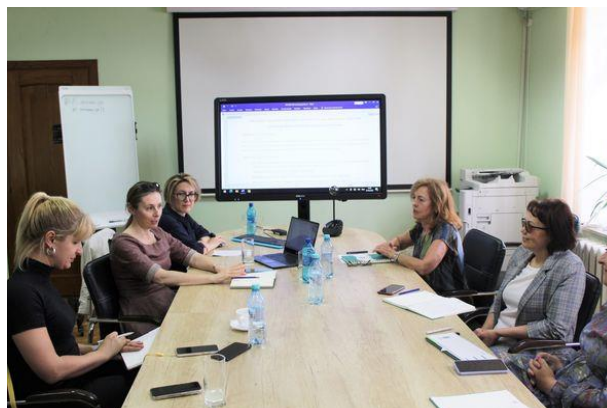

Seminarul poate fi vizionat online [aici](#). Pentru mai multe informații cu privire la activitățile realizate în cadrul proiectului QFORTE vizitați pagina <https://qforte.usm.md/>

8.5.2. Îmbunătățiri ale calității educației și formării în Europa de Sud-Est (EQET SEE)

Proiectul EQET SEE s-a orientat spre realizarea mai multor activități în 2023 în Republica Moldova, iar ANACEC a contribuit foarte mult la implementarea acestora. Astfel, pe **07.06.2023**, a avut loc vizita directorului ERI SEE (Education Reform Initiative of South Eastern Europe) și

coordonatorului și a proiectului EQET SEE în Republica Moldova. Obiectivul general al vizitei a fost de a îmbunătăți cooperarea dintre ERI SEE, partenerii din regiunea SEE și Moldova, de a crește sentimentul de proprietate asupra activităților comune.. În cadrul vizitei, au avut loc întrevederi între reprezentanții ERI SEE cu cei de la MEC și ANACEC.

Întrunirea regională în cadrul Proiectului EQET SEE, organizată în Muntenegru la sfârșitul lunii mai, a constituit un următor pas în dezvoltarea documentului „Evaluarea externă a instituțiilor – Practici bune din spațiul Uniunii Europene și Europei de Sud-Est”, activitate planificată pentru 2023.

În cadrul evenimentului experți ai Inspectoratului în Educație și Cercetare din Portugalia au descris experiența proprie de evaluare externă în contextul educației incluzive, după care reprezentanții celor șapte țări partenere, printre care este și Republica Moldova, reprezentată de ANACEC, au împărtășit propriile experiențe în evaluarea instituțiilor incluzive.

Participanții la întrunire au avut posibilitatea de a se familiariza cu experiența Scoției în realizarea evaluărilor tematice și monitorizarea post-evaluare. Partenerii au agreeat denumirea, structura, consecutivitatea componentelor documentului în curs de elaborare. Un exercițiu important a constituit elaborarea exemplelor de bune practici identificate pentru fiecare țară cu prezentarea ulterioară în cadrul sesiunilor comune de lucru.

Pe data de **03.03.2023**, reprezentanți ai Agențiilor de asigurare a calității, Ministerelor educației și Camerelor de comerț din statele din Balcani și Republica Moldova au examinat experiențele și soluțiile de asigurare și evaluare a calității studiilor la locul de muncă, cu accent pe învățământul profesional tehnic. Acțiunea a fost organizată sub egida ERI SEE în cadrul Proiectului EQET SEE (componenta VET).

În perioada **28-29 martie 2023**, o echipă a ANACEC a participat la reuniunea regională „Regional meeting for the development of regional methodology for external evaluation – recommendations and best practices”, organizată în cadrul proiectului , care a avut loc la Belgrad, Serbia. Activitatea a avut drept scop identificarea bunelor practici aplicate de statele din regiune în cadrul proceselor de evaluare externă a calității în învățământul general și de formare profesională.

În perioada **17-20 iulie 2023** la Chișinău s-a desfășurat *Întâlnirea regională pentru planificarea ulterioară a proiectului: Dezvoltarea metodologiilor de formare bazată pe implementarea chestionarului de analiză a nevoilor și dezvoltarea de training-uri pentru experți externi*, organizată în cadrul proiectului EQET SEE”.

Obiectivele generale ale întâlnirii au constat în discutarea și planificarea implementării trainingului pe baza chestionarului de analiză a nevoilor la nivel regional și național și a activităților ulterioare ale proiectului, inclusiv implementarea acestora, la nivel regional și național.

Subiectele întâlnirii s-au axat, de asemenea, pe cooperarea între cele două componente ale proiectului și finalizarea Culegerii de bune practici de evaluare externă și integrarea acestora în sistemele naționale.

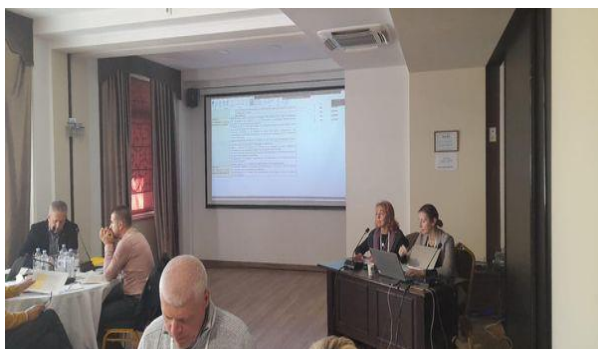

În perioada **17-18 octombrie**, la Chișinău, în cadrul proiectului EQET SEE a avut loc Întâlnirea regională comună a componentelor VET (Învățământul profesional tehnic) și QA (Asigurarea calității) pentru elaborarea recomandărilor și instrumentelor pentru evaluarea externă a învățământului bazat pe practică (WBL).

În cadrul evenimentului reprezentanții celor 7 țări partenere, au discutat și agreeat un set de criterii și indicatori de calitate, elaborat în baza standardelor de calitate formulate în cadrul EQAVET și Cadrul European pentru asigurarea calității și eficienței uceniceiei.

În discuții bilaterale criteriile de calitate au fost detaliate, inclusiv din perspectiva corelării acestora cu cadrul normativ în vigoare în fiecare țară parteneră.

În rezultatul discuțiilor, participanții la întrunire au optat, în particular, pentru necesitatea finalizării de către echipa proiectului a celor două documente elaborate în cadrul întrunirii, după care acestea urmează a fi utilizate în calitate de instrumente de către Agențiile naționale responsabile de asigurarea calității la nivel de VET.

8.5.3. Reforma învățământului superior

În perioada **11-12.12.2023**, ANACEC a organizat două sesiuni de formare cu genericul "Dezvoltarea capacității instituționale a ANACEC" în cadrul proiectului „Reforma învățământului superior,” finanțat de Banca Mondială. Evenimentul a avut loc în incinta Universității Tehnice a Moldovei. Formatorul sesiunii a fost Cristina Ghițulică, expert Proiect BM, Director ARACIS, vicepreședinte ENQA. La eveniment au participat cca.30 de persoane, inclusiv angajați și membri ai Consiliului de conducere al ANACEC, reprezentanți ai Ministerului Educației și Cercetării și reprezentanți ai instituțiilor de învățământ superior.

În cadrul sesiunilor au fost abordate următoarele subiecte:

- bune practici în domeniul asigurării interne a calității;
- bune practici cu privire la conceperea de metodologii adaptate scopului;

- rolul proceselor de evaluare externă a calității în construirea culturii calității în instituțiile de învățământ superior;
- procese de evaluare și asigurare externă a calității desfășurate de agenții care aplică Standardele și Liniile directoare pentru asigurarea calității în Aria Europeană a Învățământului Superior (ESG);
- constatările și recomandările formulate de către panelul de evaluare în cadrul procesului de evaluare externă a ANACEC.

8.5.4. INVESt in you: promote international traineeship programs for Armenian, Georgian and Moldovan students in Central Europe (IN-VET)

În anul de referință, ANACEC a devenit partener într-un nou proiect în cadrul programului Erasmus+, apelul pentru Consolidarea capacităților în domeniul învățământului profesional tehnic - *INVESt in you: promote international traineeship programs for Armenian, Georgian and Moldovan students in Central Europe. (IN-VET)* (IN-VEsTește în tine: promovează programe internaționale de stagii pentru elevii armeni, georgieni și moldoveni din Europa Centrală).

Obiectivele proiectului se axează pe consolidarea abilităților profesionale, competențelor transversale și cheie ale elevilor din grupurile dezavantajate din țările Parteneriatului Estic. Totodată, proiectul promovează dezvoltarea cadrelor didactice prin mai multe întâlniri și activități internaționale. Proiectul vizează elevii defavorizați din zonele rurale și urbane care se confruntă cu diferite obstacole. Alte grupuri țintă sunt profesorii din școli, personalul și diferitele părți interesate private și publice care activează în domeniul învățământului profesional tehnic.

Coordonator al proiectului cu durata de 24 de luni este Startup Szeged (MeOut Group), Ungaria, iar țări partenere în proiect sunt: Ungaria, R. Moldova, Slovacia, România, Georgia și Armenia.

Pe data de **10.10.2023**, Oficiul Național Erasmus+ în Moldova, în colaborare cu Ministerul Educației și Cercetării și Delegația UE în RM, au organizat, în cadrul zilelor Erasmus+ 2023, Reuniunea proiectelor de Consolidare a Capacităților în domeniul Învățământului Profesional Tehnic (CBVET), selecția 2023. Obiectivul evenimentului a fost prezentarea noilor proiecte, a particularităților de gestionare și organizare a proiectelor, consolidarea echipelor participante și facilitarea schimbului de experiență cu participanții proiectelor selectate anterior. ANACEC, în calitate de partener, a participat la acest eveniment prezentând oportunitățile și potențiale provocări în gestionarea, organizarea și implementarea proiectului IN-VET.

8.6. Participări în grupuri de lucru, comisii etc.

În anul 2023, angajații Direcțiilor/secțiilor/serviciilor ANACEC au participat în următoarele grupuri de lucru:

- Consiliul Național al Calificărilor, Elena Petrov.
- Comisia de evaluare a dosarelor doctoranzilor la bursele de excelență și pe domenii științifice (Ordinul MEC nr. 1769 din 28.12.2023): Cuciureanu Gheorghe, Minciună Vitalie, Vrabie Valeria, Pișcenco Marina, Palamarcu Tatiana.
- Grupul de lucru 2. Evaluarea în învățământul superior, studii doctorale, pentru formularea propunerilor de modificare a Metodologiei de evaluare externă a calității în vederea autorizării de funcționare provizorie și acreditării programelor de studii și a instituțiilor de învățământ profesional tehnic, superior și de formare continuă (HG 616/2016) și a Ghidului de evaluare externă a programelor de studii de doctorat (Ordinul ANACEC nr. 62-A din 13.09.2023): Cuciureanu Gheorghe, Vrabie Valeria.
- Grupul de lucru pentru elaborarea proiectului de modificare a Regulamentului cu privire la recunoașterea și echivalarea actelor de înaltă calificare științifică și științifico-didactică obținute în străinătate (Ordinul MEC nr.1009 din 09.08.2023): Cuciureanu Gheorghe, Vrabie Valeria.
- Grupul de lucru pentru elaborarea proiectului Standardelor minime pentru conferirea titlurilor științifice și științifico-didactice, a Regulamentului de atribuire a calificativelor tezelor de doctorat și a Recomandărilor-cadru pentru redactarea tezei de doctorat/doctor habilitat, a rezumatului și a lucrării de sinteză (Ordinul MEC nr. 322 din 30.03.2023): Cuciureanu Gheorghe.
- Grupul de lucru în sprijinul definitivării Programului Național în domeniile Cercetării și Inovării (Ordinul MEC nr.1048 din 15.08.2023): Cuciureanu Gheorghe.
- Comitetul de concurs pentru Concursul Național „Teza de doctorat de excelență a anului 2022” (Ordinul ANACEC nr. 18-A din 07.03.2023): Cuciureanu Gheorghe, Vrabie Valeria, Minciună Vitalie.
- Comisiile de experți ale Expoziției Internaționale Specializate „Infoinvent-2023” (Ordinul AGEPI nr. 147 din 06.11.2023): Vrabie Valeria, Minciună Vitalie, Cuciureanu Gheorghe, Daniliuc Aliona, Argint-Căldare Lucia.
- Comisia de validare a Standardelor de competență și Standardelor de calificare, nivel 6-8 CNC, domeniul general de studii 052 Științe ale mediului (Ordinul Ministerului Mediului nr. 245 din 22.12.2023), Vrabie Valeria.
- Comisia de Jurizare a Concursului Național „Excelență în învățământul extrașcolar, 2023”, organizat de ARTICO, mun. Chișinău, septembrie -octombrie 2023, Argint-Căldare Lucia.
- Grupurile de lucru constituite prin Ordinele MEC nr. 1282 din 16.10.2023, și nr. 1322 din 24.10.2023, pentru elaborarea propunerilor de îmbunătățire a cadrului reglator cu referire la

procesele de raportare și completare a documentației școlare în învățământul general - octombrie- noiembrie 2023, Argint-Căldare Lucia, Tonu Tamara.

8.7. Participări la conferințe, seminare, simpozioane

În perioada 3-5 mai, reprezentantul ANACEC a participat la cea de-a **V-a ediție a Conferinței internaționale** „Asigurarea egalității de șanse prin management educațional și servicii de asistență psihopedagogică în contextul provocărilor actuale”, un proiect al CJRAE, care a avut loc în cadrul Universității „Aurel Vlaicu” Arad.

Conferința s-a desfășurat în sistem hibrid și în cele 3 zile de activitate a reunit 500 de participanți din diverse țări, inclusiv Africa de Sud, Columbia, Finlanda, Grecia, Republica Moldova, Serbia, Turcia, Ungaria, precum și România.

La eveniment au participat reprezentanți ai Ministerului Educației, Inspectoratului Școlar Județean Arad, Consiliului Județean Arad, DGAS P.C. Arad, Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, Universității „Aurel Vlaicu” din Arad care au subliniat însemnătatea susținerii demersurilor de promovare a cooperării interinstituționale pentru o mai eficientă valorificare a tuturor tipurilor de resurse din sistemul educațional, prin dezvoltarea unei comunități colaborative.

Conferința a fost structurată în opt secțiuni:

- Profesionalizare în practica managerială;
- Consilierea școlară – proces de dezvoltare personală și profesională;
- Practica logopedică între conștientizare și corectare;
- Abordarea diferențiată a educabilului în context formal/nonformal;
- Strategii de integrare a copiilor cu CES în învățământul de masă;
- Strategii didactice folosite în mediul online;
- Proiecte și programe educaționale;
- Rolul asistenței sociale în context educațional.

Toate cele 55 de lucrări prezentate în cadrul acestor secțiuni vor fi publicate într-un volum, ceea ce va asigura diseminarea rezultatelor și va contribui la dezvoltarea managementului educațional de calitate.

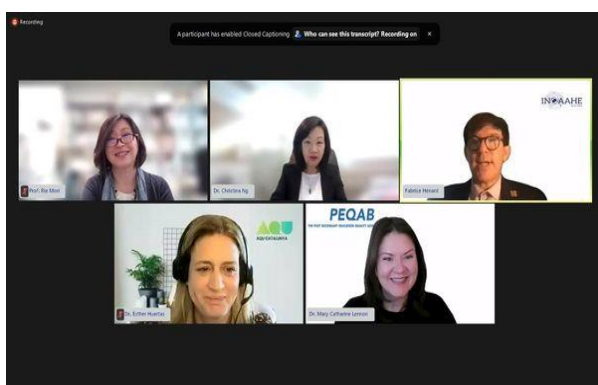
În perioada 26-27 septembrie 2023, la invitația Ministerului Educației și Științei din Macedonia de Nord, reprezentanții ANACEC, Andrei Chiciuc și Elena Petrov, au participat la **Conferința Ministerială din Balcanii de Vest** cu tema “Quality and Quality Assurance in Higher Education - Trend and development in the EU and Western Balkans”. În cadrul acestei întâlniri, s-a analizat situația actuală în domeniul evaluării calității în învățământul superior din statele din Balcanii de Vest (Macedonia de Nord, Muntenegru, Serbia, Croația, Albania, Bosnia și Herțegovina). În același timp, experții internaționali și reprezentanții conducerii ENQA, EQAR și ANACEC au formulat

posibile soluții și beneficii pentru alinierea sistemelor naționale de asigurare și evaluare a calității cu cerințele ESG .

 Republic of North Macedonia Ministry of Education and Science	
12:15 - 13:25	Expert Panel II - Western Balkan developments in Quality Assurance in Higher Education ♦ Ms Xhiliola Bixheku, PhD, Director, Quality Assurance Agency in Higher Education, Albania (TBC) ♦ Mr Stevo Škrbić, Deputy Director, Agency for Development of Higher Education and Quality Assurance of Bosnia and Herzegovina ♦ Ms Elena Petrov, PhD, Vice President, National Agency for Quality Assurance in Education and Research, Moldova ♦ Mr Goran Danilović, Director, Agency for Control and Quality Assurance of Higher Education, Montenegro ♦ Ms Gordana Lazetić, PhD, President, National Council for Higher Education and Research, Republic of North Macedonia ♦ Ms Ana Šijački, PhD, Acting Director, National Entity for Accreditation and Quality Assurance in Higher Education, Republic of Serbia
Moderator: Magalie Soenen , Director, European Quality Assurance Register for Higher Education (EQAR)	

Pe data de 28 septembrie, ANACEC a participat la **webinarul organizat de INQAAHE** (Rețeaua internațională pentru agenții de asigurare a calității în învățământul superior) - o asociație internațională care include peste 300 de organizații active în teoria și practica asigurării calității în învățământul superior – cu privire la micro-certificări “INQAAHE Talks on Navigating the Future of Learning: Recognizing Micro-Credentials”. Evenimentul a avut drept scop să stimuleze un dialog între practicienii din domeniul asigurării calității din diferite regiuni: Hong Kong (China), Japonia, Spațiul European de Învățământ Superior și Ontario (Canada). Astfel, au fost discutate eforturile instituțiilor de învățământ, factorilor de decizie și organizațiilor din domeniul asigurării calității, care sunt în proces de creare a cadrelor și liniilor directoare în ceea ce privește recunoașterea și susținerea eforturilor de asigurare a calității microcertificărilor.

În anul 2023, angajații ANACEC au participat la diverse evenimente, inclusiv:

- Seminarul „Sprijinirea inițiativelor de cercetare deschisă cu date de încredere și instrumente scalabile”, online, 27 februarie 2023, Clarivate Web of Science: Vrabie Valeria, Pișcenco Marina, Cuciureanu Gheorghe, Minciună Vitalie, Daniliuc Aliona.
- Seminarul „Profiluri de cercetători în Web of Science”, online, 25 aprilie 2023, Clarivate Web of Science: Minciună Vitalie, Vrabie Valeria, Pișcenco Marina, Daniliuc Aliona.
- Seminarul „Reforming Research Assessment: how to implement responsible procedures and move beyond impact factors and h-index?”, online, 13 martie 2023, Ludwig-Maximilians University Open Science Center: Vrabie Valeria, Pișcenco Marina, Cuciureanu Gheorghe.

- Seminarul „Web of Science Essentials”, online, 15 iunie 2023, Clarivate Web of Science: Minciună Vitalie, Vrabie Valeria, Pișcenco Marina, Daniliuc Aliona.
- Seminarul „Importanța evaluării cercetării”, online, 22 iunie 2023, Clarivate Web of Science: Vrabie Valeria, Pișcenco Marina, Cuciureanu Gheorghe.
- Seminarul „Ediția 2023 a Journal Citation Reports”, online, 06 iulie 2023, Clarivate Web of Science: Vrabie Valeria, Pișcenco Marina, Cuciureanu Gheorghe.
- Conferința Științifică Internațională VESA "Ethical Values in Nowaday Society", Ediția a 4, Universitatea Transilvania din Brașov, România, 04-06 mai 2023: Cuciureanu Gheorghe, Vrabie Valeria, Pișcenco Marina (două rapoarte).
- Conferința Științifică Internațională „Știință și educație: noi abordări și perspective”, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, 24-25 martie 2023: Cuciureanu Gheorghe (un raport).
- Conferința „Museum and Scientific Research”, Craiova, 7-9 septembrie 2023: Vrabie Valeria (un raport).
- Conferința internațională „Asigurarea Egalității de Șanse prin Management Educațional și Servicii de Asistență Psihopedagogică în Contextul Provocărilor Actuale”, organizată de Universitatea A. Vlaicu și CJRAE Arad, or. Arad, Romania, mai 2023, Argint-Căldare Lucia (comunicare).
- Conferința națională și transfrontalieră „Leadership autentic - între creativitate și inventică”, organizat de către Liceul de Creativitate și Inventică “Prometeu-Prim” din mun. Chișinău în colaborare cu USM și Centrul Formare Continua și Leadership, 25.11.2023, Argint-Căldare Lucia (moderare atelier).
- Forumul Internațional Pedagogic ed. a IV-a, «Адаптация образовательных систем к вызовам современности: стратегии и пути развития», organizat de către OLSDÎ Comrat, în or. Comrat UTA Găgăuzia, 05.12.2023, Argint-Căldare Lucia (prezentare), Tarlev Olga, Nița Galina.
- Seminarul internațional „Educația istorică în timp de război”, UPS „I. Creangă”, organizat Asociația Națională a Tinerilor Istorici din Moldova, în colaborare cu Asociația *Confronting Memories* din Berlin, în cadrul proiectului Uniunii Europene „Confruntarea memoriei”, 29 iunie - 1 iulie 2023, Argint-Căldare Lucia.
- Școala de vară „**Monumente, identități și conflicte ale memoriei**”, organizată de către Moldova-Institut Leipzig e.V., Fundația Moldova-Institut Leipzig e.V. (MIL) în cooperare cu Konrad-Adenauer-Stiftung (KAS) și Universitatea de Stat din Moldova, 30.07.2023- 06.08. 2023, Argint-Căldare Lucia.
- Școala de iarnă „Tematizarea războiului în predarea istoriei”, organizată cu sprijinul financiar al Ministerului Afacerilor de Externe al Republicii Federale Germania, Moldova Institut Leipzig e. V. (MIL) în colaborare cu Universitatea de Stat din Moldova (USM), Universitatea Națională de Stat „Iuri Fedkovič” din Cernăuți și Universitatea de Stat „Ivane Șavanișvili” (TSU), 11.12.2023-15.12.2023, Argint-Căldare Lucia.
- Seminarul „Dezvoltarea inteligențelor multiple, a gândirii critice și a competențelor de comunicare prin intermediul extensiei www.educatieinteractiva”, organizat de către DGETS Chișinău, 02-06.01.2023, Tonu Tamara.
- Forumul Național al Cadrelor Didactice, organizat de către Ministerul Educației și Cercetării, 07.10.2023, Tonu Tamara.
- Ședința de lansare a aplicației mobile pentru dezvoltarea timpurie a copilului „Bebbo”, organizată de către Ministerul Educației și Cercetării, în colaborare cu Fondul Națiunilor Unite pentru Copii UNICEF Moldova, 11.04.2023, Tonu Tamara.

- Conferința "Promovarea și dezvoltarea educației interculturale (EIC) în formarea inițială a cadrelor didactice", organizată de Centrul Educațional PRO DIDACTICA, 14.12.2023, Sergiu Orehovschi.
- Conferința "Digitalizarea procesului educațional de calitate", organizată de către Ministerul Educației și Cercetării și Colegiul Politehnic din mun. Bălți, 24.11.2023, Tarlev Olga.
- Workshop-ul „Educație între libertate și disciplină”, realizat în cadrul Școlii internaționale de toamnă-iarnă a cadrelor didactice „Educație între libertate și disciplină”, Program de dezvoltare profesională în cadrul AGIRo MD, 21.11.2023, Tarlev Olga.
- Colocviul Științific Internațional „Educația transdisciplinară pentru solidaritatea și demnitatea umană”, UPS „Ion Creangă” din Chișinău, 01.11.2023, Tonu Tamara.
- Conferința de totalizare a proiectului „Spre o școală incluzivă în Moldova” organizate de Asociația Oștească CCF/ HHC Moldova – „Copil, Comunitate, Familie” (CCF Moldova) în orașele Orhei, Bălți și Ialoveni, martie - mai, 2023.

8.8. Internaționalizarea expertizei

În ultima perioadă, experții evaluatori ai ANACEC tot mai frecvent sunt implicați în evaluările realizate de Agenții partenerare atât în universitățile din Europa, cât și Asia Centrală.

Pe parcursul anului 2023 evaluatorii noștri, în calitate de experți internaționali, au participat în evaluarea instituțională și a programelor de studii desfășurată de IAAR în cadrul Universităților din Tadjikistan și Kîrgîzstan (2 experți ai ANACEC), precum și în evaluările externe realizate de ARACIS în România (6 experți ai ANACEC).

În același șir al evenimentelor, în perioada 20-22 noiembrie, un expert evaluator al ANACEC a participat în calitate de evaluator-observator în cadrul misiunii de evaluare externă a CTI (Comission des titres d'ingenieur). Evaluarea s-a realiza în vederea acreditării programului de studii "Inginerie electrică și informatică industrială", prestat în cadrul Școlii Naționale Superioare în Ingineria Tehnologiilor (ENSGTI), parte componentă a Universității din Pau și a regiunii Adour (UPPA).

8.9. Mobilități

În perioada 22-28 ianuarie, dna Elena Petrov a realizat o mobilitate la NAKVIS, Agenția de Asigurare a Calității pentru Învățământul Superior din Slovenia. Mobilitatea a fost organizată cu suportul Grupului Tematic Bologna în domeniul Asigurării Calității și susținerea financiară a Proiectului Erasmus+ I'MINQA. În cadrul mobilității au avut loc întruniri cu dl Franci Demšar, Directorul NAKVIS, precum și angajații din diverse departamente. Subiecte de interes examinate și discutate în cadrul mobilității au fost:

- Utilizarea standardelor ESG pentru stimularea dezvoltării;
- Digitalizarea proceselor de asigurare a calității;
- Cadrul normativ național versus ESG.

Participanții la discuții au manifestat interes pentru o colaborare intensă a NAKVIS cu ANACEC, fiind inițiate acțiuni în vederea semnării unui acord de cooperare între cele două agenții.

Mobilitatea a inclus și participarea online, cu statut de observator, în vizita de evaluare în vederea acreditării instituționale la University of Novo Mesto, care de asemenea a constituit o oportunitate de a identifica practici bune de a fi preluate și aplicate în activitatea ANACEC.

8.10. Publicații

Pe parcursul anului 2023, angajații ANACEC au elaborat și publicat lucrări cu reflectarea diverselor subiecte ce țin de domeniul asigurării calității, promovării culturii calității în educație și cercetare, promovarea bunelor practici în domeniu, precum și din domeniul de competență a angajaților (conform Anexei 4).

9. Resurse umane

9.1. Recrutarea și selecția personalului

În anul de referință, performanța și eficacitatea ANACEC, în calitate de autoritate administrativă din subordinea Ministerului Educației și Cercetării, este afectată de procesul continuu de recrutare și de selecție a personalului, care joacă un rol esențial în asigurarea unei baze de resurse umane calificate și potrivite pentru cerințele organizaționale. Această situație este influențată în mare parte de organigrama neadaptată la sarcinile delegate, buget neadaptat cerințelor privind dezvoltarea profesională continuă și salarizarea nemotivantă. Toate acestea au provocat o diminuare accentuată a interesului de ocupare a funcțiilor publice vacante, suprasolicitarea funcționarilor încadrați și un val de demisii pentru angajarea în alte domenii.

Astfel, în comparație cu anii precedenți, în anul 2023 s-a resimțit cea mai mare creștere a ratei demisiilor. În prima jumătate a anului, au fost organizate 5 concursuri, în rezultat fiind angajată 1 persoană, în același timp cu 6 persoane fiind încetate raporturile de serviciu. Statistica la finele anului 2023, drept urmare a celor 8 concursuri desfășurate, este una descurajatoare, pe parcursul anului fiind angajată o singură persoană și încetate raporturile de serviciu cu 9 persoane. Astfel, la data de 31 decembrie 2023 statul de personal (52 de unități care constituie efectivul limită) al Agenției, este completat în proporție de 71%.

O atare situație a fost provocată și de faptul, că reformele prevăzute de legislația privind administrația publică în Republica Moldova nu sunt suficient de aplicabile și dezvoltate pentru a oferi un cadru legal adecvat necesităților de funcționare a autorităților publice. În același timp, în perioada ianuarie-decembrie 2023, Legea nr. 158/2008 a fost modificată de 5 ori iar HG nr. 201/2009 - de 2 ori, însă lacunele existente, nu au fost eliminate pe deplin prin aceste modificări, ba din contra, se atestă încă norme confuze ce permit interpretări defectuoase a cadrului legal.

Tabelul 9.1.

Numărul funcțiilor publice de conducere, de execuție și posturilor de deservire tehnică la finele anului 2023

Categorii de funcții	Număr funcții			
	Ocupate	Temporar vacante	Vacante	Total
Funcții publice de conducere	16		1	17
Funcții publice de execuție	14	1	14	29
Posturi de deservire tehnică	4		2	6
TOTAL	34	1	17	52

Caracteristica personalului ANACEC din diverse perspective, inclusiv a vârstei angajaților și a apartenenței gender este reflectată în Figura 9.1.

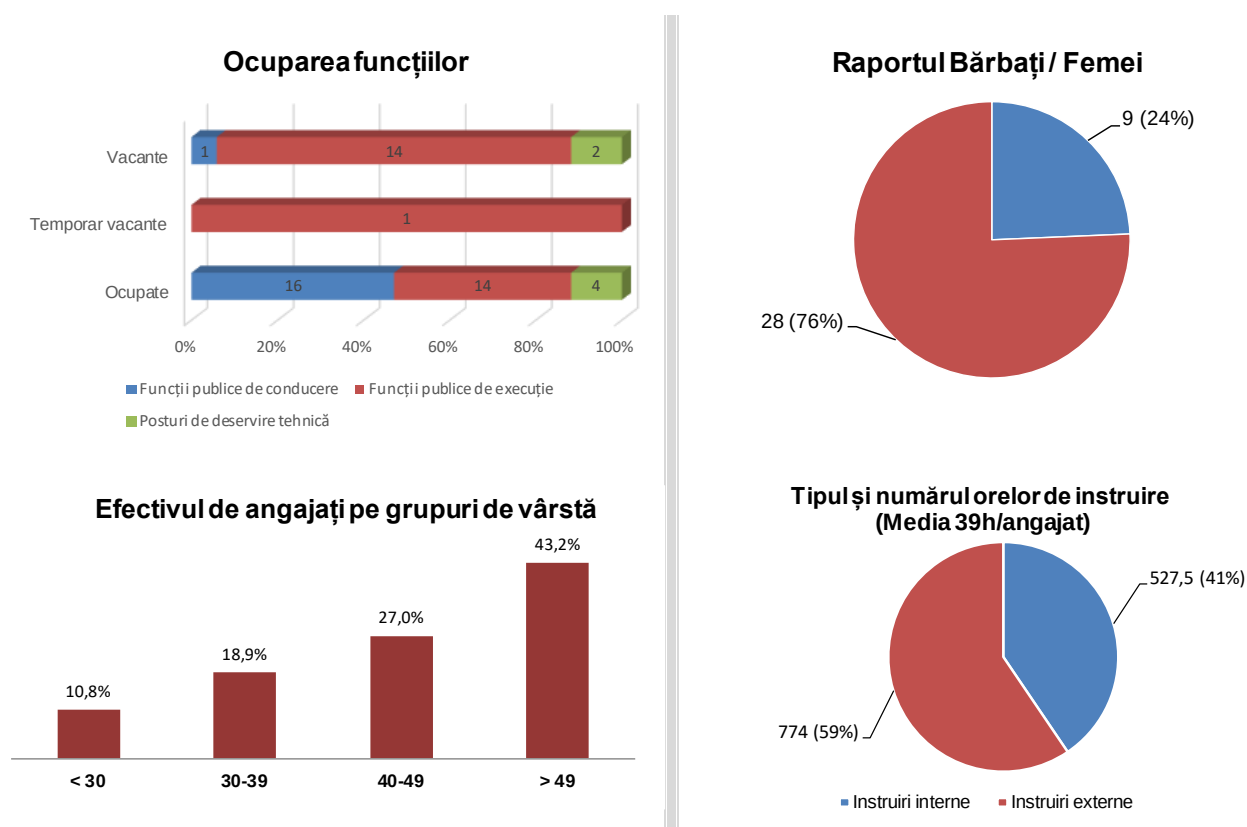

Figura 9.1. Caracteristici ale forței de muncă

9.2. Menținerea personalului integrat

În vederea menținerii și motivării personalului angajat, pe parcursul anilor au fost elaborate și implementate acte interne și stimulente. Astfel, în perioada de referință au fost elaborate/modificate documente interne, inclusiv: (1) Regulamentul cu privire la modul de stabilire a sporului pentru performanță funcționarilor publici; (2) Regulamentul cu privire la modul de stabilire a sporului pentru performanță personalului angajat în post de deservire tehnică; (3) Programul de motivare nonfinanciară; (4) Ghidul noului angajat; (5) Regulamentul intern; (6) Planul anual privind dezvoltarea profesională; (7) Distincțiile agenției; (8) Chestionare de colectare a impresiilor și recomandărilor cu privire la activitățile de team building.

În linii generale, câțiva factori fundamentali ne-au menținut uniți și motivați, contribuind astfel la menținerea unei colaborări solide, a unei productivități ridicate și a unei performanțe constante:

- Recunoaștere și apreciere – pentru performanțe și contribuții individuale a fost acordată distincția ANACEC „Promotor al culturii calității în educație și cercetare”;
- Instruire și dezvoltare – au fost oferite diverse oportunități de învățare: cursuri de instruire/ cursuri de e-learning/ sesiuni de învățare online/ deplasări în interes de serviciu/ mobilități;
- Flexibilitate în organizarea muncii – munca la distanță care s-a dovedit a fi o soluție foarte motivantă și care a și dus la creșterea productivității muncii/ încurajarea pauzelor scurte regulate pentru a reduce oboseala/ pauze pentru felicitarea omagiatului în fața colegilor;
- Chestionarea angajaților – au fost realizate sondaje pentru colectarea feedback-ului. În

baza analizei informațiilor colectate au fost implementate diverse acțiuni la nivel de entitate pentru a îmbunătăți comunicarea pe intern;

- Desfășurarea muncii prin cumul extern - funcționarii publici au avut acordul administrației de a desfășura activități didactice și de cercetare în orele de program, în limitele a 6 ore săptămânal, cu păstrarea salariului la locul de muncă de bază;
- Organizarea activităților de team building – acest tip de activitate a îmbunătățit colaborarea, comunicarea, coeziunea și relațiile interpersonale între colegi.

Cu toate acestea, motivarea salarială rămâne a fi un factor esențial, iar imposibilitatea de a interveni pe această dimensiune a condiționat inevitabil fluctuația semnificativă a personalului. Totuși, prin adoptarea și menținerea unui proces de integrare eficient, Agenția a reușit să mențină o echipă coezivă și să valorifice potențialul fiecărui membru.

9.3. Dezvoltarea și progresul în carieră

Dezvoltarea și progresul în carieră în cadrul ANACEC nu se referă doar la avansarea la o poziție superioară sau la creșterea salarială, ci și la atribuirea de responsabilități suplimentare și exploatarea la maximum a oportunităților pentru dezvoltarea profesională. Astfel, punct de pornire a constituit identificarea necesităților de instruire în baza fișelor de evaluare a performanțelor profesionale, acestea materializându-se în aprobarea Planului anual de dezvoltare profesională. De menționat că Planul respectiv pentru anul 2023 a fost realizat în proporție de 100%.

Dezvoltarea competențelor a fost realizată prin participarea la cursuri de formare, ateliere, seminare, vizite de studiu, mobilități și accesarea portalurilor de învățare online. De asemenea, angajații au profitat de observarea și învățarea de la colegii cu experiență și competențe relevante pentru dezvoltarea individuală, inclusiv prin cooperarea cu factori externi în organizarea sesiunilor de instruire pentru cei interesați să-și îmbunătățească cunoștințele legate de procesul de evaluare externă.

Ca recompensă pentru performanță și contribuții individuale, un funcționar a fost confirmat în funcția publică de execuție, iar alt funcționar a fost promovat într-o funcție publică de conducere. Totodată, a fost decernată distincția ANACEC „Promotor al culturii calității în educație și cercetare” pentru personalul angajat, inclusiv 23 de gradul I și 10 de gradul II.

9.4. Asigurarea procesului de evaluare externă

Pe parcursul anului 2023 au fost încheiate cu prestatori de servicii 17 contracte, iar cu experți evaluatori 669 contracte pentru achiziționarea serviciilor de evaluare externă în vederea autorizării de funcționare provizorie și acreditării programelor de studii în învățământul profesional tehnic, superior și de formare continuă, precum și de evaluare a dosarelor de atestare.

Anexa 1

Componenta Consiliului de conducere al ANACEC

- 1) Andrei CHICIUC, conf.univ., dr.ing., președinte
- 2) Elena PETROV, conf.univ., dr., vicepreședinte
- 3) Sergiu BACIU, conf.univ., dr.hab, secretar general
- 4) Viorica ANDRIȚCHI, conf.univ., dr.hab,
- 5) Valeriu BORDAN, conf.univ., dr.
- 6) Alexandr CAUIA, conf.univ., dr.
- 7) Serghei CEAPA, reprezentantul mediului de afaceri
- 8) Olga CERNEȚCHI, prof.univ., dr.hab.
- 9) Otilia DANDARA, prof.univ., dr.hab.
- 10) Viorelia MOLDOVAN-BĂTRÎNAC, conf.univ., dr.
- 11) Liliana POSTĂN, conf.univ., dr.
- 12) Liliana ROTARU, conf.univ., dr.
- 13) Lilian ȘAPTEFRAȚI, prof.univ., dr.hab,
- 14) Lucia SAVA, conf.univ., dr.
- 15) Irina COJOCARU, reprezentantul studenților

Anexa 2

Componența Comisiilor de profil ale ANACEC

Membrii Comisiei de profil în învățământul general

- 1) Adrian GHICOV, conf.univ., dr.hab., președinte
- 2) Svetlana NASTAS, dr., secretar
- 3) Ilie LUPU, prof.univ., dr.hab.
- 4) Aurelia CRIVOI, prof.univ., dr.hab.
- 5) Vasile COJOCARU, prof.univ., dr.hab.
- 6) Viorica GORAȘ-POSTICA, prof.univ., dr.hab.
- 7) Ecaterina MOGA, dr.
- 8) Aliona ZGARDAN-CRUDU, dr.
- 9) Nicolae SILISTRARU, prof.univ., dr.hab.

Membrii Comisiei de profil în învățământul superior

- 1) Petru TODOS, prof.univ., dr. - președinte
- 2) Angela GRĂDINARU, conf.univ., dr. - secretar științific
- 3) Angela CAZACU-STRATU, conf.univ., dr.
- 4) Angela SOLCAN, conf.univ., dr.
- 5) Cristina COPĂCEANU, conf.univ., dr.
- 6) Georgeta STEPANOV, prof.univ., dr. hab.
- 7) Maria DUCA, prof.univ., dr. hab.
- 8) Valentina BOTNARI, conf.univ., dr.
- 9) Viorica GLADCHI, conf.univ., dr.

Membrii Comisiei de profil în Învățământul Profesional Tehnic

- 1) Valeriu LUNGU, conf.univ., dr., președinte
- 2) Gabriel PALADE, dr.
- 3) Emilia MORARU, conf.univ., dr.
- 4) Marcela IROVAN, conf.univ., dr.
- 5) Tatiana DANIȚA, dr.
- 6) Maria IANIOGLO, conf.univ., dr.
- 7) Liudmila STIHI, conf.univ., dr.
- 8) Grigore AMBROSI, conf.univ., dr.
- 9) Larisa SPINEI, prof.univ., dr.hab.

Membrii Comisiei de profil în domeniul Formării Profesionale Continue

- 1) Alexandra GHERASIM, conf.univ., dr., președinte
- 2) Lucia CEPRAGA, conf.univ., dr., secretar
- 3) Elena SOCHIRCĂ, conf.univ., dr.
- 4) Ana COZARI, conf.univ., dr.
- 5) Boris NEDBALIUC, conf.univ., dr.
- 6) Carolina DODU-SAVCA, conf.univ., dr.
- 7) Serghei PORTARESCU, conf.univ., dr.
- 8) Aliona AFANAS, conf.univ., dr.
- 9) Rodion CIUPERCĂ, conf.univ., dr.

Membrii Comisiei de profil în cercetare și inovare

- 1) Victoria COJOCARU, prof.univ., dr.hab. - președinte
- 2) Angela TIMUȘ, conf.cerc. dr. - secretar științific
- 3) Boris BOINCEAN, prof.cerc., dr.hab.
- 4) Evghenii GUȚU, prof.univ., dr.hab.
- 5) Galina BUȘMACHIU, conf.cerc. dr.hab.
- 6) Ion SOBOR, prof.univ., dr.
- 7) Liubomir CHIRIAC, prof.univ., dr.hab.
- 8) Valentin TOMULEȚ, prof.univ., dr.hab.
- 9) Vitalie GAMURARI, conf.univ. dr.

Anexa 3

Organigrama ANACEC

Serviciul audit intern

Direcția evaluare în învățământul general

 Secția evaluare învățământ preșcolar

 Secția evaluare învățământ primar și gimnazial

 Secția evaluare învățământ liceal

Direcția evaluare în învățământul profesional tehnic și de formare continuă

 Secția evaluare în învățământul profesional tehnic

 Secția evaluare în învățământul de formare continuă

Direcția evaluare în învățământul superior

Direcția evaluare în cercetare și inovare

 Secția atestare personal științific, științifico-didactic și abilitare conducători de doctorat

 Secția evaluare organizații de cercetare și inovare

Secția management instituțional

Serviciul financiar-administrativ

Serviciul juridic și resurse umane

Serviciul relații cu publicul și cooperare internațională

Serviciul managementul documentelor

Serviciul tehnologii informaționale

Anexa 4

Publicații, în domeniul de activitate, realizate cu participarea angajaților și membrilor Consiliului de conducere al ANACEC pe parcursul anului 2023

1. **BANU, Felicia; PETROV, Elena, CHICIUC Andrei.** Evaluarea externă a calității programelor de studii superioare de licență și master din domeniul general de studiu 042 Drept. Realizări și provocări, https://www.anacec.md/files/Studiu%20Drept_12.2023.pdf.
2. **BANU, Felicia.** Elevating Higher Education Public Policies: an empowering springboard, (transmis spre publicare in cadrul proiectului HESPRI-HORIZON-MSCA-2021-SE-01).
3. **BANU, Felicia.** Assurance interne et externe de la qualité de l'enseignement supérieur dans les universités de la République de Moldova. Défis et perspectives, Universitatea din Strasbourg, Franța, 31 mai 2023 (transmis spre publicare in cadrul proiectului HESPRI-HORIZON-MSCA-2021-SE-01).
4. **CUCIUREANU, Gheorghe; COJOCARU, Igor; MINCIUNĂ, Vitalie; ȚURCAN, Nelly.** [Strategia cercetării științifice: evidente din Republica Moldova](#). Chișinău: 2023. 253 p. ISBN 978-9975-3564-4-2. ISBN (pdf) 978-9975-3564-5-9 (PDF)
5. **CUCIUREANU, Gheorghe, ȚURCAN, Nelly, COJOCARU, Irina, COJOCARU, Igor.** [Excellence or misconduct: how the visibility of team leaders impacts the research project competition in the Republic of Moldova?](#) In: *Science and innovation*, 2023, nr. 2, pp. 3-16. ISSN 1815-2066. DOI: <https://doi.org/10.15407/scine19.02.003>
6. **ȚURCAN, Nelly, CUCIUREANU, Gheorghe, CUJBA, Rodica, COJOCARU, Irina, COJOCARU, Igor.** [Readiness Toward the Implementation of Open Science Initiatives in the Republic of Moldova](#). In: *Central European Journal of Public Policy*, 2023, vol. 17, pp. 1-22. ISSN 1802-4866. DOI: <https://doi.org/10.2478/cejpp-2023-0008>
7. **CUCIUREANU, Gheorghe.** [Recomandările experților europeni: o nouă șansă pentru cercetarea din Republica Moldova?](#) In: *Intellectus*, 2023, nr. 1, pp. 16-20. ISSN 1810-7079. DOI: <https://doi.org/10.56329/1810-7087.23.1.02>
8. **CUCIUREANU, Gheorghe, DONICI, Valentina.** [Tezele de excelență ca reflectare a cercetărilor doctorale și postdoctorale din Republica Moldova](#). In: *Revista de Știință, Inovare, Cultură și Artă „Akademos”*, 2023, nr. 3(70), pp. 44-54. ISSN 1857-0461. DOI: <https://doi.org/10.52673/18570461.23.3-70.01>
9. **MINCIUNĂ, Vitalie, VRABIE, Valeria, PIȘCENCO, Marina, DANILIUC, Aliona, CUCIUREANU, Gheorghe.** [Scientific manifestations as part of the evaluation and administration of research in the year 2022](#). In: *Strategii și politici de management în economia contemporană*, Ed. 8, 24-25 mai 2023, Chișinău. Chișinău: Departamentul Editorial-Poligrafic al ASEM, 2023, Ediția 8, pp. 19-23. ISBN 978-9975-147-99-6 (PDF).. DOI: <https://doi.org/10.53486/icspm2023.0>
10. **PÎRĂU Lucia, BACIU Sergiu.** [Innovative culture of teachers – part of organisational culture](#). In: *Labor et Educatio*, nr.10 (2022), Institute of Social Affairs of the Pedagogical University of Cracow, pp. 19-30. ISSN 2353-4745, e-ISSN 2544-0179. <https://doi.org/10.4467/25439561LE.22.003.17529>
11. **ARGINT-CĂLDARE, Lucia, DOCHINA Svetlana,** Ghid la disciplina opțională Chișinăul meu (gimnaziu), clasele a V- X-a, ANTIM, Chișinău, 2023, ISBN 978-9975-46-795-7.
12. **TONU, Tamara.** et al. (coord. A. Ghicov). „Limba și literatura română. Evaluări sumative. Teste scrise. Probe orale. Lucrări practice”. Clasa a V-a. Chișinău, 2023, ISBN 978-9975-3632-8-0.

13. **TONU, Tamara.** et al. (coord. A. Ghicov). „Limba și literatura română. Evaluări sumative. Teste scrise. Probe orale. Lucrări practice”. Clasa a VII-a. Chișinău, 2023, ISBN 978-9975-3632-7-3.
14. **TONU, Tamara.** et al. (coord. A. Ghicov). „Limba și literatura română. Evaluări sumative. Teste scrise. Probe orale. Lucrări practice”. Clasa a IX-a. Chișinău, 2023, ISBN 978-9975-3632-9-7.
15. **TONU, Tamara.** et al. (coord. A. Ghicov). „Examenul la română, fără stres! Absolvirea clasei a IX-a”. Chișinău, 2023, ISBN 978-9975-3645-6-0.
16. **Zeamă, Jana** „Formarea profesională a cadrului didactic din IET din perspectiva aplicării Standardelor școlii prietenoase copilului”, Februarie 2023, În Revista de Teorie și Practică Educațională DIDACTICA PRO, ISSN 1810-6455 (Categorie B);